

un bes mehra leels eeksch gohda un tahds pats paleef muhschigi; het Adams un Gewa pasaudefa farwu un to farweju pehznahkamu laizigu un arri muhschigu lab'klahschanu! — Ta tas ar mums wehl schodeen irr: Deews tas Kungs mums dohd waktu no wisseem tuhstosch tuhstoscheem gardumeem baudiht, fo winsch schinni farwâ jaufâ pasaules dahrsâ mums par labbu raddijis un audsinajis un tik weenu leetu ween aisleedf'sis darriht, prohti, to grehku.

Alf, kaut nu jel schodeen ik weens, kas wehl libdf schim grehkôs snaudis, mohdrinatohs un apnemtohs scho no Deewa aisleegtu darbu ne darriht. Lai pateefi no ta atstahjabs un Deewam tizzigi fohla, muhscham wairs to ne darriht, tad tas schehligais, muhschigais Deews pahr mums apschelosees un mums dohs to no Jesus apfohlitu zeenigu swehtu Garru, kas muhs wiffâs leetâs mahzihs un muhs pa to schauru zektu waddihs us tahm muhschigahm meera- un preeka-weetahm, fur winsch pats tas muhsu Apschelnneek's Jesus Kristus aisgahjis.

Deewa Gars, af pee mums nahzi
 Kristigeem Zilwekeem
 Deewam dohtees mahzi!
 Jesus tew irr apfohlijis;
 Wisstahweht, Palihdseht,
 Winsch tew atfuhthjis. (Wids. ds. gr. № 225.)

Tad nu, schehligais Kungs un Deews! dohd, af dohd mums tarwu swehtu Garru, kas muhs pa to ihstenu meera-zektu aiswedd us debbefim. To meh's, af Tehws! firsnigi no tew luhdsam, zaur Jesu Kristu tarwu mihtu Dehlu, muhsu Kungu. Amen.

Pateefibas Leezineek's

us

spred diku wihs i.

Pahr

wisseem swehtdeenu un swehtku ewangeliumeem
 un zittahm swehtu rakstu weetahm

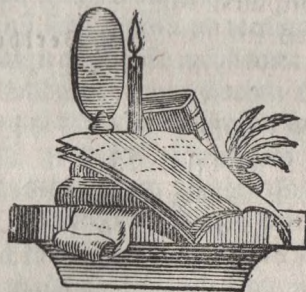
farakstih's

no

ta Latweesch a

Kristap Kaktig,

Widsemme.

O h t r a p u f f e .

R i h g â .

Drikkchts pee frohna grahmatu drikketaja.

1843.

Brihw drikkelt,

ar to sinu, ka no schihs gramatas, kad ta buhs isdrikketa, tit gabbalu us scheien ja atstelle, zit pehz liffumeem waijaga.

Rihgâ, 30tâ Juhni-mehnescha deenâ 1843schâ gaddâ.

Dr. C. E. Napierokny,
drikkėjamu gramatu pahrluhkotais.

N 182.

Gegen den Druck dieser Schrift hat das Rigasche Evangelisch-Lutherische Stadt-Consistorium, wie hiedurch bescheinigt wird, nichts einzuwenden.
Riga, Stadt-Consistorium, den 18. May 1843.

J. Limm,
P r ä s i d e n t.
A. Bertholz, Secretair.

1843

... ..

Pateefibas leezineeks wassaras fwehtku pirmâ deenâ.

Tu fwehtais Gars, ko dewis Deews,
Maz muhsu sirdis, dahrgais weef,
Tu tabs ar wissa labbu pilbi,
Et karstu mihtestibu silbi!
At Kungs, tu slabrais mahzitajs,
Kas wissus essi aizinaj's
Pee Deewa wahrdeem, kas tohs sandse;
Par to tew pateiz tawa draudse.
Gohds Deewam Tehwam angstibâ! Amen.
(Widf. ds. gr. N 235.)

At schehligs Tehws un Deews, mehš firsnigi tewi luhdsam, paklausi scho muhsu ne zeenigu luhgšhanu un ne smahde to wahju gohdu, ko mehš tawi ne zeenigi behrni sehodeen tew dohdam, tawa fwehta waiga preekschâ slahwedami un pee tawahm kahjahm sawus zettus loh-aldami. Dohdi, ak dohdi, schehligais Tehws! mums to dahrgu dahwauu, tawu zeenigu fwehtu Garru, ko tawš mihtajs Dehls muhsu Kungs Jesus Kristus mums apfohljis un kâ tas slahw usrakstihš fwehtšs rakššs; jo us to mehš tizzigi gaidam un zihamees zeenigi tapit to eemantohit zaur tawu leelu un ne isfakkamu schehlaslibu. Tu, ak Kungs un Deews effi fwehti teizams un slawejamš no wisseem fwehteem un isredseteem muhschigi muhscham par taweem leeleem brihnuma- un schehlastibas-darbeem, ko tu pee mums nabbageem grehzi-neekeem darrijis; tu muhs mihto tâ kâ sawu paschu weenpeedsimuschu Dehlu, to pee mums atfuhšidams,

lai winsch muhs no grehkeem atpessi, ka muhsu dwehfeles warr zaur tawu schehlastibu un winna tawa mihta Dehla nopelnu eemantocht to muhschigu debbes-dsichwofchanu, ko mehs ar saweem grehkeem bijam pasaudejufchi un ko mehs paschi zaur sawu spehku ne muhscham wairs ne warretu atdabbuht. Tu, ak firds schehligais Tehws, mums to dohdi no jauna un no tibras schehlastibas ween, zaur Jesu Kristu tawu mihtu Dehlu un tur klagt dohdi to dahrgu dahwanu, tawu swehtu Garru, kas muhs fataifa zeenigus pee tawas swehtas debbes draudses muhscham peederrecht. Ta pehz mehs fewischki schodeen tew gohdu un karstu pateizibu dohdam, Kungs muhsu Deews! par wissu to leelu schehlastibu un, jo prohjam tawam schehligam prahtam no-dohdamees, te zettos mettamees un Jesus wahrda tewi semnigi peeluhdsam:

Muhsu Tehws debbests ic.

Muhsu schihs deenas swehts ewangeliums atrohdahs us-rakstihst ta preezas-mahzitaja Jahna swehtos stahstos, zettorta padesmita nobakka, kur tas no 23schas lihds 31mu perschu muhsu wallooda ta stann:

Jesus fazzija us Juhdu (Lebeju) un teem mahzkleem: „ja kas mann' mihle, tas mannu wahrdu turrehs, un mans Tehws to mihlehs, un mehs pee to nahksim, un mahjas weetu pee ta darrisim. Kas mann' ne mihle, tas mannus wahrdu ne turr', un tas wahrds, ko juhs dsirdat, ne irr mans, bet ta Tehwa, kas manni fuh-tijis. To es jums esmu fazzijis wehl buhdams pee jums. Bet tas Sepreezinatais, tas Swehtais Gars, ko mans Tehws fuhthihs mannâ wahrda, tas juhs wiffas leetas mahzihs, un juhs atgahdinahs wissu to, ko es jums esmu fazzijis. To meeru es jums atstahju; mannu meeru es jums dohmu, ne ta, ka ta pasauale dohd, Es jums doh-

mu. Juhfu firds lai ne istrubzinajahs, un ne isbihstahs. Juhf effat dsirdejufchi, ka es jums esmu fazzijis: es no-eemu, un atfal ateemu pee jums; kad juhs manni mihletut, tad juhs preezaturees, ka es esmu fazzijis: es no-eemu pee to Tehwu. To tas Tehws irr leelaks, ne ka es. Un taggad es jums to esnu fazzijis, pirms tas noteek. Es jo prohjam dauds wairs ne runnashu ar jums; jo schihs pasaules kungs nahk, un ne neeka ne spehj pahr mannim. Bet, ka ta pasauale atsiht, ka es to Tehwu mihleju, un darru ta, ka mannim tas Tehws irr pawehlejis; zekamees un eima no scheijenes.“

Mihli draugi! Schè mehs dsirdam no ta no-lasfita ewangeliuma, ka tas Kungs muhsu Pestitajs mums zilwekeem leelu preeku pasluddina. Ko mehs ne mas ne dohmajam un ko ne effam zeenigi dabbuht, to tas Kungs mums apfohla. Kas tad tas tahds preeks irr, ko Jesus fohla? To schihs deenas ewangeliums flaidri parahda, kur Jesus sakka: „Ja kas mann' mihle, tas mannu wahrdu turrehs, un mans Tehws to mihlehs, un mehs pee to nahksim, un mahjas weetu pee ta darrisim.“ Ak, kahds preeks wehl warr leelaks buht, ne ka, kad schis pats tas swehtais, augstais, muhschigais Deews un winna weenigs Dehls Jesus Kristus buhs nahkt un mahjas weetu pee mums neimt!

Ak, kaut nu mehs fewi warretu ta fataisihht, ka tas dahrgais, zeenigais weekis pee mums mistu muhsu firds buhdina. Ja, kas ne gibb to muhschigu laimi no few aisdsiht, bet no wiffas firds un dwehfeles pee fewim fanemi, tas lai mahzahs Jesu Kristu to pasaules Pestitaju mihleht. Ta pehz tad nu no schi swehta ewangeliuma mahzimees atsiht:

Rà mums Jesus ja-mihlo, ja gribbam, ka tas trihsweenigs Deews pee mums mahjas weetu nemtu.

Bet tu, ak swehtajs Deews! swehri muhs eeksch tawas pateesibas, jo taws wahrds irr ta pateesiba. Amen.

„Ja kas mann' mihle, tas mannu wahrdu turrehs, un mans Tehws to mihlehs, un meh's pee to nahksim un mahjas weetu pee ta darrisim,“ — tà tas Kungs Jesus Kristus fakka schinni ewangeliuma, — bet ak, kà meh's nabbagi grehzineeki warram to wissu-swehtako mihleht? Meh's warram gan, ja ween paschi gribbam! Rà tad warram to darriht? Jesus pats mums to skaidri isfakka, kà to warram darriht, ar scheem wahrdeem: „kas mann' mihle, tas mannu wahrdu turrehs.“

Nu redseet, draugi! zik skaidri tas Kungs mums isfakka, kà winnu buhs mihleht. Ak tad lai nu turram winna wahrdu weenunehr preeksch azzim, lai paglabbjam tohs swehtus Jesus wahrdu sawas firdis, lai teem paklausam, lai pehz teem darram un lai tohs zeenijam; ta irr ta Kunga muhsu Pestitaja mihlo-schana; un kas tà darrihs, pee ta tas Kungs teescham nahks un mahjas weetu pee ta darrihs, kà winsch pats to schinni ewangeliuma fakka: „meh's pee to nahksim, un mahjas weetu pee ta darrisim.“ Nu tad, ak Kungs! darri ak darri muhsu firdis par tawa Garra mahjokli; to no tewis, ak Kungs Jesus! firsnigi luhdsam.

Tu, swehtais gaischums! lai spihd mums

To dschwu wahrdu atspihdums,

Zaur kurreem Deewu Tehwu sinnam,

To drohschi pecluhdsam, peeminnam!

Kungs! sweeschu mahzibu nogreef!

Lai aufis jel pehz tahs ne neef!

Dohd' Jesus wahrdeem pee mums mahjoht,

Tohs zeenih, no teem ne atstahjoht!

Gohds Jesum, kas tew suthija! (Widf. dsf. gr. N° 235.)

Lai tad nu schodeen sapulzmaamees pee Deewa un Jesus wahrdeem ar swehtu debbestigu preeku preezadamees pahr Deewa leelu schehlastibu, kas mums atkal litte redseht schahs swehtas dahrgas waffaras-swehtku deenas! Lai klausamees un turram atkal no jauna jo zeenigakus tohs swehtus Deewa un Jesus wahrdu, ko meh's schodeen atkal dsirdefim, tad Jesus swehta fohlschana arri pee mums notiks, ko winsch schinni ewangeliuma fohla, fazzidams: „Kas mann' mihle, tas mannu wahrdu turrehs, un mans Tehws to mihlehs, un meh's pee to nahksim, un mahjas weetu pee ta darrisim.“

Kurschs no mums wehl buhtu tif ne apdohmigs un sawai kahrai meesai wallu lautu eeksch saweem kahrunneem wehl ilgaki palikt un mehleht tohs meestigus preekus ween, kas ar behdahm un nelaimi beidsahs, bet tohs garrigus preekus pagallam aismirstu, eeksch kurreem ween mums schinnis deenas tikfuchi ja-darbojabs un ja-mekle? Bet daschs no mums, ak Deewam schehl! tohs garrigus preekus ne mas ne mekle! Tee zella-rahditaji us swehtu preeku irr tee Deewa wahrdu un schee irr winneem par reebchanu. Nu redseet, woi tee gan mihle to Kungu Jesu, un woi tee turra winna swehtu wahrdu? Ak ne, to tee ne darra! Ta pehz muhsu Pestitajs pats fakka schihs deenas swehta ewangeliuma: „Kas mann' ne mihle, tas mannu wahrdu ne turr', un tas wahrds, ko juhs dsirdat, ne irr mans, bet ta Tehwa, kas manni suthijs.“ Winsch fakka, lai tee ne dohmajocht, ka winsch sawa labbuma un gohda pehz gribboht, lai tee Zuhdi winna wahrdu turr', klausu un mahzabs. Tee Zuhdi bija nikni un zeetfirdigi prett to Kungu Jesu un ne klausija winna wahrdam, ko winsch mahzjabs no ta Tehwa un ko tas Tehws winnam bija pawehlejis. Pawissam tee preesteri un rakstu-mahzitaji eeksch tahda tumfscha un pahrwehrista prahta paliktschi, ka tee ne klausija ta Kunga wahrdam, zaur to, ka

ka tee dohmaja, ka tas Kungs Jesus to no few mahzoht, ta, ka winni paschi to darrija. Winni teem laudim mahzija zilweku likkumus un no ahrenes israhbijahs fwehti, bet winnu eefsch-pusse bija pilna ar netaisnibu, wiltibu, sahdsibu un slypawibu un ar wiffadeem grehkeem sagahnita; ta pehz tee blehschi dohmaja tahdas grehzigas dohmas no ta fwehta, taisna Kunga Jesus, ka arri winsch ta pat darroht, ka winni. Gan nu tas Kungs muhsu Pestitajs tohs nabbagus malbidamus gribbeja atgreest no ta tumscha pasuschanas zetta, bet tee ne lahwas to darriht un staigaja prohjam pa to paschu, famehr tee eegrimme tahs pasuschanas dsikkums. Ta pehz tas Kungs saweem mahzefkeem zeefchi peefohdina, fazzidams: lai tee apgrehzihu ne nemmoht. Winsch gribb, lai tee tahdas dohmas ne dohma no winna, ka tee wariseeri un rakstu-mahzitaji, zaur ko schee tohti buhs apgrehkotees prett Deewu kas winnu suhtijis un kurra ihstena is Dehls winsch effoht; ta pehz winsch runnajoht sawa Tehwa wahrduus un ne sawus. Winsch fakka: „Tas wahrds, ko juhs dsirdat, ne irr mans, bet ta Tehwa, kas manni suhtijis.“ Schè nu tas Kungs Jesus teem skaidri isfakka, ka wahrds tas irr, ko winsch teem mahza. Ta pehz teem rakstu-mahzitajeem un Wariseereem ne kahda aisbildinaschana Deewa preefscha wairs ne bija, ar ko tee warretu aisbildinatees un fazzicht: „mehs ne sinnajam, kas winsch irr un kam tee wahrdi, ko winsch mahza.“ — Ta tad nu teem ar isbailehm un drebbeschanu ja-stahw Deewa preefscha, kur Deews tohs ar bahrgu teefu nosohdija, winnu skaidibas un zeefirdibas deht, ka winni ne bij' tizzejuschi winna Dehlam, kurram winsch lizzis sawus wahrduus teem zilwekeem mahzigt us atgreeschanohs no grehkeem. Alf Deewam schehl! wehl taggad muhsu laifds teef tahdi pahrgalwigi un zeefirdigi laudis atrasti, kas ne gribb klausihit tam fwehtam Deewa wahrdam, ko tee

tizzigi Deewa kalpi mahza, kas no Jesus isfuhititi un no winna Garra mahziti, ta Tehwa wahrduus teem zilwekeem pasluddinaht; un daschi wehl irr tahdi, kas tohs nizzina un apfmeij, dohmadami, ka tee wahrdi, ko tee mahzitaji mahza, effoht winnu paschu. Tahdi ne mas ne apdohma, ka tee irr tee wahrdi, ko Deews Jesum pawehlejis mahzigt un Jesus atkal saweem mahzefkeem, un tee atkal saweem pehznahkameem uswehlejuschi. Bet fewischki tas fwehtais Deewa un Jesus Gars wehl taggad eefsch to tizzigu firdim nahk, tohs mahzigt un teem pawehleht, ko un kahduus wahrduus teem buhs us laudim runnaht.

Wissi taisni mahzitaji,

Tee no Jesus suhtiti;

Tee, ka zetta-rahditaji,

Norahda us debbesi;

Tee ne sawu gudribu

Tulko, bet to padohmu,

Ko pats Deews irr nodohmajis,

Un ka winsch muhs apgahdajis.

Ta deht

Deews! lai mahzitaja wahrduus

Pateizigi usnemmam!

Darri tohs mums ihsti gahrduus,

Ka no firds tohs mihlejam! —

(Widf. ds. gr. N° 521.)

Muhsu Pestitajs fakka: „Kad winsch tas Gars tahs pateesibas nahks, tas juhs waddihs us wiffu taisnibu; jo winsch no few pascha ne runnahs, bet ko tas dsirdehs, to tas runnahs, un nahkofchas leetas jums pasluddinahs.“ (Zahn. 16, 13.) Wehl winsch fakka muhsu schihs deenas ewangeliumâ: „Bet tas Gepreezinatajs, tas fwehtais Gars, ko mans Tehws suhtihs manna wahrda, tas juhs wiffas leetas mahzihs, un juhs atgahdinahs wiffu to, ko es jums esmu fazzijis.“ Alf kaut nu schodeen ik weens, kas wehl schaubahs, dohmadams, ka mahzitaji tik ween sawu paschu gudribu daudsmoht, astahtohs no tahdas grehzigas un weltigas

dohmaschanas un schinnî swehtâ deenâ eefaktu no jauna tohs swehtus Deewa wahrduß klaufftees, mahzitees un patureht, un, pahr wiffahm leetahm, pehz teem darriht; un tad to schehligo Tehwu debbests no firðs dibbena peeluhgtu, lai winsch tohs padarritus grehtus mums peedohd, fo mehß ar dohmaschanahm, ar wahrdeem un darbeem effam prett to apgrehkojuschees, ne tizzedami winnam un winna swehtam wahrdam, kas mums no teem swehtreem Deewa wihreem teef mahzihts un fluddinachts. — Bet kad mi no Deewa peedohscham effam luhgufchi un sawus grehtus winnam isuhdsejufchi, woi tad buhs atkal no jauna grehkoht? Ak ne! tad mums no firðs ja-apneimahß un Deewam tizzigi ja-fohla, muhscham wairs grehtus ne darriht, un tad to schehligu Tehwu debbests no firðs dibbena peeluhgt, fa winsch mums us to dohtu spehku zaur Jesu Kristu sawu mihtu Dehlu. Jo tad ween winsch muhsu grehtus peedohß, redsedams muhsu tizzigu fohlischanu; tad ween winsch muhs apdahwinahß ar to no Jesus apfohlitu zeenigu swehtu Garru, kas muhs waddihß pa to taifnibas-zeltu us debbestim pee muhschiga meera un preeka, fo winsch schihß deenas ewangeliumâ saweem mahzetteem fohlijs, fazzidams: „To meeru es jums atstahju: mannu meeru es jums dohmu, ne ta, ka ta pafaule dohd, Es jums dohmu.“ Un teescham us ik katru ta Runga meers nahß no Jesus muhsu Pesitaja, kurschs ween Deewu mihtohß un winna wahrdu turrehß.

Un klausatees, fo wehl tas Rungs Jesus falka schinnî ewangeliumâ us teem, kas winna wahrdu turr un Deewu mihtle no wiffas firðs un dwehseles. Winsch falka: „Zuhfu firðs lai ne istruhzinajahß, un ne isbihstahß.“ Ak pateefi, ne kas ne warr istruhzinahß to, pee kurra ta Runga muhsu Deewa Gars miht; jo winsch ta Runga Gars pilda to dwehfeli ar swehtu drohschibu eefsch wiffu-leelakahm schahß

pafaules bailehm un breefmahm un ar swehtu lihgmibu eefsch gruhtham behdahm, kas tam kahdu reis schè schinnî behdu pafaule useet un kad tam kahdu reis ta firðs ne meeriga paleek par saweem ne tihscheem grehteem, fo winsch preekschlaitâ bija padarrijs, kad tas swehtais Gars wehl eefsch winna ne bija, tad tas pats swehts Gars winnu eepreezina un apmeerina, ta Runga wahrduß pee winna firðs likdams un rahdidams us to krusstâ fistu Pesitaju, kas winna grehtu pehz nomirris un winna taifnibas pehz augscham zehlees no mirroneem, aismakfajis winna grehtu parradu ar sawahm swehtahm dahrgahm meefahm un affinin. Ak, kas warr ta swehtâ Garra labba-darrischanas wiffas isteift, fo winsch pee ta zilweka darra, kas Deewu miht un turra winna wahrdu? Ta pehz mehß ar muht un firdi luhgdami fakkam:

Tu swehtajs ugguns, faldais preeks!

Lai muhs arr' ne kahß eenaidneeks

No tawas kalposchanas baida;

Lai tawu paligu firðs gaida!

Rungs! lai tawß spehts muhs apfarga,

To wahju prahtu drohschina,

Ka warram gruhtibas pazeestees,

Zaur paschu nahwi pee tew speeftees!

Gohß, swehtais Gars, tew muhschigi!

(Widf. bf. gr. № 235.)

Pateefi, miht draugi! tas ta Runga muhsu Deewa swehtais Gars buhs mums wiffur, wiffas weetas flahß par mahzitaju, ka un fo mums buhs darriht pehz Deewa swehtâ prahta. Ak, schi irr mums ta wiffu-leelaka laime, ja mehß pehz Deewa gudra prahta darram; tas tizzigs un Deewa-bihjigs zilweks to ween gahda no wiffas firðs un dwehseles, fa winsch warr darriht Deewam pa prahtam, likdams wehrâ, fa Jesus tas Rungs mahza: „Ne ikkattß, kas us mannim falka: Rungs! Rungs! debbestu-walstibâ ee=ees; bet kas mannam Tehwam debbests

pa prahtam darra.“ (Matt. 7, 21.) Ja, mihti draugi! buhs ta ihstena Deewa mihtofchana un wiinna wahrda tureschana, kad mehs darrifim pehz Wiinna prahta; tad notiks, ka Jesus fakka: „mehs pee to nahksim, un mahjas weetu pee ta darrifim.“

Nu tad, draugi, lai paklaufam tahm fwehtahm un dahrgahm Jesus mahzibahm, lai turräm wiinna barklus un mihtojam wiinu no firds dibbena; jo wiasch irr muhs pa preefschu mihtlejis, kad mehs wiinna eenaidneeki bijam; ak, ka tad wiasch muhs wehl ne mihtlehs, kad mehs wiinna mahzekli un draugi buhsim, paklaufdami wiinna fwehtam wahrdam no wiffas muhsu firds un mihtodami wiinu no wiffas dwehfeles? Jo Jesus pats fakka: „Ja juhs manni mihtlejat, tad turräjt mannus baustlus. Un es to Tehwu luhgschu, un tas jums zittu eepreezinataju dohs, ka tas muhschigi paleek ar jums; to Garru tahs pateefibas, fo ta pafaula ne warr dabbut, jo ta wiinu ne reds, nedf wiinu pasihst, bet juhs wiinu pasihstat, jo tas paleek pee jums, un buhs eeksch jums. Es juhs ne pamettifchu bahrinus, es atkal nahku pee jums.“ (Zahn. 14, 15—18.)

Neds' schè, ak draugs, kahdi preeka-wahrdi skann no Jesus fwehtas muttes us to Deewa mihtotaju, kas wiinna wahrduš turr', tohs klaufa un pehz teem darra. „Es juhs ne pamettifchu bahrinus,“ ta tas Kungs muhsu Pestitajis fakka us saweem mahzekteem, kad teem ka bahrineem bij' ja-paleek schinni pafaulè starp launeem, nilneem un zeet'firdigeem zilwekeem; jo wiinu labba'is Tehws, schehligais Kungs un mihtais Gans Jesus no winneem aisgahje. Bet woi wiinu arween' palikke ka bahrimi, kad no wiinu meefigahm azzim ta labbaka un dahrgaka manta pasudde? Ak ne! Jo tad wiinu preeks atkal nahze garrigi pee winneem paschòs waffaras fwehtkòs, prohti tas ze enigais fwehtais

Gars. Neds'et, ka ta Kunga wahrdi wiffi pateefi noteek, fo wiasch papreefsch' fakka; ne weens no teem ne paleek ne peepildihst. — Jesus fakka schinni ewangeliumà: „Juhs effat dsirdejufchi, ka es jums esmu fazzjis: es no-eemu un atkal ateemu pee jums; kad juhs manni mihtletut, tad juhs preezatutees, ka es esmu fazzjis: es no-eemu pee to Tehwu. Jo tas Tehws irr leelaks, ne ka es. Un taggad es jums to esmu fazzjis, pirms tas noteek, ka juhs tizzat, kad tas noteek.“ Un pateefi, pa tschetrdesmits deenahm wiasch no teem aisgahje us debbesim pee sawu Tehwu un nu atkal schinni pirmà waffaras fwehtu deenà wiasch pee saweem mahzekteem atnahze, ka wiasch to bija fazzjis, — gan ne ta, ka papreefsch', bet zittadi. Papreefsch' wiasch meeskà pee teem dsihwoja, bet nu garrà. Un nu schinni deenà atnahkdams wiasch tohs apdahwina ar to fwehtu Garru, ka mehs to lassam schihš deenas leziona: „un wiffi tappe peepilditi ar to fwehtu Garru.“ Un tas arri noteek, ka tas Kungs fakka schinni ewangeliumà: „Es jo prohjam dauds wairs ne runnaschu ar jums“; jo tas fwehtajis Gars ta Kunga weetà ar teem runnaja garrà garrigi. Un nu tas Kungs ar teem garrà runnaja dauds zittadi, ne ka papreefsch', kad teem nu dauds leelaka atsihschana bija, ne ka kad tee meefigi ween bija, ka Jesus pats fazzija: „Man wehl dauds jums ja-fakka, bet taggad juhs to ne warrat panest. Bet kad wiasch tas Gars tahs pateefibas nahks, tas juhs waddihš us wiffu taisnibu; jo wiasch no few pafcha ne runnahs, bet fo tas dsirdehs, to tas runnahs un nahkofchas leetas jums pasluddinahs.“ (Zahn. 16, 12. 13.) Tuhkstohsch tuhstofchas bija ta Kunga labba-darrifchanas, kad wiasch meeskà dsihwoja pee saweem mahzekteem; bet ne-issfaitamas bija un irr wehl taggad wiinna labba-darrifchanas garrà preefsch teem, kas eeksch Jesu Kristu tizz un Deewu mihto no wiffas sawas firds un dwehfeles.

Ta pehz möhstatees, af möhstatees jel schodeen no jauna juhs, kas juhs lihds schin lohri kuhtri bjujschi pee Deewa mihtofchanas un wiinna swehtu wahrdu turrefchanas! Klausees jel ar atwehrtahm aufim un pazeltahm firdim Jesus bafsi un sohlifchanu, fo winsch schinni ewangeliuma sohla teem Deewa mihtotajeem, fazzidams: „ — mans Tehws to mihlehs, un mehs pee to nahkfin, un mahjas weetu pee ta darrifim.“ Redseet nu, mihti draugi! kahdi swehti lihgsnibas wahrdi flann no Jesus swehtas muttes! Un fo tad juhs atpestitas dwehfeles wehl wairak gribbat, ka Deews juhs mihto un pee jums nahk mahjoht, juhs swehtidams, juhs eepreezinadams un juhs apdahwinadams ar fawu dahrgu, debbesigu meeru, un jums eedohdams fawu swehtu Garru?

Nu tad, juhs tizzigas dwehfeles, pehz ka juhs kahrojat, ar to sohla tas Kungs juhsu Pestitajs juhs apdahwinah. Af tad turratees schkistias un ne apgahnitas no teem grehkeem, ar fo juhs scho dahrgu Jesus apfohlitu dahwanu pasaudejat; jo schin zeenigam weefam ne patihl tahda mahjas weeta nahkt, kas ar grehkeem irr sagahnita; winsch no tahdas mahju weetas tahlu nohst behg. Af tad lai mehs papreeksch, schinni un wehl pehz schi laika turram fawas firds buhdinas schkistias no ne schkistiahm dohmahm un no grehku darbeem un lai ispuschkojam ar schkistiahm dohmahm un swehteem darbeem, mihtodami to schehligu Tehwu debbesis un lai tizzam stipra tizziba eeksch Kristu Jesu muhsu dahrgu Pestitaju; lai turram wiinna wahrduhs swehtus un dahrgus un teem paklaufam bes apnikfchanas, un pehz teem darram bes kaweschchanas. Nu tad

Af, angstais preets! atmahzi,
Pee mannis peemahjoht!
Man spehzini un mahzi,
Ka Deewam gohdu doht,
Un nahwes isbailes

Pazell tu drohschinatu
Us augschu mannu prahtu!
Tad winsch tahs uswarrehs. Amen.
(Wids. gr. of. N° 224.)

Pateefibas leezineeks waffaras swehtku ohtra deena.

Af! zik augsti Deews no fewis
Mihlejis scho pasauli,
Ka winsch fawu Dehlu dewis,
Un atwehlejs schehligi,
Ka pehz wiinna padohma,
Kam ween irr firds tizziba,
Ne buhs tapf pasuddinatam,
Bet no sohda paglabbatam. Amen.
(Wids. of. gr. N° 208.)

Af Kungs Deews, schehligais Tehws, zik leels tawd swehtajs mihlestibas padohms us mums leeleem grehzeckeem. To mehs ar fawu ihfu zilwezigu padohmu ne mas ne warram isteikt, fo tu pee mums effi darrijis. Tu, af Tehws! scho grehzigu pasauli ta pat mihtojis, ka fawu weenigu mihtu Dehlu. Af, schi tawa mihlestiba, swehtais Deews un Tehws! muhscham naw aismirflama, bet teizama un flawejama muhschigi muhscham no wisseem, kas to atfihst un apdohma. Af schehligais mihtais Deews un Tehws, tewi firsnigi luhdsam: peedohd mums muhsu grehtus, ar fo mehs wehl tewi apkainajam, tawu dahrgu mihlestibu ar nepateizibu atmakfadami. Tas gan mums lohri schehl; bet tomehr mehs dauds un daschfahrt kluhpam un maldamees, jo muhsu meefas irr ne spehzigas teem grehkeem pretti turretees. Ta pehz mehs tewi, af wissuspehzigais Deews! luhdsam: dohd mums no tawahm augstahm debbesim tawu paligu, to zeenigu swehtu

Garru, ko tawš Dehls mums apfoblijis. Ak, tas buhs tas spehzigais paligs mums wahjeem un ne speh-zigeem lautineem, pehz to dahrgu dahwanu zihstees. Mehš pee semines lohjidamees, tew', swehtajs Tehws, peeluhdsam tanni swehtâ luhgſchanâ, ko tawš mihtajs Dehls mums mahzija luhgt un tur klaht ſohlija, ka tu, ak Kungs un Deews! buhſchoht ſchehligi paklaufiht:

Muhſu Tehws debbeſis 2c.

Muhſu ſchihs deenas swehts ewangeliums atrohdaš ušrak-ſihts ta preezas-mahzitaja Jahna swehtôs ſtahtôs, trefchâ nodakâ, kur tas no 16tas lihds 21mu perſchu muhſu wallobâ tâ ſkann:

Jesus fazzija uš Rifademu: „Eik lohti Deews to paſauli mihlejis, ka wiſch ſawu paſchu weenpeedſimmuſchu Dehlu irr dewis, ka wiſſeem teem, kaš tizz eekſch wiſna, ne buhs paſuſtees, bet to muhſchigu dſihwoſchanu dabbuht. Jo Deews ſawu Dehlu ne irr ſubtijis eekſch paſauli, ka tas to paſauli ſohditu, bet ka tâ paſaule taptu peſtita zaur wiſnu. Kaš tizz eekſch wiſna, taš ne tohp ſohdihts, bet kaš ne tizz, taš jau irr ſohdihts, ta pehz, ka taš ne tizz eekſch to wahrdu ta weenpeedſimmuſcha Deewa Dehla. Bet ſchi irr ta ſohdiba, ka taš gaiſchums nahzis paſaule, un tee zilweki to tumſibu wairak mihleja, ne ka to gaiſchumu, ta pehz, ka wiſnu darbi bija niſni. Jo kaš dohdahš uš launu, taš to gaiſchumu eenihd, un ne nahk preekſch gaiſmas, ka wiſna darbi ne tohp iſfunniti. Bet kaš dohdahš uš taiſnibu, taš nahk preekſch gaiſmas, ka wiſna darbus warr redſeht, jo tee darriti eekſch Deewa.“

„Eik lohti Deews to paſauli mihlejis, ka wiſch ſawu paſchu weenpeedſimmuſchu Dehlu irr dewis,“ tâ taš Kungs Jesus fakka ſchihs

deenas ewangeliumâ. Un, pateesi, mihtli draugi! kad mehš ſcho leelu Deewa mihleſtibu apdohmajam, ar ko wiſch taš ſchehligais debbeſs-Zehws to grehzigu paſauli irr mihtojis, tad mums irr ja-fakka ar to ſehmini un praweetu Dahwidu: „Kungs, kaš irr taš zilweks, ka tu wiſnu paſihtii? Un taš zilweka behrns, ka tu uš wiſnu dohma?“ (D. ſf. 144, 3.) Un ak, kaš arr' mehš eſſam preekſch ta ſwehta taiſna Deewa? Ne kaš wairak, kâ piſchli un putteſki ween un tomehr wiſch tohs piſchluš un pelnuš naw iſkaiſjis, bet ſakrahjis, tohs apdahwina-damš ar ne mirſtamu dahrgu dwehſeli. Bet ak wai! ſchee piſchli, ta kakra meeſa bija to no Deewa dohtu dwehſeli ſagabnijufe ar grehkeem, kâ ta bij' nodohdama uš muhſchigu paſuſchanu, un ne kašds glahbejs wairš ne bija, kaš tohs ſpehje no taš paſuſchanas iſglahbt. Tâ tad nu zaur grehkeem tahm dahrgahm dwehſelehm taš paſuſchanas zeſchš jau bija appakſch kakrahjm un taš ta ſeptinkahrt karſtaka elles-uggunš zepta durwiš jau bija atwehrtas, kur taš tiſtu eemeſtas un dedſina-tas, ka taš muhſchigi degdamas tomehr ne kad ne ſa-begg. Ak wai, wai pahr mums un muhſu dwehſelehm! Ar kakrahjm beſgalligahm waimannahm un breeſni-gahm mohkahm tahm tur muhſchigi buhtu ja-kauz un ja-brehz; ne weenš ne buhtu, kaš taš iſglahbj, jeb pahr tahm to ſwehtu taiſnu Deewu aiſluhdš; jo wiſſi bija ſewi ar grehkeem lohti apgrubtinajuſchi tâ, ka tee taš ne warreja uš Deewu pazelt un to tizzigi peeluhgt. Bet tad wehl taš ſwehtais Tehws, pehz ſawas leelas ſchehlaſtiabas, ſubtija ſawu weenigu mihtu Dehlu, lai taš taš wehl iſglahbj no taš leelas nelaimes, kur taš dahrgas dwehſeles eegrimſt. Un ſchiš Deewa mihtais Dehls paklaufija ſawam Tehwam un nahze pee tahm no debbeſim ſemmê tahm mahziht ſawa debbeſs-Zehwa prahtu un tohs zilwekus no grehkeem atgreeti, pee Deewa weſt un tad wiſſpehdigi ſchim weenigam Deewa Dehlam tahda karſta mihleſtiba bija uš tahm dwehſe-

lehni, tahda miblestiba, kas, kad to labbi apdohmajam, eet pah'r wisseem muhsu prahteem, prohti, winsch no-dewe sawas meefas us nahwi; bet us kahdu nahwi? us to gruh'tu frusta nahwi — ka mums tee swehti Deewa rakkii fakka, — tur sawas swehtas un dahrgas affinis isleedams pee frusta stabba. Nu reds', af zilweks, woi Deews naw miblejis to kaunu un grehzigu pasauli tik pat, ka sawu Dehlu Jesu Kristu? Winsch pats tas muhsu Pestitajs fakka schihs deenas ewangeliuma: „Tik tohti Deews to pasauli miblejis, ka winsch sawu paschu weenpeedsimmuschu Dehlu irr dewis, ka wisseem teem, kas tizz eefsch wiinna, ne buhs pasusteess, bet to muhschigu dsihwofchanu dabbuht.“ Un af, zil dauds fimts un tuhstoschas dwehfeles atradde schehlaslibu Deewa preekscha zaur Jesu Kristu; kas ween eefsch wiinna tizzeja, tizz un libds gallam eefsch schahs tizzibas pastahw, tam tappe un tohp no Jesus puffes tee grehki peedohti un ta muhschiga dsihwofchana apfohlita. Bet tomehr no teem fimts un tuhstoscheem, Deewam schehl! zitti pasudde un tappe soh'diti ar muhschigu pasufchanu, ka tas Rungs pats fakka schihs deenas ewangeliuma: „Bet kas ne tizz, tas jau irr soh'dihs, ta pehz, ka tas ne tizz eefsch to wahrdu ta weenpeedsimmuscha Deewa Dehla.“ — Kai tad ar Deewa paligu jo wairak mahzamees un atsihstam:

Kam ta schehliga Deewa karsta miblestiba un Jesus atnahschana bija un kam wehl irr par soh'dibu un arri, ka zaur Deewa schehlaslibu warram tikt isglabhti no ta gruh'ta soh'da.

Bet tu, af swehtajs Deews! swehti muhs eefsch sawas pateefibas, jo saws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

Apdohmajim pirmaf, kas tee tahdi bija, kas no ta Runga tikke soh'diti, jebfchu gan winsch bija nahjis to pa-

sauli pestiht? Tee bija tee ne tizzigi un ne atgree-sigi grehazineeki, starp kurreem arri weens no ta Runga diwipadesmiteem mahzeleem skaitams, tas Judas, kas sawu Rungu un mahzitaju nodewe eenaidneeku rohkā. Tas tappe soh'dihs ne ween sawu gruh'tu grehku deht, bet jo wairak sawas netizzibas deht, ar to tas eegruhdahs eefsch tahs tumfchas nahwes nakts un dwehfeles soh'dibas muhschigi, prohti, ka tas ne tizzeja eefsch Jesu Kristu un ne zerreja sawu leelu grehku peedohschanu dabbuht, bet palikke ismiffis, pakahrahs pats un widdu puschu pahrsprahge. Ta patt tee ta Runga Jesus zeetsirdigi eenaidneeki, kas wiinna mohzija, apsmehje, keh'sija un lammaja, un pehdigi pee frusta kohka neschehligi peenagloja, ka tas nomirre, tikke soh'diti, ne tik dauds scha leela grehka deht, ko tee pee ta Runga Jesus darrija, bet tee zeete to soh'du ta pehz, ka tee ne tizzeja zaur Jesu dabbuht grehku peedohschanu, — ka Jesus pats fakka schihs deenas swehta ewangeliuma: „bet kas netizz, tas jau irr soh'dihs.“

Ta pat wehl taggad tas irr ar mums. Deews tas Rungs irr mums sawu weenigu mihtu Dehlu dewis, ka tas muhs atpessitu no tahm muhschigahm mohfahm, — ka tas Rungs muhsu Pestitajs pats fakka schihs deenas ewangeliuma: „Tik tohti Deews to pasauli miblejis, ka winsch sawu paschu weenpeedsimmuschu Dehlu irr dewis, ka wisseem teem, kas tizz eefsch wiinna ne buhs pasusteess, bet to muhschigu dsihwofchanu dabbuht,“ — bet ka tas nahzahs, ka to brihd', kad Jesus wirs semmes meesa dsihwoja, un ka tas wehl nahkahs taggad, kad tas Rungs pee mums garrā dsihwo, ka zitti pasuhd? Us to mums atbild tee muhsu Pestitaja swehti wahrdi schiinn ewangeliuma pah'r teem, kas pasuhd: „bet kas ne tizz, tas jau irr soh'dihs, ta pehz, ka tas ne tizz eefsch to wahrdu ta weenpeedsimmuscha Deewa Dehla. Bet schi irr ta soh'diba, ka tas gaischums nahjis pasaulē, un tee zilweki to tumfibu wai-

raſ mihleja, ne kà to gaischumu, ta pehz, ka winnu darbi bija niſni.“ Un to arri apleezina tee ſwehti dſeefmas wahrdi:

Schis ſohds zaur to irr notizzis,
 Kas dauds laudis paſaude,
 Ka Deews ſawu gaisinn lizzis
 Widdû paſchâ paſaulë;
 Bet ſchai wairaf patikka
 Tumschums, ne kà gaismina;
 Winnas darbi launi (niſni) bija:
 Ta pehz gaismas ne raudſija.

(Widſ. of. gr. № 208.)

At ta pehz lai ikweens atſlahjahs no launeem un niſneem darbeem, ik weens, kas grihb zaur Deewa ſchehlaſtibu no ſohda iſglahbts tap. Jo, kas ne atſlahſees no ſawas meefas kaſrumeem, tas teefcham zeehts grubtu ſohdu ſcheit' laizigi un to paſuſchanu tur muhſchigi muhſcham.

Memmatees tad nu, manni mihti brahti un mahmahſas to labbi pee firde, wehrâ likdami to ſwehtu, dahrgu Jeſus mahzibu, ar ko winſch ſchodeen muhs pamahza, kà mums buhs dſihwoht un kahduſ darbuſ ſrahdaht. Kas nu wehl lihds ſchim zaur ſawu tihschu, woi ne tihschu wainu grehkds eekrittis un ſnaudis, tas lai nu bes kawefchanahs pee ta Kunga greefchahs, tad tiks apſchehlohts. Jo

Kas us Deewu ween atgreefchahs,
 Tam buhs muhſcham ſwehtam klut;
 Kas pee Jeſus Kriſtus ſpeefchahs,
 Tam buhs apſchehlotam buht;
 Tam irr jauka dſihwiba
 Muhſchu muhſcham ſinnama.
 Bet, kas ne tizz, tam ta teefa
 Tau us paſuſchanu ſpreeſta.

(Widſ. of. gr. № 208.)

Nu redſeet, mihti draugi! Kahdu ſchehlaſtibu tas atrohd pee Deewa, kas no grehkeem pateefi atgreefchahs un pee ta Kunga ſawa Deewa greefchahs ar fir-

nigahm un tizzigahm luhgſchanahm to peeluhgdams, lai winſch tam grehku parradus peedohd pehz ſawas beſdibbenigas firde ſchehlaſtibas. Lai mehs arri, garrâ preefch ta Kunga ſtahwedami, pateefigi apſohlam, ka wairs tihschi ne grehkoſim. Tur klaht lai arri no winna luhdsam palihdſibu us labbu, prohti to ſwehtu Garru; jo bes ta mehs ar ſawu meefas-wahjibu drihs peemirſtu ſcho ſwehtu ſohlifchanu, ko tam Kungam ſawam Deewam eſſam ſohlifſchi aſſaras raudadami. Dahwidſ ſalka: „Uppure Deewam pateefchchanu, un maſſa tam Wiſſu = augſtakam tawu apſohlifchannu.“ (Dahw. of. 50, 15.) Bet, ak, ja nu mehs ſcho ſohlifchanu pahrkahptu, ko ta Kunga Zebaot auſis dſirdejuſchas, zik firſnigi ta no mums ſohlita un winſch redſetu, zik drihs ta no mums aiſmirſta un pahrkahpta, ak kahdi noſohdami pohſta grehzineeki mehs tad buhtu! Ta pehz, draugi! mums ta ſwehta Garra palihdſibas wajaga, ar ko muhſu Peſtitajs Jeſus Kriſtus ſchinnis ſwehtkds ſawus mahzehtus apdahwinajis; jo waſſaradeenas lezionaſ laſſam: „Un teem dallitas mehles parahdjahs, itt kà ugguns, un ſehdahs us ikweenu no teem. Un wiſſi tappe peepilditi ar ſwehtu Garru un eefahze runnaht ar zittahm mehleh, ittin kà teem tas Garſ derwe iſrunnaht.“ Tà tad nu lai arri mehs ſchinnis waſſaras ſwehtkds fataifamees, ſwehtas dohmas ſawas firde dohmadami un eefch tizzigahm Deewa luhgſchanahm un peefauſchchanahm paſtahwedami, ka tohpam zeenigi zaur Deewa ſchehlaſtibu to ſwehtu Garru dabuht, ko tas Kungs muhſu ſchehligais Peſtitajs apſohlifſis ſaweem tizzigeem lihds paſaulës gallam doht par ta tumscha prahta apgaismotaju, par paligu pretti ſtahweht grehkeem un grehku kaſrumeem, par eepreezinataju behdâs, par drohſchumu bailibâ, par zelta-wadonu us debbeſim un wiſſſpehdigi par klahtſtahwetaju un eefſtiprinataju muhſu dwehſelehm tad, kad nahwes mohkâs zihnamees. Zik leels labbums no ta ſwehta

Garra nahf, to schinnî ihsumâ ne warr îsteift. Za pehz lai gabdajam, ka mehş warram fevi fataifihf par ta fwehta Garra mahjokli. Jo kad schis Deewa un Jeshu fwehtais Gars pee mums irr, kas tad wehl warr mums kaiteht? Ak teescham ne kas! Jo arri mehş no ta tiffim pamohdinati, ka zaur Deewa leelu schehlasibu warrefim izglahbtees no tahş gruhtas sohdivas, ar ko Jeshu draude tohs netizzigus sohdiht, schihs deenas ewangeliumâ tâ fazzidams: „— kas ne tizz, tas jau irr sohdihts, ta pehz, ka tas ne tizz eefsch to wahrdu ta weenpeedsimmufcha Deewa Dehla.“

Pateefi, mihli draugi, mehş jau zaur zittu ne weenu ne warram tannî fwehtâ tizzibâ eefsch Jesu Kristu pee-augt, kâ zaur Deewa fwehtu Garru; jo bes winna muhsu wahjais meefas prahts schaubahş wairak, ne kâ tee wiffu-weeglakee puttekli, kas bes wehja pa gaisu teef nesti, bet ar to fwehtu Garru mehş teefam eestiprinati eefsch fwehtas tizzibas. Jo kâ ta wiffuleelaka wehtra ne warr akmini pakustinaht, tâpat muhs tad arri ne warr tahş wiffu-leelakahş behdas no tahş fwehtas tizzibas eefsch Jesu pakustinaht, nedf nowehrst. Bet tas, pee kurra tas ta Kunga fwehtais Gars ne miht, teef no tahm wiffu-masakahm behdahm ne schehligi krattihst, ta pehz, ka tam naw tizzibas eefsch Jesu Kristu muhsu Kungu un zaur to tas nopelni, ak Deewam schehl! to gruhtu sohdu, ko tas Kungs schihs deenas ewangeliumâ sohla teem netizzigeem. Wehl zittâ weetâ mihtajş Pestitajş fakka: „Jkkatru, kas schohs mannuş wahrduş klaufa, un tohs darra, to es lihdsinaju kahdam gudram wihram, kas sawu nammu us akmina-kalnu irr ustaifijis. Kad nu siiprş leetus lihje, un tahş straumes nahze, un tahş wehtras puhte, un peefittahş pee ta namma, tad tas tomehr ne apgahsahş; jo tas bij' us akmini ustaifihst. Un ik katrs, kas schohs mannuş wahrduş klaufa, un tohs ne darra, tas

tahş lihdsinahts kahdam gekkam, kas sawu nammu us similtim irr ustaifijis. Kad nu siiprş leetus lihje, un tahş straumes fatezzeja, un tahş wehtras puhte, un fassrehje pee ta namma, tad tas apgahsahş, un gabje wiffai pohstâ.“ (Matt. 7, 24—27.)

Lai tad nu taifam sawu firds nammu us to ihstenu un siipru grunts-akminu; tas irr: lai tizzam eefsch Jesu muhsu Kungu bes schaubifehanahş; winsch irr mahzibas Tehws, kas patş eefahjis un pateefi, un pa pilnam pabeidşis; un ja mehş eefsch winna tizzefim lihds galam, tad winsch patş ar sawu fwehtu Garru mums palihdsehs to tizzibu fwehtigi pabeigt. Un zaur scho fwehtu tizzibu eefsch Jesu Kristu mehş eemantofim to muhschigu dshwofchamu debbesis.

Nu tad, ak schehligais Kungs un Deews! palihdsi tu patş mums taweem ne zeenigeem kalpeem tannî ihstena dshwâ siiprâ tizzibâ eefsch Jesu Kristu muhsu Kungu palikt, tâ ka schis spohschais gaischums muhscham no mums ne suhd, bet ar ween' un jo gaischal' aspihd muhsu dwehseles; to no tewis luhdsam zaur to paschu tawu mihtu Dehlu muhsu Kungu Jesu Kristu. Amen.

Pateefibas leezineeks

wassaras fwehtku treschâ deenâ.

Ak wiffu-spehzigajş, muhschigajş Kungs un Deews! mehş tawi ne zeenigi behrni schodeen tawa waiga preefschâ atnahkam, tewi no firds dibbena peeluhgt; ak tab jel paklaufi muhsu semmigu luhgschamu, ar ko preefsch tew' semmojamees, ik weens us tewi, ak schehligais Tehws, firdis un dwehseles pazeldami: peedohdi mums

muhfu grehkus, af Kungs un Deews! ar ko meh's prett tewi to Wissaugstako un Swehtako effam noseegufchees wiffas schinnis pagahjuschas dschwibas deenas, bet sewischki schinnis swehtos waffaras swehtos, kurrus schodeen beidsam swehtigt un kurrus taws mihlais Dehls apfoblijis muhs ar to wiff dahrgako mantu apdahwinacht, ar to swehtu Garru. Gan daschs no mums jau dauds schahdas swehtas deenas pawaddijis un scho swehtu dahwanu pee sewim ne atraddis; jo zaur sawu grehzigu un besdeewigu dschwoschanu irr winsch to no sewim aisdsinnis. Meh's wiffi effam ne zeenigi to dabhuht un, ta pehz, ja pee kahda schi dahwana irr atrohdam, tad tas irr ja-atsihst par tawu leelu Tehwa schehlastibu. Tad nu, schehligais Kungs un Deews! apschelojees! af apschelojees pahr mums wisseem, tif labb' pahr teem, pee kurreem taws zeenigs Gars no tawas schehlastibas eedohts, ka arri pee teem, kas wehl to pee sewim naw atraddis. Af swehtais Tehws, lai taws swehtais Gars ta no tew mums tohp dohts schohs swehtkus beidsiht, ka meh's if weens to pee few atrohdam eeksch sawahm firds buhbinahm un tad dohd mums arri tawu deewischkigu palihdsibu no augfchenes, ka meh's to no tewim dohtu dahrgu dahwanu ne isdsennam no sawahm firdim ahrâ, bet ka tas tur eekschâ weenumehr dschw; jo tas buhs muhsu dwehsetu aiswaditajs us sawahm muhschigahm meera mahjahm un pee tawa mihla Dehla Jesus Kristus un tur tas Kungs muhsu Pestitajs pats sawas awis gannih's muhschigi muhscham eeksch teem swehtem debbespagalmeem. Meh's pee sawahm swehtahm kahjahm, af Kungs un Deews! semmê krihtam, tewi peeluhgdami arri ar tawa mihla Dehla wiff swehtako luhgshanu, kurrar winsch pats peefoblijis, ka tu to schehligi: paklausfchoht.

Muhfu Tehws debbesis ic.

Muhfu schihs deenas swehts ewangeliums atrohahs usratstih's ta preezas-mahzitaja Jahna swehtos stahstos, di desmitâ nodattâ, kur tas no Imas lihds 10tai perschei muhsu walldâ ta kann:

Jesus fazzija: „Pateefi, pateefi, es jums falku, kas ne ee-eet pa durwim eeksch awju-kuhts, bet kahj zittur kur eekschâ, tas irr saglis un slegkawa. Bet tas, kas pa durwim ee-eet, tas irr to awju Gans. Tam pascham tas durwju fargs atweert, un tahs awis winna balfi dsird, un winsch sawas paschas awis saw pa wahrdeem, un tahs iswedd. Un kad winsch sawas awis irr is-laidis, tad tas eet winnu preekschâ; un tahs awis tam eet pakkal, jo tahs winna balfi pasihst. Bet swescham tahs ne eet pakkal, bet behg no ta: jo tahs ta swescha balfi ne pasihst.“ Scho lihdsibu Jesus us teem fazzija: bet tee ne sapratte, kas tas bija, ko winsch us teem runnaja. Tad Jesus atkal us teem fazzija: „pateefi, pateefi, es jums falku: Es esmu tahs durwis pee tahm awim. Wiffi, kas preeksch mannim nahkufchi, tee bijufchi sagli un slegkawas, bet tahs awis teem naw klausijufchas. Es esmu tahs durwis; ja kas zaur mannim ee-eet, tas tohp swehts, un tas ee-ees, un is-ees, un gannibas atraddih's. Weens saglis ne nahf, ka ween gribbedams sagt, schnaugt un nokaut; Es esmu nahzis, ka teem dschwiba effoti, un wiff buhtu papilnam.“

Tu nu, mihli draugi! redsam, zil mihligs un schehligs irr muhsu Kungs un Pestitajs Jesus Kristus prett mums zaur to, ka winsch sewi par to ihstenu awju gannu padarrijis. Kaut gan winsch mums papreekschu to zaur lihdsibu stahsta schihs deenas ewangeliumâ, fazzidams: „Bet tas, kas pa durwim ee-eet, tas irr to awju gans. Tam pascham tas durwju fargs atweert,

un tahs awis winna balsi dsird,“ tad tomehr pehz wansch to lihdsibu skaidri isstahsta, fazzidams: „Pateefi, pateefi, es jums salku: Es esmu tahs durwis pee tahm awim.“

Ta pehz tad no schihs deenas swehta ewangeliuma ar Deewa paligu jo wairak atsihsim un mahzifimees:

- I. Kas ihsti effoht tahs durwis un tas labbais Gans, kurra balsei ikweenam zilwekam peenahkajs klauhsit?
- II. woi warram fazziht, ka jau klausem ta ihstena Ganna balsi? un
- III. apzerresim, ka wehl dauds tahdu zilweku muhsu starypa, kas gan pasihst ta labba Ganna balsi, bet tomehr tai ne klause.

Bet tu, ak swehtajs Deerws! swehti muhs eeksch tawas pateefibas, jo tawis wahrds irr ta pateefiba. Amen.

I. Nihli draugi! Schè ta Runga muhsu Deewa preekschà stahwedami, lai waizajam un ismeklejam: kas ihsti effoht tahs durwis un tas labbais Gans, kurra balsei ikweenam zilwekam peenahkajs klauhsit? Us to mums atbild tas schihs deenas swehts ewangeliums ar teem swehteem wahrdeem, fo Jesus muhsu Pestitajs pats ar sawu swehtu mutti runnais, tà fazzidams: „pateefi, pateefi, es jums salku: Es esmu tahs durwis pee tahm awim,“ un atkal zittà weetà: „Es esmu tas labbais Gans.“ (Jahn. 10, 11.) Nu redset, kas tahs durwis irr, zaur kurrahm ween mehs warram titt eekschà tannis muhschigòs debbes-preeka namnòs, kur tee swehti un isredseti Deewu teiks un flawehs muhschigi muhscham, un kas tas labbais Gans, kurra balsei mums peenahkajs klauhsit. Ak, ja nu mehs sun-

nam, ka mehs zaur Jesu Kristu ween warram Deewa walstibu eemantoh, kahda negudriha, tad wehl warr leelaka buht, kà schi, kad mehs tad ne klausem winna ta Runga Jesus swehtahm mahzibahm, ar fo wansch muhs par sawahm ihstelahm awim gribb fataisih. Pateefi, kas Jesus wahrds ne klause, tas ne peederr pee winna ihstelahm un pateefigahm awim un tas arri ne tiks eelaisis eeksch to muhschigu debbes dsihwoscham. Ta pehz mums schi mahziba labbi ja-apdohma un dsilli firdis ja-eespeesch, ka mehs to ne kad ne peemirstam, bet arween' prahtà paturram, ka mums buhs Jesus mahzibahm paklausem un pehz tahm darriht ne ween tad, kad mums weegli un lehti nahk tahm paklausem un pehz tahm darriht, bet arri paschà wiffleelakà grubtiba ne atkayptes un pehz tahm darriht. Kad mums usnahktu leeta un breefmiga affins isleeschana, kas muhs speestu atkayptes no Jesus swehtahm mahzibahm, ak, ir tad lai ne leedsam teem wajjatajeem sawu pehdigo affins lahfiti atdoh, pee Jesus paslahwigi palikdami lihds sawai pastarai stundina. Kad kahds wihrs teek ismeklehts par taisnu usraugu preeksch kahda leelkunga woi kehina par taisnibas aisstahwetaju preeksch ikkatra un sewischki preeksch sawa augsta waldineeka labbuma, tad tahds teek zeeschi noswehrihts, ka tas buhs lihds pehdigai affins lahfiti pretti stahweht wiffai netaisnibai un wisseem teem, kas winna waldineeka labbumu eedrohschinatohs apfahdeht woi pohsiht, zil dauds wairak tad wehl mums naw pretti ja-stahw teem, kas muhs gribb nogreest no Jesus swehtahm un dahrgahm mahzibahm, preeksch ka mehs effam pee semmes zeltòs nomefdamees swehrejuschu pirmu reis pee-eedami pee Deewa galda, prohti, ka ne buhsim no tahm atkayptes, bet tikkuschi pehz tahm darriht? Ne ween tad, bet arri pehz tam arween' wehl weenu woi diwi reises pa gaddu to swehtu Jesus meelastu baudidami, swehredami fohlam, ka ne grib-

bam wairs tihfchi grehkoht, bet pehz ta Kunga sawa Pestitaja mahzibahm tikfufchi darriht un no tahm ne atkahpt wiffleelakäs behdäs, un pee tahm peekertees us Jesu muhsu Kungu zerredami. Un ja mehs teefham tä darram, tad mehs pateefi pasihstam un klaufam ta labba Ganna mihligai balfei un tad pateefi tapfim no Winna, ta labba un mihliga Ganna Jesus eelaisti pa tahm ihstahm durwim ta muhschiga debbes-preekannamä, kur muhsu schè apbehdinatas dwehseles bau-dihš fwehtu, faldü lihgsinibu, „fo a zš naw redsejuse, un aufš naw dsirdejuse, un kas ne kahda zilweka firdi naw nahzis.“ (1. Kor. 2, 9.)

No tew bes tawa Garra es,
Mans Jesus! ne sinnatu.

Rä sinnatu, kam padohteet,

Za winsch ne buhtu klastu?

Alf, lai winsch manni stubbina,

Tew klauffht taisnä tizzibä,

Rä sawam Pestitajam!

(Wibf. bf. gr. № 234^b.)

II. Bet nu arr' ismeklesim: woi warram fazziht, fa jau klaufam ta ihstena Ganna balfi? Alf schi ismekleschana gan muhs lohti istruhzina, zaur to, fa effam pagallam ne klaufigi Jesus fwehtahm mahzibahm! Za pehz Jesus muhsu Kungs muhs mahza, lai mehs, kä peenabhahs, mihli, lehnigi nu saderrigi dsihwojam ar teem sawejeem. Winsch sakka: „Jaunu baußli es juns dohmu, fa juhs zits zittu mihlejeet, ittin, kä es juhs esnu mihlojis, fa arridsan juhs zits zittu mihlojeet.“ (Zahn. 13, 34.) Bet woi mehs to gan warram fazziht, fa mehs to effam darriufchi? Alf teefham, ne! Schai Jesus mahzibai effam pahp dauds ne paklaufigi bijufchi. Tehwam un mahpei, pehz ta Kunga mahzibahm, waijadseja kohpä dsihwoht eefsch karstas un beswiltigas mihlestibas, fa tee saweem pehznahkameem labbu preefsch-sihmi atstahpu, bet schee dsih-

wo naidigi eefsch kildahm un bahrschanahs un arri, af Deewam schehl! eefsch negantas kaufchanahs.

Nu redseet, draugi! woi ta irr darrischana pehz Jesus muhsu Pestitaja dahrgahm mahzibahm? To nu gan ik weens warr sawrast, zit drohschi tä dsihwojoht teef grehkohts prett to fwehtu, taisnu Deewu. Tee ne ween sawu laizigu un muhschigu lab'klahschauu pasaude, bet arri sawu behrnu dwehseles samaita; to darra tahdi neganti wezzaki zaur sawu negantu un grehzigu dsihwofchanu, jo fo tee behrni jaunäs deenäs reds no saweem wezzakeem darram, to tee pehz arri darra un, leelafi tappufchi, wairs ne warr scho negantu eeraddumu atmeft, jo tas lohti zeeschi irr peekerees, kä kahda lihpaama ligga. Pestitajs sakka: „Kas weenu no scheem wissmasakeem apgrehzina, kas eefsch mannim tizz, tam buhtu labbaki, fa tam weens dsirnu-akmins pee sakla taptu pakahrts, un apslizinahts jubrä, wissdsittakä weeta. Wai tai pasaulei tahs apgrehzibas deht!“ (Matt. 18, 6. 7.) Tä winsch sakka, bet woi to dauds leek wehrä? — Gan nu tee firmi wezzaki ar behdahm un gruhsteem firds-ehsteem reds, kahdä pohstä winni tohs jaunektus eeweddufchi; nu gan winni wehl tohs gribbetu no tahdas leelas nelaimes isglahbt, bet par wehlu! Nu winni to wairs ne spehj, nu winneem gan irr ik deenas affaru straumës ja-peld zaur sawu paschu tihfchu wainu! Behdas un affaru isleeschana ne ween pahp to, fa tee reds, fa winnu behrni ar fweeschmeekeem ne warr satiktees, bet eefsch lammaschanahm un kaufchanahm weenumehr dsihwo, kä ne prahrtigi lohpi, bet arri pahp to, kad tee reds leelä nemeerä dsihwojoht winnu paschu meefigus behrnus sawä starpä, un fa tee to bes wiffa kauna un bihjaschanas darra un pa teefas-nammeem weenumehr staiga brahlis brahli un mahsa mahfu apfuhdsedami, un fa tahdi pawiffam irr aismirufufchi, fa fwehti rakli to teizjauku leetu, „kad brahli weenprahrtigi irr, un tuwaki

mihlejabs.“ (Sibr. 25, 1.) Un: „Ja mehs fawâ starpâ mihlejamees, tad Deews paleef eefsch mums un wiina mihlesiba irr pilniga eefsch mums.“ (1. Jah. 4, 12.) Tê nu redsam, ka Deewam tam Rungam ta irr tohti ne patihkama leeta, kad meefigi brahti un mah-fas tâ dsihwo, ka tee weens ohtru eenihd nu apsubd. Woi nu no tahdeem naw teem wezzakeem kauns preefsch pasaules un grehks preefsch Deewa? Ak, wiinni ne warr fawas azzis pazelt us zitteem gohdigeem wezzakeem, kas faweem behrneem labbu un gohdigu preefsch-sihmi dohd; winnu firds nemeers irr jo leels pah to, kad wiinni prett Deewu tohti gruhti apgrehko-jufchees. Deews tas Rungs tohs wezzakus bija lizzis par zetta-waddoneem us debbesim pee muhschigas dsihwofchanas, bet tee irr palikkufchi par zetta-waddoneem us elli pee muhschigas pasufchanas. Ak, kahds grehks tad nu wehl warr leelaks buht, ka schis: tahs no Jesus dahrgi atpirktas dwehfeles nowaddiht us to pasufchanas-zekku! Woi juhs, negants tehws, un neganta mahte, kas juhs nelabbas preefsch-sihmes dewufchi faweem behrneem, dohmajeet, ka juhs isbehgfeet tai laizigai wiff-leelakai nelainei? Ak teescham, ne! Juhs paschâ fawâ firmumâ arri tapfeet apbehdinati un eenihdeti no faweem pascheem behrneem; tee jums ne maifes kummo-fira ne nowehlehs; tee juhs lammahs, wajjahs un nizzinahs, un arri dauds ne trubhs, ka tee juhsu wezzas meefas fassittis. Juhs gan, draugi, jau effat dsirdejufchi un redsejufchi, ka daschu brihd' tahds grehks no teek appakfch faules, appakfch tahs spohschas Deewa faules. Un kaut tad nu gan tik labb' tee wezzaki fawas kaunas preefsch-sihmes dohdami, ka arri tee behrni to kaunu darbu darriidami teek sohnditi jau scheit' laizigi pee meefas un tur muhschigi pee dwehfeles, tad tomehr mas to leek wehrâ, un wehl masaf' no ta grehka fargahs, zaur ko gruhtu sohndibu nopeln. Ak, kaut jel nu ik weens wezzaks to mihlesibu fawâ starpâ labbaki ap-

sohptu un tohs, kas eefsch nefaderreschanas dsihwo, pamohdinatu no fawa neganta grehka atgreestees! Un juhs, kas juhs fawâ laulibâ naidigi dsihwojeet weens ohtru nihdedami, kaunatees, ak kaunatees, jel, ja wairs ne no zilwekeem, kas mihligi un fader-rigi dsihwo, tad tak no teem swehreem meschâ un no putneem laukâ, kam naw nei prahts, nei sapraschana, un kas tomehr weens ohtru ne eenihd; jums irr tas schehligais debbes-Tehws dewis sapraschamu un pilnu prahtu un tomehr juhs ne fawaldeet fawu ahtru fah-tana dufmibu!

Nu redseet, draugi! woi tahdi gan warr fazziht, ka wiinni pasihstohd ta labba Ganna balsi un woi tee gan warr zerreht tahs saltas un taukainas gammibas atrast? Ak, teescham ne! No winneem irr tahdu noht tas wahrds, ko Pestitajs runna, fazzidams: „Es esmu tahs durwis; ja kas zaur mannim ee-eet, tas tohp swehts, un tas ee-ees, un is-ees, un gammibas atraddih.“

III. Weidsiht nu apzerrefim, ka wehl dauds tahdu zilweku muhsu starpâ, kas gan pasihst ta labba Ganna balsi, bet tomehr tai ne klaufa. Woi naw teefa, mihli draugi! ka starp simts un tuhstoscheem retti weenu warr atrast, kas neproht swehtus Deewa wahrds un dahrgas Jesus mahzibas lassiht un tur dabduht sinnaht, ko Deews grubb un kas irr Deewa prahts, un kas arri dabdu sinnaht, ko Deews aisleedfis, ko mums ne buhs darriht, to wissu mehs warram skaidri atrast, muhsu Pestitaja swehtas mahzibas, un to gan pateefi sinna arri tas dufmigais, ka tas Rungs faweem mihleem zeefchi peekohdinaja, ka teem buhs eefsch mihlesibas dsihwoht, fazzidams: „Pee ta wiffi nomannihs, ka juhs effat manni mahzekli, ja jums irr mihlesiba fawâ starpâ.“ (Jahn. 13, 35.) Un arri to tee teescham sinna, ka Deewa wahrdi sakka, ka

ne kahdi lazzekfi, nedf zitti leeli grehzineeki to Deewa walsfibu eemantofchoht, (1. Kor. 6, 9, 10.) bet tomehr tee ne klaufa tai ta Kunga fwehtai mahzibai. Tapat arri tee zitti grehzineeki, kà tas neschkihstais, saglis, mauzineeks, netaisfnas teefas spreedejs, ne pateefas leezibas dewejs, plihneeks, fwehtu deenu sagahnitajs, ffaugis un laulibas pahrkahpejs, tee wiffi gan sijn un pasihst Jesus balfi, ka winsch zeeschi aisleedsis, ka teem ne buhs darriht tahdus ne gantus grehku darbus, bet tomehr tee tohs darra bes kawefchanahs, ta Kunga fwehtai mahzibai ne klausidami. Ak wai pahr jums wisseem tahdeem, kas juhs ta Kunga mahzibu pahr galwu metat! Juhs wairak klaufat sawai kahrai meesai un tam fahstanam, kas juhs eegruhsh laiwigà pohstà un muhschigà nelaimè, jums wisseem tahdeem meefas kahrumneekem weenreis usees lohti gruhra un ne panessama fohdiba no ta fwehta, taifna Deewa, par to, ka juhs effat tif ne paklaufigi tahm winna weeniga mihta Dehla fwehtahm un dahrgahm mahzibahm. No ta fwehtas muttes mums tahs ihstenas un pateefigas mahzibas isnahze, tà, kà no ta dsihwibas awota kas wiffas tahs istekfuschas un isflahyufchas dwehfeles peepildija ar to ne isflahyufstamu, atspirdfinadamu dsehreenu un kas arri wiffas tahs pasuddufchas dwehfeles atpestija no tahs muhschigas pasufchanas. Pats tas fwehtajs Kungs Jesus sakfa schihs deenas ewangeliumà: „Es esmu nahzis, ka teem dsihwiba effoti, un wifs buhtu p apilnam.“ Un pateefi, mihti draugi! tas Kungs irr wiffu pa pilnam padarrijis, fo winnam tas Tehws bija pawehlejis un fo winsch pats no fwehtas un karstas mihslestibas us mums darrija. Ak ta pehz lai nu it weens schinni schehlastibas laikà pee ta Kunga sawa Deewa nahk, no winna schehlastibu luhgtees un no saweem launeem meefas kahrumneem ihsteni atgreeschahs. Ak scho schehlastibas deenu gals drihs warr atnahkt ikweenam no mums, tad wairs ne weens ne

warrehs schehlastibu un grehku peedohfchanu dabbuht, kas to schehlastibas laiku pa wolti pawaddijufchi. Tad nu taggad irr

Wehl tas laiks, ka grehzineeks

Dwehfeli apgahda;

Wehl tas leelais apschelneeks

Lehnibu parahda;

Wehl Deews tew'

Sauz pee few'.

Ak firds! ne atraujees,

Bet tam labpraht laujees!

(Widsf. dsf. gr. N° 582.)

Ak schehligais Kungs un Deews! mehs firsniigi tewi luhdsam: usmohdini tu pats muhs ar tawu fwehtu Garru, ka mehs tai ihstena schehlastibas laikà no grehku meega zellamees un it deenas un stundas effam gat tawi us to brihtinu, kad tu muhs saukfi. Paklaufi muhs zaur Jesu Kristu tawu mihtu Dehlu. Amen.

Pateefibas leezineeks

wassaras fwehtku atfwehtè.

Preeksch tawa fwehta waiga, ak Kungs tu trihsweegajs Deews un muhschigais Tehws! schodeen nahkam un pee tawahm fwehtahm kahjahm krisdami no firds bibbena tew' peeluhdsam. Ak effi tad nu pahr mums taweem ne zeenigeem behrneem schehligs, apschelwojees pahr mums schinni fwehtà slundina, kad mehs tawà preekschà semmojamees ar no firds tizzigahm un pasemmigahm luhgschanahm tewi peeluhgdami. Ak firds schehligs mihtais Kungs un Deews! peedohdi, ak peedohdi mums muhsu grehkus, ar fo mehs preeksch tew' ta wiffu-taifna un fwehta effam noseegufchees. Kaut nu gan mas deenas irr pawadditas, kad mehs arri tew, ak Kungs un Deews! fwehti fohlijam, ka wairs ne

buhfim tibfchi grehfoht; — bet mehs pateefi at-
fihstam, ka mehs pa fcho ihfu laifu atkal effam daudf
grehfojufchi un tawus fwehtus bauflus pahrfahpufchi,
un mehs effam wiinnus ta pahrfahpufchi, ka ne effam
wairs zeenigi tawâ preekfchâ atnahkt un terwi peeluhgt.
Bet Jesus Kristus tawâ mihka Dehla dahrga nopelna
labbad zerram, ka tu, ak Kungs un Deews! muhs ne
atstumfi no sawa fwehta waiga, bet schehligi paklaufifi
fcho muhsu ne zeenigu luhgfschanu. — Lai tad nu, ak
schehligs Tehws! no tawas besdibbenigas schehlastibas
mums taweem apbehdinateem behrneem, kas behdajahs
fawu grehku deht, atfkann ta fwehta preeka balfs dweh-
felës, ka muhsu grehki peedohti, ta, ka mehs no jauna
atkal warram par taweem pateefigeem behrneem buht
un palift muhschigi muhscham. Dohd, ak schehligs
Tehws! tawu palihdsibu no augfchenes, tawu zeenigu
fwehtu Garru mums wisseem; jo bes ta mehs atkal
drihs to behrnu teefu saudetu, fo tu, ak Kungs un
Deews! no schehlastibas mums effi peemettis. Pa-
klaufi, ak paklaufi schehligi, kad ir tē semmē mefda-
mees terwi peeluhdsam tanni luhgfschanâ, fo Jesus patš
mums mahzjis un fohlijis, ka tu schehligi paklau-
fifchoht.

Muhsu Tehws debbesis 2c.

Muhsu schihs deenas fwehts ewangeliums atrohdahs usraf-
fihstis ta preezas-mahzitaja Jahna fwehts stahstôs,
treschâ nodalkâ, un tur tas no 1mas lihds 15tu perschu
muhsu wallodâ ta skann:

Weens zilweks bija no teem Wariseereem,
wahrdâ Nikademus, weens wirfneeks to Juhdu,
tas nahze pee Jesu nakti, un us wiinnu fazzija:
„Meisteri, mehs sinnam, ka tu effi Mahzitajs no
Deewa nahzis; jo ne weens tahs brihnuma-sihmes
ne warr darriht, fo tu darri, ja Deews ne irr ar
to.“ Jesus atbildeja un us wiinnu fazzija: „pa-
teefi, pateefi, es tew falku, ja kas ne irr pee-

dsimmis no augfchenes (no jauna), tad tas to deb-
bes-walstibu ne warr redseht.“ Nikademus us
wiinnu falka: „kâ zilweks warr peedsimt wezs
buhdams? Urrig winsch atkal warr ee-eet sawas
mahtes-meefas, un peedsimt?“ Jesus atbildeja:
„pateefi, pateefi, es tew falku, ja kas ne pee-
dsimm zaur uhdeni un Garru, tad tas ne warr
ee-eet Deewa walstibâ. Kas peedsimmis no mee-
fas, tas irr meefa, un kas peedsimmis no Garra,
tas irr gars. Ne brihniies, ka es tewim esmu
fazzijis: jums buhs peedsimt no jauna (no aug-
fchenes). Tas wehjsch pubfch, fur gribbedams,
un tu wiinna pubfchanu gan dsirdi, bet tu ne sinni,
no kurrenes winsch nahkt, un kury winsch eet. Ta
irr ar ilweenu, kas peedsimmis zaur to Garru.“
Nikademus atbildeja un us wiinnu fazzija: „kâ
tas warr notikt?“ Jesus atbildeja un us to faz-
zija: „tu effi weens mahzitajs eeksch Israëla,
un tu to ne sinni? Pateefi, pateefi, es tew
falku: mehs runnagam, fo mehs sinnam, un
dohdam leezibu, fo mehs effam redsejufchi, un
jubs muhsu leezibu ne sanemmat. Ja jubs ne
tizzat, kad es jums falku no semmes-leetahm, kâ
tad tizzeseet, kad es jums fazzifchu no debbes-lee-
tahm? Jo ne weens brauz us debbes, kâ ween tas,
kas irr nahzis no hebbes, ta zilweka Dehls, kas
irr debbesis. Ta pehz, ittin kâ Mofus tufksnefi
tschubfku irr pa-augstinajis, tapatt ta zilweka
Dehlam buhs tapt pa-augstinatam; ka wiffi, kas
tizz us wiinnu, ne pasubdahs, bet to muhschigu
dsihwofchanu dabbu.“

Mihki draugi! Schinni ewangeliumâ redsam, zif
lohti weens zilweks, ar wahrbu Nikademus, dsennahs
pehz ta Kunga Jesus; paschâ nakts laikâ winsch steid-

sahs pee ta nahkt un winna fwehtas mahzibas klauftees! Kaut gan winsch bija pats Zuhdu mahzitajs, tad tomehr winsch pee ta Kunga Jesus nahze, no winna wehl ko mahzitees, ko winsch pats ne pratte. Schis Nikademuš ašsinne, ka Jesus tas wiffu-labbakais Mahzitajs effoht, kà to winna pascha wahrdi rahda, kad winsch us Jesu fakka: „Meisteri, mehs sinnam, ka tu effi Mahzitajs no Deewa nahzis; jo ne weens tahs brihnuma-sihmes ne warr darriht, ko tu darri, ja Deews ne irr ar to.“ Un, ak kahdu fwehtu, dahrgu debbesigu mahzibu Nikademuš no ta Kunga Jesus dab-buja dsirdeht! tahdu, ko pateefi ne tas gudrakais schihs pafaules mahzitajs ne warreja doht, neds mahziht kahdam. Schis gohdigs, Deewa-bihjigs un tizzigs Jesum pakkat dsinnejs gan apkauneja ne ween wiffu to kuhtru Zuhdu tautu, bet arri wehl apkauno daschu krisitu zilweku, zaur sawu pateefigu un ne apnikkufchu pakkat-dsihschanohs Jesum, winna mahzibas dsirdeht un no tahm to fwehtu gudribu eemahzitees, ar kurreu winsch warreja to pasauli un winnas kahribas uswarreht, tà, ka winsch teem zitteem Zuhdeem lihds ne palikke wainigs pee Jesus Kristus mohkahm un nahwes, bet wehl kà ihstens Deewa wihrs nonehme Jesus fwehtas meefas no krusa kohka, tahs swaidija ar dahrgahm sah-lehm, eetinne schlihsstà audeklà un eelikke jaunà kappà Jahsepa dahrsà. Schis Jahseps bija winnam tas ohtris beedris, kas palihdsjeja ta Kunga fwehtas un dahrgas meefas apkohpt un labbi paglabbaht, un pehdigi arri schis gohda-wihrs Nikademuš par saweem tizzigeem darbeem zaur Deewa schehlasibu un ta pascha Kunga dahrgu nopelnu eemantoja to muhschigu dsihwofchanu debbes preekà. Ak, kaut mehs arri tà darritu, kà schis zilweks darrija! kaut arri bes kaweschanahs steigtohs pee Jesu sawu Pestitaju, winna fwehtas mahzibas klauftees un no tahm to fwehtu Deewa gudribu eemahzitees, — to gudribu, ar kurreu warram

zauri laustees zaur schahm pafaules behdahm, uswarredami tahs kaunas sahtana kahrdinaschanas, kas mums daschu reis' uskriht un kurras mehs mahjneeki, bes ta Kunga palihdsfibas, ne spehjam uswarreht. — Ta pehz lai mehs, draugi! labbi apdohmajam un no sirbs wehrà leekam to fwehtu mahzibu, ar ko muhs schinni ewangeliumà muhsu Pestitajs Jesus pamahza, kà arri warram to debbes walsibu eemantoht. Liffim wehrà:

I. Kas ta peedsimschana no jauna irr? un

II. ko mums no sawas pusses buhs darriht, ka warram zaur Deewa schehlasibu no jauna peedsimt?

Bet tu, ak fwehtajs Deews! fwehti muhs eelich rawas pateefibas, jo raws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

Muhsu Kungs Jesus Kristus fakka schihs deenas ewangeliumà tà us Nikademu: „Pateefi, pateefi, es tew fakku, ja kas ne irr peedsimmis no augschenes (no jauna), tad tas to debbes-walsibu ne warr redseht.“ Bet schis Zuhdu wirsneeks ne saproht to, ko tas Kungs tè runna, — ta pehz winsch to Kungu jauta: „kà zilweks warr peedsimt wezs buhdams? Urrig winsch atkal warr ee-eet sawas mahtes-meefas, un peedsimt?“ Tahduš pat laudis, kà to reis' tas Nikademuš bija, arri wehl scho-been atrohd slarp krisiteem zilwekeem; wehl irr daudf tahdu, kas ne saproht, ko Jesus schinni ewangeliumà runna. Ta pehz lai mahzamees:

I. Kas ta peedsimschana no jauna irr? Jesus schinni ewangeliumà fakka us Nikademu: „Pateefi, pat est, es tew fakku, ja kas ne peedsimm zaur uhdeni un Garru, tad tas ne warr ee-eet Deewa walsiba. Kas peedsimmis no meefas, tas irr meefa, un kas peedsim-

mis no Garra, tas irr gars.“ Schè nu mehs no teem ta Runga fwehtem wahrdeem flaidri warram fapraft, kas ta peedsimschana no jauna irr un ar scho mahzibu tas Rungs muhsu Pestitajs gribb muhsu tum-schu prahnu jo wairak apgaismohht. — Lai tad nu klau-fam ar usklaufigu prahnu scho fwehtu un dahrgu Jesus mahzibu, kas schodeen muhsu aufis atfkann un luhdsam to schehligu Deerwu un Jesu Kristu muhsu Pestitaju, fazzidami:

Rungs Jesus! pee mums atnahzi,
Un fwehtu Garru atfuhthi,
Ras flaidribu mums eemahza,
Un taifna zetta pawadda!

Lai mutte tewi apgohda,
Lai firds pareifi usklaufa,
Ra tizziba mehs pee-angam,
Jo deenas jo tew' atfihstam!

(Wids. of. gr. № 511.)

Nahdi tad nu, af Rungs Jesu! mums taweem dahrgi atpestiteem laudim schodeen atkal no jauna to zeltu us debbesim un mahzi muhs ar tawu fwehtu Garru, tawus fwehtus wahrduß atfihth, jo mehs ar sawahm laizigahm raisehm effam to debbes zeltu pasau-dejuschi; bet wiss-wairak ar saweem grehkeem mehs effam no ta zetta, kas us debbesi aiswedd, nomaldijufchees un mehs paschi wairs to ne warram atrast. Za pehz tewi luhdsam, af mihtais Rungs Jesus Kristus, ne tauj mums wairs ta allotees, pa to plattu grehku leelzettu, kas muhs aiswedd us tahm muhschigahm mohku-wectahm, no kurrahm tu muhs tik lohti atpestiis un tik dahrgi atpirzis. Ak schehligais Pestitajs, dohd, af dohd no tahm angstahm debbesim tawu zee-nigu fwehtu Garru, kas mums palihds tawus fwehtus dahrgus wahrduß atfihth un fapraft un pehz sawahm mahzibahm tizzigi lihds muhsu gallam turretees un pehz tahm darriht. Pateefi, mihti draugi! ta Runga fwehtajs Gars irr tas, kas mums palihds no jauna pee-

dsint. Un schi peedsimschana no jauna tiks tè jums wairak preeksch azzim stahdita. Bet, luhdsami, mihti brahki un mahfas, sawas laizigas un muhschigas lab'flah-schanas deht, ne aisbahschat sawas aufis, ka juhs warrat dsirdeht un ne apzeetinajat sawas firdis, ka juhs warrat scho dahrgu Jesus mahzibu paturreht; ne ween tahs klausees ar aufim un paturreht juhsu firdis, bet arridsan pateefigi un tizzigi, pehz tahm darriht. Za juhs tahda labba padohma buhfeet schè sapulzinajufchees, tad arri pats Rungs Jesus mums peestahsees un pats mums wissu pateefibu mahzihs. Gan mehs ar sawahm meefigahm azzim winnu ne warram redseht, un ta pehz daschs leekulis tohs fwehtus Deerwa un Jesus wahrduß bes apdohma un par garru laifu ween klausees, dohmadams, scho kahdu masu neeka leetu effam. Ak leekuli! atwerre sawas aufis un klausees, fo Jesus Kristus pats fakka: „Kur diwi jeb trihs irr sapulzinati manna wahrda, tur es esmu winnu widdu.“ (Matt. 18, 20.)

Nu redseht, mihti draugi! kahds fwehts tas brihtinsch mums ja-turr', kad mehs peeksch ta Runga wairga sapulzejuschees, weenprahntigi slawejam, firsniigi un pasemmigi peeluhdsam Winnu to fwehtu, taifnu un schehligu Deerwu eeksch Jesus muhsu Pestitaja wahrda, jo tad teescham tas Rungs pats irr muhsu widdu. Za nu mehs atsinnefchi, ka tas fwehtakajs Deerwa Dehls muhsu widdu irr, ka tad warram bes fwehta apdohma preeksch ta wissu-augstaka un fwehtaka stahweht? Ak teescham ne, to mehs ne drihtstam darriht un to arri tas tizzigs un Deerwa-bihjigs zilweks ne darrihs. Mehs redsam, pee Mikademus, muhsu schihs deenas ewangeliuma, zil gohdigi un pasemmigi winsch ta Runga Jesus preekscha stahw; kaut gan wissa Juhdu tauta tik labb' leeli, ka masi, baggati, ka nabbagi, augsti un semmi to Rungu Jesu eenihdeja un smehtje, tad tomehr schis Mikademus, weens wirsneeks buhdams,

ta Runga preekschâ semmojahs, winna leelu wehrtibu redsedams un atsihdams. Tee zitti Juhdi arri gan redseja Jesus brihnischfigus un spehzigus darbus, ko winsch darrija, bet tee tohs ne atsinne, fawas zeetfirdibas un skaudibas deht; jo tee skaude to Rungu Jesu ta pehz, ka winna mahzibas bija dauds labbas, ne ka winnu, un arri ta pehz, ka tee ne warreja ne weenu, ne to wissu-masako brihnumu darriht, ko Jesus darrija un kas tomehr preeksch winnu azzim rahdijahs sems un mass un winni tahdi augsti preesteri, leeli basnizas kungi, lepni waldineeki un no ahrenes preeksch zilweku azzim swehti israhdijahs, lai gan no eekschpuffes bija pilni blehdibas un wissada taunuma, ta, ka tee pehdigi zaur sawu zeetfirdibu, lepnibu un skaudibu palikke ta Runga Jesus flepkami. Ta pehz arri schis bailigs Mikademus ne drihksteja deenas-laika pee ta Runga Jesus nahkt, no winna tahs swehtas debbestigas mahzibas klauftees un ta deht winsch nahze tumshâ naktis laikâ, ka to lassiam schihs deenas ewangeliumâ.

Ut tu labba un gohdiga Deewam patihkama dwehsele, kas tu labprahnt un ar preeku effi dsinnusehs usmekleht to dsihwibas Rungu! Terw ne bija waktas deenas laikâ pee ta nahkt, bet tu ne behdaji pahrsawu wiss-faldako meegu, tu to atmetti un nahzi pee ta Runga steigdamees ar leelu steigschanohs! Ut, no kahdas leelas nelaines tu zaur to isglahbees un kahdu saldu lihgsnibu un swehtu preeku zaur to tu, ak Mikademus, eemantoji, tizzigi dsihdamees pehz Jesu, paklaufsidsams winna mahzibahm, un pateefigi pehz tahm darriidams, un „mekledams tahs leetas, kas irr augschâ, fur Kristus irr, sehdedams pee Deewa labbas rohkas.“ (Koloff. 3. 1.) Ut, ja nu arri mehs, mihi draugi, ta darritu, ka schis zilweks, tad mehs teescham no leelas nelaines sewi isglahbtu un beidsoht eemantotu to swehtu, saldu debbestigu preeku tur tannis muhschigods debbes dsihwoktods pee pascha ta swehta Runga

Jesus Kristus. Mums wairs ta naw ja-baidahs no zilwekeem, ka zittu reis Mikademus sawâ zilwegigâ wahjibâ bihjahs, mehs warram drohschi un bes bailehm preeksch wissas pasaules winnu apleezinaht. Sinnams, ka tahdâ labbâ un paklaufigâ prahntâ us Jesu weenumehr ja-turrahs un lihds gallam ja-paleek, ja tohs swehtigus augtus gribb eemantohkt. Un kas pehz Jesus swehtahm mahzibahm tikfusch darra un no grehkeem atgreeschahs, un Deewam ustizzigi sohla, ka ne buhs wairs jo prohjam tihschi grehkoht, tad teescham eeksch tahda nahkt ta Runga muhsu Deewa swehtais Gars, kas tam palihds kahrninaschauahm un grehkeem pretti turretees un tohs uswarreht. Jo tas Zehws muhs swehti zaur to swehtu Garru un arri tas Dehls strahda zaur to swehtu Garru muhsu dwehseles pee apdohmaschanas, usklaufischanas un paklaufischanas to Deewa wahrdu. (Ewes. 3, 16. 17.) Ta nu irr ta peedsimschana no jauna, pahrsawu ko Jesus muhsu Pestitajis runna schihs deenas ewangeliumâ, fazzidams: „Ja kas ne irr peedsimms no augschenes (no jauna), tad tas to debbes-walstibu ne warr redseht.“ — Nu redseht, draugi, zif waijadsiga leeta irr ta peedsimschana no jauna.

II. Mahzimees nu arri: ko mums no sawas puffes buhs darriht, ka warram zaur Deewa schehlastibu no jauna peedsimt? Mums buhs atfazzihnt wisseem grehkeem un taunahm eekahroschanahm, wissai netaisnibai, sahdsibai, neschkihsibai, wiltibai, elka-deewibai, burwibai, eenaidibai, schelkschana, plihteschanai un rihschanai un arri tai ne gantai skaudibai. Kas schahdus grehka darbus darra, tas ne muhscham ne warr no jauna peedsimt. Un kas pehdigi noteek ar tahdu, kas lihds gallam eeksch tahdeem grehkeem paleek? Muhsu Rungs Jesus to skaidri isfakka schihs deenas ewangeliumâ ar scheem swehtem wahrdeem: „Pateefi, pateefi, es terw faku, ja kas ne peedsimm

zaur uhdeni un Garru, tad tas ne warr ee-eet Deewa walsiiba.“ Bet fur tad tahds no-ees? To jau gan meh's wiffi sinnam, fur tahds nabbags noscheklojams zilweks ais-ees. Jesus tas Kungs to mums zitta weeta ffaidri isfalka ar scheem wahrdeem: „tee ee-ees muhschigas mohkas.“ (Matt. 25, 46.) Wehl wunsch us tahdu, kas naw no grehkeem atgreesees un no jauna peedsimmi's, bet palizzis eefsch fawahm wez-zahm grehku drahnahm zaur lihdsibu falka: „feeneet tam kahjas un rohkas, nemmeet to, un ismetteet to galleja tumfiiba, tur buhs raudafchana un sohbu-trihzefchana.“ (Matt. 22, 13.) Zik ilgi tahds tur raudahs un trihzehs tannis mohkas? Deewa wahrds falka, ka teem neatgreesigeem grehzineekeem muhschigi buhs brehkt un waideht eefsch tahm ne scheligahm uggunsleefmahm: „Un tee duhmi no winnu mohzibas uskaphj muhschigi muhscham, un teem duffefchana's newa nei deena, nei nakft.“ (Jahn. par. 14, 11.) To

Ne dohma, ka schahs leefmas

Degt ween reis' pabeigfees;

Ik ne! schahs elles breefmas

Urweenu wairofees!

Sche laiks leef gallu mattiht, —

Tur winna muhschiba,

Ne warri gallu ftattiht

Ta irr pastahwiga.

(Widf. wezz. of. gr. № 575.)

Nedseet, draugi! kahda leela un breefmiga nelaimé un pohsta aiseet tas, kas naw no jauna peedsimmi's!

Ik grehzineeks! appahda

Scho garri muhschibu,

Nedf tahdus darbus strahda,

Kas pelfa sohdbu.

Tas laiks itt teefcham atnahks,

Eefsch kurra tew buhs mirt;

Ta sohda-beena eefahks,

Kur buhs eefsch elles wirt.

(Widf. wezz. of. gr. № 575.)

Ta pehz, af mihti draugi! dsennatees, af dsennatees pee laifa labbus darbus strahdaht, ka juhs zaur Deewa schelastibu warrat no jauna peedsimmi un debbes-walsiiba nahkt. Kas kawehs schohs labbus darbus darriht schinni ihfa laifa, dohmada'ms: „man gan wehl deenas us preefschu, kad es tohs warreschu strahdaht,“ tas pehz welti to noscheklohs! To ta tumfcha nahwes nakts uskriht ne jauschi un tas deenas gaischums drihs pasuhd. Pestiitajs pats falka: „ta nakts nahkt, kad ne weens ne warr strahdaht.“ (Jahn. 8, 4.)

Ik! dsennees schinni laifa,

Pehz winnas dschwiba

Ka ne nahz elles-twaita,

Eefsch winnas muhschibas.

Schis laiks itt drihs pabeigfees,

Drihs nihtst schi dschwiba;

Wunsch muhschs drihs atnahkt steigfees,

Ik garra muhschiba!

(Widf. wezz. of. gr. № 575.)

Ta deht lai darram, af lai darram no fawas pufses, kas mums ja-darra, bes kawefchanahs lai pee laifa atgreeschamees no grehkeem; lai atstahjamees drihs no tahm meefas-fahribahm un isdsennam no few ahra wiffu eenaidu, ffaudibu, sahdsibu, fleykawibu, neschkih-slibu, mauzibu, elka-deewibu, burwibu, plihfeschanu un ribschanu, ar weenu wahrdu falkoh't: wiffu apgrehzibu, kas samaita muhsu meefu laizigi un to dahrgu dwehfehi muhschigi. Lai meh's ismettam no fawas firds wiffas launas un grehzigas dohmas, no furrahm zeltahs tee grehki. Un ja meh's pateefi buhsim atstahjuschees no grehkeem, tad arri mums Deewam tam augstam debbes-Zehwam swehta sohlfichana ja-fohla, ka joprohjam wairs tihschi ne grehkosim. Bes ta mums wehl tee padarriti grehki Deewam ar behdahm un nofkumschanu ja-iskuhds, ar scheklofchana's affarahm ja-apraud un tad us zelteem krisdameem pee ta scheligia Deewa swehtahm kahjahm winnu firds

dibbenigi ja-peeluhds, lai winsch pahr mums apscheloh-
jahs pehz sawas besdibbenigas Tehwa schelastibas un
muhfu grehkus peedohd zaur Jesu Kristu muhfu Pe-
sliitaju.

Pateefi, kad tahds swehts padohms eefsch mums
buhß, tad, teescham, Deews tas swehtais Rungs pahr
mums apschelosees un mums palihdsehs ar sawu
spehzigu Deewa paligu no jauna peedsimt un
tad pahr mums wairs ne walidhs tee grehki un tahs
kaunas kahrinaschanas wairs ne warrehs muhs pee-
wilt; jo tas swehtais Gars, kas eefsch muhfu schli-
stahm firds buhdinahm eedsimmiß, no jauna dohs speh-
ku, grehkeem pretti turretees un palihdsehs kahrina-
schanas uswarreht.

Ikweens no mums krisliteem zilwekeem gan tohp
jau sawa pirma dsihwibas laika apdahwinahß ar to
swehtu Garra tad, kad tohpam krisliti ar uhdeni eefsch
ta wahrda Deewa ta Tehwa, ta Dehla un ta swehta
Garra, bet mehs paschi tad wehl ne ko ne saprohtam,
masi nejehg buhdami; bet schi ta swehta Garra sehla
mums tad tohp eesehta, ka ta warr augt un lihds tam
laikam, kamehr mehs pee sapraschanas un pilna prah-
ta nahkam un kad mehs teekam usnemti pee ta swehta
waffar-ehdeena; tur tad irr ta krislibas derribas at-
jaunoschana un tad mehs teescham warram no jauna
peedsimt, ja ween darram, ka Deewa swehti wahrdi
mahza.

Ik, kaut tad arri tur ikweens jauneklis warretu
zaur Deewa schelastibu no jauna peedsimt, pee ta
Kunga Jesus galda pee-eioht un baudohß to muhfu
Kunga Jesus Kristus swehtu un dahrgu meelastu! Ik,
pateefi, mihti jaunekli, schis brihtinsch irr jums labbi
ja-leek wehra, — kad juhs pirmu reisi pee Deewa galda
eita; teescham tahdu schelastibas laiku juhs wairs ne
atraddiseet ne muhscham, kahds tas irr. Woi schis
naw ihsti dahrgs schelastibas laizinsch, kad Deews tas

schehligs debbes-Tehws jums peedohd wiffus juhsu
jaunibas grehkus zaur Jesu Kristu? Ta pehz, ak wai
tam jauneklum, kas to pa welti pawadda un bes swehta
apdohma bauda ta Kunga dahrgas meefas un affinis.
Ik Deewam schehl! muhfu laikds wehl dauds tahdu
tohp atrasis, kas to swehtu brihtinu ne leetigi pawad-
da, winni tik ween to gahda, ka winni warr dabbuht
ehst to apschwetitum maifi un dsert to apschwetitum wihnu,
un tad dohma, ka teem wiffi grehki peedohti. Bet ta
tas naw wis, ak jaunekli! jo bes swehtas firds ismekle-
schanas un fataisichanas ta meefiga baudisichana ween
ne ko re palihds, bet ta paleek wehl par jo leelaku ap-
grehkoschenu prett Deewu, ta pehz, ka tu ta Kunga
swehtu meelastu ne zeenigi baudi. Jo tas swehts Dee-
wa kalps Pawils fakka: „lai tas zilweks pats ismek-
lejahs, un ta lai winsch no schahs maises ehd, un no
schi bikkera dserr. Jo kas ne zeenigi ehd un dserr, tas
ehd un dserr few pascham to sohdu, ne ischfirdams ta
Kunga meefu.“ (1 Kor. 11, 28. 29.)

Ta pehz, ak wezzaki, ne gahdajeet pahr to ween,
ka juhs sawu behrnu meefu warrat ispuschkoht ar
dahrgu glihtumu; jo zaur to tohp ta jaunekta firds ais-
laweta, ka ta ne warr to ar to ihstenu eefschligu glih-
tumu sawas dwehseles ispuschkoht uu apgehrbt, bet
pliffas un failas pee ta Kunga galda ais-ees un at-
nahß atkal tapat pliffas un failas. Jo tad tahm arri
pliffahm un failahm buhs ja-aiseet us winnu muh-
schibu pee pasuschanas.

Ik, pahr to pasargi muhs, schehligais Rungs un
Deews! un palihds mums muhfu dwehseles apgehrbt
ar tahm swehtahm tizzibas drahnahm, ka mehs tohp
pam zeenigi tai sohlischanai: „teem, kas tizz eefsch
winna, ne buhs pasustees, bet to muhschigu dsihwo-
schenu dabbuht.“ (Zahn. 3, 16.) Amen.

Pateefibas leezineeks
pirmâ swehtdeenâ pehz waffaras
swehtku atfwehtes.

Al, Deews! apgaismo man,
Un mannu dwehpli lohzi,
Ka to ne mekleju,
Kas mannu sirdi mohzi!
Ko netaisnais few krahj,
Ur grehkeem pelnidams,
Tas nekad ne pastahw,
Ka nahzis, aiseedams. Amen.

(Wids. ds. gr. № 394.)

Tee baggati schinnî pasaulê, kas ar netaisnibu few mantu krahj, gan dsird ar aufim un reds ar azzim, zif ne pastahwiga ta ne taisna manta un ka ta drihs isputt un tomehr tee dauds pehz tahdas ne taisnas mantas dsennahs, kas pehzak leelu schehlumu ween padarra, ihpafchi tad, kad ta aiseet, kâ nahkufe. Un kad nu tif ween, kâ ta ne taisna manta pasustu, tad tas buhtu masa leeta, bet ak! tur wehl leela ismekleschana nahf pakkal! Gan nu daschs warretu schè dohmaht: kas tad to wehl warrehs pee man atrast? ta jau wairs naw manâ rohka, bet atkal pasudduse un ne weens to ne sinn, ka es to ar wiltu esnu atnehmis sawam turwafam. Al leekuli! kam tu sawas aufis ta tif zeeti aishahf, ka tu ne warri dsirdeht, kas Deewa wahrdds tohp fazgihis, un ka pehz tu sawas azzis aistaisi, ka tu ne warri redseht, kas swehtds rakstods irr usrakstihis. Tur stahw, ka preeksch ta swehta, taisna Deewa ne kas naw apflehts ir tad, kad ne weens zilweks to ne reds un ne sinn. Deews, Deews tomehr wissu reds un sinn, lai

tas buhtu darrihs wifftumshakâ faktâ. Un kaut arri pasaules strahpi isbehgtu, jeb kad arri tahds no pasaules tihschi ne taptu sohdihts, ta, kâ tas baggats ne tappe sohdihts, kas ne apshehlojahs pahr to nabbagu zeefdamu Lahzaru, tad tomehr ta wissu-augstaka teefas-Kunga strahpi ne weens ne warr isbehgt, kâ tur tas baggats ne isbehdse; jo tas taisnais Teefas-Kungs ne kaunefees to baggatu nosohdiht, kaut winsch buhtu tif baggats, ka wissa laiziga baggatiba tam peederretu, un kaut winsch buhtu tif augst, ka winsch pahr wissu pasauli walditu. Tad tas taisnais Teefas-Kungs Jesus Kristus to tapat sohdihs, kâ to wissu masako starp zilwekem. Winsch ne darrihs wis ta, kâ daschi laizigi teefas-spreedeji, kas to baggatu winna baggatibas deht ne sohda un augstu winna leela gohda deht kaunahs un bihstahs strahpeht. Bet, ak wai teem netaisneem teefas-spreedejeem, zif gruhta atbildeschana teem buhs jadohd, kas no zilwekem bihdamees ne taisnu teefu nefs, to ne taisnu baggatu atlaisdami, bet to nabbagu, kas taisnis, gruhti noteefa un pasuddina! Al juhs tahdi netaisni teefneschi, juhs zaur sawu ne taisnu teefas neschanu ne ween sawu dwehseli pasaudejat, bet arri wissas tahs dwehfeles lihds ar jums pasuhd, ko juhs effat ne taisnas atradduschî un winnu pasaules gohda woi mantas deht bes sohdivas atlaiduschî; jo zaur to tahdi ne kad ne tohp atgahdinati no saweem grehkeem atgreestees, tapat, kâ to baggatu ne weens ne bij warrejis atgahdinah, pahr kurru muhsu Pestitajs schihis deenas ewangeliumâ runna. To wissu labbi apzerredami, mihti draugi! lai klauseemes, ko muhsu Pestitajs pahr tahdu pasaules neleetibu runna schinnî ewangeliumâ. Bet pirms mehs to dsirdam, lai pasemmjamees preeksch ta swehta un taisna Deewa, winnu ar firfnigahm luhgchanahm peeluhgdami, lai winsch pahr mums apshehlojahs un muhs pasarga, ka mehs ne dsennamees us tahdu baggatibu, kas pasaude muhsu

dwehfeles eefsch tahm muhschigahm elles ugguns leefmahm.

Muhsu Tehws debbests ic.

Muhsu schihs deenas swehts ewangeliums atrohbahts usrafstihts ta preezas = mahzitaja Lubkafa swehts stahstos, festa padesmita nodakka, tur tas no 19tas lihds 31mu perschu muhsu walloba ta stann:

Jesus fazzija: „Kahds baggats wihrs bija, tas apgehrbehts ar purpuru un dahrgu audeflu, un dschwaja itdeenahs kahruma un lihgsmita. Bet arri kahds nabbags bija, wahrda Lahzarus, tas gulleja preefsch winna durwim, pilns ar wahtim. Un gribbejabs pee-ehdinajams no tahm druskahm, kas kritte no ta galda ta baggata. Somehr ir tee sunni nahze, un laisija winna wahtis. Bet tas gaddijabs, ka tas nabbags nomirre, un no teem engeleem tappe aisneests Abraama flehpt, un tas baggats arridsan nomirre, un tappe aprakts. Kad tas nu bija elle un mohkas, tad tas pazehle sawas azzis, un redseja Abraamu no tahlenes, un Lahzaru winna flehpt. Un tas sauze un fazzija: „,tehws Abraams, apschelosees pah mannim, un suhti Lahzaru, ka tas sawu pirksta-gallu eemehrz uhdeni, un dsiffina mannu mehli; jo es leelas mohkas zeefchu schinnis ugguns leefmas.“ Bet Abraams atbildeja: „,peeminni dehts, ka tu sawu labbumu effi dabbusis tawa dschwibas laika, un Lahzarus turpretti launumu dabbusis; bet taggad schis tohp eepreezinahs, bet tu tohpi mohzihts. Un pah to wissu stary jums un mums leela starpiba irr, ka tee, kas gribbetu no scheijenes pee jums semme braukt, tee ne warr; reds arri no turrenes schein pee mums pahbraukt.“ Un winsch fazzija: „,tad es tewi luhdsu, tehws, tu gribbetu to suhtih us mannu tehwa-nammu. Jo man wehl peezi brahti;

ka winsch teem apleezina, ka tee arri ne nahschinni mohku-weeta.“ „Abraams us to fazzija: „,teem irr Mohsus un tee praweefchi, lai tee tohs klausfa.“ Bet tas fazzija: „,ne, tehws Abraams, bet kad weens no mirruscheem pee teem eetu, tad tee atstahstu no grehkeem.“ Tad winsch fazzija us to: „,kad tee Mohsu un tohs praweefchus ne klausfa, tad tee arri ne tizzehts, faut ir kas no mirroneem augscham zeltos.“ —

Dohi wehlejama leeta irr schi, ka tee baggati un schihs pafaules behrni, kas leppojahs un gresnojahs ar sawu baggatibu un uspuhschahs ar to driht isnihkstamu pafaules gohdu, ka jel tee weentreif atstahstos no tahdas ne gaddigas un grehzigas dschwoschanas! Tas laiks irr un paleef tuwu, kurrâ winneem ta sohdiva usbruks. Pat schodeen ta muhsu Kunga Jesus Kristus swehta un dahrga lihdsiba tohs sawu pee atgreeschanahs no grehkeem. Bet ja tee wehl sawas firdis apzeetinahs un ne klausihis tai mahzibai, tad pehzaf wiinni gan brehts un waidehts, ta, ka tas baggats tanni nolassita ewangeliuma: „Tehws Abraams, apschelosees pah mannim, un suhti Lahzaru, ka tas sawu pirkstaggallu eemehrz uhdeni, un dsiffina mannu mehli; jo es leelas mohkas zeefchu schinnis ugguns-leefmas,“ — bet tad tas buhs pa wehlu! Ak, pateefi, mihti draugi! ta itweens ne atgreesigs grehzineeks tur winna puffe pehz schelasibas luhgsees, bet to wairs ne atraddihis. Zhpaschi, kas ar sawu zaur lepnibu apzeetinatu prahru to nabbagu, atraifnu un bahrinu nabbadsibu apriht, ihpaschi tohs tas Kungs teescham no sawa waiga atslums, ta pehz, ka tee winna masakohs brahlus nizzinajuschu un teem tabs atlikfuschas luppatah ar wiltu un netaifnibu atnehmuschi un wiinnu behdigas dwehfeles jo wairak apbehdinajuschu. Ta wiinni arri tiks tur

winnâ pasaulê nopohstiti, kâ winni schè schnni pasaulê tohs nabbagus nolaupijusch. Winni tohs aplaupija pee meefahm, bet paschi tur taps aplaupiti pee sawahm dwehselem, fo muhschigi zeetihs, bet ne iszeetihs. Winni tee nabbadsiini sawu waidu schè drihs iszeetihs, bet scheem wiffâ tanni besgalligâ muhschibâ buhs ja-kauz tapat, kâ tam baggatam wihram, pahr kurre muhsu Pestitajs schihs deenas ewangeliumâ runna. Af ta deht, ta deht lai ikweens no mums bes kaweschanahs no grehkeem atgreeschahs, tē dsirredams, kahdas besgalligas un ne beidsamas mohkas to gaida, kas ne atgreeschahs, bet eefsch grehkeem paleek, lihds sawai nahwes stundai.

Ta deht no schihs deenas ewangeliuma mahziffmees jo wairak atsiht:

- I. Kas ta tahda baggatiba un kâ ja-sargajahs no tahs, zaur kurre pasaude to muhschigu dwehseles laimi;
- II. ka arri teem ne buhs pahrleeku noskumt, kam tahs laizigas mantas peetruhft; un
- III. ka mums buhs buht paklausigeem tam Deewa wahrdam, fo mums tee no Deewa suttiti praweefchi un wehstneschi mahza.

Bet ru, af swehtajs Deews! swehti muhs eefsch tawas pateefibas, jo taws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

I. Ismeslesim, mihli draugi, kas ta tahda baggatiba un kâ ja-sargajahs no tahs, zaur kurre pasaude to muhschigu dwehseles laimi, fo Jesus Kristus mums irr nopelnijis zaur sawu grubtu zeeschanu un mirschanu pee krusafohka. Schi baggatiba irr ta, fo muhsu Pestitajs schinni ewangeliumâ peeminn, fazzidams: „Kahds baggats wihrs bija, tas apgehrbehs ar purpuru un dahrgu audeklu, un dsihwoja ikdeenas kahruma un

lihgsimibâ.“ Kas tad ta kahra dsihwofschana irr? Tas irr ta: kad kahds augstis un baggats dsihwo eefsch leelas lepnibas un ne fo wairs pahr teem masakeem ne behda, nedf Deewu bihstahs, tã, kâ tas kehniensch Nebukadnezers, kas fazehlehs leelã lepnibã, ne behdadams pahr to, kad tas praweets Daniels to mohdinaja no ta grehku meega mohstees, darridams leelas brihnuma-sihmes zaur Deewa spehzigu rohku un fazzidams: „Kungs kehniensch! lai tew mans padohms patihf, un mittejees no taweem grehkeem zaur taisnibu, un no taweem noseegumeem zaur schehlastibu prett teem nabbageem, raugi! tad tawa meeriga buhschana taps wehl ilgaki pawilzinata.“ (Dan. 4, 24.) Bet tas kehniensch ne lahwahs sewi labboht. Ta deht Deews to tuhlin sohdiija, kâ winsch ar sawu lepnibu to bija pelnijis un kâ tas slahw raksihts: „Tã paschã stundã tappe schis wahrds padarrihts pahr Nebukad-Nezaru un winsch tappe no zilwekeem atstumts, un ehde sahli kâ wehrfchi, un winna meesa tappe no debbes raffas flazzinata, teekams winna matti auge kâ ehrgtu spalwas, un winna naggi kâ putnu naggi.“ (Dan. 4, 29.) Arri gudrais Sibraks pahr to lepnibu tã salka: „Tahs lepnibas eefahlums irr, kad tas zilweks no ta Kunga atkabhjahs un kad winna firds no ta atstahjahs. Un tahs lepnibas eefahlums irr grehki, un kas to dsenn, tas padarra ne gantas leetas, ta pehz irr tas Kungs brihnischkas sohdiibas pahr teem lepneem weddis, un leek tohs pehz gallã bohã eet.“ (Sih. 10, 12. 13.)

Nedfi nu schè, tu lepnajs, kâ Deews jau tohs lepnum peewinnu meefahm sohda, bet wiff wairak usskattait us to dwehseles sohdiibu, fo muhsu Pestitajs schihs deenas ewangeliumâ salka no ta baggata wihra, kas ne ween baggats, bet arri lepnis bija zaur to, ka winsch tam nabbagam Lahzaram ne maifes kummofu naw wehlejis doht. Arri ta kahruma-dsihwofschana irr ta, zaur kurre zilweks samaita sawu meesu us lai-

zigu pohstu, un to dahrgu dwehfeli us muhschigu pasufchanu. Tahds zilweks ifdeenas plihthe pa frohgeem un mahjäs stiprus dsehreenus turr', un tä tas apdserr wiffu farwu padohmu, ne taupidams pehdejo maifes kummofu, nedf drehbes luppattu, bet wiffu aisness us frohgeem. Woi tahds ne ispohta farwu un saweju laizigu labbumu? Ak teescham, tahs to baddä nonihkufschu behrnu, un tahs bes apgehrba palikkufchas feewas affaras, fo tee raud, irr tam swehtam, taifnam Deewam redsamas! Tu ak negants plihtheeks! dsihwo ifdeenas fahrumä un lihgmibä, bet to nabbagu feewu un behrnus tu lauj baddä mirt! Pateefi, tu tapfi, — ja tu no scha ne ganta un grubta grehka neatstahfees, — lihds ar to baggatu wihru eemesis eeffsch tahm breefinigahm ugguns-leefmahm fur tu ne dabbuffi ne weenu uhdens pilleenu, kas tawas flahpes dsehfeh. Tu gan fleegfi un luhgfi, kà tas baggats wihrs; kas brehze: „tehws Abraäms, apsehelojees pahr mannim, un fuhti Lahzaru, ka tas farwu pirksta-gallu eemehrz uhdeni, un dsiffina mamu mehli; jo es leelas mohkas zeefchu schinnis ugguns-leefmas.“ Woi winna luhgshana tappe paklausita? Ak në! Jo Abraäms atbildeja: „peeminni, dehs, ka tu tarwu labbumu effi dabujis tawä dsihwibas laikä, un Lahzarus tur pretti launumu dabbujis; bet taggad schis tohp eepreezinachts un tu tohpi mohzihts.“

Ta pehz, fargajtees no plihtheschanas, jo ta nopohsta juhfu un julfu pehznahkamu lab'klahschanu, fo Deews no schehlastibas juns schein' dohd; juhs ar to arri nopohstat farwu muhschigu lab'klahschanu, fo Jesus Kristus preekich mums wisseem nopelnijis.

Wehl ta fahrumä=dsihwofschana teef redseta pee dascha tahda baggata, kas farwu mantu turra fewim par deewekli, tam tukscham nabbagam no tahs ne fo ne dohdams, lai ir tas nabbags preekich winna kahjam nomirtu. Tahds zilweks ne apdohma,

fo Pessitajs fakka: „Sargajtees no tahs ne gau-sibas! Jo ne weens no ta dsihwo, ka tam pahr leeku mantas irr.“ (Luhf. 12, 15.) Un atlal fakka Deewa wahrds: „Swehtigs irr tas, kas to nabbagu apgahda, to tas Kungs isglahbs nifnä laikä. Tas Kungs pasargahs to, un usturrehs pee dsihwibas, winsch tam lihds labbi klahtees wirs semmes.“ (Dahw. dsf. 41, 2. 3.) Gan nu daschs fakka: „Es apdahwinu tohs nabbagus, kas Deewa nammä fehseh un kas nabbagu grahmata eerakstitti. Ak, zits irr dauds leelaks nabbags, ne kà tee, un kurram mums ar muhsu no Deewa schehlastibas dohtu baggatibu bes kawefchanahs ja-steidshahs glahbt un apdahwinacht. Woi tas naw leelaks nabbags, kam wiffa farwa pajumte, fur tas dsihwo, ar ugguni nodegg, lihds ar wiffu winna apgehrbu un usturru, kufstoneem un lohpineem? Ak, lai tas schehligs debbes-Zehws ifweenu no mums pasfarga no tahdas breefmibas! Luhf', tä apbehdinati zilweki irr gan leeli nabbagi pasaulë un preekich tahdeem lai ne apzeetinajam farwas firdis; jo kas prett teem farwu firdi apzeetina, tas lohti grehfo prett paschu Deewu. Bet wehl daschi tik neganti zilweki pasaulë atrohnahs, kas zittam mahju eedebsina un tad, kad tas nelaimigs zilweks patš, woi zitti kahdi kristigi zilweki kahdu gabvalu no winna nabbadsibas isglahbj, tad schis to nosohg. Ak wai pahr juns, juhs gekki un ne pildami mammona kalpi, kas tahdu negantibu darrat farwam zeefdamam brahlam Lahzarum! Juhs pelnat tahdu paschu un wehl leelaku sohdbu, kà tas baggats wihrs, pahr fo muhsu Pessitajs schihs deenas ewangeliumä runna. Juhs gan pehz schehlastibas faufheet, bet tad wairs ne atraddiseet, un tas buhs juhfu firds zeetibas deht!

Ak tad nu, mihli draugi, lai no Deewa pufses fargajamees, ka mehš tahdus nabbagus Lahzarus ne apbehdinajam, bet tohs eepreezinajam un apdahwina-

jam no muhsu mantahm, zif mehs katris spehjam un warram, tad mehs buhsm tee ta schehliga deb-bes = Zehwa pateefigi behrni un tad teescham winsch muhs ar sawu spehzigu rohku pafargahs no wiffahm breefmahm.

II. Apzerrefim nu arri to, ka teem arri ne buhs pahrleeku nofkumt, kam tahs laizigas mantas peetruhtst. Juh's nabbagi, kas juh's truhkumu zeeschat pee maises un apgehrba; juh's atraifnes un bahrini, kad effat palikkuschi bes kohpeja, aistahwetaja un galwineeka, ne nofkumstetees un ne behdajatees dauds. Ak, zaur pahrleeku nofkumfcham un behdashanu arr' irr dauds bohja gahjuschi un ismiffuschi palikkuschi, jo „behdas pa-ihfina zilweka dsh-wibu un raiseschana padarra wezzu preefch laika.“ — (Sih. 30, 24.) Gan tas nu irr teef, ka firds fahp tam nabbagam, ka tam apfahrt ja-maldahs bes pajumta un bes apgehrba, isfalkuscham un noslahpufcham un kad ne weens wairs tam ne nowehl pajumtu, fur tas sawus isfalluschas kaulus warretu fasilidht. Nahz, tu apbehdinata dwehfele, un mahzees no schihs deenas swehta ewangeliuma ar pazeetigu firdi sawas behdas panest, sinnadams, ka tahs drihs buhs pagallam. Tas nabbags Lahzarus arri bija eefsch leela truhkuma pehz maises kummofa, eefsch gruhtham meefas fahpehm, ka muhsu Pestitajs facka, ka bijis pilns ar wahtim, ko tee sunni laifjuschi. Winsch bija tahda truhkumâ un tomehr mehs ne atrohnam pahr winnu rakfuitu, ka winsch pahrleeku nofkummis bijis. It weens gan warr prast, zif no weena galda druppatu nofriht un tomehr winsch speedehs tahs uslaffiht un ar tahm sawas meefas pee-ehdinah. Un tahs arr' gan teescham ne bij' wis masas wahtis, ko tee sunni laifja, bet jehlas, ar affinin notezzejuschas un winsch tahs zeete un iszeete, kamehr tas Rungs saweem engeleem pawehleja winnu aishnesti Abraâma flehpi, — ka Jesus to facka

schis deenas ewangeliumâ. Ta arri juh's tufchi un wahji nabbagi, atstahstas atraifnes un raudadami bah-rini, bes pajumta maldidami brahli un mahfas, tikfeet no ta Kunga muhsu Deewa swehteem engeleem aishnesti Abraâma flehpi; tur muhschigôs debbes-preeka nam-môs jums buhs muhschiga un ne beidsama lihgfimiba. Ta pehz tad nu neffeet tahs scha laika behdas pateetigâ prahta, zerredami un gaididami ar tizzigahm firdim us to swehtu stundim, kad juh's tikfeet ispestiti no tahm meefas faitehm un gruhthahm. Leezeet wehrâ, ko gudrais Sihrahs mahza, kad winsch facka: „Wiffu, kas tew noteef, to panest, un effi pazeetigs, kad tu dasch-fahrt apbehdinahs tohpi. Jo itt ka ugguni tas selts, tapat tohp tee zilweki, kas Deewam patihf, behdu-zepli israudsiti. Tizzi winnam, tad winsch tew ispestihs, taifi tarus zeltus pareisus, un zerre us winnu. Kas juh's to Kungu bihstatees, gaidajt us winna schehlastibu, un ne atfahpeet, ka juh's ne krihtat. Kas juh's to Kungu bihstatees, tizzeet eefsch winna, tad juh'su alga ne suddihs. Kas juh's to Kungu bihstatees, zerrejeet to labbu, un muhschigu preeku un apscheloschanu. Stattaitees us tahm preefchajahm ziltim, un luhko-jeet, kas irr us to Kungu pafahwees, un kaunâ tappis? jeb kas irr winna bihjaschanâ palizzis un atstahs tappis? jeb kas irr winnu peefauzis, ko winsch buhtu niz-zinajs? Jo lehnigs un firdschehligs irr tas Rungs, kas greklus peedohd, un ispesti behdu-laika.“ (Sih. 2, 4—11.)

Ak, ta pehz dauds ne behdajees!
 Ka wis par labbu tew isees,
 No Zehwa fenn irr isluhkohts;
 Drihs winna paligs tew' tiks dohts.
 Ja baggats us tew' ne luhfo,
 Un tewi behdâs ne schehlo,
 Ne dusmojees, tam lahbedams;
 Us Deewu stattees zerredams;
 Kas sinna, fur par paligu
 Deews suhta kahdu zilweku;

Gan tu ar winnu fatikfees,
Kad tewi schehloht laifs atees.

(Wids. ds. gr. № 495.)

III. Beidsobt wehl apzerrefim to, ka mums buhs buht paklaufigeem tam Deewa wahr-dam, ko mums tee no Deewa suhtiti praweefchi un wehstneschi mahza. Un tas ja-darratik labb' nabbagam, ka baggatam un wissu kahrtu zilwekeem. Ut, kas teem ne klaufa, kad tee sanz pee at-greeschanahs no grehkeem, tam gan pehz buhs ja-waid un ja-scheljohahs ta, ka tam baggatam wihram. Tas arri, pehzak, kad ta pirma luhgfhana winnam ne tikke paklausita, atkal luhdsehs un fazzija: „Tad es tewi luhdsu, tehws, tu gribbetu to (Lahzaru) suhtihst us mannu tehwa-namnu. Jo man wehl peezi brahli; ka winsch teem apleezina, ka tee arri ne nahz schinni mohku-weeta. Abraams us to fazzija: teem irr Mohsus un tee praweefchi, lai tee tohs klaufa.“

Zè redseet, draugi! zil zeefchi mums tas debbesu Abraams pawehl teem praweefcheem paklausihst. Za pehz jau arri tas Deewa kalps Mohsus sawa laika passubbinaja, ka mums buhs tam leelam praweefcham Jesum Kristum paklausihst, fazzidams ka Deews buhschoht weenu praweetu zelt no Israëla widdus, kurrant effoht ja-klaufa. Wehl winsch apdraude tohs, kas ne klausischoht ta Runga sawa Deewa swehteem wahrdeem, ko tee no Deewa Garra ismahziti praweefchi fluddina. Winsch fakka: „Ja tu ta Runga tawa Deewa balsi ne klausifi, ka tu turri un darri wissus winna bauflus, un winna likkumus, ko es tew schodeen pawehlu, tad nahks wissas schahs nolahdeschanas pahrtewi, un tew notiks. Nolahdehts buhfi tu pilssata, un nolahdehts buhfi tu lauka. Nolahdehts buhs tawss kurwis un kas tew atleef. Nolahdehts buhs tawas meefas auglis, un tawas semmes auglis, tarwu wehrschu augums, un tarwu sibku lohpu gannami pulki. Nolah-

dehts buhfi tu ee-eedams, un nolahdehts buhfi tu is-eedams.“ (5. Mohs. 28, 15—19.) Arri to fakka tas Rungs zaur Mohsu sawu kalpu: „tai semmè ne truhks nabbagi, ta deht pawehlu es tew un fakku: atwehdams atwehx tawam brahtam tarwu rohku, kas spaidihts tohp, un nabbags irr tawà semmè.“ (5. Mohs. 15, 11.)

Ut ta pehz, mihli draugi! effeet paklaufigi teem swehteem Deewa wahrdeem, kas juhs no grehkeem at-greesch un peewedd pee Deewa walsiibas un ihstenas taisnibas. Paklausait tik pat teem, ko juhs swehtas grahmatas atrohnat usrakstus, ka arri teem, ko juhs dsirdat no mahzitajeem pasluddinoht. Sw. praweets Esaijas fakka: „Meklejeet ta Runga grahmatà un lassajt, ne weens no ta peetruhks, ir nei schis, nei tas irr atrauts, jo (ta Runga) mutte irr to pawehlejuse.“ (Es. 34, 16.) Un muhsu Rungs Jesus Kristus pats fakka: „Meklejeet rakstos, jo juhs schkeetat tur eefschà muhschigu dsihwibu dabbuht: un tee paschi leezibu dohd no mannim.“ (Jahn. 5, 39.)

Za pehz klaufees, ak klaufees un leez labbi wehra, tu lepnis un baggats, kas tu ne gribbi tai praweefchu mahzibai paklausihst, kad tee tew mahza, ka tew buhs pasemmigam un lehnigam buht. Lai tas baggats ne wilt tohs nabbagus, kad tee sawas waijadsibas ko no winna gribb pirkt, jeb winnam ko pahrhoht. Ja tas baggats pehz to praweefchu mahzibahm darrihs, ka tee mahza un dsihwohs pehz Deewa prahta un to baggatibu; ko winsch ar taisnibu samantojis no Deewa schehlastibas, bes skaudibas dallihs ar teem tufschem, tad winsch teescham eemantohs to debbes preeku zaur Jesu Kristu. Jo

— kad schi laime truhkst,

Ko palihds pasaul's preeki,

Un mantas pasaulé?

Ka sapnis suhd schee neeki,

Welz' mannu sirbi pats,

No tahs nelectibas,
Zaur tawu Garru, Deews!
Pee ihstas fwehtibas! Amen.

(Widsf. ds. gr. № 394.)

Pateefibas leezineeks

ohtrâ fwehtdeenâ pehz waffaras
fwehtku atfwehtes.

Par sawu dwehpl'es fwehtibu,
Deews! mahzi manni gabdaht;
Ne dohd scho ihfu dsihwibu,
Man launus darbus strahdaht! —
Kas wahjisch pee paschas mirschanas,
Sahf randaht par teem grehkeem,
Eif tad pee Deewa atgreeschahs,
Kad palizzis bes spehkeem:
Woi tahds gan aisees debbestis,
Tahds, kas irr tihfchi grehkojis
Zaur wiffu sawu muhschu? Amen.

(Widsf. ds. gr. № 380.)

Schehligais Rungs un Deews, apscheloejes
pahm mums un waddi muhs ar taru fwehtu Garru,
ka bes kaweschanahs steidsamees pee tawa leela mee-
lasta, fo tu mums effi fataisjis, un pee ka muhs ar-
ween' aizini nahkt, bet fo meh's, tomehr, ar ween' ap-
fmahdejam un taru leelu tehwa schehlastibu par neeku
turram. Ta pehz meh's nu arshstam, ka meh's effam
wairak dsinnuschees pehz tahm isnihkstamahm laizi-
gahm leetahm, ne ka pehz tahm muhschigi pastahweda-
mahm mantahm. Meh's tew, af muhsu Rungs un
Deews! peeluhdsam: peedohd mums muhsu pahrkahp-
schanu un ne atnemm no mums pagallam nobst scho
taru schehlastibas dahwanu, fo gan meh's ar saweem
grehkeem effam pasaudejusch'i. Muhsu firdis gan fahp,

ka meh's ta effam prett tew' to fwehtu, taisnu Deewu
apgrehkojuschees un muhsu dwehseles nofkumst leela
nofkumfchanâ par teem tawa mihta Dehla wahrdeem,
fo winsch fakka us teem, kas kawejahs nahkt pee tawa
leela schehlastibas meelasta. Af, fo buhs mums eefahkt,
fo darriht, kad meh's to dahrgu dwehseles meelastu pa-
saudejam zaur sawu firds kuhtribu! Nahz, nahz, af
zeenigs, fwehtais, no Jesus fuhtrih's Deewa Gars
eefsch mums un muhs flubbini dsihtees pee ta leela
waffarina nahkt, jo schodeen tizzigi fohlam, ka gribbam
tawai flubbinafchanai klaufiht bes kaweschanas. Af
palihdsi, palihdsi mums tikfusch'i steigtees pehz ta dweh-
seles meera un paklausi muhs, af Tehws un Deews
schehligi, kad taggad Jesus wahrda tewi luhdsam:

Muhsu Tehws debbestis rc.

Muhsu schih's deenas fwehtis ewangeliums atrohdaht us-
rakstih's ta preezas-mahzitaja Luhkafa fwehtis stah-
stos, zettorta padesmita nodakâ, un tur no 16tas lihds
24tu perschu muhsu walloda ta stann:

Jesus fazzija scho lihdsibu: „weens zilweks
leelu waffarinu fataisija, un luhdse dauds pee ta.
Un winsch sawu kalpu fuhtrija ap to waffarina
stundu, teem aizinateem fazzih't: nahzeet, jo wis-
sas leetas fataisitas. Bet tee wiffi eefahze weens
pehz ohtra aisbildinatees. Tas pirmais us to
fazzija: es tihrumu esmu pirzis, un man ja-no-
eet, to apraudsht; es luhdsohs, aisbildini mann'.
Un tas ohtrs fazzija: es peezus juhqus wehrschu
esmu pirzis, un es no-eemu, tohs apraudsht; es
luhdsohs, aisbildini mann'. Un tas treschais
fazzija: es seewu esmu apnehmees, ta pehz es ne
warru nahkt. Un tas kalps nahze, un sawam
kungam to atfazzija; tad tas namma-kungs tap-
pe dufmigs, un us sawu kalpu fazzija: eij tikfu-
fchi us tahm gatwahm un pil'sfata eelahm, un
eewedd tohs nabbagus, un frohplus, un tifuls,

un aklus scheid' eekschâ. Un tas kalps fazzija: kungs, tas irr padarrihts, fo tu effi pawehlejis, bet wehl weetas irr. Un tas kungs us to kalpu fazzija: iseij us teem leeleem zelleem, un pee sehtmallahm, un speedi tohs eekschâ nahkt, ka mans nam's tohy pilns. Jo es jums falku, ka ne weens no teem wihreem, kas bij' aizinati, mannu wakkarinu ne baudih's."

Mihli draugi! Tas gudrais keh'nisch Sahlamans fawâ gudribas-grahmatâ falka, ka ta Wissaugstaka gudriba effoht fawas kalpones isfuh'tijuse us ta pil'sfata augstumeem un wirsgalleem, tohs ne pratigus un gekkus pee winnas aizinacht ar scheem wahrdeem: „Nahzeet, ehdeet no mannas maises, un dserreet no ta wihna, fo es esmu fajaukufe. Altstahjeet tohs neprattigus un dsihwojeet, un staigajeet us to zektu tahs sapraschanas.“ (Gal. falk. w. 9, 5. 6.) Bet schih's deenas fwehta ewangeliumâ mehs wiffi teekam aizinati no ta fwehta debbes Salamana kalpeem, kas falka: „Nahzeet, jo wiffas leetas fataifitas. Un pateefi, wiffas leetas jau irr fataifitas, kas derr muhsu dwehseleh'm; jo eetam mehs Deewâ nammâ, tur atrohnam to ihstenu dwehseles gahrdu barribu fataifitu, fur tee ta Kunga kalpi muhs aizina, pee ta Kunga muhsu Deewa leela meelasta; nahkam mehs fawâs mahjâs, tur irr wiffas leetas fataifitas: bet tomehr mehs paschi effam wainigi, ka pee ta ne eetam, kaut gan dauds un daschkahrt teekam aizinati. Ta deht, arri ne weens zits ne buhs wainigs, ja mums notiks tâ, kâ tas Kungs us teem falka schih's deenas ewangeliumâ: „Jo es jums falku, ka ne weens no teem wihreem, kas bij' aizinati, mannu wakkarinu ne baudih's.“

Kurschs nu wehl ne gribb to muhschigu un dahrgu dwehseles meelastu fir'nigi usmekleht un pee ta nahkt,

bes kaweschanahs, bes kahdas weltigas aisbildinaschanahs? Pee ta meelasta, bes kurra ne weens zilweks ne warr istift, jau scheid' laizigi wirs semmes dsihwojoht, un bes ka arri to fwehtu muhschibu ne redsehs, ja tas schè ne buhs no wiffas fir'ds pehz ta dsinnecs. Un ja nu mehs sinnam, ka pehz schi dahrga meelasta wiff-wairak irr ja-dsennahs, tad lai no schi ewangeliuma mahzamees:

Ka pehz scha dahrga dwehseles meelasta wiff-wairak ja-dsennahs un tad arri atfihsim, zil leela fwehtiba mums no ta atlezz.

Bet tu, at fwehtajs Deews! fwehti muhs eeksch tawas pateefibas, jo taws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

Ne gudri gan bija tee wihri, pah'r kurreem lassijam schinni ewangeliumâ, kas ne klau'sija ta kalpa aizinachanu us to wakkarinu, fo weens zilweks bija fataifijis. Bet ka deht tad winni ne gabje? woi tad tas wakkarin'sch teem ne patifke? woi arri tas ne bij' tik zee'nigs, kas to fataifija? Ak, mihli draugi! gan winneem tas wakkarin'sch ne warreja buht pretti un gan arri tas zilweks, kas to fataifija, ne warreja buht winneem ne kahds ne zee'nigs naidneeks, ka winsch taf drihtsteja tohs drohschi aizinacht, bet winnu weltigs padohms tohs peewihle wairak un klah'taki steigtees pee saweem meefas-kahrumeem, ne kâ pee ta wakkarina. Winni dohmaja, ka to gan wehl warreschoht panahkt us preekschu un winni, kas sinn, zittâ deenâ atkal us to tiffchoht aizinati. Bet, fo dohmajeet, kahda breefniga bals atskann pehz scheem mihligeem aizaschanas wahrdeem? Ta skann tâ: „es jums falku, ka ne weens no teem wihreem, kas bij' aizinati, mannu wakkarinu ne baudih's.“

Ak behdu pilni wahr'di pah'r teem ne paklaufigeem laudim, kas, aizinati tiffusch'i, ne nahze, ihpaschi tad, kad mehs scho lihdsibu ohtradi pah'rleekam un saproh-

tam tà, kà Jesus winnu islikke, us to garrigu buhschanu, prohti, us to muhschigu un debbesfigu weefunammu aisrahbidams. Bet ko tad buhs mums tik dauds pahr winneem subdseht un schelotees, ka tee tik ne paklaufigi irr bijufchi, — mehs arri paschi taggad wehl tahdi ne paklaufigi effam, kas ne klausam teem aizinatajeem, teem swehteem Deewa wahrdeem, kas muhs wehl schodeen aizina pee Deewa walsibas un winna taisnibas, kas schinnì ewangeliumâ no muhsu Pestitaja zaur libdsibu tohp nosaukrs par leelu wakkarinu. Kurschs no mums gan warr fazziht, ka tas irr bijis paklaufigs teem swehteem Deewa wahrdeem, kas muhs mihligi aizina pee Deewa walsibas nahkt, fur muhschigi bauditum tohs debbes preekus, ko Deews muhsu schehligs debbes-Zehws zaur sawu ne-ismehrojama schehlastibu preeksch mums fataifijis un Kristus tas Kungs preeksch mums nopelnijis zaur sawu grubtu zeeschanu un mirschanu pee krusa-kohka un pateefigi sohlijis eedoht saweem paklaufigeem un tizzigeem mahzektteem? Woi mehs arri effam tee paklaufigi, un us-tizzigi ta Kunga Jesus mahzekli? Ak teescham nè! Jo no mums irr wehl tahli noht tas swehtais, labbais padohms, kas teem ta debbes-Zehwa pateefigeem behrneem un paklaufigeem Jesus mahzektteem wajag' buht, ta pehz, ka mehs wairak klausam teem pasauligeem meefas-fahrumeem, ne kà Deewa swehteem wahrdeem. Ak mihli draugi! tas jau gan mums scheit' laizigi buhs par leelahm behdahm un firdehsteem, bet ta nelaimè un mohkas, kas tohs ne paklaufigus un meefas fahrumneekus tur winnâ pasaulè mohzihs, irr lohti leela un breefmiga. Ta pehz tad lai nu ikweens no mums, kas no scheem grubteem firdehsteem schinnì laizigâ dsihwofchanâ un no tahs leelas un breefmigas nelaimes tur muhschibâ grihb tik isglabhts, tas lai pee laika paklaufa un dsilli sawâ firdi eespeesch, un paturr' scho muhsu Kunga Jesus swehtu un dahrgu mahzibu, kas wiffus mahza,

tà fazzidams: „Dsenneetees papreekschu pehz Deewa walsibas, un pehz winna taisnibas; tad jums wiffas schahs leetas taps peemestlas.“ (Matt. 6, 33.) Ak, kaut jel tee wihri, pahr kurreem mehs schinnì ewangeliumâ lassijam, buhtu papreeksch' gahjuschi pee ta wakkarina, fur tee tappe aizinati no ta Kunga suhtita kalpa un tad pehz sawas mantas apraudsijufchi; jo winni ne buhtu ta labba lunga dusmas nopelnijufchi un, kas sinn, wehl buhtu kahdu labbu padohmu dabbujufchi, kà tahs jaunâs mantas jo labbaki un pehz Deewa prahta walkoht un baudiht un tad ir schahs winneem par jo leelaku swehtibu buhtu, — bet kad' nu winni papreeksch' ar wiffu firdi peekehras un steidsahs pee sawas mantas, tad winni sawu tik mihlu draugu paspehleja.

Leezeet tē wehrâ, mihli Jesus draugi, un apdohmajat, zik ne laimigi tee zilweki, kas ar wiffu firdi pee tahm pasaules mantahm peekehras, tahs par sawu deewu turredami. Jo nu gan lassam swehtôs rakstôs un wehl schodeen pee fewim redsam, ka ta laiziga baggatiba ne ko ne warr palihdseht nahwes-stundâ, bet tomehr, Deewam schehl! mehs gekki un ne gudri to ne mas ne leekam wehrâ, bet arween' wairak un papreeksch' dsennamees pehz tahm drihs isnihkslamahm pasaules mantahm, ne kà pehz tahm muhschigi paslahwedamahm debbes mantahm. Woi tas ne buhtu dauds labbaki bijis, kad teem wihreem, pahr kurreem schis ewangeliums runna, ne kas no mantahm ne buhtu bijis? Ak, pateefi, tas buhtu dauds labbaki bijis un winni arri ne buhtu sawu wiffalabbako draugu apkaitinajufchi. Jo jau dsirdam, ka tee nabbagi tukschineeki, ko eewedde no eelahm un leelzektteem, ne mas pretti ne turrejahs, bet tuhlin steidsahs no-eet, fur winnus aizinaja. Laikam winneem ne bija ne ka ko pirkt un laikam arri ne bija ne tihrumi nedf lohpi un arri lai ne bija zee-nigi, seewas apnemt.

Uk pateefi, kad ta leela manta teem ne buhtu bijuse, tad tee arri ne kà ne warretu aisbildinatees preeksch ta Kunga kalpa, bet tee ar preeku un bes kawefchanahs pee ta waffarina buhtu gahjuschi, ko tas namma-kungs preeksch teem bij' fataifijis, kà tee nab-bagi, frohpli, tifli un afli bes kahdas weltigas aisbildinafchanahs ifchakli un ar preeku gahje. — Pahr ko tad mums buhs behdatees, ka effam nabbagi un faili bes apgehrba un bes leekas pafaules mantas? Uk zif dauds dwehfeles jau ta leeka pafaules manta irr nowaddijuse us to pasufchanas nelaimi un prohti tohs, kas pee schahs pahrlieku peekehrabs. Reds jau muhsu schihs deenas lihdsibà, kad to garrigi uskattam, ka ta pafaules manta tohs tohti nelainigus padarrija, ka tee wairs ne dabbuja ta kunga waffarinu baudiht, faut gan tas ihsten' preeksch winneem bija fataifihst. Tapat effam arri winnà fwehtdeenà dsirdejuschi, ka ta leeka pafaules manta to baggatu wihru noguldijuse ellè.

Uk ta pehz lai dsennamees papreeksch' pehz Deewa walsstibas un winna taifnibas, kà Jesus muhsu Pestitajs mahza. Jo ko mums palihds wiffas schahs pafaules mantas, kad mehs effam tukfchi no taifnibas un sinnam, ka Deewa walsstibà ne klufim? Preeksch mums gan arri irr Deews muhsu schehligs Tehws to debbes walsstibu fataifijis, jo winsch ne gribb, ka kahdam buhs pasustees, bet ka wiffi to muhschigu dsihwofchanu dabbutu; bet kad mehs paschi ne mas ne dsennamees pehz tahs fwehtas Deewa walsstibas, woi tad gan warram to eemantoh? Teescham nè; tad nu pehz ko tas zilweks no wiffas firbs kahro un dsennahs, to ween tas dabbu.

Ismeklesim ta deht, pehz ko mehs effam lihds schim wiff wairak dsinnuschees, woi pehz Deewa walsstibas, woi pehz pafaules leekas mantas un winnas ne gantahm kahribahm? Uk, retti weenu tahdu atradifim, kas no wiffas firbs dsennahs pehz Deewa wal-

stibas un winna taifnibas, bet tur pretti ifweenam sawa sinnama firbs pahrmett, ka winsch ar wiffu firdi irr peekehrées pee tahs leekas pafaules mantas, aismirsdams, ka fwehti raksti fakka: „Pafaule pa=eet un winnas kahriba, bet kas Deewa prahtu barra, tas paleef muhschigi.“ (1. Jahn. 2, 18.) Un ja nu muhs sawa sinnama firbs tà mohzi un muhsu grehkus pahrmett, ko tad mums buhs darriht? Mums buhs no grehkeem atgreestees schinni paschà stundà, kad effam atsinnuschi, zif leels truhkums mums wehl irr pee ihstenas Deewa bihjaschanas, un to kawekli, kas muhs lihds schim irr aiskawejis pee Deewa walsstibas nahkt, pagallam no sew' atmettam, ar affarahm noschelojam sawu pagahjuschu ne apdohmigu un grehzigu dsihwofchanu, un tad firsnigi un tizzigi Deewam sawam schehligam Tehwam sohlam, ka wairs ne grehlofim. Tur klacht lai winnu arri luhdsam, ka winsch mums sawu fwehtu Garru dohtu, kas mums palihds schahs sohlifchanas peepildiht; jo bes winna Garra paliga mehs effam tohti wahji un ne spehzigi pee labbeem darbeem un mums irr tohti bail, kad sawu sohlifchanu ne peepildam, ka mums ne noteek tapat, kà teem wihreem muhsu schihs deenas ewangeliumà, furreem tilfe usfaukts ar scheem bahrgeem wahrdeem: „es jums fallu, ka ne weens no teem wihreem, kas bij' aizinati, mannu waffarinu ne baudihš.“

Scho leclu nelaimi, kas teem ne klausigeem wihreem usgahje, dsirdedameem, gan ik katram no mums schauschallas pahreet, — bet zif ilgi tahs mums paleef prahtà? Eil lihds, ka schihs mahzibas fluddinaschana beidsahs, beidsahs arri ta peeminna, jeb, tà faktoht, pa weenu auf ee-eet un pa ohtru iseet, jo tahds wahjfsch irr zilweks no sawas dabbas. To jau redsam pee ta neschkihtu darbu darritaja, ka tannì brihdt, kad tam no Deewa wahrdeem teef fluddinahts, ka tee neschkihtu to Deewa walsstibu ne warroht eemantoh, gan

bail irr un schaufchallas usnahk, bet tomehr winsch atkal darra neschkhslibas darbus. Tapat arri tas saglis, tas flepkawa, tas naidigais, tas lischkis, tas ne pateefas leezibas dewejs prett sawu tuwaku, tas ne taifnais teefas-spreedejs, tas nefahligais dsehrejs, tas burwis, tas mahnu-tizzigais un ta jo prohjam, wiffi tahdi grehzi-neeki atkal drihs aismirft wiffas swehtas mahzibas, un wiffas tahs draudes pahr nahkamu fohdibu, kas teem meefas-kahrumneekeem agri jeb wehlu usbruhk. Tomehr lai ne weens tihschs un ne atgreefigs grehzi-neeks ne dohma, ka winsch bes atgreefchanahs no grehkeem to fohdibu isbehgs. Jo ta grehku fohdibas atlaifchana teem atgreefigeem grehzi-neekeem ween teek apfohlita no Deewa ta schehliga debbes-Zehwa, bet ne teem ne atgreefigeem, kas arween un jo prohjam grehko.

Uk mohstatees jel juhs rupji grehzi-neeki schodeen no sawa grehku-meega, kad juhs dsirdat, kahdi nelaimigi tee tahdi, kas to aizinafchamu ne klausdami, eet sawu mantu apraudsicht, kas teem pascheem peederr. Uk kahdi nelainigi juhs palifseet, kas juhs sawa tuwaka mantu besdeewigi nosohgat, un zittus rupjus grehkus darrat, un steidsatees tohs apraudsicht, pahr Deewu un winna wahrdu nefo behdadami, kad tee juhs sawz pee atgreefchanahs no grehkeem, gribbedami juhs west pee Deewa walfsibas un winna taifnibas. Us ko tad wairs warrefeet brehkt un waimannaht no ta leela mohku widdus, fur juhs par saweem grehkeem zeetifseet ne-ismehrojamas sahpes? Woi us Deewu, ka winsch juns ne effoht sinnamu darrijs, kas grehzi-neekeem pehz notiks? Uk ne! Jo Deews tas Kungs irr suhtijis tohs praweeschus un mahzitajus un teem lizzis sawus swehtus wahrdu mutte, kas mums pasluddina tahs grubtas mohkas, kas teem ne atgreefigeem grehzi-neekeem us-ees. Winsch tas Kungs pats pawehl tam prawee-tam Esaijasam: „Sawz wiffa galwa, ne tauipi, pazell taru balki ka basuni, un pasluddini manneem laudim

sawu pahrfahpfschamu, un tam Jehkaba nammam sawus grehkus.“ (Ef. 58, 1.) Un tas Wiffu-augstakajs un Swehtais, kas arri pirmais praweets irr bijis tai krislitai draudsei no Deewa suhtijts, tohs zilwekus mahzibt Deewa prahtu darriht, prohti Jesus Kristus, tas mums pasluddinaja tahs leelas mohkas, kas tam baggatam wihram ellè bij ja-zeesch, tas arri mums schinni ewangeliuma isstahsta, kahdu leelu laimi tee wihri pasaudejuschy, kas ne klausija nahkt pee ta waklarina, fur tee tikke aizinati no ta Runga suhtita kalpa un kahdu leelu skahdi tee panahkuschy pehz saweem meefas-kahrumneem dsihdamees. Un kaut jau daudf sinti gaddi pagahjuschi, kamehr tas no Deewa suhtijts augstais swehtajs praweets aisgahjis us debbesim, tad tomehr winna swehtas mahzibas wehl preefsch muhsu azzim stahw, no kurrachm mehs katru brihdi warram swehtâ gudribâ eemahzitees, kas muhs mahza, ka grehkeem buhs pretti turretees un kahrumus uswarreht. Ja swehtos rakstos irr kahda weeta tahda, ka to ne warram labbi saprast, tad tomehr ne warram aibildinatees, ka ta deht effam grehkos un grehku fohdiba krituschy, ka tohs rakstus ne saprattam. Jo par to jau mums irr praweeschi un mahzitaji, kas tohs ta skaidri isstahsta, ka tas wiffu-leelakais mulkis tohs warr saprast, kad tas weenteefigi tohs klausat. Woi arri gan mehs warrefim fazzicht, ka tee praweeschi muhs ne effoht mahzijuschy? Muhsu paschu sinnama firds dohs leezibu, ka il katra swehtdeena tee mahzitaji mums Deewa wahrdu pasluddinajuschy un to fohdibu, kas teem ne atgreefigeem buhs useet, pasazzijuschy. Un sewischki buhs pahr ihstenu leezineeku tas ne isffaitams pulks Deewa wahrdu grahimatu, fo tee praweeschi un mahzitaji irr farakstijuschy, kurras il stundas mums irr preefschâ par pamaahzifcham, ka mums buhs no wiffas firds un no wiffa spehka wairak dsihtees pehz Deewa walfsibas, ne ka pehz tahm pasaules tee-

tahm; tahs arri mums peedraude to fohdibu, kas us-nahkschoht, ja mehs no farweem grehkeem ne atgreessichotees.

Al, kas warr schinni brihdi wiffas tahs swehtas mahzibas isteift, kas tannis grahmatas irr usrakstas no teem swehteem Deewa wihreem! Schè nu mehs effam skaidri affinnuschi, ka ne weens zits pee ta narwainigs, ka mehs eekrihtam grehku fohdiba, ka mehs paschi ween, un arri ne ka wairs ne warrefim aibildinatees, kad mehs farwu grehku deht pastaròs tiksim notefati no ta swehta un taisna Teefas-Runga Kristus us muhschigu fohdibu.

Al pateefi ta irr muhsu paschu waina, ka mehs eekrihtam eeksch ta muhschigi ne beidsama fohda, kas tohs ne atgreessigus grehzineekus muhscham mohzihs. To padarra muhsu tunfchas azzis, ka tahs ne reds tohs swehtus Deewa wahrdu; winnas gan reds, bet tomehr ta leekahs, ka ne reds; to darra muhsu zeetas firdis, us kurrahm gan tohp fehta labba un augliga fehkla, un tomehr ta ne kahdus labbus auglus ne nefs; un to darra muhsu ne apdohmigs un ne paklausigs prahts, ka mehs ne paklausam teem suhtiteem Deewa kalpeem, kas muhs aizina pee Deewa walstibas un winna taisnibas. Ta pehz mehs arri ne dabbusim baudiht to Deewa walstibas labbumu un preeku, ta ka tee wihri ne dabbuja baudiht to wakkarinu, fo tas namma-kungs bija fataisijis. To muhsu schihs deenas ewangeliuma to jau dsirdam no muhsu Pestitaja, kas fakka, ka tas namma-kungs teizis: „es j ums fakku, ka ne weens no teem wihreem, kas bij aizinati, mannu wakkarinu ne baudihs.“ Al ta pehz lai effam nomohda pahr farwas dwehseles meera apkohpscham, un lai wiffas laizigas leetas atmettam, kas mums pee ta irr par kawekli. Ja tas warr buht un ja ta wajaga, tad lai labbak faili ka tahpi schè wirs semmes staigajam un debbests teekam, ne ka bag-

gati elles-mohkàs wahrglam. „Jo fo tas zilwekam palihds, kad winsch wiffu pasauli samanto, un tam tomehr farwa dwehsele suhd? Jeb fo warr zilweks par farwas dwehseles atpirkschanu doht?“ (Matt. 16, 26.)

Lai tad nu mehs, mihli draugi, no ta Runga muhsu Pestitaja schihs deenas ewangeliuma lihdsibas itt ka no jauna teekam atjaunoti un spehzinati dsihtees us to, kas derr pee muhsu dwehseles meera. Jo winsch muhs tè passubbina wairak klausihf Deewa kalpu aizinatschanu pee Deewa walstibas, zaur fo eemantojam laizigu firds meeru un to nebeidsamu muhschigu dwehseles lab'klahschanu; un aisleeds pakka dsihtees teem meefas kahrumeem, kas pasaude ne ween to laizigu firds meeru, bet arri to muhschigu dwehseles lab'klahschanu. Un ja nu teescham mehs ta sewi tahwuschees atjaunotees no schihs deenas ewangeliuma un no tahm mahzibahm, kas mums no winna mahzihts, tad lai arri muhsu azzis paleek spohschas ta, ka tahs reds tohs swehtus Deewa wahrdu, kas eeksch swehtahm grahmatahm irr usrakstii. Tapat lai mehs arri farwas aufis turram atwehrtas, ka tahs warr dsirdeht, fo tee Deewa kalpi un mahzitaji muhs mahza un lai paglabajam un dsitti farwa firdi eespeescham tohs Deewa wahrdu, fo tahs azzis reds, un fo tahs aufis dsird, un pahr wiffu, lai muhsu prahts irr teem paklausigs un lai mehs tohs darra un pehz to dsennamees, us fo muhs Deewa swehti wahrdi skubbina: tad mehs arri tapfim zeenigi zaur Deewa schehlastibu eemantoht to swehtibu, kas mums passlubbinate. Lai gan mehs arri buhtu nabbagi pee farwahn dwehselehm, tad tomehr, ja mehs no grehkeem atgreessimees schinni pascha deena, tad mehs tapfim baggati darriti. Tee jau arri bija nabbagi pee dwehselehm, kas no ta namma-kunga tikke aizinati pee wakkarina, tad, kad tee pirmee aibildinajahs, ka teem ne effoht waktas nahft; jo tas namma-kungs to skaidri fazzijis us farwu kalpu: „eij tikfusch

us tahm gatwahn un pilsfata eelahm, un eewedd tohs nabbagus, un frohpluſ, un tiſluſ, un afluſ ſcheit' eekſchâ. „Zo, kad mehſ ſcho lihdsibu garrigi, tâ, kâ tâ arri ſihmejahſ, ſaprohtam, tad jau ſinnam, kâ tee wahrdi ſihmejahſ us tahdeem, kaſ irr pee dwehſeles nabbagi, frohpli, tiſli un alli.

Nedſi, ak zilwekſ, kahdâ preekâ ſchee nabbagi tappe eewefli, us ko tee ne maſ wehl ne bija dohinajuſchi. Kaſ tad tee tahdi nabbagi bija, ko Veſtitajſ ſchin- ni lihdsibâ eefihme? Tee bija muhſu tehwi-tehwi, kaſ pagani buhdami ne ko no Deewa un winna walſtibas ſinnaja; ta pehz muhſu Veſtitajſ tohs ſauz par nabba- geem, tiſleem, frohpleem un akleem, kaſ arr' pateefi tahdi bija. Zo ne kaſ winneem to preezas-wahrdu ne paſluddinaja, kâ winneem winnu grehki tiſtu peedohti, kamehr muhſu ſchehligſ Deewſ ſuhtija ſawu mihtu Dehlu, kaſ teem tohs preeka un muhſchigſ dſihwibſas wahrduſ paſluddinaja un kaſ fakka: „teem nabbageem taſ preezas-wahrduſ tohp mahzihtſ.“ (Matt. 11, 5.) Zo, to ſchiſ deenas lihdsibu garrigi apluhkojoht, irr tâ ſaprohtamſ: taſ, kaſ to wakkarinu fataiſija, bija patſ Deewſ un tee Juhdi bija tee, kaſ neklauſija, kad Veſtitajſ winnuſ aizmajaja pee ta wakkarina nahkt, kaſ irr ta Deewa walſtiba un winna taiſniba, jo tee ſchlit- taſ paſchi taiſni eſfoſchi, bet kaſ tomehr leeli grehzi- neeki bija un zaur ſawu grehzigu lepnibu tappe no muhſu Veſtitaja un arri no paſcha Deewa atſtahti, tâ, kâ tee ne dabbuja teiktees par Jeſuſ draudſes lohze- kkeem. Jau Jahniſ taſ kriſtitajſ preeſchlaikâ win- neem peeſauze: „Neſſeet gohdigſ augtuſ taſ atgree- ſchanſ no grehkeem. Taſ zirwiſ teem kohkeem jaw pee ſakni irr peeliktſ; tapehz iſkatſ kohkſ, kaſ labbuſ augtuſ ne neſſ, tohp nozirſtſ un ugguni eemeſſ,“ (Matt. 3, 8. 10.) bet winni apzeetinaja ſawas firbiſ un ne klauſija. Ta pehz, ja nu ne gribbam to pateefi- gſ Jeſuſ draudſes baggatu ſwehtibu paſaudeht, tad

lai ſargajameeſ no taſ grehzigſ lepnibaſ un no ta zetta, kur taſ meefſ-kahribſ muhſ wedd, bet taiſni eetam pa to zettu ne ſchaubidameeſ, pa kurru muhſ tee ſwehti Deewa un Jeſuſ wahrdi wedd, tad teefcham aiſeefim us to debbeſ-preeka un muhſchigſ laimeſ mahju.

Kahdſ laimigſ buhſ, kaſ tizzibâ
Zew, Deewſ! un Jeſum paſlauſa;
Lai taſ mums paleef prahtâ!
Tad muhſu firbſ eekſch zeeſchanahm,
Un wiſſahm ſemmeſ-gruhtibahm
Zaps ſalbi meerinata.
Zawam Prahtam
Dohd', Kungſ! tauteeſ,
Ne atrauteeſ Jeſuſ pehdahm,
Ne eekſch preeka, ne eekſch behdahm!

(Bibſ. bf. gr. N° 262.)

Walihdſi mums wiſſeem, ak Kungſ muhſu Deewſ!
ar ſawu ſwehtu Garru to taiſnu zettu us debbeſim ne
peedauſigi ſtaigaht, kur tawi ſwehti wahrdi muhſ wedd.
Zo mehſ no tewiſ luhdſam, Zehwſ! paſlauſi ſcho
muhſu luhgſchanu zaur Jeſu Kriſtu tawu mihtu Dehlu
muhſu Kungu. Amen.

Pateefibas leezineekſ

treſchâ ſwehtdeenâ pehz waſſaras
ſwehtku atſwehtes.

Kungſ Deewſ Zehwſ, debbeſ un ſemmeſ augſtais
Waldineekſ, apſchehlojeeſ pahr mums grehzieneekem,
kaſ ſchodeen no tew luhdſahſ ſchehlaſtibu un ſawu no-
ſeegumu peedoſchanu! Uſſkatteeſ us mums taweem
nezeenigeem behrneem ar ſchehlaſtibaſ azzim un lai

tawš fwehtais waigs mums atspihd mihligš un schehligš; jo mehs atsihtiam, ka mehs daudskahrt prett tew apgrehkojufchees un tawus fwehtus bauflus pahrfahpufchi, taweem fwehteem wahrdeem ne klaufijufchi, un pehz tawa mihla Dehla muhfu Kunga Jesus Kristus fwehtahm dahrgahm mahzibahm ne darrijufchi. Ta pehz muhfu firdis irr bailigas, nemeerigas un noffum-mufchas paliffufchas. — Tu tad, ak schehligš Tehwš! ne atstum muhs pagallam nohst no tawa fwehta debbes pulka un ne apbehdini muhs lihds nahwei, muhfu grehku deht, bet eepreezini un apmeerini muhfu apbehdinataš dwehfeles un ne meerigas firdis; un wišwairak, ak Kungs un Deewš! peedohdi mums muhfu grehkus zaur tawu besdibbenigu schehlastibu un Jesus Kristus dahrga nopelna labbad. Wehl tewi luhdsam, ak firdš schehligais Tehwš! dohd mums tawu zeenigu fwehtu Garru par paligu, ka mehs maldidamas awis atkal warram to ihstenu zellu atrast, pa kurru mehs us debbesim aiseefim pee muhschigas dšhwofchanas. Jo bes tawas schehlastibas un bes fwehta Garra palihdsibas mehs wairs ne warram to meera-zellu atrast, no kurra mehs nomaldijufchees zaur faweem grehkeem; bet ta zerriba us tawu schehlastibu, lehnigais Deewš, muhfu dwehfeles eepreezina, ka tu wehl arween' tohs pasuddufchus mekle, kas ween no faweem grehkeem atgreeschahš un Tew fwehti apfobla, muhscham wairs ne grehkoht. Par to tawu schehlastibu, ar ko tu tohs pasuddufchus grehzineekus apmekle, mehs tew pateizam ar fimtkahrtigahm pateifchanahm. Paklaufi, ak paklaufi muhs, mihlajš Kungs un Deewš, kad arri tē Jesus luhg-fchanā tewi peeluhdsam:

Muhfu Tehwš debbesis 2c.

Muhfu schihs deenas fwehts ewangeliumš atrohdaš usrafstihš ta preezas = mahzitaja Kuhkafa fwehtoš stahšoš, peektā padefmitā nodalkā, kur tas no 1mas lihds 10tu perschu muhfu wallodā tā skann:

Wiffadi muitineeki un grehzineeki steidsahš pee Jesu, gribbedami wirnu dširdeht. Un tee wariseeri un rakstu-mahzitaji furneja un fazzija: „schis tohs grehzineekus usnem, un ehd ar teem.“ Bet wiafch teem scho lihdsibu dewe, un fazzija: „Kuršs zilweks juhfu starpā, kam fimts awis irr, un ja tas weenu no tahm pamett, kas ne atstahj tahš dewindefmits un dewinas tuffnefi, un ne no-eet pehz tahš pasuddufchas, teelams tas to atrohđ? Un to atraddis, wiafch lihgsmodamees to zell us faweem kameefcheem; un mahjās pahrgahjis, wiafch sawus draugus un kaiminus fasauf, us teem fazzidams: „„preezajetees ar mannim, es sawu awi esmu atraddis, kas bija pasuddufe.““ Es jums falku: tā buhs arridsan lihgsimiba debbesis pahr weenu paschu grehzineeku, kas atstahj no grehkeem, wairak, ne lā pahr dewineem un dewindefmits taiseem, kam ta atstahschana no grehkeem ne wajaga. Zeb, kurai seewai defmits graschi irr, kad weens tai nosuhđ, kas swezzi ne eededšina, un to nammu mehfeh, firdigi mekledama, teekams ta to atrohđ? Un to atraddufe, ta fasauf, sawas draudšenes un kaimineenes, fazzidama: „„preezajetees ar mannim, jo es sawu graschi atkal esmu atraddufe, kas man bija nosuddis.““ Tā es jums falku, buhs arri lihgsimiba preefch teem Deewa engeleem pahr weenu paschu grehzineeku, kas atgreeschahš no grehkeem.“

Tē nu, mihli draugi! redseet, žif leela schehlastiba atspihdejufe teem nabbageem grehzineekeem no ta schehliga debbesis-Tehwa. To redsedami, lai arri apdohmajam to, ka mehs arridsan tahdi paschi nabbagi grehzineeki taggad effam, kà tee tanni laikā, kad muhfu Pe-

stijats meesâ dshwoja. Rauns gan tas nu irr, ka wehl atrohda's tahdi leeli grehzineeki stary tahs kristitas Deewa draudses, kas tâ ismahziti, tâ eefwehtiti, tâ dahrgi atpirkti no ta Kunga Jesus un kam wajjadseja fwehteem, taifneem un Deewa-bihjigeem buht; bet mehs effam netaisni, besdeewigi un grehzigi. Un ja nu mehs sinnam, ka mehs tahdi ne zeenigi kristitas draudses lohzeeki effam, fur tad nu buhs mums paligu mekleht, kas mums palihds no tahdas nelaimes isglahbtees, kurrâ mehs zaur sawu paschu wainu effam eekrituschchi? un kâ mums buhs schè schehlastibu luhgtees? Muhfu schihs deenas ewangelium's rahda, fur warram atrast paligu un pee ka schehlastibu dabbuht. Tas no Jesus apfohlit's fweht's Gars irr tas, kas mums palihds no tahs grehku nelaimes isglahbtees, ja ween mehs paschi pateefigi no teem atstahjamees; un Deews tas Kungs irr tas, no ka schehlastibu warram luhgtees, lai winsch mums muhsu grehkus peedohd zaur Jesu Kristu. Un ja ween mehs wair's ne darram grehkus, tad mehs teescham tapfim no Deewa apscheloti. Ta pehz mahzimees

tai Deewa schehlastibai zeenigi tapt.

Bet tu, ak fwehtajs Deews! fwehti muhs eeksch tawas pateefibas, jo taws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

Mehs, mihli draugi, schinnî nolassitâ ewangeliumâ dsirdejam, ka tas Kungs muhsu Pestitajs usnehm's tohs malbidamus grehzineekus un ar teem ehdis. Bet kad tee wariseeri un rakstu-mahzitaji to redseja, tad tee kurneja us muhsu Pestitaju un fazzija: „Schis tohs grehzineekus usnem un ehd ar teem.“ Kad nu tas mihlais Pestitajs nomannija, ka schee pah'r to eedufinojajs, tad winsch teem lifke preekschâ to fwehtu lihdsibu pah'r to pasudduschu awi un pah'r to graschu, us ko tee lepni wariseeri un wiltigi

rakstu-mahzitaji winnam ne ko ne warreja atbildeht; jo schis tas fwehtais wahrds bija lohti pateefigs, tâ, ka teem warriseereem ihsteni wajjadseja lihds ar mums to Kungu flaweht un fazzijt:

Kungs Kristus! tawa draudfiba
Irr lihgsma tawâ gaischumâ,
Ar ko tu winnu usluktojs,
Un muhsu firdis apskaidrojs.

(Widf. ds. gr. № 100.)

Kaut gan wiini dsird tahdas fwehtas un dahrgas mahzibas, kahdas wehl ne bija dsirdetas, tad tomehr wiini apzeetina sawas firdis prett to dshiwibas Kungu un eedrohschinajohs prett to Wiffsfwehtako taunotees. Bet woi pah'r to tas Kungs dufnigs paliffe us teem, kad tee par ne pateefi us winnu dufnojajs? Ak nê! winsch teem mihligi un lehnprah'tigi atbild, fazzidams: „Kursch zilweks jubfu starypâ, kam fimts awis irr, un ja tas weenu no tahm pamett, kas ne atstahj tahs dewindesmits un dewinas tuknesi un ne no-eet pehz tahs pasudduschas, teekams tas to atroh'd? Un to atraddis, winsch lihgsmodamees to zell us saweem kameescheem; un mahjâs pahrgahjis, winsch sawus draugus un kaimiaus safauz, us teem fazzidams: preezajetees ar mannim, es sawu awi esnu atraddis, kas bija pasuddusi.“ Wiini gan sapratte, zil preezigs tas zilweks, kas sawu pasudduschu leetu atroh'd, bet to wehl wiini ne sapratte, kâ tee fwehti Deewa engeli wairak preezajajs pah'r weenu grehzineeku, kas no grehkeem atgreeschajs, ne kâ pah'r daudseem taifneem, kam tahs atgreeschanajs ne wajjaga. Ta pehz arri muhsu Pestitajs, scho lihdsibu beigdams, teem skaidri isfakka, ko ta lihdsiba rahdoht. „Es jums fakku: tâ buhs arri-dsan lihgsmita (debbest's preeksch teem Deewa engelleem) pah'r weenu paschu grehzineeku, kas atstahj no grehkeem, wairak, ne kâ pah'r dewineem un dewindesmits taifneem, kam ta atstahschana no grehkeem ne wajjaga.“

Lai tad arri mehs no Jesus fawa Pestitaja mahzamees, lehnigi buht prett teem, kas pa ne pateefi us mums dusinojahs, jo ta lehniba dauds wairak eespehj, ne ka ta ahtra dusmiba. Winsch fakka: „Wihlojeet fawus eenaidneekus, wehlejeet labbu teem, kas juhs nolahd, darrajt labbu teem, kas juhs eenihd, un luhd-seet preefsch teem, kas juhs apkaintina un waija zc.“ (Matt. 5, 44.) Ur to muhsu Pestitajs gribb, ka mums buhs wiffas weetas lehnprahstigeem buht, ta, ka winsch patz lehnprahstigs bijis wiffas fawas dsihwibas deenas un arri pascha fawa leelu mohku widdu, ko arri pa ne pateefi zeete; winsch bija lehnprahstigs un pazeetigs prett faweem eenaidneekem, kas winnu flaidri pa ne pateefi til breefmigi mohzija, — un nu winsch gribb, ka winna mahzekteem arri buhs tahdeem buht. Winsch no teem prassa lehnibu un pazeefchanu. Winsch fakka: „Dusinojeet, un ne grehlojeet, lai ta faule ne noeet pahr juhsu dusmibu.“ (Matt. 5, 21. 22.)

Tad nu, juhs pateefigi Deewa behrni un Kristus mahzekli, paklausajt Jesum fawam Rungam, no wiffas firds darridami pehz winna swehtahm mahzibahm; effeet lehnigi un pazeetigi prett juhsu wiffleelakeem eenaidneekem, kas juhs par ne pateefi eenihd, jo schi juhsu lehniba un pazeefchana fatreeks to eenaidneeku zeetas firdis ta, ka tahs iskuffihs ka waffs pee ugguns. Bet arri juhs, kas juhs attihstat, ka juhs ta Runga Jesus pateefigi mahzekli effat un ka pee jums ta Deewa schehlastiba miht, kas jums palihds grehkeem un fahrdinaschanahm pretti turretees un uswarreht; ne no-smahdejeet un ne effeet lepni prett juhsu nabbageem maldidameem brahkeem, pee kurreem juhs wehl ne redsat to ihstenu Deewa-bihjaschanu un kas wehl eet pa to plattu grehku leelzettu; jo kaut gan tee irr leeli grehzi-neeki, tad tomehr eita pee teem un gahdajeet tohs no ta platta grehku leelzetta nogreesi, un waddat us to schauru zettu, kas us debbesim eet. Ja juhs to darrifeet,

tad jums jau schinnî pasaulê tas gohds peekrittihis, ka juhs effat tee ihsteni un pateefigi fawa Runga Jesus mahzekli un tur winna faule aisgahjuschi tanni swehtâ debbes gohdibâ juhs tikfeet no teem Deewa engekeem usteikti, kurrus juhs effat eepreezinajuschî tohs grehzi-neekus no grehkeem atgreesdami. Za pehz mehs preezigi fakkam:

Debbes wairak flann no preekeem,
Kad jel no fimts grehzi-neekem
Weens us Deewu atgreeschahs,
Ka pahr fimts bes weena tahdeem,
Kas no grehkeem sinn ne kahdeem,
Nebf arr' to deht isbihstahs!
Sanemm mann', — tad es us preefschu
Wezzus zettus few aisleegschu.

(Widsf. wezz. ds. gr. № 77.)

Tam praweetam Danielam angsta parahdischanâ arri tikke rahdihts, ar kahdu debbesigu gohdibu buhschoht tee tik ispuschkoti, kas zittus no grehkeem atgreesch. Jo stahw rakstihst: „Tee mahzitaji spihdehs ka tahs debbes spohschums, un kas dauds us tairnibu wedd, ka tahs swaigsnes muhschigi muhscham.“ (Dan. 12, 3.) Ur, kurfchs no mums, kas kristigu prahtu turr', ne dsihsees fawu apalloschu un maldidamu brahli atgreesi no ta pasufchanas-zetta? Ur, kaut arri tee maldidami grehzi-neeki paschi schodeen taptu mohdinati, kad tee no schihis deenas ewangeliuma dsird, ka wiffadi muitineeki un grehzi-neeki pee Jesu steiguschees, gribbedami winnu dsirdeht. Tee grehzi-neeki schinni laika, Deewam schehl! to ne darra wis! Tee ne eet wis tur, kur Deewa un Jesus swehti wahrdi tohp mahziti, bet tee weenu-mehr tur nowelkabs, kur tee fawus eerastus grehkus warr darriht. To jau redsam pee ta sagla, kas kahdâ mahjâ dsihwo; jo kad tas reds, ka zitti winna darba-beedri eet pee Deewa wahrdeem, kur kas fainneeks winnus sauz, winnus mahzidams no swehtahm Deewa wahrdu grahmatahm darriht fawa debbes-Lehwa

prahnu, tad tanni swehta brihdi tahds besdeewigs apsohg famu fainneeku un apsohg arri famus beedrus. Woi tahds nofohdams, kas tik grubti grehko, gan ne nopelni, ka tas us tahs weetas taptu nofohdihis? Ak teescham, to tahds blehdis gan nopelni un arri teescham bes fohdibas ne paliks, kaut gan schi daschu reis' ilgi ka-wejabs; ta tomehr weenreis' ahtri usbruks, ka kahds flasda walgs. — Ta pat arri tohp tahdi zilweki redseti, kas gan Deewa naimma eet, bet ne Jesus mahzibas klauftees, kas tohs mahza Deewa zeltus eet; jo tee eet famus brahtus un mahsas aprunnabt, aplischkeht un ta ne ganti winnu gohdu greest, ne apzerrdami, ka winneem wajagoht ta pat, ka teem muitineekeem un grehzineekeem steigtees Jesus swehtas mahzibas klauftees; bet winni greesch mugguru us to puffi un ne leekahs ne dsirdeht, kas teem is swehteem Deewa wahrdeem tohp mahzihts, un ta tad tee paleef eeffsch faweem grehku darbeem wehl ilgak' strahdajohht. Bet ak wai! kas ar tahdeem ne atgreesigeem pehzak noteek! Zau scheit' laizigi winneem irr ko zeest, kad winneem tas faldais, dahrgais firds-meers pasuhd un breefmigi grubtais nemeers atmohstahs! Ak! draugi, leelaka nelaimne un leelakas mohkas schinni pasaulé ne atraddihis, ka tad irr, kad tas firds meers pasuhd un scho dahwanu ar ne ko ne warr nopirkt, un — zaur grehkeem tohp schi dahrga manta pasaudeta. Ak, tahds, kam meers naw pascham dwehsele, Tas rebf, tur buhdams, breefmas, Kas alsnefs' zitta pasaulé Gelfch' fewis' elles-leefmas, Zaur irr, kas winnu muh schi ba Ak grubtahm mohkahm wahrdsina, Un winnam ne leek norim.

(Wid. ds. gr. N. 354.)

Ak, ta pehz lai ne kamejam no grehkeem atgreestees, ne grehkeem, kas pasaude to laizigi firds meern un to muhschigu dwehseles lab'klahschanu. Gan nu

daschs warretu ta ne labbi dohmabt un fazzihht: „Zee jau arri irr bijufchi leeli grehzineeki, kas pee Pestitaja schehlastibu atradde, un tikfe usnemti.“ Gan tas teefa, ka winni grehzineeki bijufchi, jo schihs deenas ewangeliums to skaidri israhda, bet — winni wehl ne weenu reis' ne bij' pamohdinati no grehkeem atgreestees; jo ne kas tohs ne aizinaja pee Deewa un winna walfstibas. Gan tolaik' bija rakstu-mahzitaju papilnam, bet tee schohs ne mahzija Deewa wahrds, neds wedde us pateefibas-zelka. Mehs jau paschi dsirdam schihs deenas ewangeliuma, ka tee effoht lohht dusmigi bijufchi pahro, ka muhsu Pestitajs ar teem kohpa gahje, tohs mahzidams no grehkeem atgreestees, tohs draudedams ar to fohdibu, ar ko tee ne atgreesigi grehzineeki tikschohht fohditi un arri teem pasluddinaja to ne beidsamu debbes lihgsnibu, ar ko tee atgreesigi grehzineeki no Deewa schehlastibas tikschohht apdahwinati; jo arri ne weens Deewa-bihjatajs ne dabbu to muhschigu debbes dsihwoschanu zaur faweem labbeem darbeem, bet zaur Deewa schehlastibu. Kad nu schee nabbagi grehzineeki un muitineeki dsirdeja, ka Jesus tahdu preeku-wehsti pasluddinaja, ak, ar kahdu leelu preeku winni pee ta sleidsahs, no winna tahs swehtas, dahrgas, ne dsirdehtas debbesigas mahzibas klauftees, un zaur scho famu firsniq dsihschanohs pehz Jesus swehtahm mahzibahm winni tappe zeenigi tai Deewa schehlastibai. Ze naw gan ja-dohma, ka winni zaur famu pateefigu klauftschanohs ween effoht atraddufchi schehlastibu Jesus preefscha, ne, bet winni arri atgreesahs no grehkeem un darrija ta, ka tas Kungs winnus mahzija.

Lai tad arri mehs, mihti draugi, ne effam klauftaji ween to swehtu Jesus mahzibu, bet arri un wiffwairat' darritaji. Ar noffumschanu gan ja-peeminn, ka ta kristita draudse taggad schinni laika lohht kuhtra palikkuse us Deewa wahrdu klauftschanohs, un ta darrišana pehz Deewa un Jesus swehteem wahrdeem irr

pagallam muhsu starpâ pasubduse; jo if kattris gan drihs staiga pa sawadu zellu, fur tahs meefas-kahribas ween wedd. Ne weens wairs ne lauajahs sewi ar Deewa wahrdeem no tahda maldidama pasufchanas zetta atgreesst, bet drohschi pa to staiga. Gan tam saglam, tam neschlichstu darbu darritajam, tam plihneekam, tam ne saderrigam, tam ne pateefas leezibas dewejam, tam ne taifnas teefas nessejam, tam wiltneekam un wisseem teem grehzineekeem, teek ar Deewa wahrdeem usfaukts, ka teem buhs no tahdeem tumfibas-dar-beem atgreesstees. Bet kas tohs klausa? kas pehz teem darra?

Al, pateefi gan ikweenam wajjadsetu no tahdeem rupjeem grehkeem atgreesstees paschâ tanni brihtina, kad winnam sawa sinnama firbs tohs pahrmitt un winnam sinnu dohd, ka tahdi tumfibas darbi ne buhs palikt bes fohdibas; jo kaut gan tee tumfiba tohp darriti, tomehr tee pehz gaismâ tiks westi, ta ka kattris sawus padarritus grehkus redsehs, fo gan gribbeja flehpt un tas buhs ihpaschi tad un tanni paschâ brihdi, kad „tas Kungs nahks, kas arridsan neffihg gaismâ, kas irr apflehpts tumfiba, un to firschu padohmus darrihs sinnamus.“ (1. Kor. 4, 5.) Kad jau sche laiziba tahdi tumfibas darbi gaismâ nahk, tad irr ta pirma laiziga fohdiba tas leelais kauns no zitteem gohdigeem laudim, ka tahdi wehl atrohдахs, kas eefsch tahs swehtas krislitas draudses tahdus rupjus grehkus darra, kurras starpâ tahdus tumfibas darbus wairs ne peeminneht ne wajjadseja. Un nu arri jau irr ta ohtra fohdiba klakt, ka tahds grehzineeks tohp grubti strahpehts pee meefas sawu grehku deht. Bet ja tas wehl zaur schahm diwi pirmahm laizigahm strahpehm no tahdeem grehkeem ne atgreeschahs, tad arri tahds grehku kalps eefsch tahs muhschigas un wissgrubtakas strahpes, kas ne kad ne beigfees, bet to muhschigi zur scham mohzihs.

Redseet, mihti, kahda breefmiga nelaima gaida us teem ne atgreesigeem grehzineekeem! Al ta pehz lai „meklejam to Kungu, kamehr tas atrohdam s irr, lai peefauzam winnu, kamehr tas tuwu irraid.“ (Ef. 55, 6.) Lai pamohdinam sawas kuhtras firbis, ka tahs schodeen no jauna tohp atdsendintas us firsnigaku pallausfchanu Jesus swehtahm mahzibahm. Lai steidsamees pee tahm lihds ar teem muitineekeem, jo mehs ne mas ne effam labbaki pahr winneem. Kaut gan mehs effam krisliti, tomehr mehs ne darram to, kas krislitai draudsei peenakhahs. Ta pehz lai schodeen ta Kunga muhsu Deewa preekschâ stahwedami ar noffummuschahm dwehselem un ar no firbs tizzigahm un pasemmigahm luhgschanahm luhdsamees sawu grehku peedohschanu, un arri, lai winsch muhs ne zeenigus krislitas draudses lohzeklus apdahwina ar weenu lahfiti sawas Tehwa schehlastibas. Mehs effam afsinnuschchi, ka mehs ne effam zeenigi luhgt tik dauds schehlastibas, ka tas Kungs sawa mihta Dehla draudsei apfohljis, jo mehs effam wehl ne zeenigaki, ne ka tee muitineeki un grehzineeki, pahr kurreeem schihs deenas ewangelioms stahsta; winni ta pehz darrija grehkus, ka winneem ne mas ne bij mahzihs, fo teem ja-darra. Bet kad winni to swehtu Jesus mahzibu dsirdeja, tad winni tuhlin ar leelu steigschanohs pee ta Kunga nahze, no winna tahs swehtas mahzibas klautitees, ar kurrahm winsch tohs grehzineekus mahzija no grehkeem atgreesstees. Winni arri bes kaweschahahs labbojahs un atgreeschahs tanni paschâ brihdi, kad schi swehta Jesus mahziba winnu aufis atffanneja. Lukt, ka winni muhs krislitus apkauno zaur to, ka mehs jau no sawas jaunibas deenahm tohpam mahziti Deewa wahrdds un mahziti no Jesus swehta ewangelioma Deewa zellus staigahk, bet tomehr, al Deewam schehl! daschs muhsu starpâ jau nofirmojis un tomehr narw no ta maldidama grehku-zetta atgreessees. Kaut gan tas sinn, ka

schis zelschs aiswedd us nelaimi un mohkahn, tad to-
mehr winsch no ta ne atkajpajahs, bet drohschi pa to
staiga, dohmadas: wehl gan laika irr, kad warre-
schu no ta maldischanas-zelka atkajptees. Ak, kaut
tahds maldidams grehzineeks apdohmatu, ka winna
pehdigs laifs ik us pehdas winnam pakkat staiga un
warr winnu weena azzu-mirkli pee semmes gahst un
kappâ eewelt! Tas baggats wihrs kahrûmâ un lihgf-
mibâ dsihwodams, ne atgreesehs no grehkeem dohma-
dams, ka winsch wehl kahdu laiku warreschoht eeksch
faweem grehku-kahrumeem palikt, bet ne sinnaja wis,
fo tas wisspehzigis Deews ar sawu warrenu rohku bija
nodohmajis pee winna darriht. (Luhf. 16.)

Pasauls behrni, uskattantees us to preeksch-
sismi, fo muhsu Pestitajs dohd, ka winsch ne weenu
awi ne grihb pamest, bet tahs wissas ustizzigi ganniht;
kaut gan tahs dauds reis' tohp isklidnatas, tad tomehr
winsch tahs mekle, kamehr tahs atrohd. Ta pehz, ak
zilweks! kas tu pasauls sawds grehks dsihwo, atgree-
sees no teem un luhdsees no Deewa schehlastibu, tad
winsch tew peedohs, jo winsch irr schehligs Tehws.
Juh's wiltneeki un mantas krahptneeki, kas juhs zittus
peewittat, pah'r winneem ne apschehlodamees, jums
buh's ween reis' pah'r to atbildeschana ja-dohd; tad juhs
palikfeet itt kâ mehmi preeksch winna swehta waiga
stahwoht. Muhsu Pestitajs schinni pasauls irr dsihwojis
ittin kâ meh's, winsch bija tas Wissu-angstakais pah'r
wissu pasauli, un reds', kâ winsch bija schehligs pah'r
nabbageem un baggateem, kâ to redsam schihs deenas
ewangeliumâ, ka winsch tohs Juhdus mahza zaur lihd-
sibu. Tee Juhdi tohs semmakas kahrtas zilwekus pa-
wissam eenihdeja un winneem ne fo ne mahzija no Dee-
wa wahrdeem, zaur fo schee palikke kâ ismissufchi un
ne sinnaja, kâ winneem buhs schinni pasauls dsihwoht,
un fur tad winni palikschoht, kad no schahs pasauls
aiseeschohht?

Mehs kristiti zilweki effam gan laimigi, mums
wisseem, tik labbi teem baggateem, kâ arri nabbageem
teek tee Deewa wahrdi skaidri pasluddinati un mums
irr garrigu grahmatu papilnam, fur tohs warram dab-
buh't lassih't. Tas mums wisseem sinnams Deewa kalps
Mahrtin Lutters, tas irr mums to tizzibas mahzibu
skaidri istulkojis; jo pirma' bija muhsu Pestitaja mah-
ziba fajaukta ar zilwezigu gudribu, bet Lutters to irr
isflaidrojis un pehz schahs isflaidroschanas mahzitaji
mums iswehtdeenâs to Deewa wahrdu schlihtu un
skaidri pasluddina, ka meh's ik weens to warram fa-
prast; un ja meh's pehz schahm mahzibahm darram,
tad gan ne weens ne warram nokliht no Pestitaja awju
pulka, fo winsch kohpj un glabba, kâ labs gans sawas
awis. Un kad tahs daschahrt tohp isklidnatas, no
nikneem swehreem behgdamas, tad tas tizzigs gans
luhko, ka winsch warr tahs wissas atkal salassih't kohpâ,
un ka ne weena no tahm pasuhd.

Ak Jesus! tawa mihliba
Man behdigu ta drohschima,
Ka schehlastibas luhdsu,
Es no tew esam atkajpis;
Ak, usnemmi' man, kas pasubdis
Eeksch grehkeem, kâ es suhdsu!

(Widf. ds. gr. N° 563.)

Ak mihlais Kungs un Deews! dohd ka meh's
pehz tahm mahzibahm, fo muhsu Kungs un Pestitajs
mums mahzjis, darram, tad, teescham, winsch muhs
peeskaitihs pee sawa awju pulzina. To tizzam un zer-
rejam drohschi. Amen.

Pateefibas leezineeks
zettortâ fwehtdeenâ pehz waffaras
fwehtku atfwehtes.

Man's Deems! es tewi teifschu
No wiffas firb's un dwehfeles,
Es katru brihdi feigschu
To flaweht, ka tu schehlig's eff.
Kungs, manna mutte dseedah's
No tawas flawas ween,
Un manna mehle fleegah's:
„Deems teizam's katru deen!“
Lihd's famehr bedrè leenu,
Ta firb's man leelifees;
Es faufschu tà aisweenu:
„Sweht's, teizam's irr man's Deems!“ Amen.

(Wibf. wezz. ds. gr. N° 344.)

Ur tabdu firfnigu pateiffchanu meh's tam Kungam
muhfu Deewam schodeen pateizam par wiinna baggatu
schehlastibu, ar fo winsch muh's sawus ne zeenigus behr-
nus schehlojis, muh's ne sohdidams tà, kà meh's ar fa-
weem grehkeem pelnijuschi. Ta pehz lai apdohmajam,
us fo ta wiinna leela laipniba muh's flubbina? Ta muh's
flubbina arri sawus brahlus ne sohdiht, bet mihligi teem
peedoht toh's masus grehkus, fo tee prett mums apgreh-
kojah's; jo tee grehki, fo zilwek's prett zilweku noseed-
fah's, naw tik leeli, kà weena datta prett teem tuhksto-
scheem grehkeem, fo meh's prett Deewu apgrehkoju-
schees. Woi ne buhtu tad meh's paschi tah's gruh'tas
teefas spreedeji par tahm tuhkstohsch-kahrtigahm ap-
grehkofochanahm prett Deewu, ja meh's sawu tuwaku
nosohditu pehz weenas masas neeka pahrkahp'schanas?
Ta pehz muhfu Pestitaj's gribb muh's schodeen atkal
mohdinah't ar sawu fwehtu ewangeliumu, no ta farga-

tees, kas mums pascheem par apfuhd'sefchanu un pa-
subdinafchanu irr. Bet pirms meh's scho fwehtu ewan-
geliumu preefschâ nemmam, lai no firb's dibbena to
debbes's-Zehwu peeluhd'sam, kà Jesus mihlaj's Pestitaj's
mums mahziji's luhgt:

Muhfu Zehw's debbesis ic.

Muhfu schihs deenas fweht's ewangelium's atrohda'h's usraf-
stih'ta ta preezas-mahzitaja Luhkafa fweht's stahst's,
festa nodakâ, un tur no 36tas lihds 42tru perschu muhfu
wallobâ tà flann:

Jesus fazzija us saweem mahzekleem: „effect
schehligi, kà arri juh'su Zehw's irr schehlig's. Ne
sohdajt, tad juh's ne tapfeet soh'diti; ne pasuddina-
jeet, tad juh's ne tapfeet pasuddinati; peedohdeet,
tad jums taps peedoht's. Dohdeet, tad jums
taps doht's: weens pilus, faspaidiht's, sakrattih't's
un pah'r pah'rim eijams meh'r's jums taps eedoht's
juh'su flehpi; jo ar to mehru, ar fo juh's mehro-
jeet, jums atkal taps mehroht's.“ Winsch arri
teem weenu lihdsibu fazzija: „woi akl's aklam
warr zellu rahdiht? Woi tee abbi ne kritih's be-
dre? Tas mahzeklis newa augstak's, kà wiinna
mahzitaj's; kad tas mahzeklis irr kà wiinna mah-
zitaj's, tad winsch irr pilnig's. Bet fo tu redsi
to flabargu tawa brahla azz'i, bet to balki tawâ
paschâ azz'i tu ne nomanni? Jeb, kà tu warri faz-
ziht us sawu brahli: zeet brahli, es to flabargu
no tawas azz' gribbu iswilkt, un to balki tawâ
paschâ azz'i tu ne nomanni? Tu seekuli: wel' pa-
preefsch to balki no tawas azz', un tad peeluhko,
kà tu to flabargu no tawa brahla azz' warri
iswilkt.“

Mihli draugi! Liffim labbi wehrâ to fwehtu, dahr-
gu mahzibu, fo muhfu Pestitaj's mums tē mahza un kas

schodeen muhsu aufis atskam, un, pahr wiffahm leetahm wairak dsihimees pehz tahs darriht. Jo ta klausfchanahs ween ne ko ne palihds, kad ta darrifchana pehz schahm fwehtahm, mahzibahm truhkst. Sin-nams, tahs diwi leetas, ta klausfchanahs un wehrâ-lifchana naw sinahdejamas, jo zaur tahm mehs teekam fflubbinati pehz tahm mahzibahm darriht. Ea pehz ta irr jauka un Deewam patihkama leeta, kad mehs schinnî fwehtâ deenâ effam fapulzinajufchees Deewa un Jesus wahrduß klausitees, un Deewam pateikt par tahm dauds fahrtigahm lab'darrifchanahm, fo winsch schinnî isgahjuschâ laikâ darrijs. Zur flahst lai arri winnu to schehligu Tehwu pecluhdsam, lai winsch mums muhsu grehkus peedohd, ar kurreem mehs prett winnu effam noseegufchees pa scho pagahjuschu laiku. Sewifchki lai muhsu dwehfeles winnu augfli teiz un flawe.

Lai tad nu no schihs deenas ewangeliuma apdoh-majam un mahzames

schehligu firdi un miblestibu rahdiht fa-weem nabbageem brahleem.

Bet tu, ak fwehtajs Deews! fwehti muhs eeksch tawas pateesibas, jo tawas wahrds irr ta patees-
fiba. Amen.

Deewa schehlastiba us mums nabbageem zilwe-
keem irr tik lohti leela, ka ne weens zilweks, ir ne paschi engeli to ne warr isteikt. — Lai nu gan winna irr tik ne isfakkam' leela, tad tomehr mums peenahkâhs no winnas tik dauds teikt, zil spehjam un prohtam. Woi jel ta naw deesgan leela un ne isdibbinajama Deewa schehlastiba, kad winsch muhs tâ baggati apfwehti ar laizigahm leetahm, kas derr pee muhsu meesas usturre-
fchanas un preeka? Winsch tas schehligs Tehws leek us muhsu druwahm augt un salkohb baggateem un gahr-
deem augteem, lai gan mehs zaur farweem grehkeem effam nopelnijuschu, ka tur wajjadsetu ehrkschkeem un

dadscheem augt. Ak, schi schehlastiba jau irr tik leela, ka mums tahdi pateizibas wahrdi truhkst, ar kahdeem mums Deewam muhsu mihlam un schehligam Teh-wam firsniigi ja-pateiz.

Bet, kad mums wehl prahtâ nahk ta leela Deewa schehlastiba, fo winsch baggatiigi pahr mums islehjis zaur sawu mihlu Dehlu Jesu Kristu, tad mums pagurst firds un dwehfele no pateizibas us Deewu pahr scho brihnifchku un ne-isdibbinajamu leelu Deewa ta Kunga schehlastibu, ka winsch mums muhsu grehkus peedohd, kad mehs no teem atgreeschamees. Ak, par scho leelu ne-isbrihnojamu schehlastibu lai winnam karsii pateizam un tizzigi winnu pecluhdsam ar firds pasemmigahm luhgschanahm, ka winsch to sawas scheh-lasibas dahwanu no mums ne atnemtu. Ak wai tad pahr mums nabbageem semmes-tahrpeem, ka ta scheh-lasiba no mums tiktu atnemta; jo zaur to schehlastibu ween mehs dsihwojam un tohpam usturreti, un bes winnas mehs buhtu jau fenn isnihkuschu un pasuddu-schi: isnihkuschu scheit' laizigi pee meesas un pasudduschu tur muhschigi pee dwehfeles.

Ea pehz, mihli draugi, lai dsihwojam kristigi un Deewa-bihjigi tâ, ka tohpam mahziti fwehtds Deewa wahrds un tâ, ka muhsu schehligais Kungs un Pestitajs pawehlejis sawas dahrgas mahzibas, un sewifchki, schihs deenas ewangeliuma, fur winsch fakka: „Ef-feet schehligi, ka arri juhfu Tehws irr scheh-ligs. Ne sohdaht, tad juhs ne tapfeet soh-diti; ne pasuddinajeet, tad juhs ne tapfeet pasuddinati; peedohdeet, tad jums taps peedohs.“

Wiffi gan luhds Deewu, lai grehkus peedohd, bet gan drihs ne weens ne grihb sawam tuwakam winna greh-kus peedohd. Bet woi gan tahds ne peedewigs zilweks, kas sawam brahlam ne peedohd, warr no Deewa pee-dohschanu gaidiht? Kas to dohd! Jesus jau fakka schinnî

ewangeliumâ tâ: „ar to mehru, ar ko juhs mehrojeet, jums atkal taps mehrohts.“ Un kâ tas warr peedohschanas-mehru gaidiht, kas sawam tuwakam to mehru peepildijis ar nepeedohschanu un bahrsibu pahr pahrin? Ak ta pehz lai sawa tuwaka mehru peepildam ar peedohschanu, ar mihlestibu un pazeeschanu un ar lehnprahribu, tad arri Deews muhsu mehru peepildihs ar sawu leelu un baggatu Tehwa schehlastibu, peedohdams mums muhsu grehkus.

Lai tad nu mehs scho fwehtu Jesus mahzibu no jauna un dsitti eespeescham sawas firdis, tâ, ka mehs to wairs ne kad ne peemirslam, bet prahâ un preefsch azzim turram un pehz tahs ustizzigi darram. Lihds schim, Deewam schehl! lohiti mas gan effam pehz tahs darrijufchi, zaur to, ka mehs sawu tuwaku katra masa grehka deht effam bahrgi sohdiufchi. Ar schahdu muhsu zeetfirdibu mehs warren lohiti effam apkaitinajufchi to schehligu Tehwu debbesis, kas mums tif dauds grehkus peedewis, ka wairs ne effam zeenigi us scho mihtu Deewa semmi shahweht, un tomehr mehs ne apschelojamees pahr sawu apwainojufchu brahli, woi mahsu, kas gan ar assarahm luhds pehz peedohschanas. Tad nu, kas tahdu zeetfirdibu prett sawu brahli turra, tas arri ne atraddihs schehlastibu Deewa preefschâ, kaut gan tas gauschi ta deht luhgtohs. Jo Jesus fakka: „Ko juhs darrijufchi weenam no scheem manneem wiff masafeem brahleem, to effat juhs man darrijufchi.“ (Matt. 25, 40.) Redsi nu, kâ tas irr: kas sawu semmaku tuwaku eenihd, tas eenihd Jesu un tad jau sinnams, ka tahdam ne warr labbi klahtees. — Deews schehlo ne ween tohs grehzineekus, bet arri tohs behdigus, nabbagus, atstahtus, bahrinus un raudadamas atraifnes, un tad nu arri teem ihsteneem Deewa behrneem un pateefigeem Jesus mahzefkeem waijag' tahdeem buht; jo kas pahr weenu tahdu behdigu ne apschelojahs, kad tas to reds truhkumu zeefchoht un ar zeetu firdi tam garram

eet, tas wehl naw tahs fwehtas frifitas Deewa draudses zeenigs lohzeelis. Jo Jesus fakka: „Ne ik katris, kas us mannim fakka: Kungs, Kungs! debbesu-walstiba ee-ees, bet kas mannam Tehwam debbesis pa prahdam darra.“ (Matt. 7, 21.) Un atkal shahw rafstihts: „It kâ ta meesa bes ta garra irr nomirrufe, tâ pat arridsan tizziba bes darbeem (tahs taisnibas un mihlestibas) irr nomirrufe.“ (Zehk. 2, 26.) Pahr tahdu zeetfirdigu Deews arri ne apschelosees, bet ar tahdu paschu mehru tam atmehrohs, ar kahdu tas tam behdigam un tuffscham mehrojis. Jo Pesitajs pats to fakka: „jo ar to mehru, ar ko juhs mehrojeet, jums atkal taps mehrohts.“ Tas irr: kad juhs pahr weenu isfalkufchu nabbagu, pahr atstahdu atraifni un raudadamu bahrinu ne apschelofitees, tad arri Deews pahr jums ne apschelosees, kad juhs nelaimè un behdâs buhfeet. Gan nu daschs weltigs baggatais schè tâ lep-pojahs, sawâ nefapraschanâ dohmadams: „kad gan es tahdu truhkumu zeetfufchu, kâ schis nabbags? man jau irr tif dauds mantas, ka es pa wiffu sawu muhschu warru pahrtift bes raisehm.“ Ak nabbags, noschehlojams zilweka behrns, wiffa schi tawa baggatiba warr weenâ azzu-mirkli pasust, tâ, ka tu plifs un fails kâ tahrs bes apgehrba un bes maifes kummosa paleez, tâ, kâ tas wiffu-isfalkufschais nabbags.

Za pehz juhs schahs pasaules baggati, ne palaujeetees us sawu mantu, kas drihs isputt un ne apfmeizjat to nabbagu brahli, kam mas pee rohkas irr, bet palihdsat tam, ar juhsu mantu to apdahwinadami, kad tas truhkumu zeefsch. Za juhs to darrifeet, tad jums tas gohds peekrittihs, ka juhs effat pehz sawa Pesitaja mahzibahm darrijufchi, ko winsch schinni ewangeliumâ mahza, fazzidams: „effeet schehligi, kâ arri juhsu Tehws irr schehligs.“ Un schahdu schehlastibu un mihlestibu, ko juhs saweem nabbageem brahleem darrijufchi, Deews jums baggati atmafahs tur

muhſchibâ, kad juhs preeſch ta Kunga Jeſus Kriſtus gohda-frehſta ſtahweſeet, fur wiſch teefahs tohs dſch-wus un mirruſchus, ik weenam atmakſadams pehz teem darbeem, fo taſ meefâ buhdams darrijs.

Kurſchs nu wehl muhſu ſtarpâ buhtu tik ne apdoh-migs, kas ne apſchehlotohs pahſ nabbageem, atraik-nehm un bahrineem? Gan, ak Deewam ſchehl! lohti maſ pehz ſchihſ dahrgas Jeſus mahzibas teek darrihts. Tê mahza, ka buhs prett nabbageem buht ſchehligem; jo tee nabbagi, atraiknes un bahrini tohp wiſſâs mallâs lohti apbehdinati, neezinati un ſpaiditi. Nabbags ih-paſchi tohp no baggata apbehdinahts tad, kad wiſch pee ta kahdu leetu neſs pahſdoht, ſawâ truhtumâ; bag-gatais tad winnam, kauna deht, tik to puſſnaudu aiſ-makſa. Woi ta nu irr ta ſchehlaſtiba, fo tew tam nab-bagam tuwakam wajjadſeja darriht un fo tew taſ deb-bes un ſemmes Kungs irr pawehlejis? un woi ta irr ta pateziba Deewam par to leelu ſchehlaſtibu, fo wiſch pee tew darrijs? Tu baggatais, ak, ja tu arween' ſa-wu ſirdi tâ apzeetinaſi prett ſawu nabbagu brahli, tad, teeſcham, Deews pee tew arr' tâpat darrihs. Jo ar to mehru, ar fo tu (ſawam tuwakam) mehroſi, tiks atkal tew mehrohts. Ar tahdeem darbeem tu Dee-wam paſcham azzis grahb; jo ja kas fakka: „Es mihleju Deewu, un eenihd ſawu brahli, taſ irr mel-kulis. Jo kas ſawu brahli ne mihl, fo taſ redſ, kâ warr taſ Deewu mihleht, fo taſ ne irr redſejs?“ (1. Jahn. 4, 20.) Wehl ſtahw rakſihts: „Schlihta un ne-aggahnita Deewa-kalpoſchana preeſch Deewa un ta Tehwa irr ſchi, tohs bahrinus un atraiknes eekſch winnu behdahm peemelleht.“ (Jeh. 4, 27.) Kaut gan tam debbeſs-Tehwam irr lohti ſchehliga ſirds, tad tomehr wiſch tohs zeetſirdigus, kas ne apſchehlojahs pahſ ſaweem nabbageem brahleem, ſawâ laikâ ſohdihſ ar gruhtu ſohdibu; un ja tahdi zaur to laizigu ſohdibu no ſawa zeetſirdibas grehka ne atgreefiſſees, tad, tee-

ſcham, winneem buhs muhſchigi ja-waimanna. Ta pehz gan pareiſi runna Salamans, kad wiſch fakka: „Kaſ ſawu auſi aiſbahſch preeſch ta nab-baga kleeſchanas, taſ arriſan ſauks un nie taps paſklaufihts.“ (Sahl. ſakk. w. 21, 13.) Ak Deewam ſchehl! zik dauds nabbadſini ſchinnis lai-kôs raud un waid luhgdami pehz palihdſibas, bet welti! ne weens baggatais ne klaufa winnu kleeſchaniu, nedſ eeſchehlojahs pahſ winna gruhtibahm, bet ar zeetu ſirdi tam garram eet. Ak, woi ſchi naw leela apgrehzi-ba prett to ſchehligu Tehwu debbeſis! Tahdi wis ne ap-dohma, ka Deewa wahrds fakka: „Kaſ pahſ to nab-bagu apſchehlojahs, taſ aiſdohd tam Kungam un taſ atmakſahs winnam ſawu lab'darriſchanu.“ (Sahl. ſakk. w. 19, 17.) Un atkal: „Kaſ to nabbagu no-ſpeeſch, taſ nizzina winna Darritaju, bet kaſ pahſ to behdigu apſchehlojahs, taſ gohda winnu.“ (Sahl. ſakk. w. 14, 31.) Klauſeet ſtahſtu. Bija kahdu reiſ nab-badſinſch, taſ nahze un aſſaras raudadams luhdſahs, lai winnam no ſchehlaſtibas nowehl kahdu kaktinu, fur wiſch warretu ſawus peekuſſuſchus kaulus atpuhti-naht un ſawas wezzas meefas, kas no aukſtuma pahſ-nemtas, faſildiht. Wiſch nu gan maſ luhdſahs un to ik katriſ namma-tehws warretu lehti doht, bet tee zeet-ſirdigi kaudis wiſſi winnam to leedſe. Weens aiſbildi-najahs, ka winnam jau eſſoht deesgan tahdu paſchu nabbagu, kâ ſchis, ta pehz wiſch ſcho wairs ne war-roht nemt appakſch ſawa pajumta. Dhtriſ aiſbildina-jahs atkal tâ ſazzidams: lai wiſch eetohſ pee ta ſaim-neeka, fur winna dehls eſſoht par kalpu. Kad nu ſchis nabbadſinſch pee treſcha aiſnahze un luhdſe, tad tam arri ne truhte wahrdi, ar fo iſrunnatees, un tâ tad nu, Deewam ſchehl! tam nabbadſinam bija bes pajumta ja-paleek. Kaut nu gan aukſts ruddena laikſ winna meefu ſalbeja un leels leetus winna firmus mattus weenumehr ſlappinaja, tad tomehr ne atradde ſchehla-

stibas. Winsch warreja ar Pestitaju schehlotees: „Lap-
fahm irr allas, un putneem appaksch debbes ligdas,
bet man ne irr, fur sawu galwu nolift.“ (Luhf. 9, 58.)

Al, gruh' irr tahdam nabbagam,
Ram, pliffam un ne spehzigam,
Bes pajumta irr ja-maldahs!
Gan gauschi firds tam behdajahs.

(Wids. ds. gr. N° 495.)

Bet, ko dohmajeet, draugi, ko nu gan schis bes
pajumta malbidams nabbags darrija? Woi winsch ar
warru jeb fleppen kahda nammâ eelihde no aufstuma
glahbtees? Al nê; bet winsch gahje stary teem diweem
zeemeem, fur bij' schehlastibu luhdsees un tur plawas
mallâ apmettahs, fur masi kruhmini auge, un turpat
no schaggarineem few buhdimu ispinne. Ta nu bija
winna mahju-weeta. Al, gan nu jel waijadseja teem
zeetfirdigeem zilwekeem pahr winnu apschelotees un
sawôs nammôs ruhmi doht schim nabbagam Lahza-
rum, ko winni tif nosalluschu redseja tuppohst appaksch
nokaltuscheem kohka farreem, kurru lappas jau bija
nobirruschas ruddens faltumâ, — bet tomehr winsch
schehlastibu ne atradde pee scheem zeetfirdigeem zilwe-
keem. Gan muhsu Kungs un Pestitajs mahza: „effeet
schehligi, kâ arri juhfu Zehws irr schehligs,“ un kad
nu schee zeetfirdigi zilweki buhtu makkeniht sawu Pestit-
taju prahtâ turrejuschi un winna swehtai mahzibai pa-
klaufsichu, tad laikam winni ne buhtu lahwaschi schim
nabbadsinam us lauka falt. Bet winneem gan tas
Kungs un Pestitajs bija pagallam no prahta isgahjis,
ka winni tanni brihdi tahdi zeetfirdigi palikke, kahdi biju-
fchi; jo kas Jesu Kristu prahtâ un firdi turr' un pehz
winna mahzibahm darra, tas ne muhscham sawu firdi
tâ ne apzeetinahs un ne laus sawam nabbagam brah-
tam ar plahnu uswalku us lauka appaksch pliffas deb-
befs falt. Schis nabbags ne ween weenu, woi diwi dee-
nas, bet wairak kâ wesselu mehness no aufstuma dreb-

beja un trihzeja sawâ no kohka farreem fapihâ buhdâ.
Nu luhkojeet, woi wehl kahda zeetfirdiba warr buht
leelaka, ne kâ schi? Zee jau teescham sawu firdi bij'
zeetaku padarrijuschi, kâ dselsti; jo kad dselse tohp ug-
guni likta, tad ta paleef mihtsta, bet schih's ta nabbaga
behdas, gruh'tibas un affaras, kas gan bija karstakas
kâ ugguns, ne warreja winnu firdis atmihkstinahst,
ka tahs apschelotohs pahr sawu nabbagu zeesdamu
brahli.

Ko dohmajeet, kas pehz ar scho nabbagu notikke?
Winsch nomirre tur pat us lauka sawâ buhdinâ. Ko
nu gan fazzih's tahdi apzeetinati grehka kalpi, kas tif
zeetu firdi turrejuschi prett to, ko Jesus tas gohda Leels-
kungs pats sawz par sawu brahli? Woi ne atffannehs
winnu aufis un firdis tee breefnigi wahrdi, ar kurreem
Jesus usrunnahs tohs, kas pee winna kreifas rohkas
stahwehs: „Gita nohst no mannim, juhs no-
lah deti, muhschigâ ugguni, kas irr fatai-
sichts tam wellam un winna engeteem 2c.“
(Matt. 25, 41. 2c.) Al, pateefi, winni bija pelniju-
fchi jau scheit' laizigu sohdbibu tahdu, ka winnu namini
tiktu ar pehrkonu saspahrditi un ar sibbeni nodedsinati;
bet Deews tas schehligs Zehws, kurra schehlastiba irr
ne ismehrojama, kas wiffus muhs nabbagus grehzinee-
kus pazeesch un dohd laiku us atgreeschanohs, tas miht-
lais Zehws arri pazeetahs ar teem pahrleeku zeetfirdi-
geem zilwekeem un teem dewe laiku no grehkeem atgree-
stees, tohs tuhlin ne sohdbidams pehz winnu nopelna.
Zitti no scheem zeetfirdigeem gan noschehloja sawus
grehkus, atfinne sawu leelu pahrkahpschanu un ne-
klaufsichanu Jesus swehtahm mahzibahm, kas mihtle-
stibu mahza, bet zitti — Deewam schehl! — palikke
sawâ zeetfirdibâ un ne noschehloja sawus grehkus, nedf
no teem atstahjahs. Gan tas schehligajs un lehnprah-
tigais debbefs-Zehws tohs mohdinaja ar masahm pah-
mahzischananahm; bet tee tahm ne klaufsija. — Ta deht

pehz tas taisnais Deews tohs afchafi pahrmahzija, prohti tà, ka weenam no teem zeetfirdigeem un ne atgreessigeem Deews winna laulatu draugu fohdija ar to gruhstu spittalibas-wahjumu, tà, ka winneem gan drihs ne weens zilweks ne warreja pee-eet klah; un bes ta winsch arri tikke no sawas namma-waldifchanas isgruhstis, tà, ka winnam nu bija apfahrt ja-wasajahs no zitteem pajumtu luhgtees. Pehdigi winna pascha dehls winnu wairs ne peenehme sawa pajumta.

Redseet nu, draangi, zil pateefiga irr Jesus fwehta un dahrga mahziba un tahda pateefiga ta paliks muhschigi, un mahzihis jo prohjam tà: „ar to mehru, ar fo juhs mehrojeet, jums atkal taps mehrohts.“ Alk, kurschs no mums wehl gribbetu tik zeetfirdigs buht, un pehz few pascham zaur sawu zeetfirdibu tahdu nelaimi un behdas fataisfihit jau schè laizigi. Un tur muhschiba, — ak, ar kahdu breefnibu wehl tur tee zeetfirdigi tiks mohziti, kad tee tiks stahditi preeksch Kristus ta fwehta un taisna Teefas-Runga un kad winsch tohs jautahs: atbildajt no sawas namma-turrefchanas! Alk, ta pehz, mihti, paklausajt no wiffas firds Jesus fwehtahm mahzibahm un darrajt pehz tahm no wiffas juhsu dwehfeles, tad juhs buhseet jau schein laizigi laimigi un beidsiht arri eemantoseet to muhschigu debbespreeku zaur Jesu Kristu. — Ne schaubatees wis sawa prahnta un ne dohmajeet, ka ta effoht isgudrota pasakka, kas jums schè tikke stahstihstis pahrt to nabbagu; jo tas irr tà pateefi notizzis. Ta pascha azzis irr to redsejufchas, kas jums schè to apleezina un ta pascha auffs irr dsirdejufchas winna ta nabbaga luhgschanu pehz pajumta; un no schi pascha arri winsch luhdsahs pajumtu un schehlastibu, bet ne dabbuja; jo tas bija tas, kas atbildeja, ka winnam pascham jau effoht nabbagi un preeksch scha wairs ruhmes ne effoht. Gan teem waijadseja sawu swehreschanas wahrdimu peepildiht, bet kas to dewe. Alk leekuli un mihsfneeki! fur irr wiffas

juhsu zittas sohlifchanas? Tahs wiffas juhs effat aismirfufchi. Alk wai, ak wai pahr jums un juhsu dwehfelehm, ka juhs atbildefeet tam wiffu-augstafam un fwehtam Teefas-Rungam Jesum Kristum? Kas juhs isglahbs no ta leela un gruhsta fohda, fo juhs tik tihfchi effat pelnijufchi? Woi tas baggats ar sawu mantu jeb tas augstais ar sawu warru? Ne ka! Jo „kas us sawu baggatibu pakaujahs, tas isnihks.“ (Gal. fakk. w. 11, 28.) Un: „ta wiltneeka zerriba behdu deena, irr ka isluhsis sohbs un ka islohzita kahja.“ (Gal. fakk. 25, 19.) Jhpaschi to arri apleezina tee fwehti dseemas wahrdi, kas tà skann:

Kas swehredams preeksch Deewa waiga
To ne barr', fo tas sohlis,
Tas netaisnibas zellu staiga,
Tas Deewu tà ka apfwehjis;
Tas ne warr luhgt ar zerribu;
Tas ne warr gaidiht fwehtibu;
Kaut tahds lihfs juhras mallahm behgtu,
Kaut paslehytohs naktis tumfiba!
Tas sawam sohgam ne isbehgtu;
Tam firds buhs allasch bailiga.
Gohds, baggatiba, augstiba,
No atreeschanas ne glabba.

(Wids. ds. gr. № 58.)

Alk, ta pehz, lai tas fwehtais un pateefigais muhsu Runga Jesus wahrds ne no kahdas zilweku kahrtas ne teel aismirfufchi, fo winsch runna schihis deenas ewangeliuma un kas tà skann: „ar to mehru, ar fo juhs mehrojeet, jums atkal taps mehrohts.“

Alk wiffu zilweku Tehws un Deews! mehns nabbagi grehzineeki tawa preekscha semmojamees un tizzigi, firsnigi un pasemmigi tewi pecluhdsam: apschelosees, ak apschelosees pahrt mums wisseem taggadin un allaschin! peedoht, ak peedoht mums muhsu grehkus, ar lurreem mehns prett tewi to fwehtu, taisnu Deewu effam noseegufchees! Mehns atfihstam, ka wiffi zilweki, lai tee no kaut kahdas kahrtas un tautas buhtu, tomehr

preeksch tew' ta swehta wiffi irr ne taifni un grehzigi. Za pehz, af Kungs muhsu Deews, dohd mums tarwu Garru par paligu, ka pee laika atgreeschamees no wiffieem grehkeem. Paflaufi muhsu luhgschanu zaur Jesu Kristu tarwu mihtu Dehlu muhsu Kungu. Amen.

Pateefibas leezineeks

peektâ swehtdeenâ pehz waffaras
swehtku atfwehtes.

Mehs pateizam no firds dibbena tew muhsu schehligam Deewam, ka tu muhsu spehzigais paligs effi pee darbeem un tewi firsnigi luhdsam, ne attahjees no mums ar tarwu Deewa palihdsibu, bet palihds' jo prohjam mums tahdeem wahjeem un ne spehzigeeem lauti-neem tohs darbus padarriht, fo taws swehtais wahrds nospreedis, un bes ka mehs meefigi zilweki ne warram buht. Za pehz, af Kungs muhsu Deews, dohd mums tarwu swehtu Garru klah, kas muhs passubbina labbus un tew patihkamus darbus tschakli un bes apnikschanas padarriht; jo mehs atsihtam, ka tee darbi, kas pehz tawa gudra prahta tohp padarriti, pehzlaika no tew' ta wiffu=schehliga tiks baggati apfwehtiti; atsihtam arri, ka kauns, waimannas un bads irr to laiffu alga, kas ne gribb pehz tawas augstas pawehleschanas darriht. Nu tad, af schehligais Deews un Tehws, pamohdini muhs wiffus ar tarwu swehtu Garru pee laika labbus un derrigus darbus darriht un pasargi, af pasargi no tahdeem darbeem, kas kaunu dsemdina, muhs eegrufsdami eeksch laizigas un pehdigi arri eeksch muhschigas nelaimes. Apschelojees, af Kungs un Deews arri pahr tahdeem ne apdohmigeem zilwekeem,

kas sawu laizigu un muhschigu lab'klahschanu saude; peedohd, af peedohd teem winnu pahrkahpschanas. Ak, ne ween pahr teem tihscheem, kas tihschi pehz tawa prahta ne darra, bet arri pahr mums wiffieem, tewi af Kungs! peeluhdsam, apschelojees pahr mums un peedohd mums muhsu grehkus; jo mehs sinnam, ka mehs ikweens effam grehzineeks preeksch tew ta swehta, taifna Deewa un ka ikweenam truhkt ta teitschana preeksch tewis. Za pehz, af schehligais debbes-Teh-tiht, usskattees wehl laipnigi us taweem ne zeenigeem behrneem, kas ar grehkeem tohti apgahnijuschees, un kas atsihdami sawas leelas pahrkahpschanas, semmojahs tarwu swehtu kahju preekschâ ar no firds tizzigahm luhgschanahm, atweeglini muhsu gruhstas firdis, eepreezini tahs ar tarwu deewischfigu preeku un schfihsti muhsu ar grehkeem apgahnitas dwehfeles ar tawa mihta Dehla Jesus Kristus dahrgahm affins lahstehm, ar kurrahm ikweens atgreesigs grehzineeks zaur tarwu leelu Tehwa schehlastibu warr tikt nomasgahs no saweem leeleem grehku mellumeem. Paflaufi, af paflaufi muhs, kad Jesus wahrda luhdsamees:

Muhsu Tehws debbesis ic.

Muhsu schih's deenas swehts ewangeliums atrohda's us-rakstih's ta preezas-mahzitaja Luh kafa swehtos stahstos, peektâ nobakkâ, un tur no 1mas lihds 11tu perschu muhsu walloda ta stann:

Eas notikkahs, kad tee laudis pee Jesu speedehs, Deewa wahrdu dsirdeht, un winsch stahweja pee ta esera Genezaret'es; tad winsch redseja diwi laiwas pee esera stahwam, bet tee sweineeki bij' iskahpuschi, un masgaja sawus tihklus. Bet winsch kahpe weena laiwa, kas Sihmanam peederreja, un to luhdse, magkeniht no mallas nozelt, un winsch pasehdehs, un mahzija tohs laudis no tahs laiwas. Un beid'sis runnaht, winsch us Sihmani fazzija: „dohdees us augschu, un

ismetteet juhsu tihklus, ka juhs weenu lohmu welkat.“ Un Sihmanis atbildeja un us wiinnu fazzija: „meisteri, mehš zauru nakti strahdajufchi, un ne neeka dabbutufchi; bet us tawu wahrdu es to tihflu gribbu ismest.“ Un kad tee to darrija, tad tee sanehme leelu pulku siwju, ta ka wiinnu tihklus faplihsfe. Un tee saweem beedreem, kas ohtra laiwa bija, sihni dewe, ka teem bija nahkt palihdseht wilkt. Un tee nahze, un peepildija abbas laiwas pilnas, ta, ka tahs tik ne grimme. Kad to Sihmanis Pehteris redseja, tad winsch kritte Jesum apfahrt zelleem, un fazzija: „Kungs, iseij no mannim, jo es esmu grehzijs zilweks.“ Jo tam isbaile bija usgahjuse, un wisseem, kas ar wiinnu bija, pahr scho lohmu, ko tee bija wilkufchi. Ka arri Zehkabam un Jahnam, teent Zebedejus dehleem, Sihmana beedreem. Un Jesus us Sihmani fazzija: „ne isbihstees, jo no schi laika tew buhs zilwekus sweijoh.“ Un tee sawas laiwas wilke pee mallas, un wiffas leetas atstahjufchi, wiinnam pakkal staigaja.

Mihki draugi! Schinnit ewangeliuma mehš dsirdam, ka muhsu Pestitajs irr laudis mahzijs pee weena efera mallas un tur dauds laudis effohrt sanahkufchi Deewa wahrduš dsirdeht, ta, ka Jesum pascham bija laiwa ja-kahpj; jo tee laudis wiinnam lohti wirfu speedehs, ikweens gribbedams tuwal' klahr tikt, wiinna labbas mahzibas klausitees. Kahda tad bija ta laiwa, kurrâ winsch eekahpe? woi ta kahdam augstmannim, woi baggatom zilwekam peederreja? Ak ne, ta bija nabbagu sweineeku laiwina; jo muhsu Pestitajs, kas gan pats tas Wissu-augstakais pahr wisseem bija, mih-toja tohs pasemmigus. Schee nu, kaut gan zauru nakti bija strahdajufchi peekufdami un ne neeka dabbutufchi,

tomehr ne leeds tam Kungam sawa laiwina kahpt. Gan daschs ne apdohmigs pasaules behrns to teescham ne lautu; winsch warretu fazziht, ka wiinni wiffu nakti effohrt nomohda bijufchi un ta pehz ne warroht wairs sche ilgaki kawetees, jo tee gribboht duffeht. Bet to schee gohdigi sweineeki ne darrija, jo tee atsinne, ka bes Deewa wahrdu mahzibas ne weens zilweks naw laimigs tizzis, un arri atsinne, ka Deews tad jo firsnigaki ja-peeluhds, kad pee darbeem ne kahda swehtiba ne roh-dahs. Za pehz schee apdohmigi un Deewam ustizzigi sweineeki ne behdaja pahr sawu wiffaldaku meegu, kas gan teem wiffu nakti nomohda buhdameem warreja lohti nahkt, bet palikke wehl nomohda, kamehr Jesus tohs laudis mahzija, — paschi arri tahs swehtas mahzibas klausidamees. Un kad tas Kungs tanni reise beidse tohs laudis mahziht, tad wehl winsch pahrbau-dija tohs sweineekus, gribbedams sinnaht, woi wehl tee buhschoht wiinnam paklaufigi. Winsch fakka: „doh-detees us augschu, un ismetteet juhsu tihklus, ka juhs weenu lohmu welkat.“ Schee ne leedsahs wis to darriht, bet schigli pee darba steidsehs us ta Kunga Jesus wahrdu, kaut gan tas winneem wiffu nakti strahdajufcheem grubti nahzehs, bes atspirgschanahs atkal darbu eefahkt. Un luhk', zik laimigi wiinni nu bija zaur Deewa wahrdu mahzifchanohs un paklaufifchanu Jesum! Ne ween ta bija ta leela laime, ka wiinni baggatu lohmu ar siwim iswilke, bet ta bija ta leelaka laime, ka wiinni tikke par ta wiffu-augstaka un swehtaka praweescha mahzikleem un ka wiinni pehz no scha weeniga Deewa Dehla paschi arri tikke par mahzitajeem eezelti.

Stu redseet, kahda gohda-ammatâ tee tschakli un no zilwekeem ne zeeniti strahdneeki tikke eezelti. Za pehz no schihs deenas ewangeliuma mahzifimees atsiht,

ka zaur Deewa wahrdu mahzifchanohs un paklaufifchanu zilweks warr palikt laimigs,

Kad winsch pehz Deewa prahtha to peetizigi darra, kas winnam sawa kabhta peenahfahs.

Bet tu, at swehtajs Deews! swehti muhs eefsch tawas pateefibas, jo tawas wahrds irr ta pateefiba. Amen.

Pateefi, mihtli draugi! tee zilweki, kas no wiffas sawas firde dsennahs Deewa wahrduß klausitees un mahzitees, irr laimigi jau schein laizigi pee meefas un tur muhschigi pee dwehfeles; jo tee pateefigi Deewa wahrdu klausitaji tohs ne ween klausahs un mahzahs, bet arri pehz teem darra. Kad tee sweineeki, ko muhsu schihs deenas ewangeliums peeminn, buhtu glehwi bijuschu un ne klausijuschu Jesus swehtahm mahzibahm, woi tad gan buhtu winni tik laimigi tikfuschu un dabbutuschu tik baggatu swehtibu no Deewa? Ak teescham ne! Tad gan tee ne kahdu swehtibu ne buhtu eemantofuschu un kaut arri tee dauds nakfiss strahdatu, tad tomehr ne ko ne dabbutu. Bet schee Deewam un Jesum paklausigi sweineeki tappe zaur scho ustizigiu Deewa wahrdu klausifchanohs zeenigi padarriti, zaur Deewa schehlastibu eemantofht to baggatu lohmu, ko tas Kungs Jesus apfwehtija ar warrenu pulku siwoju, ka to lassijam schihs deenas ewangeliuma: „Un kad tee to darrija, tad tee fanehme leelu pulku siwoju, ta, ka winnu tikfiss saplihs.“

Ak, kaut arri mehs buhtu tik paklausigi Jesus swehtahm mahzibahm un Deewa wahrdeem un darritu ko tahs un ko tee mums mahza, tad mehs tahdu truhkumu ne zeestu, ka daschs Deewa un Jesus wahrdu klausitajs zeefsch pee sawas deenischkas dsihwofchanas, zaur sawu paschu wainu ween. Woi ta gan irr darri-fchana pehz Deewa swehteem wahrdeem un Jesus dahrgahm mahzibahm, kad weens gohdigs tehws sawu dehlu woi kahds lab'darrigs kungs sawu kalpu ismahza labba ammatâ, no kurra tas zaur Deewa schehlastibu

un apfwehtifchanu sawu deenischku maifi warretu nopelniht un papilnam pahrtift, un kad tad tomehr tahds zilweks neezina sawu wezzaku woi walbineeka lab'darrifchana un ne klausu Deewa wahrdam, kas fakka: „Sa lam kahds ammatâ, lai tas paleek tai ammatâ.“ (Reem. 12, 7.) Ak, dauds irr tahdi ne apdohmigi, kas atstahj sawu ammatu, kurra tee ismahziti un no kurra tee labbi warretu pahrtift un sawas meefas usturreht. Tahdam ne pateizigam prett wezzakeem un walbineekeem un ne klausidamam Deewam un winna swehtam wahrdam, daschfahrt useet tahds leels truhkums, ka tam ar teem sawejeem gruhtas badda mohlas ja=zeefsch. Tad gan winnam sawa sinnama firde pahrmett, ka winsch tik ne pateizigs bijis prett saweem wezzakeem un walbineekeem, kas gan ne sawa, bet winna pascha un winna pehznahkamu labbuna deht winnu tai ammatâ mahzija, un ta neklausifchana Deewa un muhsu Pesiitaja swehtu wahrdu winna firde wiswairak graufihs, kad winna seewa un behrni ar gauschahm assarahm raud, baddu zeefdami pehz maifes kummosina, zaur sawa laulata drauga un tehwa nepateizibu un nepaklausifchanu. Gan nu schis ne apdohmigs un glehws zilweks buhtu sawu ammatu strahdajis, bet winsch jau sawus ammatâ-rihtus ischkehrdejis un pasaudejis, sawu ammatu peemirfiss, spehku nonihzinajis zaur ne gaddigu dsihwofchanu un pahrleeku rihschana un plihfeschanu un wiffu pasaudejis, ta, ka tam leela kauna ar teem sawejeem nabbagds ja=eet un maife no zitteem ja=beedele. Ta nu winnam ta pelnita laiziga sohdbiba par sawu neklausifchanu Deewa wahrdeem un nepateizibu saweem wezzakeem. Ko tahds atbildehs tur muhschiba, kad winnu pastara deena tas leelais Sohgis jautahs: „atbildi no sawas nammaturrefchanas?“

Kas strahda, maifi nopelnahs,
Un brihscham baggatibu;

Kas flinkofchanâ palaischahs,
 Nonihkst zaur nabbadsibu.
 Ut Deews! no ta man pasfargi,
 Un mannu darbu apfwehti,
 Zfdeenâs maifi dohdams!

(Wids. ds. gr. N. 404.)

Bet, mihti draugi, kas warr ta zilweka laimi is-
 teikt, kas klausa Deewa wahrdeem un Jesus swehtahm
 mahzibahm? Woi kahda laime wehl warr leelaka buht,
 ne ka schi, fo tee sweineeki baudija pehz saweem patee-
 figeem darbeem un ustizzigas klausfichanas un darri-
 fchanas pehz Jesus muhsu Runga mahzibahm?

Ut ta pehz lai arri no winneem mahzamees fa-
 wus darbus pareisi padarriht un tai ammatâ, kurrâ
 mehâ ismahziti, palikt un lihds gallam bes apnikschâ-
 nas strahdabt. Ja mehâ tâ ik weens sawâ kahrtâ fa-
 wus darbus pareisi pasrahdasim, tad muhs zeenihâ
 augsti un femmi un mehâ tapfim usteikti no wisseem goh-
 digeem un Deewa-bihjigeem zilwekeem, un tad buhsim
 patihkami Deewam muhsu schehligam debbes-Zehwam,
 ka mehâ effam darrijuschî pehz wiinna swehta prahta,
 kurreu Jesus Kristus wiinna weenigais Dehls muhs
 mahzijiâ. Un tad arri schis muhsu schehligais Deews
 baggati apfwehtihs muhsu rohku darbu, fo mehâ pehz
 wiinna gudra prahta buhsim pasrahdasuschî. Ja tad
 pehzak tas pehz Deewa swehta prahta noteek un mums
 tohp uswehlehts, ka mums buhs zittus augstakus dar-
 bus usnemt, tad lai padohdamees wiinna prahtam tâ,
 kâ Pestitaja mahzekli, kam Pestitajâs ne pehz zilweku,
 bet pehz sawa deewischkiga prahta un gribbeschanas
 dewe augstaku ammatu.

Ta deht lai pehz Deewa prahta arri ustizzigi
 strahdajam tohs wisssemakus darbus, no kurreem
 gan pirmak mas auglus eemantofim, bet pehzak jo dee-
 nas jo wairak eedabbusim. Teem sweineekeem, pah
 kurreem muhsu schihâs deenas ewangeliums runna
 preekschlaikâ no saweem gruhtheem darbeem gan masi

pelni tiffke; kaut gan wissu zauru nakti strahdaja, tad
 tomehr teem bij' ja-schehlojahs un ja-sakka: „meisteri,
 mehâ zauru nakti strahdasuschî, un ne neeka dabbuju-
 schî; bet us sawu wahrdu es to tihflu gribbu ismest.“
 Kas nu notiffke pehz, kad wiinni us ta Rungu wahrdu
 un pawehleschamu sawu tihflu bija ismettuschi? Zur
 notiffke leels, leels brihnumâ; jo ewangeliums stahsta:
 „Un kad tee to darrija, tad tee sawehme leelu pulku
 siwuju, tâ ka wiinnu tihfls saplihse.“ Ko nu gan darrija
 tee zauru nakti welti strahdasuschî sweineeki, kad tee tah-
 du leelu pulku siwuju redseja, ar fo tas Rungs wiinnus
 apfwehtiija? Ut zittu ne fo, kâ semmojahs, pee ta
 Runga kahjahm kridami un ar pateefigu semmoscha-
 nohs sifsnigi gohdu dohdami. Jo stahw rakstihâs: „Kad
 to Sihmanis Pehteris redseja, tad wiinsch kritte Jesum
 apkahrt zelteem, un fazzija: Rungs, iseiij no mannim,
 jo es esmu grehzigs zilweks. Jo tam isbaile bija us-
 gahjuse, un wisseem, kas ar wiinnu bija, pah fcho loh-
 mu, fo tee bija wilkuschi.“

Tahda patte swehta isbaile wehl taggad daschu
 ustizzigu un ne apnikkuschu strahdneeku pahnemim, kas
 dauds deenas un naktis fuhri gruhiti publejees ardams,
 sehdamâ, kuldamâ un zittu gohdigu darbu darridams
 un tomehr pirmahk til mas samantojis, ka ar mohkahm
 ween warr dsihwibu wilkt, un kad tad nu us reis tas
 Rungs wiinnu tâ apfwehti ar til dauds mantahm, ka
 wiinsch ne spehj sawem? ihpaschi wehl, kad wiinsch at-
 sifst, ka ne effoht zeenigs to dabbuht. Wiinnam nu
 arri pee ta debbes-Zehwa kahjahm semmâ ja-kriht un
 ja-sakka: „Rungs, iseiij no mannim, jo es esmu greh-
 zigs zilweks.“ Tahda pateefiga semmoschanahs lai
 pee mums wisseem miht; jo mehâ zilweku behrni wiff
 effam grehzigi preeksch ta swehta, taifna Deewa, ne
 weens, kas no mahtes dsimmiâ, ne warr leelitees un
 fazzih, ka wiinsch preeksch Deewa swehts un taifnâ
 effoht. Ta pehz jau arri tas swehtais Deewa kalps

Pahwils fakka: „Wiffi irr grehkojufchi, un teem ta teiffchana truhkft preekkfch Deewa.“ (Reem. 3, 23.) Bet tomehr, Deewam schehl! muhfu fiarpâ wehl tahdi lepni zilweki teek atrastii, kas ne afifhft, ka winni irr grehzineeki, tâ, kâ daschs leppojahs un leelijahs prett zitteem zilwekeem tad, kad Deews to wairak apfwehti ar laizigahm dahwanahm un mantahm, ne kâ zittu, un kad tam kuplakas druwâs un augligaki dahrsi ne kâ zittam; jo tad daschs leekulis fakka, ka Deews winnam to ta pehz dohdohft, ka winsch fwehts un taifns effoht. Un kad atkal Deews kahdu reis tohs zittus nostrahpe, ar kruffu apfifdams winneem tihrumus, laufus un dahrsus, un zitteem wifs paleek weffels, tad tee tuhlin dohma un fakka, ka Deews tohs ta pehz pafargohft, ka tee effoht fwehti. Ak nabbagi aptumfchoti zilweku behrni, kaut juhs jel drufzin buhtu firdi un prahâ turrejufchi tohs to sweineeku wahrduf, kas, kad Deews tohs baggati apfwehtija, ne palikke wis lepni. Winneem tas ne maf ne nahze prahâ, ar kô teefcham buhtu apgrehkojufchees prett to schehligu Zehwu debbestis, kas winneem to baggatu lohmu deme ne pehz winnu nopelna un fwehtuma, bet no sawas schehlastibas; un ta deht winni no wiffas firds pasemmojahs pee Jesus kahjahm un fakka: „Kungs, isei jo mannim, jo es esmu grehzigs zilweks.“

Kad nu tas Kungs redseja Pehtera pateefibu, tad winsch fazzija schohs fwehtus eedrohfchinafchanas wahrduf: „ne izbihstees, jo no fchi laika tew buhs zilwekus sweijohft.“ Kas tas irr: zilwekus sweijohft? Tas irr: tohs zilwekus no grehkeem atgreest un Deewa walfitbai peewest, tâ, kâ tas praweets Jeremias to fakka: „Reds, es fuhtifchu pee dauds sweineekeem, fakka tas Kungs; teem buhs tohs sweijohft, un pehz to fuhtifchu es pee dauds meddineekeem, tee meddihs tohs us wiffeem kalneem, un us wiffeem pakalneem, ir patt afmina kalnu plaisumôs.“

(Jer. 16, 16.) Un tahdu paschu wiffi arri runna tas praweets Ezeiels, kad tas fakka: „Un tas notiks, ka wiffada dsihwa dwascha, kas kustahs wiffur, kurp jeb kahda no tahm diwi uppehm nahf, dsihwohs, un tur buhs tohti dauds simju, ta pehz ka schis uhdens turp nahfs, un tee taps weffeli, un dsihwohs wiffur, fur fchi uppe tiks. Ir sweineeki pee tahs stahwehs no Engeddos lihds En-Eglaim, tur buhs weetas, fur tihkli taps isplefli. Winnu simis buhs pehz sawas kahrtas, kâ tahs leelas simis juhâ, tohti dauds.“ (Ezek. 47, 9, 10.) Pestitajs patf arri fakka: „Ta debbestu-walstiba irr lihds kahdam tihklam juhâ izmestam, kas wiffadas simis sawilke. Un kad tas bija pildihft, tad tee to pee mallas wilkufchi un apfehdufchees, tahs labbas irr falaffijufchi traufds, bet tahs fapuiifchas ahâ mettufchi.“ (Matt. 13, 47, 48.) No scheem wahrdeem nu flaidri warr affiht, kas zilweku sweijofchana irr.

Redseet, draugi! kâ Deewa mihtais Dehls pa-augstina to pasemmigu un ne apnikkufchu semmes-darbu strahdneeku, to eezeldams wiff-augstâ un fwehtâ ammatâ. Tâ, kâ to Pestitajs tad darrija, kad winsch meefâ schinni pafaulê dsihwoja, tâpat winsch wehl taggad darra, kad winsch garrâ muhfu fiarpâ dsihwo. Muhfu paschu azzis to irr redsejufchas, ka no teem wiffu-semmaka darba strahdneekeem, no nabbageem arrajeem, kas sawus darbus pateefigi un bes apnikfchanas strahda, daschs paleek par leelu kungu, par augstu waldineeku un arri par paschu mahzitaju, kas dauds zilwekus peewedd pee Deewa walfitbas. Wifs tas noteek zaur Deewa sinu; jo kad Deews to ne paugstinatu, tam ne dohtu sawu fwehtu Garru par paligu, kâ tad warretu nabbags zilweks tâ tift pa-augstinahft?

Ta pehz, mihti draugi, paturefifun scho mahzibu sawas firdis un prahâ, scho mahzibu, kurrâ mums

tohp mahzihts farvus darbus ustizigi us bes apniik, fchanas strahdaht. Lai arri muhsu darbi deessinn zit leeli un augsti buhtu, tad tomehr, kad mehs tohs peetizigi un pehz Deewa prahta strahdasim, tas Kungs muhsu mihtais Pestitajs gan sinnahs mums par algu dauds, dauds augstakas un swehtakas leetas ustizzeht tur sawa debbes-walstiba. Jo, lai

Gan mums schè ta debbes-laimè

Wehl naw ihsti sinnama,

Ko tur juttihs tawa saime;

Jo kuschs zilweks samanna

Tawus deewischfigus preekus?

Bet kad beigsim semmes-neekus,

Tad mehs buhsim pahrafi,

Ne ka prohtam, laimigi.

(Wids. ds. gr. № 355.)

Kungs Deews, schehligais Debbes-Zehws, mehs tewi firniigi luhdsam: palihdsi tu pats mums ar tawu swehtu Garru, ka mehs pareisi un bes apniikchanas tohs darbus padarram, ko tawus swehtais wahrds mums pawehlejis. Amen.

Pateefibas leezineeks

festà swehtdeenà pehz waffaras
swehtku atfwehtes.

Ut Deews! ar tawu mihtlibu

Tu pee mums allasch effi,

Un muhs ar tawu lehnibu

Geffsch muhsu wainahm neffi,

Kas effam mehs, ak, Debbes-Zehws!

Ka tu muhs turri zeenà?

Mehs grehkojam, Tew aismirstam

Gan drihs ik kurrà deenà.

(Wids. ds. gr. № 555.)

Tas nu gan, mihti draugi, irr pateefiba, ka mehs ifdeenas prett sawu schehligu Deewu grehkojam dauds-kahrtigà wihse, un tomehr, ak Deewam schehl! wehl muhsu starpà tahdi leekuli tohp atrasii, kas ar sawu weltigu taisnibu leelahs. Tahdi gan irr aprahjami ar tahdeem wahrdeem, ar kahdeem muhsu Pestitajs aprahje tohs wariseerus, fazzidams: „Wai jums rakstu-mahzitajeem un wariseereem! Juhs leekuli, jo juhs effat lihdsinajami teem nobalteteem kappeem, kas no ahrenes jauki usstattami, un no eekschenes irr peepilditi ar mirronu-kauleem un wiffadas negantibas.“ (Matt. 23, 23.)

Pahr tahdu weltigu wariseeru taisnibu arri runnahs tas swehts schihs deenas ewangeliums. Bet pirms to preekschà nemmam, lai zeltòs mesdamees to debbes-Zehwu semmigi peeluhdsam, ka Jesus pats muhs mahziis luhgt:

Muhsu Zehws debbesis ic.

Muhsu schihs deenas swehts ewangeliums atrohdaht usratstihst ta preezas-mahzitaja Matteiisa swehtòs stahstòs, peekta nobakka, un tur no 20tas lihds 26tu perschu muhsu walloba ta skann:

Jesus fazzija us teem laudim un us saweem mahzekleem: „Es jums facku: ja juhsu taisniba newa labbaka, ne ka to rakstu-mahzitaju un wariseeru, tad juhs debbes-walstiba ne nahkseet. Juhs effat dsirdejufchi, ka us teem wezzajeem irr fazzihst: tew ne buhs nokaut; un kas nokauj, to buhs zaur teesu sohdiht. Bet Es jums facku: kas ar sawu brahli welti dusmo, tas irr zaur teesu sohdam; bet kas us sawu brahli facka: raka, tas buhs zaur tahm runnahm sohdam; bet ja kas facka: tu gekki, tas buhs zaur elles-ugguni sohdam. Ta pehz, kad tu sawu dahwanu us altari uppure, un eegahdajees turpatt, ka tawam brahlam kas irr prett tewi, tad atstahji tur preeksch altara tawu dahwanu, un no-eij, fader-

rees papreefch ar fawu brahli, un tad nahz' un uppure tawu dahwanu. Effi labprachtigs tawant prettineekam, teekams tu ar winnu wehl us zellu effi, ka prettineeks tewi ne nodohd fohgam, un fohgis tewi nodohd fullainam, un tu tohpi eemests zeetumâ. Pateefi es tew fakku, tu no turrenes ne is-eefti, kamehr tu to pehdigu artawu nomakfasi."

Muhfu Pestitajs us faweem mahzefkeem un ziteem laudim fakka: „Es jums fakku: ja juhfu taifniba newa labbaka, ne kâ to rakstumahzitaju un wariseëru, tad juhš debbeswalslibâ ne nahkfeet.“ Al pateefi tas irr teefa, ka ar tahdu weltigu taifnibu ne weens ne tiks debbesu walslibâ, ar tahdu taifnibu, kahda teem wariseëreem un rakstu-mahzitajeem Jesus laikâ bija. Jo, wai ta gan bija ta ihstena taifniba, kad winni Deewu luhdse us pilsehtas eelahm, kur zilweki winnus warreja redseht? Al, teescham! ne; jo ihstena un firsniga Deewa luhgshana noteek fleppenibâ, kur ne weena zilweka azs to ne reds. Ta pehz muhfu Pestitajs arri fazzija: „kad tu Deewu peeluhdsi, tad ee-eij sawâ kambari, un sawas durwis aisflehdsis, peeluhdsi tawu Tehwu fleppenibâ.“ (Matt. 6, 6.) Nu redseet, kur mums peenakhahs Deewu luhgt. Tâ pat arri winni darrija, kad nabbageem dahwanas dewe; jo tad winni tahs dewe tâ, kâ wiffi redseja, gribbedami no laudim usteikti tapt. Bet Pestitajs mahza: „Kad tu tohs nabbagus apdahwina, tad lai tawa kreifa rohka ne sinna, ko tawa labba darra.“ (Matt. 6, 3.) Winni arri tohti leppojahs un zittus nizzinaja, kâ tas redsams pee ta lepna wariseëra, kas prett to pasemmigu muitineeku leelijahs, fazzidams: „es tew pateizu, Deews, ka es ne esmu kâ zitti laudis, tee laupitaji, ne taifnigi, laulibas-pahrkahpeji, nedf arri kâ schis muitineeks.“ (Luhk. 18, 11.) Al tahdu ahriku

taifnibu tee wariseëri leppojahs un gresnojahs. Ta pehz tas Rungs us teem zittâ weetâ fakka: „Juhš wariseëri schikhistat ta bikkera un tahs blohdas ahrpuffi, bet juhfu eefsch-pusse irr peepildita ar laupifchanas un blehdibas. Juhš besprachtigi, neggi tas, kas to ahrpuffi irr darrijis, arridsan to eefschpuffi irr darrijis?“ (Luhk. 11, 39. 40.) Winni arridsan rahdijahs, ka effoht schehligi prett atraitnehm un bahrineem, bet — tik no ahrenes ween, jo no eefschenes winni bija tahdi, kas luhkoja bahriau un atraitnu mantu laupiht, kâ to arri muhfu Pestitajs winneem pahremt, fazzidams: „Wai jums rakstu-mahzitajeem un wariseëreem! Juhš leekuti, jo juhš aprihjat to atraitnu nammus, to ar sawahm garrahm luhgshanahm aisbildinadami; ta pehz juhš dabbuseet jo gruhfaku fohdibu.“ (Matt. 23, 14.) It weenam no mums, laikam, reebj tahda neganta ahrija zilweka leppofchanahs, ar ko tee wariseëri irr leppojuuschees, preefch laudim swehti un taifni israhddamees; bet tē nahk tas pasaules Pestitajs un darra winnu launus firschu padohmus sinnamus, un tohs apkaune preefch wiffas pasaules.

Tâ arri mehs, ja walschki buhfm, tapfm ween reis' apfaunoti jau schein' laizigi preefch pasaules, kad muhfu firds blehdiba ween reis' taps sinnama; un ja arri mehs to pa wiffu sawu laizigu muhfschu preefch zilwekeem paslehptu tâ, ka tee to ne dabbutu sinnaht, tad tomehr tur muhshibâ ween reis' ta taps wisseem sinnama; jo tas firschu manmitajs muhfu Deews, preefch ka ne ko ne warr paslehpt, tas atklahs ta blehdneeka launu firdi, to apkaunedams preefch wisseem engeeteem un zilwekeem un to arri nosohdihš ar bahrgu fohdu. Al ta pehz kai katris fargajahs no tahdas paslehptas firds blehdibas, zaur ko nopelna laizigu strahpi un muhshigu fohdu. Ta pehz blehdiba muhfu laikōs dauds kahrtigâ wihš tohp walkota. Ta pehz ta mums schodeen itt skaidri preefch azzim teek stahdita,

ka ik weens tahs taumu algu dabbu skattih un mahzitees, ka no walschfibas un wiltigas taifnibas tikluschi ja-fargahs.

Bet tu, ak swehtajs Deers! swehti muhs eefsch tawas pateefibas, jo tawas wahrds irr ta pateefiba. Amen.

Mihli draugi! Kad gribbam pateefibu runnaht, tad gan ja-falka, ka dauds zilweki muhsu laikds irr wehl dauds siktaki, ne ka to reis, kad Jesus wirs semmes dsihwoja, tee wariseeri; jo pee teem tomehr wehl kahds labbums atraddahs un tas bija tas, ka winni tak no ahrenes swehti israhdiyahs — jebchu gan winneem te ne kahds dwehfeles labbums atlehze, ta pehz, ka winnu eefsch-puffe bija blehdibas pilna. Tomehr ar tahdu ahrigu swehtumu winni daschu reis to padarrija, ka daschs zits zilweks, to walschfibu ne mannidams, no winneem mahzijahs labbu un palikke taifns un Deewam lab'patihkams zilweks tik labb' no ahr' ka arri no eefsch-puffes. Bet pee mums daschu reis naw ne ta ahriga spohschuma, fur tad gan eefschfigs labbums zelsees? — Woi pee tahda zilweka gan irr kahdi eefschfigi labbi darbi, kas no ahrenes irr saglis, fepkawa, plihneeks, kildetajs, ne schkihstu darbu darritajs un ta jo probjam? Pateefi, tee irr pilni ar blehdibu no eefsch' un no ahr'puffes. No ta nu warram afsiht, ka muhsu laikds daschi wehl siktaki, ne ka tee rakstu-mahzitaji un wariseeri.

Tomehr mums arri ne buhs wis dohmaht, ka Pestitajs effoht aisleedsis no ahrenes swehti un taifni turretees; winsch pats wehl mahza un falka: „Lai juhfu gaischiba spihd tauschn preefscha, ka tee eerauga juhfu labbus darbus, un gohda juhfu Tehwu, kas debbesis.“ (Matt. 5, 16.) Pahr to paschu arri mahza ta Kunga swehtais apustulis Peteris, fazzidams:

„Mihli, es juhs pamahzu ka peemahjotajus un fwe-schineekus, ka jums buhs noturretees no meefigahm kahribahm, kas prett to dwehfeli farro. Un ka juhs dsihwojeet gohdigi starp teem paganeem: ka, kurras leetas tee juhs aprunna ka laundarritajus, tee to labbu darbu deht, fo tee reds pee jums, Deewu pagohdina tai peemefleschanas deena.“ (1. Peht. 2, 11, 12.) Un zik dauds kahrt tas irr mahzih's wezza testamenté no teem swehteem praweefcheem un jauná testamenté no teem swehteem apustuteem un no pascha muhsu schehliga Pestitaja, ka mums buhs arri ahrigus labbus darbus strahdaht. Bet tur pretti mums atkal tapat no praweefcheem un apustuteem, ka arri no pascha Deewa weeniga mihla Dehla tohp aisleegts taunus darbus darriht. Pestitajs te falka, us to wirfneeku, kas preefsch winna zeltos mettahs un luhdse: „lafs mahzitajs, fo man buhs darriht, ka es to muhschigu dsihwofchanu warru eemantoh?“ Bet Jesus us to fazzija: „Tu tohs bauflus sinni: tew ne buhs laulibu pahrfahpt; tew ne buhs nokaut; tew ne buhs sagt; tew ne buhs ne pateefu leezibu doht; tew ne buhs ne weenam fo atraut; gohda taru tehwu un mahti.“ (Mark. 10, 17—19.)

Ta pehz, kas to schih's deenas ewangeliumu bes apdohma klausahs, tas dohma, ka Jesus effoht aisleedsis no ahrenes tam zilwekam swehti dsihwoht. Ak, teescham, ta tas naw, tas Kungs Jesus ta naw darrijis, bet wiffas fawas swehtas mahzibas tohs zilwekus passubbinaja no wiffas firds dsihtees us labbeem un Deewam patihkameem darbeem. Bet tur klah't winsch teem arr' pawehlejis, ka zilwekam buhs fargatees no tahs weltigas taifnibas, zaur fo ne weens ne warr tikt debbes-walsiba. Bet, ak Deewam schehl, zik daudskahrt tahda weltiga taifniba muhsu laikds tohp darrita tik labbi no mums nabbaga semmas kahrtas laudim, ka arri no teem augstmanneem eefsch schih's pafauls, kurreem gan arri waijadseja taifneem buht.

Teer irr tik besdeewigi un ne taifni palikkufchi, ka wifs nifnafee pagani, jebfchu gan Pestitajs zeefti teem aif- leeds wiffu kaunu; jo ta flahw ewangeliuma: „Juhf effat dſirdejufchi, ka teem wezzajeem irr fazzihfs: tew ne buhs nokaut; un kas nokauj, to buhs zaur teefu fohbiht.“ Tomehr muhf u widdu maf tahdu zilweku atrohdahs, kas fawu tuwaku ne nokauj; jo gan drihf ikkatris us tahdu darbu ne ween gluhn, bet to teefcham padarra. — Gan nu daschs lehtprahfigns dohmahs, ka tas effoht melli, kas fche tohp fazzihfs, ka muhf u fiarpâ maf tahdu zilweku atrohdoftes, kas fawu tuwaku ne nokauj. Bet tas naw ne maf melli, bet tihra pateefiba weenu. Jo lai gan mehfs fiarp fiimt' un tuhftiofcheem weenu tahdu atrohdam, kas fawu tuwaku nofitt, tad tomehr tas ween naw flepkawa; ir tas arr' irr tahds pats flepkawa, kas fawâ firði tuwaku eenihd.

Un zaur to, Deewam fchehl! dauds tahdu mir- ronu atrohdahs, kas bes fohbena un nuhfjas tohp no- kauti! Woi ta naw flepkawiba, kad ne taifni teefas- füngi weenu taifnu bes wainas pasuddina? Un tomehr tahdi leelahs, ka tee effoht taifni, pee fewim dohma- dami: mehfs jau ne effam ne weenu ar fohbenu nokah- wufchi. Un kaut arri muhf u laifds ne weens taifnis ne tohp ar nahwi pasuddinahts, tad tomehr dascha taif- niba tohp par netaisnibu, un dascha netaisniba tohp par taifnibu pahwehrfta, ta, ka tam taifnam beswai- nigam zilwekam ar kaunu un ar leelahm fahpehm, un ar affinainu mugguru ja-ifeet no fohda- namma, kad tas netaisnais un wainigais ar gohdu un ar preeku aif- eet. Ze nu daschs zaur to leelu kaunu un behda- fchanohs par to, ka tas par ne pateefi ftrahpi zeetis, nomirft.

Wu redfeet, kautini, ka bes fohbena un zitta kahda eerohftcha arri teef zilweki nokauti. Za deht, apdoh- majat, af apdohmajat, kas pee juhfu meera derrigs un wajadsfigns, kas juhfs ne taifni teefas- neffeji effat. Juhfs

tikfeet jau fcheit' laizigi ar breefmigu fohdibu fohditi no ta fwehta un taifna Deewa, kam ne kahda besdeewiba ne patihf. Jo, kaut gan winsch irr lohti fchehligs un peedewigs, tad tahdu netaisnibu winsch teefcham ne atfiahs bes fohdibas.

Teem, teem, kas tew ne paklausa,
 Ro grippi, ne turr' zeena,
 Teem us-ees taifna fohdiba,
 Rungs! tawâ teefas- deena.
 Teem fcheitan jau irr ja-pazeefch,
 Rad nemeers winnu firði. fpeefch
 Ar bailibu un behdahm.

(Wids. ds. gr. N° 21.)

Jo jau ikkatris teefneffejs bes fchihs ifteifchanas finn, zil leelu un gruhtu fohdibu tas krahj fcheit' laizigi fawai meefai un tur muhfchigi fawai dwehfelei, bet to- mehr tas laujahs fewi peewiltees no faweem meefas kahumeem, kad tam tohp felts un fudrabs dohts, jeb arri teef no kahda leelmana peerunnahts. Uk, ne apdohmigi pafaules behrni, kam juhfs pafaudejat fawu un to faweju laizigu un muhfchigu lab'klahfchanu pehz ta mafuma felta un fudraba, kas jums no dascha tohp dohts, kurfchs grihb, lai wianna netaisnibu par taifnibu pahrtaiſa un bihfaittees to ne taifnu augftimanni taifni noteefahf. Schi neganta besdeewiba tohp gan wal- kota zaur to dahwanu nemfchanu. Bet wifswairak ta tur noteef, kur kahds femmajs ar augftimanni teefajahs; tur, teefcham, gan retti reds, ka tas femmakajs, ihpa- fchi, kad tam naw labba gudra mutte, dabbu taifnibu, lai gan winsch buhtu tik taifns, ka pee wianna ne kahdu wainu ne atrafstu. Uk, no tahdas besdeewibas gan wai- jadsetu fargatees tik labbi tam augftam, ka tam fem- mam, bet tee gan drihf wiffi irr peemirfufchi Deewa fwehtus draudus un to fohdibu, ar fo tahdi blehdneeki taps fohditi, kas ar fwefcheem grehkeem apkrauj fawas dwehfeles, pafaude fawas firds meeru un arri fawu muhfchigu dwehfeles laimi.

Alk, ta pehz, juhs fawu brahlu teefataji, pazettat fawas azzis us augfchu un ftattatees, ka no debbesim teefcham atnahs tas wiffu-leelakais un wiffu-taifnakais Zeefas = Kungs Jesus Kristus, kas no jums atbildefchanu praffihs. Raut gan juhs fawu launu padohmu un netaifnibu schè preefsch zilwekeem paslehpjat, tad tomehr preefsch ta Kunga, kas teefahs tohs dsihwus un mirruschus, juhs to ne paslehpjat; jo wiinna azzis redseja juhsu ne taifnu teefafchanu un wiinna aufis dsirdeja tahs waimannas, ko tas taifnais waideja, netaifnu soh-dibu nefdams, un winsch pats tas Kungs ftaitija tahs affaras, kas no wiinna waiga birre, ko juhs, ne taifni teefataji, tam isfpeedat ar fawu negaufibu un bihja-fchanohs preefsch zilwekeem. Woi ne sinneet, „ka ta Kunga azzis dauds tubkstohschahrt spohschakas irr, ne ka ta faule, un ftattahs us wiffeem zeelteem to zilweku, un samanna, kas apflehptos faktos noteek.“ (Sibr. 23, 28. 29.) Un „ka mums wiffeem buhs ftaidri parahditeem tapt preefsch Kristus fohda-frehla, ka ikweens dabbu, ko winsch meefa buhdams irr darrijis, woi labbu, woi launu.“ (2. Kor. 5, 10.) Alk ta pehz

Lai balibas preefsch zilwekeem,
Walihdseht ne noseefigeem,
Man drohschibu ne nemm!
Kad teefaju, dohd peeminneht,
Ka Deewam man buhs atbildeht.

(Wids. ds. gr. № 146.)

Tee bailigi to ftattihs,
Atbildeht ne ko prattihs,
Kad winsch tohs teefah nahs.
„Muhs flahjeet, kalni! flehpi
Muhs, semme, sawa flehpi!“
Tee sabihjuschees fleegt tad fahs.

(Wids. ds. gr. № 142.)

Muhfu Pestitajs mums schinni ewangeliuma arri to padohmu dohd, ka mums buhs pee laika ar fawu eenaidneeku faderretees. Winsch fakka: „Effi labprah-tigs tawam prettineekam drihs, teekams tu wehl ar win-

nu us zellu effi, ka prettineek's temi ne nodohd sohgam, un sohgis temi nodohd fullainam, un tu tohpi eemesis zeetuma. Pateefi es tew fakku, tu no turrenes ne is-eeft, kamehr tu to pehdigu artawu nomakfasi.“

Ra mums nu buhs schohs muhsu Kunga Jesus swehtus wahrduf saprast? Mums buhs no teem atfih, ka ikweenam zilwekam, kamehr tas wehl schihs pasaulles zetta staiga, buhs ar fawu prettineeku faderretees; jo pehz, kad schis zelfchs buhs notezzehts, tad wairs ne buhs laika us to. — Alk ta pehz lai pah to gahdajam, kamehr wehl te effam, jo drihs warr ta nahts uskristi, kur wiffi padohmi buhs welti. Bet lai mehs wiffwairak us to dsennamees, ka mums ne kahdas falihdsina-fchanahs ne waijadsetu; un tas notiks tad, kad mehs taifni, Deewa-bihjigi, mihligi un faderrigi ar ik weenu zilweku dsihwofim. Pestitaja padohms ihsti eet us to, ka arri ik weenam buhs ardoht to, ko winsch ar netaifnibu no ta nehmis, woi ar wiltu, woi sagfchanu, woi ar warru. Un kas to ne buhs darrijis, tas to debbesuwalsfibu ne eemantofchoht; jo wiinna muhsu Pestitaja wahrdi ta ftann: „Pateefi es tew fakku, tu no turrenes ne is-eeft, kamehr tu to pehdigu artawu nomakfasi.“

Bet kur nu tas netaifnis teefneffejs nems tik dauds naudas, ar ko teem wiffeem atmakfah, kam winsch pahri darrijis? Ra warrehs tas nepateefas leezibas de-wejs atmakfah teem, prett kurreem winsch nepateefu leezibu dewis? Kur nems tas saglis tik dauds mantas, ka winsch ischet-fahrtigi warrehs atmakfah teem, ko winsch apfadsis? Kur tas neschkihtais nems tik dauds makfas, ar ko tas warretu aismakfah to apfmeetu meitu launu un behdas un to bes tehwa raudadamu behrnu waimannas? Kur nems tas lischkis, tas melkulis un tas aprunnatajs tik dauds wahrduf, ka winsch warretu to, ko winsch par welti apmellojis, gohdu laupidams, atkal par labbu greest? jo winsch ne warr wiffus tohs zilwekus atkal famekleht, pah kurreem winsch ne labbu

walldu ispaude. Rà warrehs tas plihntneeks, kas zaur leeku dserfchanu few gallu padarra, to atmakfaht teem raudadameem bahrineem un atraifnei, kurrus winsch kailà nabbadsibà schinnì pafaulè pamettis? Un kà warrehs tas dufnigais un kildetajs teem atmakfaht, fo tas ar fawu ahtru fatana dufnibu apbehdinajis un wehl dascham dshwibu pa-ihfinajis? Uk, teem wisseem peetruhfstì tahs mantas, ar fo tee faweem tuwakeem warr atmakfaht! Un kad nu teem ta atmakfa peetruhfstì, woi tad gan tee warrehs no Deewa peedohfchanu dab- buht un schehlastibu isluhgtees? Uk, teescham! nè; jo muhsu Pestitajs pats fakka: „Ne ikkats, kas us mannim fakka: Kungs! Kungs! debbefu- walstibà ee-ees; bet kas mannam Tehwam debbefis pa prahdam darra.“ (Matt. 7, 21.) Tà pehz Deewa wahrds arri mahza, kà warr peedoh- fchanu no Deewa dabbuht, fazzidams: „Utdohd to kihu, makfa to laupitu,“ un: „Utraifi, fo tu ar bes- deewibu effi sehjis, raifi wattà to juhgu pee teem, fo tu spaidi, atlaid fwabbadus tohs, kam tu gruhti darri, un atnemm wissadu nastu.“ (Ef. 58, 6.)

Nu redseet, draugi, ka tas ween no Deewa fawu grehku peedohfchanu warr dabbuht, kas to darra, fo Deewa wahrdi mahza; bet kas to ne darra, fo Deewa wahrdi mahza, tas ne taps no ta elles-zeetuma is- glahbts, kà to jau Pestitajs schihs deenas ewangeliumà nofazzijis.

Kad nu mehs atsinuschì, ka schis parrads tohti gruhts nomakfaht, tad arri atsihstam, ka, ja mehs schinnì parradà weenu paschu wehrdinu buhtu wainigi, tad tas buhtu tik dauds, ka mehs to ne spehtu ne isfkai- tiht, nedf aismakfaht, kaut arri wissas pafaules man- tas dohtu; jo tas wiss prett to grehku parradu buhtu tiklai masums. Ne weens pafaules baggatais ar wissu fawu leelu mantu ne warr ne fo palihdseht fawam grehku parradam.

Uk ta pehz, pafaules behrni, fargajtees no wisseem grehku-darbeem, atstahjeetees, af atstahjeetees no teem, jo us jums leela fohdiba gaida. Tee swehtu preezas- mahzitaju un swehtu praweeschu wahrdi jums wisseem irr skaidri preeksch azzim stahditi, ka ikweens tohs warr lassihht un wissas kristigàs basnizàs ik swehtdeenàs tohp skaidri isstahstita ta tizzibas mahziba. Tà deht nu ne warr ne weens wairs schehlotees, ka winsch ne tohpohht mahzihts.

Tà pehz, lai tiklai darram pehz tahm mahzibahm, fo mums muhsu Pestitajs Jesus Kristus mahza. Lai darram arween' taifnibu un eenihdam wissu taunu tà, kà paschi fewi ne peewillamees. Tad buhfm Jesus ihsteni mahzekli un winna debbefes-gohda mantneeki.

Uk schehligais Deews! palihdsi tu mums ar tarwu swehtu Garru muhsu firdi schkihstihht, ka ta ne apgahna to no tawa mihta Dehla dahrgi atpestitu dwehfeldi ar grehku fahrneem un ka zaur to tai naw tas muhschigs kauns ja-ness fo tas taunais firds padohms schè irr nopelnijis. Uk Kungs, paklausi muhsu luhgfschanu un pesti muhs no wissa tauna, zaur Jesu Kristu tarwu mihtu Dehlu muhsu Kungu. Amen.

Pateefibas leezineeks

septitâ swehtdeenâ pehz waffaras
swehtku atfwehtes.

Tew muhsu Tehwam pateifchan!
Mehs dshwojam zaur tewi.
No firdim flawa tew atfann!
Tu jaunu maifi dewi.
Tam dseedit, kas ween labbu darr',

Kas muhscham swehtih, raddih warr!

Winsch labpraht maifi dewe. Amen.

(Wids. ds. gr. N° 41.)

Kungs Deews, debbesu Tehws, mehs nabbagi behrni nahkam tawâ preefschâ par tawu leelu schehla-slibu no firds dibbena pateift, ka tu muhsu druwas tik brihnischki efft apfwehtijis un ar kupleem augkeem pee-pildijis. Tu ne ween pee muhsu druwahm schehligs parahdijees, bet arri muhsu meefas wesselibu tâ schehligi usturrejis, ka mehs spirgti un ar preeku warrejam eefahkt to deenischku maifi no saweem tihromeem fawemnt. Ut Kungs Deews, tawa mihlestiba irr leela un tawa gahdaschana brihnischkiga pahr mums ne zee-nigeem kalpeem un kalponehm. Mehs luhdsam tewi, schehligais debbesu-Tehws! peedohd mums muhsu leelu nepateizibu, ar ko lihds schim tewi apkaitinajam! Mehs gan itdeenâs redsam, zik leelu schehla-slibu tu mums pee-schir, bet mehs effam mas pateizibas tew demuschki. Tad nu gobdu, flawu un pateifschanu tew dohdam no wiffas firds un dwehseles un no wisseem prahteem. Amen.

Muhsu Tehws debbesis ic.

Muhsu schihâs deenas swehtis ewangeliums atrohdaht usraf-sihts ta preezas-mahzitaja Markusa swehtis stahstos, astotâ nodakkâ, un tur no Imas lihds Idu perschu muhsu wallodâ tâ skann:

Tannis deenas, kad tur dauds lauschu bija, un teem ne bija ko ehst, Jesus aizinaja sawus mahzklus pee fewim, un us teem fazzija: „Man ta firds eeschelohjâs to lauschu dehl, jo tee jaw trihs deenas pee mannim palikkuschi, un teem naw ko ehst. Un kad es tohs ne-ehduschus no mannim mahjâs atlaidischu, tad tee us zellu bad-dâ nonihks,“ jo zitti bija no tablenes nahkuschi. Un winna mahzekli tam atbildeja: „fur kas schohs ar maifi warr pee-ehdinahkt teiju tukfnesi?“

Un winsch tohs jautaja: „zeek jums maises?“
 Dee atbildeja: „septinas.“ Un winsch teem laudim pawehleja pee semmes apmestees. Un winsch nehme tahs septinas maises, un pateif-dams tahs pahrlause, un tahs dewe saweem mah-zekleem, teem bija tahs preefschâ likt, un tee likke teem laudim preefschâ. Teem bija arridsan mag siwtinu: un winsch pateizibas fazzijis, pawehleja tahs paschas arri preefschâ nest. Bet tee ehde un pee-ehdâhs, un falassija ar atlikkuschahtm drus-kahtm septinus kurwjus. Un to bija pee tschetr-tuhkstoscheem, kas bija ehdufschi. Un winsch tohs atlaide.

Mihli draugi! Schodeen dsirdam pahr leelu brih-numu, ko tas muhschigajs Deewa weenigais Dehls irr darrijis pee teem tschetr-tuhkstoscheem zilwekeem, kas winna swehtas mahzibas labpraht, ar preeku un no wiffas firds klauhsjahs un kas ne behdaja ne pahr eh-deenu, neds pahr dsehreenu; jo winneem schee wahrdi, ko tas Kungs us winneem runnaja, pamahzidams to zellu, kas us debbesim aiswedd pee muhschigas dsihwo-schanas, ne peedausigi staigahkt, — bija pahr wiffahm leetahm dahrgaki. Un pehz taifnibas tee arr' irr un paleek muhschigi ta wiffu-dahrgaka manta pee teem swehteem un isredseteem. Jo, kas ween tohs atsihst un, ka wajag', apdohma, tas arri apleezina tâ fazzidams:

Dauds dahrgaki pahr wiffu seltu

Irr tawi wahrdi turrami;

Pahr wiffu, ko pafaule zellu,

Deews sinn zik angstu, teizami.

Kas taweem wahrdeem paklausa,

Tam ne truhkt tawa swehtiba.

(Wids. ds. gr. N° 502.)

Mums schinnî ewangeliumâ tohp isstahsihts, ka dauds laudis effohkt sanahkuschi, no Pestitaja tahs swehtas

mahzibas klaufitees; zitti bijufchi no tablenes nahkufchi. Schee ne weens pa to laiku narw ruhpejufchees pahr meefas usturrefchanu, bet wiffi ar preeku klauffufchees. Tà winni jau bija trihs deenas pawaddijufchi tur pat klaufidamees tahs Pefitaja fwehtas mahzibas, kad us ween reis tas fchehligais Pefitajs tohs mahzektus aizinaja pee ferwin un us teem fazzija: „Man ta firds eefchehlojahs to laufchu deht, jo tee jau trihs deenas pee mannim palikkufchi, un teem naw, fo ehft. Un kad es tohs ne-ehdufchus no mannim mahja atlaidifchu, tad tee us zeltu badda nonihks, jo zitti bija no tablenes nahkufchi. Un winna mahzekli tam atbildeja: fur kas fchohs ar maifi warr pee-ehdinaht teiju tukfnefi? Un winsch tohs jautaja: zeeK jums maises? Tee fazzija: feptinas.“ Tahs paschas feptinas maises winsch nu nehme un teem laudim isdallija. Un, redfeet to brihnumu! tee laudis ehde un pa-ehde, un tomehr pehz wehl no tahm atlkufchahm druffahm feptinus furwjus peepildija.

Woi nu tas naw leels brihnum, ka ar tik maf maises Pefitajs pee-ehdina fchetruhkftofchus zilwekus un ka wehl tik dauds druffas atlkufchas, ka no tahm diwpadefmit furwjus peepildija. — Tà pat arri brihfehahm fhinnis laikds noteek, ka Deews tohs, kas pehz winna prahta un winna mahzibahm darra, baggati apfwehti ar wiffu, kas teem irr wajadfigs. Bet to, kas fche dsihwo eefch wiffadeem grehku darbeem un fahrumeem, ar netaisnibu un wiltibu, tam winsch atnemm fawu fwehtibu no winna laukeem un druwahm; tam wifs truhkt, ne ar fo winsch ne warr peetikt, — kad tur pretti tam, kas Deewu mihlo, tas masums, fo Deews winnam peefchlihis irr gaufigs, wiffur winnam fwehtiba redsama, tik labbi mahjas, ka arri us druwahm. Ta deht lai fhodeen mahzamees

atficht, Deewa fwehtibu pee teem, kas winnu bihstahs un mihlo.

Bet tu, at fwehtajs Deews! fwehti muhs eefch rawas pateefibas, jo raws wahrds irr ta pateefiba. Amen. Draugi mihli! Gan daschureis peedsihwojam tahdu gaddu, ka us muhsu tihruumeem maf pa-aug, ka muhsu zerriba eet wehja un mehS gan ne to fehllu nedabbohnahm atpaffat. Sehdam! gan dohmajam, ka te, kad Deews padohs, buhs fo istikt pascheem un ir nabbadfinam fo atmeti; bet kad atnahf plauschanas laiks, tad dabbohnahm manniht, ka Deewa dohmas naw muhsu dohmas un ka winna zelli naw muhsu zelli. MehS ar fawu fpehku un fapraschanu te ne warram ne fo lihdeht, ne fo isdarriht. Tad gan, Deewam fehli! daschs mastizigs paleek ta ka ismiffis, fahf furenht prett to Wiffu-fpehzigu un Wiffu-warrenu Deewu, itt ka tas buhtu winna mantu laupijis. Winsch darra ta, ka tas praweets Jonas fawà laikà darrija, kas furenaja prett Deewu, kad tas to augli ar fuplahm lap-pahm, nokalteja; bet Deews winnam peefauze un atbildeja gan pareifi, ta fazzidams: „Woi tu fchkeeti, ka tu pareifi dufmo?“ (Jon. 4, 9.) Tapat Deews ifweenam tahdam wehl fhodeen peefauz, kas ne apdohma un ne gribb tizzeht, ka tas Kungs gan labba' fimm, fo winsch darra un ka winsch irr to masumu ar fawu fpehzigu un baggatu rohku ta fpehji fwehtiht, ka muhsu Pefitajs Jesus Kristus, kas tohs fchetruhkftofchus wihrus pee-ehdinaja ar feptinahm maifehm un maf firwin. Tas nu fkaidri mums rahda, ka ne wajag' wis nofkumtees, ka teem paganeem, kam zerribas naw, kad kahdu reis truhkums rahdahs us preekfchu, jo Pefitajs pats itt fiipri peefakka: „Ne fuhdijeetees pehz ta nahkofcha rihta, jo ta rihtdeena patte par ferwin fuhdifees. Tas irr gan, ka ifweenai deenai fawas paschas behdas irr.“ (Matt. 6, 34.)

Un fo tad tahs leefas raises tam netizigam eedohd? Woi tahs jau winnu pee-ehdina un tam kahdu

mantas gabbalu peeschfirr? Ak, kas to dohd! Zahds zilweks staiga galwu nodubris un ne sinn, fur paligu un eedrohschinafchanu warr dabbuht. Winnam meegs ne nahf azzis, winnam meers naw firidi; winnam arri prahts ne mas naw us darba; jo winsch ta fajuzzis prahta, ka to ween dohma: ko nu wehl man lihds puhletees un plehstees, kad jau bads klahnt un gattawa nelaimne preeksch azzim redsama. Ak, winsch ne mas ne sinn, kahds schehligs Tehws irr debbests, kam rohka deesgan spehziga un kas pats deesgan warrens ifkattram doht farwu wajjadfigu teesu un kas arri spehzigs mums wairak doht pahr wiffu, ko mehds dohmajam un zerrejain. Naw brihnums, ka tahdam zilwekam pehdigi arri pateefi tahs behdas useet, no ka winsch jau bes laifa bihjajs. Ak, „swehtigs irr tas zilweks, kas us to Kungu palaujajs, un ka zerriba tas Kungs irraid. Jo tas buhs ka weens kohks pee uhdens dehsthts, kas farwas faknes islaisch pee uppes, un ne juht kad karstums nahf, winna lappas paleek saltas, un faufâ gaddâ winsch ne behda, un ne mittejajs augtus nest.“ (Dahw. ds. 17, 7. 8.)

Klaufatees arri juhs ne pateizigi, un pahrgalwigi laudis, kas ne prohteet un ne wihshojeet Deewam par winna leelahm labdarrifchanahm pateift; mohstatees jel no farwas nepateizibas un mahzatees no farwa Pestitaja pateizigi buht, ka winsch pats farwam Tehwam pateize par to deenischku maisiti. Raunatees preeksch Deewa juhs, kas juhs ne effat meerâ ar to, ko Deews jums dohd; juhs taf ne weenu deenu nedf brihdi ne effat ne ehdufchi palikkufchi, un tomehr juhs winnam ne gribbat pateizibu doht. Woi ne effeet dsirdejufchi, kahdas grubtas mohkas muhsu tehwu tehwi redsejufchi zaur baddu, ka tee ehdufchi sprahgufchas schurkas, funnus un zittas maitas; ir daschi wezzaki wehl farwas behrnus nokahwufchi un muzzâs fahljufchi preeksch barribas. Ak raudu un waidu laiki! Sirds gribb pahr-

sprahgt tohs peeminnoht. Ko tur warreja dohmaht kahdu brihdi us preeku, ko taggad schinnâs laikâs ifdeenas baudam, kad ifstundas bija ja-dseed ta behdu dseefina:

Behrnâs schodeen issteepj rohtas,
Luhds maifes-kummosu;
Sirms, faktâ zeesdams mohkas,
Luhds raudoht beigfchanu;
Us tew kleebs pilfats, lauki;
„Ak Tehws! apscheljoees!
Tahs affaras noslaui,
Ka ne ismiffamees!“

(Widf. ds. gr. № 700.)

Ak, kas warr wiffas tahs leelas behdas un breefmas isteift, kas wezzâs laikâs muhsu Tehweem usgahje! Woi tur ne sahpeja tehwa firds, redsoht farwu behrninu baddâ pehz maifes kummosina wolti luhdso-tees, raudoht un waidoht, kamehr baddâ mirre. Tehws gan farwas sweedrus ne buhtu taupijis, maisiti mihtodameem behrnineem sagahdaht; — bet tas debbests Tehws zaur nepateizibu ta bija apkaitinahts, ka winsch farwu schehlastibu no teem bij atrahwis, leetu no debbestin aisturredams un semmi par dselst padarridams, ka ta ne warreja augtus nest. Woi tur arri mahtes firds ne plihse, kad tai behrnina fuhras mohkas bij ja-nofkattahs un tas ka tihschi ne paklaushts ja-attahj, ko ar sahpehm dsemdejuse un bes apnikfchanas kohpuse.

Redseet, draugi, ka Deews to nepateizibas grehtku fohda, ar to peepilbidams farwu draudeschanu, ko fazzjis farwâs wahrâs: „Un tawa debbes, kas pahr tawu galwu irr, buhs ka warsch, un ta semme, kas tawâ appakfchâ, buhs ka dselse. Tas Kungs dohs tawai semmei pihschtus un pelnus leetus weetâ, no debbes nonahks tas pahr tew, teekams tu isbeldehts tohpi.“ (5. Mohf. 28, 23. 24.) Schee wahrdi arri teescham paleek spehkâ un teek peepiliditi farwâ weetâ. Jo tee, no Deewa swehtas muttes runnati, ne kad ne suhd.

Daschs gan pee sewis dohma: „es jau dauds gaddus dsihwojis besdeewigi un grehzigi, arri ne esmu ne mas Deewam pateizis par winna dahwanahm un tomehr man labbi flahjabs un es warru wehl labbaki pahrtift, ne kà tas Deewa=bihjigais un pateizigais.“ Uk noschellojami un ne laimigi laudis, kas tà wehl tik dsitã grehku meegã gutt! Woi juhs ne sinnat, ka juhsu fohdiba jau irr turu flah; ta par garru laiku flibodama pee-ees. — Senn jau mehš buhtu sawu grehku un nepateizibas deht nofohditi, bet schelligais Deews wehl pahr mums pazeeschahs, gaididams, lai mehš no grehkeem atgreeschamees un sawu leelu nepateizibu atsihstam. Daschs atkal fakka: „Es esmu dauds reis Deewam pateizis par masumu un tomehr man ne mas ne teek wairak dohts, kà tam ne pateizigam.“ Uk ne apdohmigs zilweks, ka pehz tu tà schaubees sawã launã prahã? Peeminni ka Deewa wahrds fakka: „Ta irr leela mantoschana, ja kas Deewam kalpo un irr peetezigs. Jo mehš ne effam ne neeka pafaulẽ eeneffuschì, tad irr sinnamš, ka mehš nedš ko labbu isnest warram. Bet kad mums sawa barriba un apgehrbs, tad lai mums peeteek.“ (1. Tim. 6, 6—8.)

Bet ko schinnis laikds daschs kalps darra? Winsch pee gohdiga fainneeka labbi pahrtizzis, irr pa=ehdis tihru maiss un labbu asaidu, un kad teem preekschneekeem pee rohkas irr, tad tas arridsan dabbu labbu pawalgu flah, — bet tas ne pateizigs naw ar to meerã; winsch kahro arweenu wairak dabhuht, ifgaddã wasajabs no weenahm durwim eeksch ohtrahm, no weena namma eeksch ohtra. Woi ta naw leela nepateiziba prett Deewu, kas winnam tahdu labbumu peeschihre?!

Teescham, mihli draugi, tahds gruhiti apgrehkojabs prett sawu debbes=Zehru un gruhitu fohdibu tahds zilweks sewim krahj. Tas laikš nahks, kad tahdi ne pateizigi tiks peemekleti, — ja ween tee ne atgreesifees

no sawas leelas nepateizibas. Tad winni maiss mek-lehs, bet ne atraddihs; tad winni buhtu tahdu garrosinu, ko taggad ar kahjahm minn, ar faldu mutti ehdufchi, bet ne atraddihs. Un wissu=masako fahls graudinu, ko taggad ne behdigi pa semmi kaifa, isfuhkatu jo gahrdaki, ne kà zuffuru, bet tas arr' winneem buhs pasuddis. Dascham tà jau irr notizzis muhsu paschu azzu preekschã; bet, Deewam schehl! kas to leek wehrã! Gan mas irr, kas to atsihst. — Mums gan waijadsetu par ik katru kummofinu un fahls graudinu tam schelligam dewejam pateikt un winnu pee wissahm winna dahwanahm peeminneht; jo winsch mums wissu dohd no tihras schehlastibas ween, bes wissa muhsu nopelna. Un kas tad irr muhsu nopelns? Ne kas zits, kà tas, ka mehš jau fenn buhtu baddã nonihkuschì. — Daschs leekulis gan wehl leelahs sawã lepnã un aplamã prahã, ka winsch wissu, kas winnam effoht, ar saweem sweedreem ween nopelnoht. Uk, tahds ne apdohma wis sawu wahjibu un ka wiss tas, ko mehš prohtam un spehjam, naw ne neeka.

Uk draugi, kad mehš atfkattamees us daschu pagahjuschu gaddu, tad gan atminnesin, ka daschu reis effam wairak sirahdajuschì un gauschì, gauschì masak mantojuschì, un kad wehl tas siprais Deews sawu sirahpi peeleeek flah, tad wiss irr pagallam.

Ta pehz, draugi, lai ne atrausam tam augstam Deewam to peenahkamu gohdu, leelidamees ar sawu paschu spehku un fapraschanu. Jo „winsch irr tas dsihws Deews, kas mums wissas leetas baggatigi pafneeds par atspirgchanu.“ (1. Tim. 6, 17.) Winsch „no debbes mums leetus un augligus laikus dohd, muhsu sirdis ar barribu un ar preeku pildidams.“ (Ap. drb. 14, 17.) „Winsch leek fahli augt preeksch lohpeem un saltumu zilwekam par labbu, winsch iswedd maiss no semmes.“ (Dahw. ds. 104, 13. 14.)

Ta pehz lai apdohmajam, ka, kad schehligais Deews weenu paschu gaddu mums fawu fwehtibu at-rautu; tad mehs wiffi baddâ nonihktu; bet paldees Deewam! mehs teekam gaddu no gadda brihnischkigi pa-ehdinati. Un kad gan daschâ gaddâ us muhsu tihru-meem knappaki pa-auge, tad tomehr ne weens naw badda deht nomirris; jo tas Tehws ir to paschu ma-sumu tâ brihnischkigi fwehti, kâ winna mihtais Dehls muhsu Kungs Jesus Kristus to leelu pulku zilweku tuff-nesi ar mas maifes pee-ehdinaja. Tas debbes-Tehws arween tâpat spehzigis, kâ no eesahkuma bijis un „win-na rohka ne irr pa-ihfinata. Kad winsch runna, tad tas noteek, kad winsch paweht, tad tas tur stahw.“ (Ef. 59, 1.) (Dahw. ds. 33, 9.) Ta pehz

Tad nahzeet maifes laizina,
To Kungu flaweht augstibâ,
Kas mums scho mantu dewis irr,
Un wiffu labbu mums peeschier!
Lai nodseed wiffa draudsiba:
Kabs irr, kas wiffu dahwina!

(Wids. ds. gr. N° 42.)

Wiss, wiss tas labbums, kas muhsu dwehselei un meesai par labbu, nahk no augschenes, no ta gaifmas Tehwa. Tam, tam lai steidsamees par to atnest flawu un pateizibu no wiffas firds. — Kad mehs tâ ar ween' winnam par wiffu labbu pateiksim, tad winsch muhs arween' apdahwinahs ar fawu fwehtibu, ka mehs no tahm atlikuschahm druffahm arri wehl ko warrefim fakraht us preekschu. Jo Deewa wahrds fakka: „Bag-gatâ gaddâ dohma us badda-laihu, un us nabbadsibu wajjadstibâ, kad tu baggats effi.“ (Sih. 18, 24.)

Alk palihds mums wisseem, Kungs muhsu Deews, ar taru fwehtu Garru, ka mehs no firds effam paklau-figi tarwam mihtam Dehlam muhsu Kungam un Pestitajam Jesum Kristum, kas muhs til mihligi pamahza un farwds fwehtds wahrdds mums taru prahtu sinna-mu darra. Gohds, flawa un pateikschana tewim, miht-

lais Pestitajs par tarwam ruhktahm mohkham un gruhku krusa-nahwi, ko tu preeksch mums effi iszeetis, muhs ispestidams no tahs muhschigas pasufchanas. Alk, ka ne gribbetu mehs tewi mihtoh un tewim paklau-figi buht, kas tu muhs papreekschu mihlejis un muhsu deht farwam Tehwam biji paklaufigs lihds nahwei, lihds tai krusa nahwei.

Dohd mums, mihtajs schehligais debbes-Tehws, zaur Jesu Kristu taru mihtu Dehlu muhsu Kungu un Pestitaju muhsu dsihwibas ruddeni ar preeku un pilnds kuhlischds fagaidiht, tad muhschigi un bes galla tewim pateiksim un tewi flawefim tarwds debbes-dsihwoktds. Amen.

Pateefibas leezineeks

astotâ fwehtdeenâ pehz waffaras
fwehtku atfwehtes.

Paldees tew, ak schehligais Kungs un Deews par taru baggatu tehwa-schehlastibu, ar ko tu muhs nab-bagus tumschus laudis effi apdahwinajis, pee mums suhtidams taru mihtu Dehlu, kas mums to ihstenu pateefibu irr apleezinajis un mahzijis, kas irr tarw prahts un ko tu, Kungs muhsu Deews, no mums praffi. Arri jau preeksch winna atnahkschanas pasaulê tu, ak Deews! effi pee mums suhtijis tarwds ustizzigus kalpus tohs fwehtus praweeschus, kas tohs zilwekus wedde us to pateefibas-zektu. Wehl pehz farwas leelas schehlastibas tu arri effi to pasauli pehz tawa mihta Dehla aisbraukschanas us debbesim peepildijis ar fweh-teem apustuteem un preezas-mahzitajeem, kas tahs ta Kunga Jesus fwehtas un dahrgas mahzibas teem zil-

fargatees no wiltigeem praweefcheem, kas muhsu dahrgi atpestitas dwehfeles peewilt un norwehrsch no ta labba zetta, pa kurre muhs Deewa swehti wahrdi un Jesus dahrgas mahzibas wedd pee muhschigas dsihwofchanas. Ta pehz no schi ewangeliuma mahzifimees:

tohs wiltigus praweefschus pasiht un no winnu wiltibas fargatees.

Bet tu, at swehtajs Deews! swehti muhs eeksch tawas pateefibas, jo taws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

Dauds un daschadi wiltineeki irr schini pasaulé, kas daschu gohdigu un pateefigu zilweku mekle peewilt un dauds reis arri teescham peewilt. Jau daschu reis effam redsejuschi pee dauds zilwekeem, kas papreefsch mihligi, saderrigi un taisnigi ar saweem tuwakeem koh-pa dsihwoja ta, ka Deewa swehti wahrdi mahza un zaur ko winsch warretu jau scheit laizigi laimigs tilt un tur muhscham isredsehts flucht, un zaur Deewa scheelastibu eemantohit to debbes lihgsnibu, ko Jesus saweem dahrgi atpestiteem un winna mahzibas paklauffgeem irr fataistis, — bet, tomehr, at Deewam schehl! daschu reis tahds saderrigs un, ihst falkoht, kristigs zilweks, pehz pahrehrschahs un paleek naidigs un nesaderrigs ka pats sahtans; winsch, kas pirmat ne matta leelumu no sawa tuwaka fleppen panehme, paleek tas leelafais saglis; un tas, kas til schkist dsihwoja, ka tas ne ar pufs azzi ne usskattijahs us kahdu kahrdinaschanu, tas paleek tik palaidigs, ka darra wiffadus neschkistibas darbus, kas sagahna un samaita winna meesu un dwehfeli.

Zaur ko tas gan ta noteek? Tas noteek, sewischki, zaur kaunu zilweku usskubbinaschanu, preeksch-sihmi un wiltibu; un zaur pascha ta zilweka neapdohmaschanu un firds kuhtribu, ta, ka tas wairat klausa teem ne ganteem elles praukeem, kas sewi jau eeksch tahs

eeguldijuschi un gribb arri zittus tur eewest, fur tas muhschigi nedsefchams ugguns tohs dedfinahs, — ne ka tai swehtai un dahrgai Jesus mahzibai, kas baggarigi mums tohp mahzita un, zaur kurre, ja mehs pehz tahs darram, baudifim tohs ne beidsamus debbes-preekus, ko Jesus apfohljis teem, kas ne kaujahs sewi no tahs pasaules peewiltees, bet supra tizziba un ne schaubiga zerriba lihds gallam paleek pee winna mahzibahm, pehz tahm darridams. Kas tad gan tee tahdi irr, kas to mihligu un saderrigu zilweka us dusnibu un eenaidu skubbina? Itweens, kas dusnigi un ne saderrigi dsihwo, zaur sawu skaudibu, kad tas reds, kahda gohda tas tohp turrehts, kas mihligi un kristigi dsihwo; winsch to ohrru skubbina, lai tas arri tahda kauna eekriht, ka winsch eekritis zaur sawu sahtana prahnu, un zaur ko jau daschu grubtu kauna-strahpi zeetis. Schi tahda usskubbinaschana us nesaderreschanu sewischki noteek zaur kaunahm un ne gantahm seewahm, kas sawus gohdigus wihrus eewilt eeksch ta ne ganta dusnibas grehka. To jau mehs daudseis effam redsejuschi, zil mihligi un saderrigi puifis dsihwoja ar saweem kungeem woi saimneekem, pee ka tas deenesta stahweja; winna pateefigs leezineek's pahr to bija winna ilga dsihwofchana pee weena un ta pascha kunga woi saimneeka. Daschs tohp jau ka mas behrns nodohs un dsihwo ilgi pee weena pascha maifes tehwa eeksch paklauffschanas, kristigas mihlestibas un pasemmibas ta, ka peenahkabs paklauffgam kalpam buht; — bet, Deewam schehl! tik lihds ka tas seewu apnehme, tad wiffi tee labbi un teizami kristiga zilweka tikkumi pee ta sudde, bet paganischka un neganta tikkuma tikke winna firds pahrehrhita no tahs negantas seewas, ta ka tas nu mihlestibas un saderribas weeta nesaderribu un eenaidu, meera weeta neineery, pasemmibas weeta lepribu un paklauffschanas weeta nepaklauffschamu rahdija. To nu gan it weens sinna, kahda alga tahdam pahr-

wehritam zilwekam irr, kas sewi no ta labba zetta laujahs nowehrst, no ta zetta, pa kurru to Deewa swehti wahrdi lihds schim wedduschi, kamehr tas wehl bes see-was dsihwoja. Woi tas gan kahdu schehlastibu warr gaidiht no ta mihta Tehwa debbesis, kas zaur sawu mihtu Dehlu mums dewis to baukli, ka mums buhs Deewu mihleht no wiffas firde un prahta un sawu tu-waku ka sewi paschu? Bet ja nu mehse scho Deewa muhsu Pesiitaja swehtu baukli pahrkahpjam zaur zittu launu zilweku un ne gohdigas seewas usskubbinaschamu, dsihwodami eenaidiba un wiffada launuma ar teem, fo pirmahk karsti mihlejam, kahdi augli tad mums te isaugtu? Pesiitajs us to atbild: „It karst kohks, kas labbus auglus ne nefs, tohp nozirsis un ugguni eemesis.“ — Daschi gan wehl ta fak-koht no ahrpuffes sawu pirmeju tikkumu paturr; isleekahs gohdigi un kristigi; winni staiga awju drehbës, bet — no eeffsch'-puffes tomehr irr un paleek plehfigi wilki. Ak tahdi lautini ar to paschi sewis gauhschi peewitt! Winni ne kahdus labbus auglus ne peedsihwohs; jo jau tas praweets Jeremijas pahr tahdeem runna, ta fazzidams: „Tahds zilweks irr ka weentulis kohks klajuma, kas ne redsehs, kad tas labbums nahks, bet paleek iskaltuschas tiksneses weetas, ne-augliga semme, kur ne weens ne dsihwo.“ (Jer. 17, 6.)

Ak ta pehz, mihtli, lai apdohmajam no wiffas firde un dwehseles to muhsu schehliga Pesiitaja swehtu un dahrgu mahzibu, kas muhs schihs deenas ewangeliuma mihtligi pamahza, fargatees no wiltigeem praweefcheem, un tur klacht rahda, no ka tohs wiltigus praweefschus warr pasiht. Leela un grubta nu gan irr ta nelaine, kurrâ tee wiltigi praweefchi muhsu meefas eewedd, bet jo leelaka un breefmigaka irr ta nelaine, kurrâ tee to dahrgu dwehfeli eegahsch ar sawahm wiltigahm sahtana mahzibahm; un ihpaschi ta deht Pesiitajs mums peesauz tohs wahrdu: „Sar-

gajetees no teem wiltigeem praweefcheem, kas awju drehbës pee jums nahk, bet no eeffsch'-puffes tee irr plehfigi wilki.“ Ak, preefsch tahdas wiltibas mums lohti ja-fargajahs, ka tanni ne krihtam un tas schehligais debbesis-Tehws no firde dibbena ja-peeluhds, lai winsch muhs nespehzigus zaur sawa swehta Garra paligu pafarga no tahdas ne gantas wiltibas. „Jo kas zittadi mahza un dsihwo, ne ka Deewa wahrds mahza, tas ne swehti muhsu starpâ to Deewa wahrdu. Pahr to pafargi muhs, mihtlais debbesu-Tehws.“

Pateefi, mihtli draugi, leelakas nelaines ne waijaga, ka schi irr, kad zilweks laujahs sewi peewitt no wiltigeem praweefcheem; jo scheit' laizigi tam irr behdas, mohkas, waimannas, firde-bailiba un nemeers, ta, ka tam pehdigi zaur tahs wiltigas mahzibas padarischamu arri usnahk tas breefmigs dwehseles nemeers, kas to muhschigi muhscham mohzihs.

Kurschs kristigs zilweks, kas to proht apdohmaht, Deewu ne luhgs, ka tai swehta dseefma stahw:

Deews!

Itwelz muhs no tahs pafauls,
 Usmohdini tahs dwehseles!
 Taws Deewa-meers lai winnas pilda,
 Lai debbes-leefmas winnas silda!
 Ak Jesus! kas muhs pestiis,
 Ka tu mums effi sohliis,
 Ak mihtakais! jau nahzi klachtu
 Pee sawu draudsi, pulzinatu
 Preefsch tewis sche, tew gohdu doht!

(Wids. ds. gr. № 512.)

Pateefi, bes Deewa ta schehliga debbesis-Tehwa un Jesus Kristus muhsu dahrga Pesiitaja klachtahwe-schânas un paliga mehse ne warretu no to wiltigu praweefschu wiltigahm mahzibahm isfargatees. Ta pehz jau Deews tas Kungs preefsch sawa mihta Dehla at-nahkschânas pafauls shtitiya pee teem Israëla laudim sawus ustizzigus un pateefigus praweefschus, kas tohs

mahzija no wiltigeem praweefcheem fargatees. „Zà jau Mohsus mahza, fazzidams: „Zew ne buhs klaufiht ta (wiltiga) praweefcha wahrdeem, jeb ta fapnotaja fapnim, jo tas Kungs juhsu Deews juhs pahrbauda, ka tas warr atsiht, arrig juhs to Kungu juhsu Deewu mihlejat no wiffas juhsu firde, un no wiffas juhsu dwehfeles.“ (5. Mohs. 13, 3.) Pahr to arri mahza tas praweets Jeremijas, fazzidams: „Zà fakka tas Kungs Zebaut: Ne klaufajt to praweefchu wahrdeem, kas jums fluddina, tee darra juhs neleefchus, tee runna farwas firde parahdichamu, ne no ta Kunga muttes.“ (Jer. 23, 16.) Un tas praweets Mikus fakka: „Zà fakka tas Kungs us teem praweefcheem, kas mannus laudis peewill, kas ar farweem sohbeem kohsch, un isfauz meeru, bet kas teem ne neeka dohd winnu mutte, tur tee prett winnu farru fluddina.“ (Mik. 3, 5.)

Pateefi, mihi draugi, tee wiltigi praweefchi fohla meeru, bet ne weenam wehl to naw demufchi, neds arr' eedohs; bet meera weetà tee eedohd to muhschigi ne beidsamu dwehfeles nemeeru. Kurfchs no mums warr usfkattihit bes affarahm tahdu, kas til dsitti nelaimes beedre eegrimmis zaur to, ka paklauffja wiltigeem praweefcheem? Kurfchs no mums firdigi ne dsihfees paklaufiht Jesus mahzibahm, kas muhs mahza no wiltigeem praweefcheem fargatees? No tahdeem wiltigeem praweefcheem, kas muhs eegahsch eeksch laizigas un muhschigas nelaimes? Un ja nu kahds eeksch til grubtas nelaimes eekriht, un zeefch tahs ne beidsamas mohzibas, tad ta naw ne weena zitta waina, ka winna ta zilweka pascha un tas ne warrehs us ne weenu zittu breht, ka ween us few paschu un probti, ka winsch naw klauffjis tahm swehtahm un deewifchlahm mahzibahm, kas tam weenumehr rahdija, ka no wiltigeem praweefcheem ja-fargajahs. Ihpafchi patš mihtais Pefititajs schihs deenas ewangeliuma muhs itt skaidri pahr to peefohdina un rahda, no kà mehs tohs war-

ram pasiht un kà mums no teem ja-fargahs. Winsch ne ween tad mahzijas, kad winsch wirs semmes meefa dsihwojis, bet wehl pehz farwas swehtas aiseefchanas pee Zehwa lizzis farweem mahzefteem un apustuleem muhs mohdinahit un mahziht no teem wiltigeem praweefcheem un winnu mahzibahm fargatees. Ut ta dehl lai tahdas mahzibas dsitti firdi paglabbajam un weenumehr peeminnam. Apustuls Pahwils ihpafchi dwehfeleu ganneem pahr to fakka ta: „Zapehz fargajt few paschus un wiffu gannamu-pulku, pahr ko tas swehts Gars juhs irr eezehlis par biskapeem, to Deewa draudsi ganniht, ko winsch zaur farwu paschu affini atpirzis. Jo es to simu, ka pehz mannas aiseefchanas plehfigi wilki pee jums eelaufisees, kas to gannamu-pulku ne faudsehs. Un no jums pascheem wihri zelsees, pahwehrtitas leetas runnadami, ka tes tohs mahzefkus nowehrsch ferwin pakka. Za pehz effect mohdrigi, eegahdadamees, ka es par trim gabdeem nakti un deena ne esmu duffejis, ar affarahm ik weenu pamahzidams.“ (Ap. drb. 20, 28—31.)

Ut ta pehz, mihi draugi, kad ta ne buhtu breefmigi leela nelaimes bijuse, eeksch ka tee wiltigi praweefchi muhs eewedd, tad tas apustuls Pahwils ne buhtu trihs gaddus apfahrt ar affarahm pahr to mahzijas. Wehl Pahwils fakka: „Lai ne weens juhs ne peewill ar neeka wahrdeem; jo zaur tahdahm leetahm ta Deewa dusmiba nahk pahr teem netizzibas behrneem. Za pehz ne effect winnu beedri.“ (Ewes. 5, 6. 7.) Wehl winsch fakka: „Peeluhkojeet, ka ne kahds ne buhtu, kas juhs aplaupa zaur to pasauligu gudribu un weltigu peewilfchanu, pehz zilweku stahstifchanahm, pehz pasaules prahta (liffumeem) un ne pehz Kristus.“ (Koloff. 2, 8.) Wehl pehdigi tas Deewa kalps Mohsus stahsta, ko tas Kungs patš runnajas pahr teem besdeewigeem zilwefeem: „Man peederr ta atrebfchana un ta atmakfchana, farwà laikà slihdehs winnu kahja, jo winnu no-

maitafchanas deena irr turwu, un tas, kas winneem nahkams irr, steidsahs." (5. Mohf. 32, 35.)

Ta pehz, mihtli, lai ne dohmajam wis, ka tee bes fohdibas palikschoht, kas scheem farga-wahrdeem un mahzibahm ne klausa; lai nu gan brihscham ta rahdahs, ka winneem wisslabbaki klahjahs pasaulê, — bet nahks laiks, kad ta fohdiba peepeschi usbruks tif labb' teem, kas wiltigas mahzibas mahza, ka arri teem, kas tahm irr paklauffigi; tee ne muhscham ne-isbehgs to bahrgu Deewa dufnibas fohdibu, kas tohs muhschigi muhscham mohzihs.

Tad nu lai fargamees, lai fargamees to wiltigu praweeschu mahzibahm klaufiht, kas mums skahde laizigi un muhschigi. Laizigi tahs mums skahde, kad muhs mahza sagt, melloht, wilt, neschkihstiba dsihwoht, lahdeht, lammohht, ne faderrigeem buht ar zitteem, ne paklauffigeem prett waldineekeem un t. j. pr.; muhschigi tahs mums skahde, kad tahs zaur sawu fatana wiltibu muhsfu dwehseles samaita us muhschigu nelaimi, proht, kad tahs muhs wilt atkahptees no tahs ihstenas pateefibas, ko muhsfu mihtajs Pesitajs mums mahzihs, ar to muhsfu dwehseles isglahbdams no tahs muhschigas pasufchanas.

Iu tad, ak schehligais Deews, un muhschigais Tehws, suhti pee mums sawas draudses wahjeem un nespehzigeem lohzeekteem to zeenigu swehtu Garru par paligu, ka tas mums palihds pretti turretees un ne klaufiht teem wiltigeem praweescheem, kas sche laizigi muhsfu meefas un muhschigi muhsfu dwehseles gribb samaitaht. Ak

Tu, swehtais gaischums! lai spihd mums
Do dsihwu wahrdu atspihdums,
Zaur kurreem Deewu Tehwu sinnam,
Do drohschi peeluhdsam, peeminnam!
Kungs! sweschu mahzibu nogrees!
Lai auhs jel pehz tahs ne nees!
Dohd' Jesus wahrdeem pee mums mahjoht,

Tohs zeenih, no teem ne atstahjoht!
Gohds Jesum, kas tew suhtija! Amen.
(Widsf. ds. gr. № 235.)

Pateefibas leezineeks

Dewita swehtdeenâ pehz waffaras swehtku atswehtes.

Ak Kungs Deews Tehws! apschehlojees pahm mums nabbageem un leeleem grehzineekeem, jo mehs atsihstam, ka mehs prett tewi to swehtu un taisnu Deewu effam grehkojuschi, ta pehz, ka effam pilni ar wissadu netaisnibu un negausibu. Kaut gan tu effi muhs us taisnibu un peetizzibu raddijis, un zaur sawu besgalligu schehlastibu lizzis muhs sawam mihtam Dehlam Jesum Kristum no wiffas netaisnibas atpestiht, tad tomehr mehs eefsch ta netaisnibas grehka atkal effam eekrittuschi zaur sawu negausibu un wairs ne sinnam, ka no tahdas dsittas grehku bedres warresim tift ahra. Ta deht un is tahdeem grehku bedres dsittumeem mehs us tewi, ak Kungs Jesus, ar affarahm nosauzamees: apschehlojees, apschehlojees pahm mums, ak dahrgais Pesitajs! pasneedsi mums schinnis dsittums sawu rohku un iswelz muhs ahra no ta elles-besdibbena, kurrâ mehs tahs no tew dahrgi atpestitas dwehseles effam eeguldijusch. Ak Kungs! Kungs Jesus! padarri zaur sawu swehtu Garru muhs zeenigus, ka mehs warram pee sawa mihta Tehwa nahkt un winnu no sirds dibbena peeluhgt. — Paklauffi, ak debbes-Tehiht schehligais, kad mehs ir schinni brihtina tew pee kahjahm kristam un Tewi peeluhdsam:

Muhsfu Tehws debbesis ic.

Muhsu schihs deenas swehtis ewangeliums atrohdahs us-
rakstihis ta preezas mahzitaja Luhs kafa swehtis stah-
stos, sestâ padesmitâ nodakkâ, un tur no Imas lihds Idu
persehu muhsu wallodâ tâ stann:

Jesus fazzija us saweem mahzekleem: „kads
baggats wihrs bija, tam bija namma-turretajs,
un tas preeksch winna tappe apfuhdsehts, ka tas
winna mantu buhtu isfchkehrdejis. Do aizinajis,
winsch fazzija us to: „„ka es to dsirdu no te-
wim? Atbildi no tawas namma-turrefchanas; jo
tu joprohjam ne warri namma-walditajs buht.““
Tas namma-turretajs runnaja pats pee fewim:
„„ko nu darrischi? Mans kungs to namma-
waldischamu nemm no mannim. Rakt es ne speh-
ju, un deedeleht es kaunohs. Es gan sinnu, ko
es darrischi, kad es tohyu nozeltis no ta ammata,
ka tee manni usnemni sawos nammôs.““ Un
winsch wiffus parradneekus sawa kunga aizinaja
pee fewis, un fazzija us to pirmu: „„zif tu effi
mannam kungam parradâ?““ Un winsch faz-
zija: „„fimits muzzu eljes.““ Un winsch us to
fazzija: „„nemni tawu gramatu, sehdees, un
raksti tuhda: peeadesmits.““ Pehz winsch us
to ohtru fazzija: „„bet tu, zif tu effi parrâ-
dâ?““ Un tas fazzija: „„fimits mehru kwee-
schu.““ Un winsch us to fazzija: „„nemni
tawu gramatu un raksti: astondefits.““ Un
tas kungs usteize to netaisnu namma-turretaju,
ka tas gudri bija darrijis, jo tee behrni schihs pa-
faules irr gudraki sawâ tautâ, ne kâ tee behrni
tahs gaismas. Un Es jums arridsan faku: dar-
rajt fewim draugus no tahs ne taisnas baggati-
bas, ka tee, kad jums nu peetrubst, juhs us-
nemni muhschigôs dsihwoflôs.““

Kedseet, draugi, kahdi ne apdohmigi tee zilweki ne
ween irr bijuschi wezzôs laikôs, bet arri wehl irr taggad.
Winni preezajahs pahr netaisnibu, zaur ko tak pee-
dsihwo behdas un kaunu ween jau scheit' laizigi; bet
kad zaur schahm laizigahm behdahm un kaunu tee no
ta netaisnibas grehka ne atgreeschahs un to ne no-
schehlo, tad teescham jo leelaku behdu un kaunu zeetihs
tur muhschigi. Ak kâ daschs preezajahs, kad winsch
fawu brahli woi turwaku gudri peewihlis, woi apfadsis,
woi tam zittu kahdu netaisnibu pee mantas padarrijis,
— bet, ak noschehlojams, nabbags zilweks, kas eeksch
tif leelas nefapraschanas wehl joprohjam dsihwo un
maldahs pa to plattu grehku leelzettu, kas to aiswehd
us laizigahm un muhschigahm behdahm. Ta deht lai
schodeen, schodeen labbi apdohmajam, kas pee muhsu
laiziga un muhschiga meera derrigs un waijadstigs, jo
schodeen muhsu schehligais kungs un Pestitajs muhs
mohdina no tahda grehka fargatees, kas irr muhsu lai-
zigas un muhschigas lablshschanas pasaudetajs. Ak
ta pehz lai no wiffas firds un dwehseles paklausam
muhsu Pestitaja swehtai schihs deenas mahzibai, un
lai, wifs-wairak, pehz tahs darram.

Mahzifimees tad no schihs deenas ewangeliuma
wehra nemt,

ka ja-fargajahs no wiffas netaisnibas pee
zittu mantas, kahda ne pastahwiga tahda
netaisna manta irr un zif grubtus firdeh-
stus winna padarra.

Bet tu, ak swehtajs Deews! swehti muhs
eeksch tawas pateefibas, jo taws wahrds irr ta
pateefiba. Amen.

Ak Deewam schehl! Kahdâ leelâ negudribâ un
firds kuhtribâ dsihwo dauds pasfaules behrni! Gan
winni dauds kahrt tohy mahziti, ka buhs fargatees no

netaisnibas pee fawa turwaka mantahm, bet kas to klau-
fa? Daschs gan to mahzibu klau fahs, bet pehz tahs
ne darrā. Ak, wisseem tahdeem nedarritajeem pehz
tahm fwehtahm, dahrgahm muhsu Pestitaja mahzibahm
pehzlaikā usees leela istruhzinaschanahs un behdas,
tāpat, kà tam ne taisnam namma-turretajam, pahr
kurru muhsu schihs deenas ewangeliums runna. Jo
wai ta gan bij' masa istruhzinaschanahs un masas beh-
das tam netaisnam namma-turretajam, kad tam kà
pehrkons aufis atskanneja tee wahrdi: „kà es to dsirdu
no tewim? Atbildi no tawas namma-turrefchanas; - jo
tu joprohjam ne warri namma-walditajs buht.“

Pateesi, mihli draugi, ik katram ne taisnas man-
tas kahrotajam fawā laikā, agri jeb wehli, tahdi breef-
migi wahrdi aufis atskannehs, kas fazzihš: „atbildi
no tawas namma-turrefchanas!“ Ko tad gan
warrehs saglis, wiltneeks un ne taisnis atbildeht, kad
tas tiks panahšs un winna nedarbi buhs sinnami?
Un kaut arri tas saglis, tas wiltneeks un tas netaisnais
mantas grabbejs wissu fawu laizigu muhschu fawu ne-
taisnibu paslehptu, ka zilweki to ne dabbutu sinnahht, tad
tomehr preeksch ta fwehta, taisna, wissu-sinnadama
Deewa to ne weens ne warr paslehpt; jo winnam irr
wifs sinnams, kà tas kehniensch Dahwids to leezina,
fazzidams: „Kungs! tu pahrmanni un pasihsti mannis.
Tu sinni mannu sehdeschanu un zelschanu, tu prohti
mannas dohmas no tahtenes. Lai es eemu jeb gultu,
tad effi tu apfahrt manni, un isluhko wissus mannus
zellus. Jo ne kahds wahrds irr us mannu mehli, redsi,
tu Kungs to wissu sinni.“ (Dahw. ds. 139, 1—4.) To
paschu arri apleezina tee dseefmas wahrdi, kas tā skann:

Tu pahrbaudi un pasihsti,
Deews! wissu muhsu prahtu,
Teem, kas tew irr paklausigi,
Zehws! allasch buhdams klastu.
Tew ne peerwilt, kas azzis spihd;

Tu sinni, ko ikkuru brihd'
Tas zilweks dohma, kahro.

(Wids. ds. gr. № 10.)

To nu gan ik weens no mums krisiteem zilwe-
keem atsihsti, ka Deews tas Kungs wissu sinna, ko mehš
darram un dohmajam un arri sinn, ka Deews ik katram
pehz winna darbeem atmakfahs: labbu darritajam lab-
bu un kaunu darbu darritajam kaunu, — bet tomehr,
ak Deewam schehl! dauds tahdu lauschu irr muhsu star-
pā, kas wairaf darra kaunus darbus, ne kà labbus.
Gan tee sinna, kahds gruhts sohds kraujahs us teem
kauneem darbeem un padohmeem, tā kà: tas saglis
gan ar fawahm azzim reds un ar fawu firdi juht, zif
ruhkti winnam ta sagta maise smekke, ko tas fawam
turwakam laupijis, kad tas tohp ar neschehligu sirahpi
sirahpehts un ar affahm rihstiehm lihds affinibm grai-
sihts; tā pat arri tas wiltneeks, krahptneeks un netais-
nais gan reds ar azzim un dsird ar aufim, zif nelaimigi
tee zilweki, kas netaisnibu darra, un arri reds un dsird
to leelu laimi un baggatu fwehtibu, ko tas taisnais bau-
da, kas wissu taisnibu padarra; jo ikweens winnu us-
teiz eeksch wissahm leetahm; un arri ihstems un patee-
figs taisnis zilweks, kaut tas starp selta un sudraba
mantahm staigatu, no tabs ne matta leelumu ne nemtu,
ja ta winnam pascham ne peederretu, — un ta ohtra
laimie tam taisnam tik pat preeku darra, kà winna pa-
scha manta, ko winsch ar taisnibu few samantojis. Schi
winnam paslahw us behrnu behrneem, tā, ka tee ar
faldu preeku warr baudiht fawu mihlu aisgahjuschu
wezzaku ar taisnibu krahthu padohmu. Bet tur pretti,
ak zif ne pastahwiga irr ta ar netaisnibu krahtha manta!
Zif reis' mehš jau to redsejuschi, ka zits irr tik baggats,
ka wianna mantu ne warr iskkeitihht, bet winna behrni
pehz staiga failā nabbadsibā un arri winnam pascham
fawā wezzumā wairs naw ne kas ar ko pahrtikt. Jo
ahtrakti to redsam pee tahdeem kohpmaneem, kas ar ne-

taifnibu mantu krahj, ka tee us reis' tohti baggati tohp, bet par masu brihdi winneem atkal tas laiks klah, ka winneem tik mas paleek, ka wairs ne warr ne pahrtift. Ta tad nu redsam ta taifna laimi un ta ne taifna nelaimi. Deewa wahidi fakka: „Kas faru nammu ar fweſchu naudu uſtaifa, darra ta patt, ka weens, kas alminus falassa few par kappu.“ (Sih. 21, 8.) „Wai tam, kas faru padohmu ar fweſchu mantu wairo! zif ilgi tas buhs? Un krauj beesus dublus us fewi.“ (Wak. 3, 6.) „Netaisnas mantas ne palihds ne neeka, bet taifniba atpesti no nahwes.“ (Gal. fakk. w. 10, 2.)

Kaut gan mehš to leelu laimi sinnam, kahda tam taifnam schinni pasaulē teek, tad tomehr ta nau ta simta datta, ko mehš no tahš pasihstam, jo ta irr ne isteizama; jo kaut gan winsch buhtu no wissu semmakas zilweku kahrtas, tad tomehr winsch teek usteikts no wissu-augstakeem laudin, ka winnam ne truhst gohds no zilwekem un meers no Deewa, un ta ihsta laime un taifnibas alga winnu tur debbes fagaiba. — Ta pat, ka mehš no ta taifna laimes tik to masako dattu sinnam, ta arri mehš ne to simta dattu ne sinnam no tahš leelas nelaines, kas tam netaisnam noteek; un kaut tas gan buhtu no tahš wissu-augstakas zilweku kahrtas, tad tomehr winnu ne weens ne gohdina, neds mihto, bet it weens winnu eenihst un kauna leek; jo kahdi tee darbi, tahda ta alga; bet kas tad warr faprašt winnu nelaimi tur muhschiba! Ta deht, teescham, ne isfakkami leela laime, meers, preeks un nebeidsama dwehseles lihgs-miba buhs tur muhschiba tam taifnam, kad winsch to fwehtu engelū widdū tiks stahdinahs un lihds ar teem to Kungu faru Deewu fwehti teiks un flawehs, un kad winna auks atfamehs tee muhsu Pestitaja preezigi wahidi: „Tu gohdigs un ustizigs kalps! Tu effi pee masuma ustizigs bijs, es fewi eezelſchu pahr dauds, ee-eij tawa kunga preeka.“ (Matt. 25, 21.)

Uk ta pehz lai faras firdis pamohdinajam pa-klaufiht fawa schehliga Pestitaja fwehtai un dahrgai mahzibai, ar ko winsch schodeen muhs mihtligi mohdina, mahzidans no wissas netaisnibas fargatees. Netaisniba muhs padarra nelainigus pee meefas un dwehseles; jo tas ween buhs ihstems Deewa behrus un Jezus mahzektis, kas taifnibu darra wissas weetas un pee wissahm leetahm, tas warrehs meerigi un preezigi aiseet pee Deewa un fawa Pestitaja nahwes stunda un pastara teesa, zaur Deewa schehlastibu, preeksch Kristus sohda-krehsla pastahweht un tam fwehtam un taifnam Teefas-Kungam Kristum preezigi atbildht, kad tam buhs ja-atbild pahr faru namma-turreſchanu. Winna dwehsele ne taps istruhzinata, ka tam netaisnam namma-turretajam schinni ewangeliuma, pahr ko muhsu Pestitajs pats runna. Kirschs tad nu labpraht ne dsihsees labbu darriht? Ta pehz lai schahs mahzibas eespeescham dsilli faras firdis, ka mehš wairs ne kad tahš ne aismirstam un lai arri no wissas firds pehz tahm darram, un fargamees to darriht, ko fehi dahrga Jezus mahziba aisleeds. — Ja mehš ta darrihtan, tad buhsim jau scheit laizigi launigi un muhschigi isredsehti debbes mantineeki. — Ta deht juhs, kurreem juhfa waldineeki faru mantu ustizzeſchi, ne ischkehrſchat winnu mantu ta, ka tas netaisnais namma-turretajs to bija ischkehrdejis; un to juhs lehti paspehseet, kad pahrdohmaſeet, kahds winnam pehzat ruhstums usgahje, kad winnam bija ja-schehlojahs: „ko nu darriſchu? Mans kungs to namma-waldischanu nemm no mannim. Nakt es ne spehju, un deedeleht es ka unohs.“ Sinnams, arri juhs, kas juhs ta pati darrat, buhs ja-kamahs preeksch zilwekem un ja-bihstahs preeksch Deewa. Jhpaschi juhs bail no farweem kungeem, ka tee juhs ka blehdneekus no fawa namma isgruhdihš abra. smeekla un kauna likdami preeksch wissas pasaules. Tomehr juhs ne buhs doh-

maht, ka ta ween effoht netaisniba un grehks, ka kahds no ta fanemta mehra woi swarra ko pafande; nê, tas irr leelaka netaisniba un leelaks grehks, kad juhs tohs auglus, kas pee-aug pawaffarâ fungu flehts, tad, kad ta fakaltufe labbiba irr peebreedufe zaur atlaischanohs, fleppen nonemmat. Jo kad no ta fanemta mehra kas truhfti, tad tas drihs tohp panahfts un no ta grehka drihs atgreests zaur to laizigu fohdibu, bet kad weens no teem augteem fleppen nonemm, tad tas retti no tahda netaisnibas grehka atgreeschahs, bet to jo prohjam un lihds fawa kappâ mallai darra, fawai dwehselei sakrah-dams gruhthu fohdu. Al wai, ka tahds ne ko ne war-rehs atbildeht, kad tam pastarâ teefas-deenâ taps jau-tahs: „atbildi no tawas namma-turrechanas?“

Remmeet to pee firds juhs, kas juhs par usrau-geem pee fawa funga mantas eezelti, un paturreet to weenumehr prahâ, ka juhs lihds gallam ar gohdu labbi un ustizzigi namma-turretaji warrat palift. Jo Deewa wahrds arri fakka: „Lai ik katrs weens ohtram kalpo ar to dahwanu, ko tas irr dabbuyis, kâ labbi namma-turretaji to daschadu Deewa dahwanu.“ (1. Peh. 4, 10.) Ja nu juhs scho mahzibu aismirfiseet pehz tahs ne dar idami, tad juhs pafandeseet fawu laizigu un muhschigu labklahschanu. Un, „ko tas zilwekam palihds, kad winsch wissu pafauli famanto, un tam tomehr winna dwehsele suhd? Jeb ko warr zilweks par fawas dwehseles atpirkschanu doht?“ (Matt. 16, 26.) Zâ-pat arri kauns, teescham leels kauns buhs teem netais-neem un wiltigeem kohpmanneem, kas fawus brahtus pirkdami un pahrdohdami eeksch mehra un swarra pee-wilt. Winnu manta teescham buhs lohti ne pastahwiga un winneem pafcheem pehz laikâ par kaunu un behdahm, lai gan winni to taggad ar preeku sakrahj un lohti lihgs-mojahs, kad ohtru dabbu peewilt ar swarru, woi ar meh-ru, to ne mas par grehku ne turredami. Kad arri kahds ne sinnadams wairak swarra eedohd, ne kâ nahfahs un

tas fanehmejs winnam to ne peerahda un ne atdohd, tad tas irr tik pat leels grehks, kâ sagschana. — Al juhs wiffi, kas tâ ne taisni dschwwojeet, ko gan atbilde-feet tam taisnam, swehtam Teefas-Rungam Jesum, kas to netaisnibu redseja, ko juhs darrijat pee fawa tu-waka mantas? Pats Deews fakka zaur fawu kalpu Mohsu tâ: „Zew ne buhs diwejadu swarru tawâ kullê turreht, weenu leelu un weenu masu. Zew ne buhs tawa nammâ diwejadu puhru turreht, weenu leelu un weenu masu. Laid tew weens pilnigs un taisns swars irr, lai tew weens pilnigs un taisns puhrs irr.“ (5. M. 25, 13.) Salamans fakka: „Manta, kas zaur neleetibu nahf, ees masumâ.“ (Saff. w. 13, 11.) Un: „Neds sagli, neds negauschi, neds lazzecki, neds laupitaji to Deewa walslibu eemantohs.“ (1. Kor. 6, 10.) Juhs, netaisni, ne warrefeet wis aibildinatees un fazziht, ka juhs to nesinnajusch, ka tas effoht grehks; jo schodeen jums tas teek skaidri parahdihts un preeksch azzim likts, ka tas irr grehks un Jesus pats swehtds rakstos zittâ weetâ fakka, ka, kad sinnoht labbu darriht un ne darroht, tad tas arridsan effoht grehks. Un

Kâ maise warr buht gahrda,
 Par ko zits noraudahs?
 Netaisniba isahrda,
 Ko zilweks sakrahjahs.
 Ja kas ar blehbibu
 Za brahla teefu faude,
 Tam muhschiba wehl draude
 Ir leelu fohdibu.

(Wids. ds. gr. N° 429.)

Pateefi, daschs ar leelahm mohkahn un karstahm affarahm ko fapelnijis, neds us pahrdohschanu un tohp ne ganti peewilts daschadâ wihsê. Sewischki, kad tam irr wairak swarra, woi mehra, tad tas tam ne tohp aismakfahs, bet par welti atnents. Lai gan winnam tam nabagam pahrdewejam tik ween irr, kâ tur redsams, tad tomehr tas baggats pirzejs ne kaunahs

preefsch zilwekeem un ne bihstahs no Deewa tahdu leelu netaisnibu darriht, ne apzerrédams, fo Deewa wahrds fakka: „Ja tu kahdu pahrdohdamu leetu tawain tuwakam pahrdohfi, jeb no tawa tuwaka rohkas fo labbu pirksi, tad juns ne buhs weens ohtram pahri darriht.“ (3. Moos. 25, 14.)

Ik, zil ne apdohmigs un grehzigs irr tahdu zilweku prahts, kas sawus nabbagus brahlus ta aplaup! un ak kahda neswehtiba kriht us winnu mantu, fo winni ar netaisnibu samanto! Ik, ne gaufigs baggats, ak kad tu buhtu to apdohmajis un pee firds lizzis, tad tu sawam nabbagam brachtam gan buhtu pehdigo matinu no winna swarra un mehra nomakfajis, — fo gan winsch tas nabbags pats ne sinnaja, ka pahra' bij'. Bet sawas negausibas un firds-zeetibas deht tu padarri arri sawas ar gohdu pelnitas Deewa dahwanas ne swehtigas, ta, ka jau daschs, kaut gan papreefsch baggats bija, pehz nabbags paleef un tam ja-dsihwo tahda pascha un wehl leelaka truhkuma, ne ka tam, fo tas preefschlaika besdeewigi peewihlis. Tahda warra un tahds spehks irr tam scheligam Deewam; jo winsch teescham warr to wissu-baggato par nabbagu, un to wissu-nabbagu par wissu-baggato pahrtaiht.

Ea pehz nu mums wisseem un no wissas firds peenahkabs fargatees no wissas netaisnibas. Jo no schihs deenas ewangeliuma atsihtam, kahda leela nelaimé tee eekriht, kas netaisnibu darra; jo tahdi pasaude sawu laizigu gohdu pee gohdigeem zilwekeem, ta pehz, ka ne weens tohs wairs ne tizz; bes ta winni arri pasaude sawu firds-meeru ar Deewu, ta pehz, ka winni prett Deewu lohti apgrehkojahs un wairs ne spehj no ta grehka atgreestees. Jo tahds ne warr to padarriht, fo Deewa wahrds pawehl, ta fazzidams: „— tam buhs to laupijumu atdoht, fo winsch laupijis irr.“ (3. Moos. 6, 4.) Kur tahdi grehzineeki gan nems tik dauhs, fo teem apsahteem, aplaupiteem un peewil-

teem atdoht? Jo fo tee nehmuschi, to tee irr ar sawu negausibas rihtli aprihjuschi; — un ik weens wiltneeks gan sinna, ka, kad winsch ne atdohs to, fo ne taisni nehmis, Deews arri winnam tohs grehkus ne peedohs un tomehr tahds — Deewam schehl! paleef sawa grehka.

Ik, zil nelaimigs tahds zilweks paleef pee sawas meefas un dwehfeles, jo to apsahtu un ar netaisnibu peewiltu tuwaku nopuhfchanahs kahpj us augschu pee Deewa, kad schee suhdshs: „Nedfi, ak Kungs, Kungs Deews, fur paleef muhsu gruhri pelnihts maises kummosinsch un fahls graudinsch, pehz ka meh's ar sweedreem strahdajuschi, ta ka tu pats, swehtais Zehws! pawehlejis, puhlejuschees un nomohda palikkufchi pa deenu un va nakti, bet tomehr tee besdeewigi zilweki, tee sagli man to ne ganti nosagguschi un man pascham ar saweem behrneem taggad badda mohkas jazeesch.“ Fo pah'r to gan dohmajeet, juhs ne taisni laudis, juhs sagti, wiltneeki un netaisni namma-turretaji? woi gan tas scheligais Deews buhs tahds zeetfirdigs, ka winsch ne klaufihs ta nabbaga apsahta, peewilta un ar negausibu peekrahpta tuwaka nopuhfchanas? Ik, teescham, tas swehtais, taisnais Deews irr lohti scheligis, kas ik katru firsniugu nopuhfchanahs dsird un klanfa; un winsch arri irr stiprs un dusnigs Deews pah'r teem, kas winna bauflus pah'r kahpj. Ea pehz winsch tohs ne muhscham ne atstahs bes sohdivas, kas tik besdeewigi dsihwo un staiga sché stary tahs krisitas draudses, fo Jesus tas Kungs tik dahrgi atpestijis un atpirzis no wissas netaisnibas un grehkeem. — Ea deht, kas nu grihb isbehgt no ta laiziga kauna un ta gruh'ta, muhschigi ne beidsama sohda, tas lai wissas sawas dsihwibas deenas preefsch azzim turr' to swehtu, dahrgu Jesus mahzibu, ar fo winsch pat schodeen muhs tik mihtligi mahza, ka mums buhs isfargatees no wissas netaisnibas. Jo lai ta netaisniba buhtu leela woi masa, tad tomehr mums ne buhs to darriht, ta deht, ka tas sweht-

tais un taisnais Deews eenihst to wissu-masako grehku; un ja tas zilweks, kas to darra, ne atgreeschahs, tad to bahrgi sohda. Jo

Kad es sweschu mantu grabu,
Tas man sirdi beedina.
Bet, kad sawas rohkas glahbu,
Ka tahs ne ko aplaupa,
Tad es drohschi uskattohs,
Tehws! us tew un peeluhdsohs,
Lai, ko manna rohka dabbu,
Man un brahteem nahf par labbu!

Ja, netaisnus zekus gahjis,
Zitta pelnu sabehris,
Buhtu sawu mantu krahjis,
Tad lai tas tohp atdohs wifs!
Labbaf' gribbu nabbags buht,
Kad til dwehsele ne suhd.
Wlehdbiba dohd ihfu preeku,
Pehz leef sohda grehzineeku.

(Wids. ds. gr. № 430.)

Dohd, dohd, af Kungs Jesu, ka no schi tawa ewangeliuma wissi taptu pamohdinati no netaisnibas fargatees un no grehkeem atgreestees, ka pehzgalla, zaur tawa Tehwa besgalligu schehlasibu warram eemantohf to muhschigu debbes-walsibu, ko Tu, Jesus! preeksch mums effi nopelnijs. Amen.

Pateefibas leezineeks

Desmita swehtdeenâ pehz waffaras
swehtku atfwehtes.

Ut Kungs Deews debbesu-Tehws! mehs nabbagi grehzineeki nahkam pee tewis, ar affarahm luhgdamees: peedohd schehligi mums muhsu grehkus, kurre dauds preeksch muhsu azzim irr apflehpti un pamohdini

muhs wissus schinni schehlasibas laika, ka warram tohs wissus atsiht, noscheloht, apraudahf, no teem atstahtees un pee tew' greestees. Ut Kungs muhsu Deews, dohd mums tawu swehtu Garru par paligu, ka mehs scho schehlasibas laizinu pa walti ne pawaddam, bet ka pee laika apdohmajam, kas pee muhsu laiziga un muhschiga meera derrigs un wajjadfigs. Mehs krihtam us saweem zekteem pee semmes un leekam sawu luhgchanu pee tawahm swehtahm kahjahm, luhgdamees tanni swehtâ luhgchanâ, ko taws mihtais Dehls mums mahzijas un schehligi paklausihf fohlijis:

Muhsu Tehws debbesis 2c.

Muhsu schihs deenas swehts ewangeliums atrohahs usrafstihf ta preezas-mahzitaja Luhkasa swehts stahstos, dewitâpadesmitâ nodalkâ, un tur no 41mas lihds 48tu perschu muhsu wallodâ tâ stann:

Kad Jesus turu flahf nahze pee Jerusalemes, tad winsch usluhkoja to pilstatu, un to apraudaja; Sazzidams: „kaut jelle tu arridsan sinnatu, un paschâ schinni tawâ laika (apdohmatu), kas pee tawa meera irr wajjadfigs! Bet nu tas irr apflehpts preeksch tawahm azzim. Jo tas laiks nahf pahf tewim, ka tawi waidineeki apfahf tewim, un taweem behrneem ar tewim weenu lehgeri ar ratteem apmetrihs, tewi apsehdehs, un wissas mallas spaidihf. Un gluschi isphstihf, un neweenu afmini ne atstahs us ohtru, ta pehz ka tu to laiku tawas peemekleschanas ne effi atfinnusi.“ Un winsch gahje basniza, un sahze isdsihf, kas tur eekschâ pirke un pahrdewe, us teem fazzidams: „tâ irr rakstihf: mans namis irr luhgchanas namis; bet juhs to effat darrijuschi par flepkawu-bedri.“ Un winsch mahzija ikdeenas basniza. Bet tee augsti preesteri, un rakstumas mahzitaji ar teem lauschu-wirfneekem mekleja, fâ tee to nokautu. Un ne atradde, ka teem bija

darriht, jo wiffi laudis peefritte pee wiannu, un to klaufija.

Alf Ifraël, Ifraël! kas irr tewi tik aflu padarrihtis, ka tu ne redsi, ka tas debbes un semmes Leelskungs schodeen tewi usfatta raudadams? Woi tad schinni leela Jerusalemes pilssehta ne weens naw, kas schim raudadamam Rungam pretti nahf, wiannu jautacht: ka pehz tu, zeenigs Rungs, raudi schinni preezigâ pilssehta eenahfdams, fur tihras lusteschahs ween wiffds nammds redsamas un dsirdamas? Alf, kad winni to buhtu sinnajuschis, ka schis Rungs pahr winneem teem lustedameem un preezigeem laudin raud un schehlojabs, tad gan winni tapat buhtu darrijuschis, ka tee eedsihwotaji Ninives pilssehta darrija, kad teem tas praweets Jonas fluddinaja, ka wehl ischetredesmit deenas effoht, tad tifschoht Ninive apgahsta. Tee tuhlin tizejeja „eefsch Deewa, un issauze weenu gaweschanu, un aptehrpahs ar maifeem, tik labb leeli ka masi. Un kad tas wahrds preefsch ta kehina no Ninives nahze, tad zehlahs winsch no sawa gohda-krehfla, un nolikke sawas kehina drehbes no sewis, un apwille weenu maifu, un apsehдахs pelnds.“ (Jonas 3, 5. 6.) Redseet, draugi, kahdi atgreesigi laudis tanni pilssehta bija. Mahzajtees tapat darriht, ka schee. Tas praweets Jonas ne mas ne raud, bet pasluddina ween, weena pascha deena un reds! tee laudis tuhlin paklausa un bes kaweschahs atgreeschahs no grehkeem un pasemnojabs preefsch Deewa lihds pat semmei. To darra ne ween semmas kahrtas laudis, bet arri pats kehinsch; tas nolezz trihezadams un drehbedams semme no sawa gohda-krehfla, nomett sawas kehina drehbes, aptehrpjabs ar maifu, friht pee semmes pelnds un luhds no Deewa grehku peedohschanu, sinnadams, ka winsch tapat, ka winna kalpi, no semmes raddihts un par semmi atkal tiks pahr-

wehrts; ta pehz winsch ne leppojabs, bet pasemnojabs preefsch Deewa sawa radditaja. Un woi schi pasemmoschanahs, firsniga peeluhgshana un atgreeschahs no grehkeem par welti bija? Alf ne! jo winni at-radde leelu un ne nopelnitu schehlastibu ka lassam: „Un Deews redseja wiannu darbus, ka tee no sawa nikna zetta atgreesahs, un Deewam tappe schehl wifs tas launums, fo winsch bija runnajs teem darriht, un ne darrija to.“ (Jonas 3, 10.)

Te nu redsam, kahda leela irr Deewa schehlastiba prett teem, kas sawus grehkus firsnigi noschelho. Ta deht nu arri atsihfin:

kahdu bahrgu sohdbibu tee sew sakrahj, kas to schehlastibas laifu ne leef wehra un zeetfurdigi paleef sawos grehfs.

Ber tu, at swehtajs Deews! swehti muhs eefsch tawas pateefibas, jo taws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

Mihli draugi! Muhsu Rungs Jesus raud usluhkdams to pilssehtu Jerusalemi, kas swehta pilssehta bija un kurrâ dauds Deewa-bihjigi un swehti zilweft dsihwojuschi un augstos swehtks laudis no wiffahm mallahm sanahkuschis Deemu peeluhgt, fur arridsan Jesus pats, kad winsch diwpadesmits gaddus wezs bija, no saweem wezzakeem tikke aiswests un tur ar preeku Deewa wahrds klaufijees. Nu winsch tas Rungs to paschu pilssehtu usfatta raudadams un behdadams. Winsch gan pa dauds reisehm tohs eedsihwotajus bij mahziis, bet tee nekad ne klaufija winna swehtahm mahzibahm un palikke jo deenas besdeemigaki, ta, ka mehst to redsam, kad lassam muhsu schis deenas ewangeliumâ; jo te stahw: „kad Jesus tuwu klacht nahze pee Jerusalemes, tad winsch usluhkoja to pilsfatu, un to apraudaja; Sazzidams: kaut jelle tu arridsan sinnatu, un pascha schinni tawâ laika, kas pee tawa meera irr wai-

jadsigs! Bet nu tas irr apflehpts preefsch tawahm az-zim. Zo tas laiks nahks pahr tewim, ka tawi waidineeki apfahrt tewim un taweem behrneem ar tewim, weenu lehgeri ar ratteem apmettihs, tewi apsehdehs, un wiffas mallas spaidihs. Un gluschi isphohsihs, un ne weenu akmini ne atstahs us ohtru, ta pehz ka tu to laiku tawas peemekleschanas ne effi atsinnuse. Un winsch gahje basniã, un fahze isdsiht, kas tur eeffschã pirke un pahrdewe.“

Te mums, draugi! ne buhs saprast, ka tas Kungs Jesus tohs Jerusalemes nammus apraudajis: ak ne, winsch raud pahr teem zilwekeem, ta deht, ka winni no ta pateefibas zella nomaldijuschees un tahdu zeltu stai-ga, kas winnu meefas eewedd eeffsch laizigu nelaimi un tahs dahrgas dwehfeles eeffsch muhschigas pasufchanas. Lai nu gan winsch wehl ne bija eeffsch tahs pilsfehthas eegahjis, tad tomehr winna swehtas un spohschas azzis jau no tahlenes redseja, ka winni tahdu besdeewibu darra eeffsch to pilsfehthu un paschã Deewa nammã, ko, ta sakkoh, par slep kawu bedri bija pahrwehrtufchi, tur eeffschã pirkdami un pahrdohdami un zittu besdeewibu darri dami. Aehninsch Salamans ustai fija to Deewam par gohdu, par luhgschanas nammu zilwekeem un Deews tas Kungs eeffsch ta pascha parahdija sawu gohdibu, ka to lassam swehtã bihbelẽ. Zo tur stahw: „Kad tee preesteri no tahs swehtas weetas isgahje, tad pildija weena padebbes ta Kunga nammu, un tee preesteri ne warreja stahweht, un kalpoh tahs padebbes deht. Zo ta Kunga gohdiba bij ta Kunga nammu peepildijust.“ (1. Aehn. 8, 10, 11.)

Tahdu swehtu weetu nu bija tee Zuhdi sagahnijufchi ar tumfibas-darbeem, paschi zaur to fewim nopelnidami laizigu nelaimi un muhschigu pasufchanu. Rahda laiziga nelaima gan warr wehl buht leelaka, ne ka ta, ko schee Jerusalemes eedsihwotaji zeete pehz laika, pahr ko lassam wezzõs stahsids. If weenam

kristitam zilwekam, tahdu breefmigu nelaimi dsirdoh, schauschallas usnah, fewischki, ka weena gohdiga gas-pascha sawu paschu jaunu behrinu schubpli nokahwuse, weenu pussi patte apehduse un ohtru pussi teem farra-landim preefschã zehlfuse, kas apfahrt ffraidijufchi ehst melledami. Muhsu firdis ta teek iskaufetas, ka waffs eeffsch pohda, kad redsam sawus mihtus behrinus wahjibã lohkotees, bet schi gaspascha — sinnams ka gan ne bes firdis-fahpehm — leek sawam behrinam appaksch affa nascha lohzitees, ko patte, mahte buhdama, nodurr. Kas winnas firde ta bij apzeetinajis, ka winna sawa behrna slep kawu palikke un winna nokautas meefinas patte apehde? Bads un grehki, ar kur-reem winni tee eedsihwotaji schehligu Deewu bija ap-kaitinajufchi, padarrija winnu firdis zeetas un ne schehligas; jo winni, no badda pahrwarreti, ka pufsmirru-schi stai gaja apfahrt zits zittu nomaitadami un aprihdami. Tur dauds tuhkstoschi baddã nomirre un arridsan dauds tuhkstoschi ar soh bina afmini tikke nokauti; un tohti dauds, kas wehl tikke usgreesii ar nascheem no seltu melledameem eenaidneekeem, kas bija redsejufchi, ka weens Zuhds seltu eerihjis. Un tee, kas wehl dsihwi palikkufchi, tikke pa wiffu pasauli isklidinati, par muhschigeem wehrgeem pahrdoh, un wehl zitti plehfigeem swehreem preefschã mesti, kas winnus aprihijufchi. Ak, zif dauds breefmas wehl winni naw zeetufchi, kas tanni stahstu gramatã naw usraksihts, zif wehl tur assaru isleets un zif affinu istezzinahts! — Ta nu tad pee winneem notikke, ka Pestitajs jau zittã laika bij flud-dinajis, fazzidams: „Us jums nahks wiffas tahs taifnas affinis, kas isleetas wirs semmes, no tahm affinim ta taifna Ahbela, lihds tahm affinim Zakarijasa, Barakijasa dehla. — Pateefi es jums falku, ka tas wiff-notal us scho tautu nahks. Jerusaleme! Jerusaleme! kas tu nokauj tohs praweeschus, un ar akmineem nomehta, kas pee tewim suthiti! Zif reisi es esimu tawus

behrnus gribbejis sakraht, kà kahda wista sakrahj farous zahlischus appaksch saweem spabrneem, bet juhs ne gribbejat. Redsi, juhsu nams taps juns pohstà atstahs." (Matt. 23, 35—38.)

Redseet, draugi, kà grubti teem klahjabs, pahr kurreem Deews sawu dufmibas-bikkeri isleij. Scho nahkamu nelaini muhsu Kungs Jesus Kristus skaidri redseja un ta pehz winsch raudaja un affaras no sawa swehta waiga us semmi nopillingaja. Jesus ne raud ta, kà meh's zilweku behrni daschkahrt raudam pahr neeka leetu, kas mums ween useet, bet winsch raud pahr tahdu nelaini, kas dauds tuhkstoscheem zilwekeem usgahje. Al swehtas un pateefigas bij wiffas schahs affaras, fo Jesus raudaja; tahs ne mas ne bija dufmibas, bet ihstas schehloschanahs affaras. Un at, kahdas ruhktas tahs schehloschanahs affaras bija, fo winsch pahr to pilsehtu Jerusalemi raudaja, redsedams, kà patte pirma Deewa isredsehta tauta tik leelu besdeewibu darra; ne mas no grehkeem ne atgreeschahs, bet jo deenas leelafas besdeewibas eekriht. Tas schehlig's Deews winnus tik brihnischligi bij waddijis, fargajis, atpestijis, aistahwejis un pestijis no ta grubta darba, kas winneem bija uslikts no ta kehina Waraiis un winnus tik brihnischki waddija zaur juhru ar faufahm kahjahm us tahdu semmi, kur peens un meddus tekk. Stahw rakstih's: „Rad Mofus sawu rohku issteepe pahr to juhru, tad likte tas Kungs to juhru notezzeht zaur weenu stipru austrinu wiffu nakti, un taiffja to juhru faufu, un tas uhdens tappe pahrschfirts. Un Israeta behrni eegahje juhras widdu faufahm kahjahm, un tas uhdens bija teem par muhri pa labbu un kreifu rohku." (2. Mof. 14, 21. 22.)

Redseet, draugi, kà mihtojama bija schi zilweku tauta Deewam un nu pahr to paschu muhsu schehligais Kungs un Pestitajs gauschi raud.

Al kristih's zilweks, kas sawu prahtu ta irr ap-tuunshojis, ka tu ne warri apdohmaht, kas pee tawa meera derrigs un waijadsigs! „Jo ja Deews tohs ih-paschus sarrus (sawu isredsetu tautu, tohs Juhdus) ne irr faudsejis; ka jashu winsch arri temi ne faudsi! Tad raugi nu to Deewa laipnibu un bahrsibu! To bahrsibu pahr teem, kas irr krittuschi, bet to laipnibu pahr temi, ja tu eeksch tahs laipnibas palikfi? zittadi tu ar-ritsan tapfi iszirts." (Reem. 11. 21. 22.) Muhsu Kungs Jesus ne raud pahr to pilsehtu Jerusalemi ween, bet pahr wiffu pasauli, un, arri pahr mums kristiteem zilwe-keem winsch sawas affaras rittinaja. Winsch sinnaja, kas pehz notiks; preeksch winna ne kas ne bij un nam apstehpis, ir tas, kas lihds pasaules gallam wehl no-tiks. Ta pehz winsch gauschi raud pahr mums, fo winsch tik dahrgi atpestijis un atpirjis, ne ar seltu jeb sudrabu, bet ar sawu swehtu meesu un ar sawu dahrgu affini, kas pee frusta kohka nokautas un istezzinatas. Un nu, kas tik dahrgi atpirkti un tik grubti atpestiti, tohs winsch ar sawahm swehtahm un spohschahm azzim redi, ka tee wehl dauds maldisees us to muhschigu pa-suschanu. Kà tad nu ne buhs winnam schehlorees un raudaht pahr mums, winnam, kas muhs tik karsii mih-lojis, nodohdams sawas swehtas meesas un affinis, ka ar tahm muhsu dwehfeles isglahbtu no ta elles ugguns, kas muhschigi nedseest.

Al, ta deht, steigtimees un luhgim sawu Kungu Jesu, lai winsch pahr mums wairs ne raud un ne is-speedifim wairs no jauna winnam affaras, ne fittifim winnu wairs ohtru reis' frusta ar saweem grehkeem, jo Deews ne leekahs apstneetees. Atgreesimees no greh-keem un tohs padarritus noschelosim ar karsstahm affa-rahm. Luhgim winnu raudadami un mettifimees dsitti pasemmodamees pee sawa debbes-Zehwa kahjahm semmè wehl schinni schehlastibas laika; jo tahs scheh-lastibas durwis wehl stahw atwehtas lihds gallam un

stahw wakkâ no rihta lihds pat wakkaram, un paschâ nalks widdû winnas atverrahs, kad kas pee tahm klaudsina. Al gauschi mas tahdi atrohdahs, kas scho schelastibas laiku wehrâ leef un wehl masaf tahdu irr, kas pee schahm atwehrtahm schelastibas durwim nahf. Bet turpretti, Deewam schehl! lohti dauds tahdi tohp atrasti, kas steidsahs pee tahm aisehgeletahm durwim, tahs atplehst wakkâ. Tahs aisehgeletas durwis irr tee grehki un muhsu meefas-kahribas, ko muhsu Rungs Jesus Kristus irr aisehgelejis; winsch tohs lihds ar sawahm swehtahm meefahm lihds lifke peekalt pee stabba un tad pehz lihds nehme sawâ kappâ un tohs tur paflehpe preefsch ta swehta un taifna Deewa. — Dauds, dauds tahdi irr pee mums, kas tahm atwehrtahm schelastibas durwim garram eet, un steidsahs sawas meefas-kahribas padarriht un tohs apflehtus grehkus no jauna atfal nifni wairoht. Us tahdeem teef fazzihst: Juh's akli un ne saprattigi laudis, ka pehz juhs tik ilgi kawejeet un ne nahkat pee tahs schelastibas, pee ka juhs dauds un daschfahrt tohpat aizinati un passubbinati.

Tas laiks drihs nahks, ka tahs schelastibas durwis taps aissehgtas, ka ne weens tur wairs ne warreh's eekschâ tift un ta elle tad aprihs tohs ar sawu ne apdschschanu ugguni, fur tee degdami ne sadegs, bet muhschigi brehks un waimannahs. Ta pehz

Gan tad daschfahrt waidesi

Wehl pee kappâ mallahm;

Gan sirds-meeru meklesi,

Bet nu laiks pagallam.

Saukfi gan:

„Schehlo man,

Deews! zaur tawu Dehlu!“

Bet tas jau buhs wehlu.

(Wids. ds. gr. № 582.)

Al, ta pehz lai iffatrs, sawas laizigas un muhschigas laimes deht, pee laika apdohma, kas pee winna meera wajjadfigs, ka tam pee sawa kappâ mallas wairs

naw ja-waimanna un ja-brehz, jo tad winna brehtschana wairs ne tiks paklausita. Deews mums pawehl septitâ deenâ no wisseem rohku darbeem atstahtees un pahr sawu dwehfeli gabdaht, un ja nu meh's schinni swehtâ deenâ darbu deenas darbus darram un krahjam tahs isnihzigas mantas, kas masu brihdi ween pastahw, woi tad meh's ne mihtojam wairak to mantu, ne kâ Deewu? Un kad nu ween reis schi manta tahdam zilwekam ja-attahj, pee kurras winsch tik zeeti turrejees un ko winsch tik karsii mihtojis, ne mas ne behdadams pahr sawu muhschigu mantu, fur tad winsch nems meeru un preeku sawai dwehfelei, kad winsch gullehs us nahwes-gultu? Tad, ak tad no winna buhs tahtu nohst tas saldais preeks un augstais meers, ko Deews fohlijis saweem paklausigeem behrneem un ko Jesus pelnijis preefsch teem, kas Deewu mihto no wiffas sirds un no wiffas dwehfeles, no wiffa sawa prahta un spehka.

Tahdeem, ak tahdeem, dohd mums, mihtais Rungs un Deews, wisseem palikt zaur tawa Garra paligu, ka katrs tewi to muhschigu Tehwu no wiffas sirds un dwehfeles mihto. Sirds dibbenigi tewi, Deews Tehws! arri luhdsam, pafargi muhs tawus ne zeenigus behrnus no ta, ka meh's to ne mihlejam, kas tew ne patihk un ko tu sawôs swehtôs bauftôs mums aiseleedsis darriht. Al scheligais Rungs un Deews, peedohd jelle mums tohs grehkus, ar furreeem meh's lihds schim prett tewi noseeguschees un lai no tawas neisfakamas schelastibas weena lahfitte teef isleeta pahr mums nabbageem grehzimeekeem, ka meh's sawôs grehks ne paleekam isfamiffuschi — un lai tawa mihta Dehla dahrgs nopelnijums irr un paleek muhsu dwehfelem par eepreezinafchanu un apmeerinafchanu. Sewischki palihds arri, ka meh's ik deenas un ik stundas apdohmajam, ka schis laiks irr ih's un ka ta deht mums ja-trauzahs gabdaht pahr to, kas pee muhsu dwehfeles meera irr wajjadfigs.

Redf! Deews' ukturr' d'fihwibu
 Wehl ar lehnprahribu,
 Wehl dohd us isglahbschannu
 Sawu schehlastibu.
 Sanemm' to!
 Peeluhfu,
 Ka zaur atgreeschannu
 Dabbu peedohschannu! Amen.

(Wids. ds. gr. № 582.)

Pateefibas leezineeks

pirma padesmita swehtdeenâ pehz
 waffaras swehtku atfwehtes.

Tewi, af Kungs Jesus! taggad firsnigi peesauzam
 un tizzigi peeluhdsam, paklaufi scho muhsu firsnigu
 luhgschannu un tizzigu peesaukschannu. Mahzi mums,
 af Pestitajs! schinni swehtâ stundâ ar taweem sweh-
 teem dahргеem wahrdeem to swehtu gudribu, ka mehš
 warram pasemmotees appafsch Deewa ta muhschiga
 debbes-Zehwa stipras un warrenas rohkas tâ, ka pee-
 nahkabs, ar ihstenu firšs pasemmibu un palihdsi, af
 Kungs Jesus! mums wahjeem laudim, ka grehziga
 lepniba muhs ne peewill; jo muhsu wahjais prahts un
 ta launa firšs muhs daudskaht flubbina us to greh-
 zigu lepnibu. Un tâ dauds no mums zaur to bohja eet,
 palidami par taweem eenaidneekem un tihscheem greh-
 zineekem, kas sakrahj sawahm dwehfelehm to muh-
 schigu pasuschannu. Af Kungs Deews, schehligais
 Tehws debbesis, apsehlofees pahr mums un dohd
 mums tarwu zeenigu swehtu Garru, kas mums palihds
 isfargatees no tahs grehzigas lepnibas, kas irr muhsu
 muhschigas nelaimes wairotaja. Paklaufi, af firšs

schehligais Tehws debbesis, scho firsnigu luhgschannu,
 fo mehš taggad weenprahrigi ar tarwa Dehla wahr-
 deem luhdsamees:

Muhsu Tehws debbesis ic.

Muhsu schis deenas swehts ewangeliums atrohahs usraf-
 sihts ta preezas-mahzitaja Lu h k a s a swehts stahstos,
 astotâ padesmitâ nobakâ, un tur no Itas lihds 14tu per-
 schu muhsu wallodâ tâ skann:

Jesus fazzija arridsan us zitteem, kas us few
 pascheem palahwehs, ka tee taisni effoh, un zit-
 tus nizzinaja, scho lihdsibu: „Diwi zilweki gahje
 us basnizu, Deewu peeluhgt, weens, wariseeris,
 ohtrs, muitineeks. Tas wariseeris stahweja saw-
 rup, un luhdse pats pee fewim, schohs wahrduš
 fazzidams „„es tew pateizu, Deews, ka es ne
 esmu ka zitti laudis, tee laupitaji, ne taisnigi,
 laulibas pahrfahpeji, nedf arri ka schis muiti-
 neeks. Es gameju diwi reis' neddelâ, un dohmu
 to desmitu teesu no wissa manna padohma.““
 Bet tas muitineeks stahweja no tablenes, ne
 gribbedams nei sawas azzis pazelt us debbesi; bet
 fitte pee sawahm kruhtim un fazzija: „„Deews,
 effi man grehzineekam schehligs.““ Es jums
 fakku, schis nogahje sawâ nammâ taisnohts pahr
 to ohtru; jo kas pats pa-augstinajahs, tas taps
 pasemmohts, un kas pats pasemmojahs, tas taps
 pa-augstinahs.““

Schinni swehtâ ewangeliumâ muhsu Kungs Je-
 sus muhs mohdina pretti stahweht un uswarreht to
 grehzigu lepnibu, ar fo tee wariseeri wiinna laikâ irr
 leelijuschees un ar fo wehl taggad daschs leekulis lee-
 lahš, sawâ ne apdohmigâ un lepnâ firđi dohmadams,
 ka winsch ar saweem darbeem fo no Deewa nopelnoht
 un ne mas ne atsiht, ka tâ irr Deewa ta mihta debbes-

Zehwa tihra schehlastiba ween, ko tas pee few reds lab-
bu effam. Jo, kad tas fwehtais Deews ar fawu palihd-
sibu no tew atstahjabs, tad tu azzu-mirkli warri faunâ
un grehkâ eekristi. Za pehz, af zilweks, atsihstii ar pa-
teizibu Deewa schehlastibu, kas tewi walda, ka tu greh-
kâ un faunâ ne effi eekrittis un ne leppojees prett fawu
nabbagu maldidamu brahli tif lohti. Mahzees no
fawa Pestitaja schihs deenas ewangelinmâ, ka tas naw
wis Deewa prahts, nabbagu maldidamu grehzineeku
neganti apfmeet; bet raugi labbak winnu no ta launa
zetta atgreest. Buhtu ta Deewam labpatihkama leeta
bijuse, tohs grehzineekus pahrleeku apfmeet un nizzi-
nabt, tad winna mihtais Dehls muhsu Kungs Jesus
ne buhtu fazzijis pahr to grehzineeku: „es juns falku:
schis nogahje fawâ nammâ taifnohts pahr to ohtru.“

Za pehz tad mehs no schi ewangeliuma mahzi-
simees apdohmah:

ka mehs ne warram tohs grehzineekus ap-
fmeet un prett winneem leelitees, ka mehs
pafchi taifni un bes grehkeem effoht, ta
dehl, ka mehs ne warram redseht winnu
firdi.

Bet tu, af fwehtajs Deews! fwehti muhs eeksch
tawas pateefibas, jo taws wahrds irr ta patee-
fiba. Amen.

Mihli draugi! Ka pehz mehs newarram
tohs grehzineekus apfmeet? Za pehz, ka mehs
pafchi arri grehzineeki bijam un wehl taggad effam; jo
kaut gan nu mehs ne sohgam, ne wittam, ne burram,
ne pahrfahpjam laulibu ic., tad to mehr mehs ne-
drihkstam prett zitteem leelitees un fewis
par fwehteem faukt. Za mehs to darram, tad
muhsu lepniba irr leelaka, ne kâ ta wariseera lepniba
schinni ewangeliumâ un zaur to mehs tad wairak ap-
grehkojamees prett to debbes-Zehwu, ne kâ daschs

rupjfsch grehzineeks. Tahda lepniba lai no muhsu
prahta pagallam isuhd. Kaut gan mehs taifnigi dsihz
wojam un dohmajam dsihwoht, tad to mehr klubpam,
maldamees un apgrehkojamees prett to fwehtu un taif-
nu Deewu. M o h s u s bija pateefigs un ustizigs kalps
preeksch ta Kunga, bet to mehr winsch ne bija bes greh-
keem; winna leelais grehks bija schis, ka winsch fitte
pee akimna ar fawu fiksi, us kurre tam ar wahrdeem
ween wajadseja fazziht. Maria bija schlihta un
fwehta Jumprawa, kas fawâs meefâs nesse muhsu
Pestitaju un to mehr ta ne bij bes grehkeem, ta pehz,
ka ta us to engeli, kas tai pasluddinaja, ka ta Deewa
Dehlu dsembeschoht, fazzija: „kâ tam buhs notift?“
(Luh. 1, 34.) Zakarijas tas basnizas-kungs arri
bija taifns preeksch Deewa, darridams pehz wisseem
Deewa baufleem, tad to mehr tas ne warreja fazziht, ka
effoht bes grehkeem; jo winsch apgrehkojabs ar ihseem
wahrdeem, tâ fazzidams us engeli: „pee ka es to sin-
naschu?“ (Luh. 1, 18.) Ja nu tee sinnami fwehti,
taifni un no Deewa isredsehti zilweki pee tif masas wai-
nas irr apgrehkojuschees, kâ tad mehs, kas mehs it-
deenas grehkojam, warram fazziht, ka mehs effoht bes
grehkeem? Ak, leela, leela, lohti leela lepniba wehl
pahr mums walda, ja mehs to fakkam, ka mehs bes
grehkeem effoht; un tahdi lepnii irr tam Kungam muhsu
Deewam weena negantiba. Jo kas preeksch winna ta
fwehta un taifna ar tahdu wiltigu lepnibu leppojahs, tee
teescham ne mas ne atsihst to; ko tas Kungs Kristus un
winna fwehti apustuli mahza, un kâ, ihpafchi, tas fweht-
tais Pahwils falka: „Wiffi irr grehkojuschi, un teem
ta teikschana truhksti preeksch Deewa. Un tohp taifnohti
bes nopelna, no winna schehlastibas, zaur to atpirl-
schanu, kas zaur Kristu Jesu irr notikkuse, ko Deews
papreeksch' irr molizis par falihdsinaschanu, zaur to tiz-
zibu eeksch winna affini, ka tas fawu taifnibu parah-
ditu, zaur pameschanu to papreeksch' darritu grehku.“

(Neem. 3, 23—25.) Tà tà, draugi, zaur Jesus dahrgahm affiniim ween mehs tohpam tahs muhschigas dsihwofchanas taisnoti mantineeki, ne no few pascheem, „jo mehs wiffi klupam dauds.“ (Jehk. 3, 2.) Un: „kurschs warr fazziht: Es esnu schkirtsis sawa firdi; es esnu ffaids no manneem grehkeem?“ (Gal. fakk. w. 20, 9.) Ja mehs to dohinatu, ka mehs no fewim effam zeenigi to muhschigu dsihwofchanu dabubht, tad mehs sawas dwehfeles tohti peekraptu, un tahs nowestiu eeksch to muhschigu pasufchanu, fo teescham effam nopelnijuschi ar saweem darbeem, bet ne to muhschigu dsihwofchanu. Jo ta muhschiga dsihwofchana, fo mehs tizzam, gaidam un zerrejiam dabubht, tappe mums dohta zaur to besdibbenigu Deewa ta muhschiga debbes: Tehwa schehlaslibu un zaur Jesus Kristus, ta weeniga Deewa Dehla dahrgu nopelnu, tà, ka mums semmè mesdamees ja-dseed:

Muhsu pascha wehrtiba

To naw pelnijusi;

Bet ta Tehwa mihliba

Muhs irr scheljojusi;

Tawa tohti mihtka firds

Usnehme scho krusu,

Ka ne weens, no fewim schkirts,

Sawos grehkös sustu.

(Wibf. ds. gr. № 158.)

Swehti, taisni un ihsten' Deewa-bihjigi mums wisseem kristiteem zilwekeem peenahkäs dsihwoht un staigahht schinnt pasaulè, un no wiffa spehka teem grehkeem un grehku fahrneem pretti turretees; jo us to mahza un flubbina muhsu schehligajs Kungs un Pestitajs sawas swehtas un dahrgas mahzibas, ka mums buhs labbus darbus darriht. Bet tur klacht arri mahza, ka mums ne buhs us saweem darbeem pakautees, dohmadameem, ar teem to muhschigu dsihwofchanu nopelnih. Nè, teescham nè! tahda lepniba lai no muhsu prahtha pagallam isfuhd, jo ar to mehs pasandam to

schehlaslibas algu, ar fo Deews muhsu schehligais Tehws muhs zaur sawu besdibbenigu schehlaslibu gribb apdahwinahht, prohti, to pasemmigu dwehfele ar to muhschigu lihgsnibu, fo Jesus preeksch tahm nopelnijis zaur sawahm ruhstahm mohkahm un grubtu krusa nahwi, „ka mehs teem grehkeem atraiti, tai taisniba dsihwohtum.“ (1 Pehk. 2, 24.) Ta pehz tad, lai nu ifweens no mums palaujajs us ta mihta debbes-Tehwa schehlaslibu, fo winsch zaur sawu Dehlu Jesu Kristu mums apfoblijis doht. Bet arri, lai mehs tà dsihwojam, ka mehs tohpam zeenigi pee tahs Deewa schehlaslibas, fargadamees no wisseem grehkeem. Jo tas darbs, fo tas wariseeris bij' darrijis, ne bija Deewam par reebfchanu, ir tas ne, ka winsch basniza gahje Deewu luhgt un Deewam pateikt par to schehlaslibu, ka tas winnu pasargajis, ka winsch grehkös naw eekrittis. Bet winna lepnais padohms bija Deewam par reebfchanu, ka winsch sahje leelitees ar saweem lepneem darbeem, un to pateefigu muitineeku, kas no firds dibbina to Kungu sawu Deewu pecluhdse, apfnahdeht. Kai nu gan arri pee winna tahdi labbi un teizami darbi buhtu bijuschi, ka winsch leelijajs, tad tomehr winnam ne peenahzesh ar teem leppotees; jo Deews pats to jau gan sinnaja un bija klacht, kad winsch tohs darrija, kam tad wehl wajjadseja stahstihht? Pateefi, ta naw ne kahda Deewa pecluhgshana un pasemmoschanahs ap-paksch winna siipras un warrenas rohkas, bet tibra lepposchanahs un fewis pa-augstinashana ween. Un muhsu Pestitajs fakka schihs deenas ewangeliuma tà: „Jo kas pats pa-augstinajajs, tas taps pasemmohts un kas pats pasemmojahs, tas taps pa-augstinahts.“ Ta pehz nu

Ar lepneem darbeem wiff irr welk;

Tohs ne buhs Deewam preekscha zelt,

Bet schehlaslibas luhgtees.

(Wibf. ds. gr. № 732.)

Lai tad nu eespeescham dsitti sawas firdis scho dahrgu Jesus mahzibu, ar ko winsch muhs schodeen tik mihligi mahza, un mohdina, gribbedams sawas dahrgi atpestitas krislitas draudses lohzeklus pataisfht par sawas walsibas mantineekeem. Za pehz tu, Kristus draugs, kad tu pee few atrohdi schehlasibas brihdi, ka pahr tew' ne kahds grehks ne walda, tad ne dohma pee few' tahdas weltigas dohmas, ka tu jau itten swehts un taifns effoht, un warri jau zittus apsmheet un neerwaht. No ta, ak no ta lai meh's, draugi, fargajamees! ta irr grehziga lepniba, ar ko tee leekuli leppojahs prett Deewu un prett saweem turwakeem. Schee, schee irr tee, kas ne mas ne apdohma pahr to, kas pee winnu meera derrigs un wajjadfigs; tee, tee fewim sanda, ta debbes-Zehwa schehlasibu, ar ko winsch muhs gribb apdahwinahht zaur Jesu Kristu sawu mihlu Dehlu. Zo jau redsam pee laizigas buhschanas, zif dauds labbuma un laimes pasaude tahds zilweks, kas ar saweem darbeem leelahs. Woi gan tahds kalps tohp zeenih's un ustizzehts, kas prett saweem kungeem un faimneekeem lohti leelahs un leppojahs ar saweem darbeem, un fur tomehr ne kas naw paklakä, ka ween tee tufchi leelibas lepni wahrdi, ar ko pahr zitteem gresnojahs. Un kaut arri dascham tahdi labbi darbi buhtu bijufchi, tad tomehr tas ar sawu lepnu leelibu winnus dikti nomasina. Zo ik katrs preekschneeks dohma un us winnu fakka: „Tew jau peenahkahs darbus labbi strahdaht. Ko tad tu, leekuli! ar saweem labbeem darbeem schè leeles un leppojees prett mannim?“ Za, mihli draugi, ta tohp schein' laizigi tee, kas pee laizigahm leetahm pa-augstinajufchees, pasemmoti un tapat winni arri taps pasemmoti pee garrigahm leetahm. Zo tas wahrds ne suddih's, ko Jesus fazzija: „kas pats pa-augstinajahs, tas taps pasemmohts.“

Uk, zif lohti swehts un pateefigs irr schis muhsu Pestitaja dahrgais wahrds! Ka wiffi winna wahrdi

irr tihra pateefiba ween, ta arri schis swehtais wahrds, ar ko winsch muhs schodeen mahza, irr pilns tahs swehtas pateefibas. Uk ta pehz lai meh's no wiffas firds tam effam paklaufigi un pehz ta darram, tad meh's buhsin winna ta Runga pateefigi mahzekli un ta mihla debbes-Zehwa ihstemi behrni un tad meh's zaur to ta schehliga Zehwa schehlasibu un ta mihla Runga un Pestitaja Jesus Kristus dahrga nopelna labbad palikfin tahs muhschigas dsihwoschanas taifnoti mantineeki.

Kad nu wiffu to schis deenas mahzibu pehz kahrtas apluhkojam un pahrdohmajam, tad atfihstam, ka arri ta pehz newarram dascham, ko par leelu grehzineeku usskattam, winna grehkus pahrmest, ka meh's ne warram redseht winna fir di. Zo dauds kahrt ta noteek, ka tohp redsehti zilweki, kas dsihwo swehti, taifni un Deewa-bihjigi un tomehr us reis' eekriht grehka — ka tas jau pee mums wahjeem zilwekeem mehds notift. Un kad nu meh's ar to pakluppufchu zilweku kahdu laiku ne teekam kohpa, un pa scho laiku winsch atkal firsnigi irr atgreesees un no Deewa isluhd'sis sawu grehku peedohschanu, un atkal dsihwo, ka papreeksch, swehti, taifni un Deewa-bihjigi — kad nu meh's winnu turretu wehl un fauktu par grehzineeku, woi tad meh's prett Deewu ne apgrehtotohs? Pateefi, ta buhtu leela negudriba ta darriht un zaur to meh's no Deewa bahrgu fohdibu nopelnitu, apsmahdedami Deewa schehligu firdi un gudru padohmu, ka winsch to kluppufchn pazehlis, to maldidamu atgreesis un sawam eenaidneekam peedewis. Meh's jau wiffi paschi effam grehzineeki, ka tad drihstam ar lepnu firdi zittu apsmheet un fauna list? Daschu reis' meh's paschi ne kahdu faunu ne effam mannijufchi pee ohtra, bet tomehr klaufam, ko lischki un klangi pahr winnu teiz un zaur to — daschu reis' glufchi pa ne pateefi — sawu turaku fauna un apsmeekla zel-tam. Woi tas irr pareisi? — Deewam ween irr ta gudriba, skaidri sinnaht, kahds kurfchs zilweks irr;

„winsch israuga to besdibbenu un tahs firdis, un nemm wehrâ winnu gudras apnemfchanas. Jo tas Rungs sinna wissu sinnafehanu, un eeskattahs eefsch tahs pafauls simehm, stahstidams pagahjufchas un nahkamas leetas, un atflahdams to apflehptu leetu atfihfchanas. Winnam ne irr apflehptas jeb kurras dohmasfchanas, nedf arri jeb kahds wahrds preeksch winna apflehpts irr.“ (Sih. 42, 18.) Un winsch pats fakka: „Es, tas Rungs, ismannu to firdi, un pahrbaudu tahs ihfhtis, un dohnu ikkatram pehz farweem zelteem, pehz teem augteem farwu darbu.“ (Jer. 17, 10.) Lai no schis deenas ewangeliuma atfihstam, kurschs no teem dirweem luhdsejem bija Deewam lab'patihkams, woi tas, kas to ohtru apfmeheje, woi tas apfmeijamajs? Pateefi, draugi! ta lepna wariseera leeliba ne patilke tam Rungam muhsu Deewam, jo ta bija winnam par reebfchanu; bet tur pretti ta mutineeka firsniga pasemmoschanahs appaksch winna warrenas rohkas, bija winnam par faldu smarschu un par lab'patihkamu uppuri, fo winsch schehligi usluhkoja. Ta palikke schis neewahs taisnaks, ne ka tas neewatajs. Ta pehz

Kad wairak labbu es
 Pahz zitteem sche padarru;
 Kad wairak gudribas,
 Ka zitti, rahdibt warru:
 Woi ta pehz klahjabs man
 Prett winneem leppotees?
 Ak! ne no man, no tew
 Nahk, fo es spehju, Deews!

(Widf. ds. gr. N° 386.)

Tee wariseeri dsihwoja weltiga lepniba, leelidamees, ka winni effoht Ahbraäma behrni, israhdidamees swehti no ahrenes un turredami tohs nabbagus mutineekus par leeleem grehzineekeem. Ta pehz muhsu mihlais Pestitajs winneem leek scho lihdsibu preekschâ, par pamahzifchanu, teem lepneem, ka to schodeen dsirdejam. Tahdi lepni arri wehl taggad muhsu laikds atrohdbahs

starp kristitas draudses, ta, ka tee farwus grehkus ne mas ne atfihst, kant gan tee dauds leelaki, ne ka ta tuwaka, fo winsch par rupju grehzineeku turr! Tahds ar lepnu prahtu un zeetu firdi tam, kas gan taisnaks, ne ka winsch, ne kaunahs tohs mafus grehkus pahrmest. Ak Deewam schehl! to mehs schinni grehziga pafauls dauds fahrt redsam pee dascheem teefnescheem, kas paschi irr tihri sagti, maugimeeki, dschraji un tihfschi grehzineeki, tee daschu reis' tohti eedrohfschinajabs, to, kas taisnaks, ne ka winni, wajjaht un nizzinaht. Sewisfschi tur tas negants grehks wiffwairak noteek, fur weenam semmam prett to augstu ja-teefajabs, — tur, teefcham, tur noteek leela Deewa saimoschana un nizzinaschana; tur teek mas pehz taisnibas luhkohts, un spreests. Ko tas augstinannis grihb, tas tam nabagam semmakam tohp darrihts; un bes to winsch, daschfahrt, wehl turflaht teek wajjahts, apfmeets un nizzinahts, ka besprahfigs lohps. Ak, kant tahdi glehwi teefneschi pee laika buhtu apdohmajufchi, kas pee winnu laiziga firds- un muhschiga dwehfeles-meera derrigs, tad winni gan pa to plattu grehku leelzettu ne malditohs, dohmadami sewim pa-augstinaschamu dabhuht no ta augstamma, kurru tee, netaisnu buhdamu, par taisnu noteefajufchi. Ak, draugi! no ta ne kas ne tiks; jo tas pats wehl buhs juhsu pasemmotajs, farwa laikâ juhs smeekla un kauna lifdams preeksch wisseem gohdigeem zilwekeem. Tau scheit' juhs tapfeet pasemmoti un ja juhs zaur scho laizigu pasemmoschamu un kaunu farwus grehkus ne noschehloseet, tad, teefcham! arri juhsu dwehfeles taps pasemmotas. Tur „tad stahwehs tas taisnais ar leelu drohfschibu teem itt pretti, kas winnu apbehdinajfschi.“ Un juhs netaisni, prahta aisgrahbti, tad fazzifeet: „Ko irr mums nu ta lepniba palihdsejufi? un fo irr mums ta baggatiba ar to leelibu labbu darrijufi?“ (Sal. gubr. 5, 1. 8.) Un tas taisnais swehtais Deews juhs no few' atstums nohst, fazzidams schohs bailigus wahr-

dus: „Gita nohst no mannim, juhs nolahdeti, muhschigâ uggunt, kas irr fataifihst tam wellam un winna engeleem.“ (Matt. 25, 41.)

Un kad nu mehs, mihli draugi, effam mahzjufchees atsiht: zif tohti mums ja-fargajahs no tahs grehzigas lepnibas, kas irr saudetaja muhsu laizigas un muhschigas lab'klahschanas, tad lai arri tas schehligais Deews dohtu, ka mehs wiffi no tahs fargatohs un lai tas ta muitineeka pateefigais un pasemnigais padohms no mums ne tohp aismirsis. Jo, kurfchs no mums ne gribb ar to muitineeku few pee kruhtim list un fazziht: „Deews, effi man grehzineekam schehligs,“ tas buhtu pagallam apzeetinahst grehzineeks, tihschais grehku kalps un lepnais wariseeris, kas ne mas farwus grehkus ne atsihtu, nedf tohs noschehlotu. Tahdam arri Deews winna grehkus muhscham ne peedohs, kas leels grehzineeks buhdams, tatschu meklejahs taifnotees. Nu tad, lai darram, lai darram arri mehs tâ, kâ tas muitineeks darrija, kad winsch Deewu luhdse. Jo kas zittadi darra, ta Deewa peeluhgshana naw pateefiga; jo kâ warr nabbags grehzigs zilweks leppotees un leelitees ar farwu weltigu taifmbu Deewa preekschâ, kas wiffu sinn un reds? Zilwekus mehs daschureis' ar farwu ahrigu israhdischanu gan warram peewilt, bet ne to swehtu, taifnu, wiff sinnadamu Deewu, kas sinna wiffus muhsu firschu padohmus un reds wiffas muhsu dohmas no tahtenes, ka mums ja-sakka:

Kungs!

Sirds dohmas prohti tu;

Ne weenu paslehpt warru.

Tu reds, kad grehkoju,

Un kad es labbu darru.

Un:

Ja tihschus grehkus kad

Es fleppen padarritu

Un zitti zilwek!

Ne mas to ne mannitu;

Tad tu taf, taifnakais!
 To allasch nomanni,
 Un sawâ laikâ tu,
 Pats manni teesafi. (Widf. ds. gr. № 12.)

Ta pehz lai tad nu if weens no mums kas to Rungu muhsu Deewu pateefigi un tizzigi gribb peeluhgt, tas lai tik firsnigi un pasemnigi us winnu nosfanzahs: „Deews! effi man grehzineekam schehligs!

Nu tad, af Kungs Deews, schehligais debbes-Zehws! usfattees us mums tarweem ne zeenigeem behrneem ar schehlastibu, kad mehs tewi no firds un pasemnigi peeluhdsam, ne warredami ne farwas azzis us debbesin pazelt, atsihdami tarwu wiffspehzibu, leelumu, un redsedami, zif ne zeenigi mehs effam prett tew to muhschigas un swehtas debbes gohdibas Rungu. Pallauf muhs, zaur Jesu Kristu, tarwu mihku Dehlu. Amen.

Pateefibas leezineeks

ohtrâ padesmitâ swehtdeenâ pehz
 waffaras swehtku atfwehetes.

Kungs, muhsu schehligais Deews un Zehws! mehs tarwâ preekschâ semmojamees schinni swehta rihta stundinâ un luhdsamees schehlastibu un peedohschanu muhsu dauds-kahrtigu grehku, ar kurreem mehs schinni pagahjuschâ laikâ prett tewi apgrehkojuschees. Upschehlojees, apschehlojees, af Kungs un Deews, pahr mums tarweem ne zeenigeem behrneem, isglahb muhs no tahs grehku warras zaur tarwu Deewa spehku, tâ, ka muhsu wahjais spehks no jauna tohp sliprinahst teem grehkeem pretti turretees un tohs uswarreht, un palift par

taweem ihpafcheem behrneem schein' laizigi un tur muhschigi. No tew ne kad wairs ne atkabhptes sohla muhsfu dwehfeles schinni swehtâ stundinâ, kurrâ muhsfu azzis eerauga uslehfufschu to spohschu schahs pafaules fauliti, kas muhs atgahdina, ka Jesus tas Kungs muhsfu Pestitajs faulei lezzoht irr augfcham zehlees no mirroneem rihta agrumâ, kad winsch muhsfu grehku deht bija nomirris. Par scho tarwu ne-isdibbinajamu Tehwa schehlastibu, ak wissu-waldigais, muhschigais Kungs un Deews, tewi teizam un flawejam, zif ween mehshprohtam un mahkam; — jo muhscham ne spehjam gann' pateift tew muhsfu schehligam labdarritajam. Sanemm tad, ak fanemin, Tehtht schehligais scho tarwu nezeenigu behrnu wahju luhpu gohdu un paklausi ir scho muhsfu firsnigu luhgfschanu, fo Jesus pats mums mahzjis:

Muhsfu Tehws debbesis re.

Muhsfu schihis deenas swehtis ewangeliums atrohdahs us-rakstihis ta prezas-mahzitaja Markusa swehtis stahstis, septita nodakâ, kur tas no 31mas lihds 37tu perschu muhsfu walloda ta stam:

Kad Jesus atkal isgahje no tahm eschahm Dirus un Sihdanas, tad tas nahze pee tahs Galileeru juhras, middu stary tahm eschahm to desmits pilksatu. Un tee weenu kurlu atwedde pee wiannu, kam ta walloda bija panemta, un wiannu luhdse, ka tas tam rohku gribbetu uslikt. Un winsch to nehme no teem laudin sawrup pee mallas; un liffe sawus pirktus wianna aufis, un is-splahwis, aiskahre wianna mehli, un skattijahs us debbes, nopubtehs un fazzija us to: „Epa-ta,“ tas irr: atwerees. Un tuhda wianna aufis atwehrehsh un ta faite wianna mehles tappe swabbada, un runnaja pareisi. Un winsch aiseledse, teem ne bija ne weenam to fazzih; bet jo winsch to aiseledse, jo tee to fluddinaja; un brith-

nijahs lohri pahr to, un fazzija: „winsch wiffas leetas labbi irr darrjis; winsch tohs kurlus darra dsirdofchus un tohs mehms runnajokschus.“

Mihli draugi! Schinni ewangeliumâ mehsh dsirdam, kas weens apbehdinahs zilweks, kas irr bijis kurlus un mehms, tizzis pee ta Kunga Jesus peewesis, lai winsch to dseedina. Winni tee waddoni luhdse to Kungu firsnigi, lai winsch tam nabagam wahrgulam palihds; un tas Kungs muhsfu schehligais Pestitajs paklausi wianna firsnigu luhgfschanu ta, ka tas tanni paschâ azzu-mirkli tappe atraifhts no sawas gruhthas mahjibas. Jo stahw rakstihis schihis deenas ewangeliumâ: „Un tuhda wianna aufis atwehrehsh, un ta faite wianna mehles tappe swabbada, un runnaja pareisi.“ Luhgfsim tad nu arri mehsh to Kungu muhsfu schehligu Pestitaju, lai winsch arri muhsfu kurlas aufis atwere un tahs faites muhsfu mehlu atraifa. Tas Kungs Jesus muhsfu luhgfschanu pateeft paklaufshs, ja ween mehsh paschi ta darrsim, ka peenakhahs un ka tas Kungs muhs mahza sawas swehtas un dahrgas mahjibas. — Ta pehz no schihis deenas ewangeliuma mahjifimees atsiht:

- I. ka dascham zilwekam ta no Deewa uslikta nelaimie par labbu irr un
- II. kahdi tee kurlu un mehmi irr, fo wehl taggad tas Kungs dseedina.

Bet tu, ak swehtajs Deews! swehti muhs eeksch tawas pateefibas, jo tawas wahrs irr ta pateefiba. Amen.

I. Mihli draugi! Gan nelaimigs bija tas nabags zilweks, pahr kurru schinni ewangeliumâ lassijam, — un tif pat nelaimigi arri irr tee, fo wehl taggad muhsfu starpâ tahdus paschus redsam. Woi tahdam

naw lohti gruht', kam walloda irr panemta un mehle fasaistita tã, ka tas ne warr dsirdeht tapat to, fo zitti zilwefi us to runna, kã arri tohs fwehtus dahrgus Deewa un Jesus wahrduß, no kurreem mums, kas mehß dsirdam, pateefigi klausam un pehz teem darram, nahf ta fwehtiba scheit' laizigi simtkahrtiga, bet tur muhschibã tuhstobsch un tuhstobsch'-kahrtigi leelaka, fo muhsu dwehseles tur baudihß eefsch teem ne beidsameem debbes-preekeem un fo tas Rungs Jesus preefsch teem fa-weem dahrgi atpestiteem un winna mahzibahm paflaufigeem irr fataisjiss. Ta pehz tad tehws un mahte pahrlieku noßkumst un grubteem fird'-ehsteem padohdahß, kad teem tahds behrns irr, kas ne dsird ar sawahm aufim un ne warr runnaht ar sawu mutti. Winneem leekahß, ka tas effoht pagallam no Deewa atstahts un aismirsis. — Tahdas dohmas, af kristoligi wezzaki! nedohmajeet wis pahrl sawu nelaimigu behrnu, kam ta walloda un dsirdeschana panemta. Jo wai tad ta pehz Deews tas scheligais debbes-Zehws to zilweku irr pagallam atstahjiss, woi aismirsis, kad winsch to ar laizigahm behdahm peemele? Peeminneet, fo Jesus tad fazzija, kad tam tahß azzis atdarrija, kas bis' atls peedsunnis. Winna mahzekli tobrihd' praffija, woi tam zilwekam tahda grubtiba effoht uslikta sawu, woi sawu wezzaku grehku deht? Bet tas laipnigais Rungs teem atbildeja: „nedß schis irr grehkojis, nedß winna wezzakee; bet (tas irr notizzis ta deht), ka Deewa darbi parahditohß pee winna.“ (Jahn. 9, 3.) Schahdas behdas tik kahdu masu brihdi ween pastahw un drihs beidsahß. Raut nu gan tas teem, kas muhsu laikß ar tahdu wahjibu peemeletti, tahdas behdas ja-zeefsch pa wissu sawu laizigu muhschu, tad tomehr tas tillai irr ihfais brihtinsch ween, kurrã tas (arri) tohp pasargahß no grehkeem un no grehku-sohdibas, pahrl fo taf dascham tihscham un ne atgreesigam grehzineekam muhschigi muhscham buhs

ja-zeefsch, prohti, ka tas zaur sawu launu muttes wallodu zittus nelaimẽ eeweddis. Nu redseet, mihli wezzaki, kas juhs scheljoetees pahrl saweem behrneem, kas ne warroht runnaht, redseet, ka ta naw wis Deewa sohdiba ween, kã to zits ne apdohmigs usfkatta, bet arri Deewa schelstiba un gohds. Jo warr buht, ka, kad Deews winnam buhtu dewis wallodu un dsirdeschanu, ka tad winsch ar scheem diwi lohzekeem apgrehtotohs prett Deewu tã, ka winnam muhschigi buhtu ja-waimanna eefsch elles-ugguns leefmahm. Ta pehz wissu darbi, fo Deews darra, irr labbi un teizami, tã, ka mums ar tizzigahm firdim jafakka:

Deews labbi barr', fo darwidams;

Raut bifferi gan dserru,

Kas man am prahtam ne tihsams;

Us to es tomehr ze'r'ju,

Ka glahbschenu Es redsechu,

Gan Deews man atdohß preeku,

Un saudehs behdu spehku.

(Widß. ds. gr. № 275.)

Pateefi, mihli draugi, mums wisseem peenahfahß to Rungu muhsu Deewu teift un flaweht par wisseem winna darbeem, lai winsch preeku woi behdas dohd; jo, kas tad ween to Rungu gohdina, kad winnam labbi klahjahß un behdu-deenã kurn, tas wehl naw ta scheligah debbes-Zehwa ihstens behrns; nedß arri Pestitaja Jesus Kristus pateefigs mahzeklis; jo schis (prohti Pestitajs) mahza behdu-deenãß pazeesees. Gan tas nu irr teefa, ka tehvam sawß behrns, brahkam brahlis un draugam draugs ar affarahm ja-usfkatta, ka tee ar winneem ne warr mihligi farunnatees un ka tee ne warr winneem sawas behdas un sawus preekus isteift; bet tomehr ar preeku un lihgsnibu un ar leelu apbrihnoschenu arri dasch' reis' tahds zilweks usfkattams, kã teem laudim schihß deenas ewangeliumã, kas redseja to kurlimehmu skaidri runnajoht un dsirdoht. Tee laudis

brihnojahs pahr muhsu Pestitaja spehzigu shehlassibas darbu, kaut gan tas Rungs winneem to leedse. Jo stahw rakstihis schinni ewangeliuma: „Un winsch aisleedse, teem ne bija ne weenam to fazzigt; bet jo winsch to aisleedse, jo tee to fluddinaja; un brihniyahs tohti pahr to, un fazzija: winsch wiffas leetas labbi irr darrijis; winsch tohs kurlus darra dsirdofchus, un tohs mehms runnajofchus.“

Tahda firzniga flaweschana atskanneja no kauschu muttehm tam Rungam Jesum par gohdu, kad winsch to bija dseedinajis, kas no sawas mahtes meefahm jau kurlis un mehms bija peedsummis. Tahdai paschai firznigai flaweschana arri wajadseja atskanneht muhsu starpâ, kad redsam kahdu kurlu un mehmu. Gan nu wairs tahdu til leelu brihnuma darbu ne redsam noteeham, kâ tanni laikâ, tad tomehr deesgan mannam, ka Deews ir taggad eefsch wahjeem warrens parahdahs un no mums teifschanu un flawu peln. Woi tas ne irr Deewa brihnuma darbs, kad redsam to kurlu, kas newarr dsirdeht labbas mahzibas un mehmu, kas newarr padohmu prassihit, ar ko tas sinnatu, kas labs un kas launs, labbakus darbus darram, ne kâ daschi wesseli darra, lai gan winsch naw tizzis mahzihis. — Nu, draugi! woi tas naw brihnums no Deewa un woi naw tas teem wezzakeem par preeku, kad winnubehrens, kas gan tahs labbas mahzibas, ko tee mihti wezzaki mahza, ne warr dsirdeht, tomehr darra tahdus darbus, kas patihf Deewam un wisseem gohdigeem zilwekeem? Bet tur pretti dascham wezzakam irr dauds wairak behda pahr sawu wesselu behrnu, kas gan dsird ar ausim un runna ar mutti; tahds gan dsird no Deewa wahda, ka winnam ne buhs sagt, wilt, ne pateefu leezibu doht, ne peedsertees un ne darrihit neschkihstibu, bet tas tomehr darra schohs negantus grehka-darbus, lai gan tee zeefchi aisleegti un irr tohti paklausigs teem negan-

teem wahrdeem, ko daschs besdeewigs tam eerunna us grehkeem skubbinadams, zaur ko tas nopelni laizigu un muhschigu sohdiyu. Tam, teescham, buhtu bijis labbaki, kad tas buhtu kurlis un ne dsirdetu to skubbinaschanu us grehkeem. Ta pehz jau Pestitajs pats fakka ta: „tas tew labbaki, ka tu eefsch tahs (muhschigas) dsihwofchanas tiflis jeb frohpelis ee-eij, ne kâ tew diwi rohkas jeb kahjas irr, un tu tohpi muhschiga ugguni eemests.“ (Matt. 18, 8 re.) Kurfchs no mums nu buhtu til ne apdohmigs un ne dohtu Deewam to peenahkamu gohdu ar scheem laudim schihis deenas ewangeliuma: „winsch wiffas leetas labbi irr darrijis.“ Pateefi, tahds gohds Deewam peenahkajs no mums wisseem, lai gan muhsu starpâ atrohdahs daschs kurlis un mehms. Un ja mehms wiffas leetas to swehtu un taifnu Deewu ta gohdinasm, tad teescham buhsim winna ihsteni behrni, ta Runga Jesus pateefigi mahzekli un muhschigas dsihwofchanas mantineeki.

Ta pehz, mihti draugi, kad mehms kahdas gruhdas behdas zeescham, woi redsam, ka zitti tahs zeefsch un prohti, tahdi, ko muhsu firds tohti mihto, tad lai mehms sawas azzis us debbesi pazettam ta, kâ Jesus un nopuhshamees ta, kâ Jesus nopuhthahs, atsihdami, ka tur augschâ teescham irr weens shehligs, mihtligs Deews un Tehros, kas paklausa sawu behrnu tizzigu luhgshanu un tohs ispeflihs no teem gruhumeem, kas tohs schinni behdu semine wahrdfina. Arri paschâs wiff leelakâs behdâs buhs tas Rungs muhsu Deews mums flahit ar sawu swehtu Garru muhs preezinadams ar sawu swehtu debbesi-preeku. Jo irr sinnams, ka „tahs zeefchanas scha laika ne atmakfa to gohdibu, kas mums taps parahdita.“ (Reem. 8, 18.) Un „muhsu behdas, kas weeglas irr un peepeschi isnihkt, padarra mums weenu pahrlaeku leelu muhschigu un pastahwigu gohdibu.“ (2. Kor. 4, 17.) Un, pateefi, tas ta Runga

muhfu Deewa Gars buhs muhfu wiffgruhtako behdu pa-ihfinatajs. Ta te nu atfihstam, ka dascham zilwekam ta no Deewa uslikta nelaima par labbu irr. Ak ta pehz:

Zekatees juhs, nolaihtas,
 Nostummuschas azinas!
 Sifnina, to nopuhtees?
 Tizziba jel peeturrees!
 Lai schis gaischums tewim spihd,
 Kad tew behdu naktis uskriht.

(Wids. ds. gr. № 282.)

II. Atfihstam tad nu arri, kahdi tee kurlu un mehmi irr, ko wehl taggad tas Rungs dsee-dina? Tee irr tahdi, kas gan dsird ar sawahm aufim un runna ar mutti, bet tomehr tohp faukti par kurlu un par mehmeem. No ka tas nahk? ta daschs itt ka brihnodamees praffa. Tas nahk no ta, ka dauds muhfu starpâ irr tahdi, kas gan ar sawahm aufim dsird labbas mahzibas no Deewa swehteem wahrdeem, bet pehz tahm ne darrâ. Woi nu tahds naw kurlis? Un woi tas naw mehms, kas, faut gan warr runnaht, tomehr tad, kad tam taisniba ja-teiz, kluffu zeesch, zilwekus bihdamees, jeb arri no zilwekem peedahwinahs buhdains. Ak, Deewam schehl! tahdu negauschu pahrluuku dauds muhfu starpâ atrohdahs, kam dahwanas to mehli mehmu padarra, ta, ka tee, faut gan warr to taisnu isglahbt, tomehr ne glahbj un ka tee, faut gan teem irr spehks to launu sohdiht, to-mehr ne darrâ. Us tahdu Pestitajam sohda-deena buhs ja-sakka:

Tew wehders bij par deewekli,
 To pildiht ween tu kahroji;
 Bet Deews tew bija swesch;
 Tam ne effi tu paklausij's,
 Pehz manneem wahrdeem ne darrij's.

(Wids. ds. gr. № 362.)

Ak, faut tahds sawu negauschu wehderu pilditajis pee laika no saweem grehkeem atgreestohs, apdohma-

dams, kas pee winna meera derrigs irr un atfihdams, ka Deews pahr wiffahm leetahm bihtams un no firds un dwehfeles mihtojams. Bet tee pasaules behrni sahk wairak tohs zilwekus bihtees, kas winnus us grehkeem stubbina un sawas meefas kahrumus wairak mihtoh, ne ka Deewu. Pateesi, tohs zittadi ne warr faukt, ka par kurlu un par mehmeem. Jo, kad tee ne buhtu kurlu, tad tee laikam wairak klauftu Deewam un winna swehteem wahrdeem, kas dauds kahrtigi tohp mahziti un zaur kurreem, ja pehz teem darram, dabbum no Deewa schelastibas laizigu ar muhschigu lab-klahschanu; un tur pretti, ja mehks to launu zilweku stubbinaschanu us grehkeem un saweem meefas-kahrummeem paklausam, nopelnam laizigu sohdihtu un muhschigu pasuschanu. Ta pehz, ak tihschais grehzineeks,

Ta tawa firds naw zeetaka
 Pahr aminu, tad apdohma
 Schohs wahrdu, un sawroht!
 Nodrebbi, nopuhtees un raud'
 Par to, ka sohda-deena draud'!

(Wids. ds. gr. № 362.)

Pestitajis sakka: „No tas zilwekam palihds, kad winsch wiffu pasauli samanto, un tam tomehr winna dwehfele suhd? Jeb ko warr zilweks par sawas dwehfeles atpirkfchanu doht? Jo ta zilweka Dehls nahks eeksch sawa Tehwa gohdibas, ar saweem engekeem, un tad winsch atmakfahs katram pehz winna darbeem.“ (Matt. 16, 26, 27.) Un atkal: „ko juhs darrijuschu weenam no scheem manneem wiff masakeem brahteem, to effat juhs man darrijuschu.“ (Matt. 25, 40.) Ak, tad nu tu ne-taisnais, tu plihnteeks un t. j. pr., kas tu lihds schim itt ka kurlis tohs swehtus Deewa wahrdu un dahrgas Jesus mahzibas effi klauftjees, atwerx, ak atwerx sawas aufis ta, ka tawa firds warr tohs swehtus Deewa un Jesus wahrdu paturrecht; ne sawejees wairs no ta grehka atgreestees, eeksch kurra tu lihds schim tik drohschi effi dsihwojis, pasaubedams sawu meefas wesse-

libu, fawu laizigu firðs un muhschigu dwehfeles meeru. Ak, schodeen, schodeeu eefahz fawas launas meefas fahrumam pretti turretees un no ta atstahtees! Ne effi wairs kurlis tà, kà zittàs reisès, kad Deewa wahrðus klaufigees, kad schiee tewi mohdinaja no tahda ne ganta grehka atgreestees, kas taru firði tohti apgruhtina. Ak, wai tew, ja tu wehl schinni brihdi tik kurlis palikfi, kad tu atkal ar ta Runga swehteem wahrdeem aschi teez mohdinahðs no tarweem launeem meefas-fahrumeem atstahtees, no teem fahrumeem, kas pohsta taru laizigu un muhschigu labklahschanu. Warr buht, ka schi patte irr pehdeja reise, kad tarwàs aufis atskann tee mihligi mohdinahschanas-wahrði, kas tewi fawz pee atgreeschanahs no grehkeem; kas sinn, woi ne rihta jau tarwas meefas gullehs pihschtu mahjäs un tarwa dwehfele taps stahdinata preefsch Deewa teefas, fur tew buhs ja-dohd atbildeschana pah tarweem darbeem. Tur tew wairs ne dohs laiku no grehkeem atgreestees; tur tu wairs ne warrefi schehlastibu no Deewa isluhgtees, neds peedohschanu dabbut un tu pehz faweem launeem darbeem gruhtu, muhschigi ne beidsamu sohðibu zeetifi. Ak ta pehz juhs plihntneeki, atstahjetees no fawas negaufibas, juhs neschkihsti no fawas neschkihstibas, juhs sagli no fawas ne gantas laupifchanas, fawu tuwaku fweedru rihschanas, juhs wiltineeki no fawas wiltibas, juhs naidigi no fawas dufmibas, juhs netaifni no fawas netaifnibas, juhs lischki no faweem neganteem melleem, juhs warras-darritaji no faweem warras-darbeem, juhs ne paklaufigi no fawas nepaklaufifchanas prett wezzakeem un walðineekeem, juhs swehtu deenu neswehtitaji no winnas sagahnifchanas un tà jo prohjam, sinnadami, ka tas nahkams laiks pateefi un bes kaweschanas drihs peefsteigfees, kas tohs ne-atgreefigus grehzineekus bes schehlastibas mohzihs muhschigi muhscham.

Ak lai tad nu ik weens no mums schinni schehlastibas laika leekahs no fawa Pestitaja dseedinatees un pee

ta Runga fawa Deewa kahjahm kriht un affaras raudadams firðnigi luhðsahs schehlastibu un padohschanu fawu grehku un pateefi sohla wairs tihschi ne grehkoht, tad tas Rungs wehl apschelosees un mums muhsu grehkus peedohs. Winsch pars fakka: „Masgajetees, schkihstajtees, atmetteet juhsu launas darrifchanas no mannahm azzim nohst, mittejetees launa darriht — mahzajtees labba darriht, tad — kad juhsu grehki tik farkani buhtu, kà affins, tatschu tee taps balti kà sneegs, un jebfchu tee buhtu kà dahrgais farkanums, tatschu tee tapatt kà willa kluhs.“ (Ef. 1, 16—18.) Un ja tad nu arri mehs buhsim paklaufigi teem wadditajeem, kas muhs pee Deewa wedd, tad arri muhsu kurlas aufis taps atwehrtas un muhsu mehmas mehles no faitehm atraifitas. — Buhtu tas mehmas, no ka schihs deenas ewangeliumà dsirdejam, ne klausijis teem wadditajeem, kas to pee Jesu wedde, woi tad gan winsch buhtu tahdu schehlastibu atraddis? Ak, teescham ne! Nu tad lai mehs arri labpraht paklaufam faweem wadditajeem, kas muhs us tafneem zetteem wadda, tad mehs arri atraddifim schehlastibu ta Runga preefschà. Lai mehs pa to tafnibas schauru zeltu ne peedaufigi staigajam, pa kurru muhs tee swehti Deewa wahrði wedd, tad arri Jesus, muhsu firðs schehligais Pestitajs muhsu kurlas aufis un mehmas mehles atwehrs un atraifih tà, ka mehs warrefim pareifi runnaht ar mutti un riktigi klausitees ar aufim, un firði paturreht Deewa swehtus wahrðus un Jesus dahrgas mahzibas. Un ta pascha swehta Runga palihðsiba pee mums wahjeem un ne spehzigeem laudim nahk, kas palihðsehs pehz teem un pehz tahm darriht.

Kurschs no mums gan warretu tahðs firði apzeetinahts buht, kas augstu Deewu ne flawetu par tahdu brihnifschigu schehlastibas-darbu, fo winsch taggad pee muhsu garrigi kurlaem un mehneem darra. Teescham, mihti draugi, brihnifschkis un ne isteizami leels irr tas

darbs, ko muhsu schehligais Kungs un Pestitajs Jesus Kristus darrija pee ta meefigi kurla un mehna, pabr kurru mehs schihs deenas ewangeliuma dsirdejam. Redf, ka tur tee pateizigi laudis wiinu arri flaweja un gohdaja. Jo wairak lai taggad to apdohmigu zilweku pateizigas firdis ta Kunga muhsu Deewa un Jesus muhsu Pestitaja garrigu atswabbinaschanu pee muhsu dwehfelehm flawe, jebfchu ta gan naw isteizama, nedf isdohmata un ko arri wiffa pasaulē un tee swehti debbes pulki ne spehj, nei arri warr noslaweht, ka peenahfahs. Ta pehz

At! ne kahda teifschana
Dseefmās un peeluhgshanā,
Kas no muhsu luhpahm flann,
Warr to Kuugu gohdaht gan. Amen.
(Wibf. df. gr. N° 124.)

Pateefibas leezineeks

treschā padefmitā swehtdeenā pehz
wassaras swehtku atfwehtes.

Nu mans mihtais Jesus Krist',
Ne weens warr mann' beedeht,
Tu jo sewi lizzees fift,
Gribbedams man' dseedeht.
Ko man tew' buhs pretti doht?
Tew' es gribbu flaweht;
Slawebams fcheit' nodfihwoht,
Tur preeksch tewim stahweht. Amen.
(Wibf. wezz. df. gr. N° 140.)

Pateefi, mihtli draugi, tas Kungs muhsu schehligais Pestitajs irr muhsu jehlas firds wahtis dseedinajis; tahs wahtis, ko mehs ar saweem grehkeem sew bijam fittufchi. At, kad tas firds-schehligais debbesu-Zehws ne buhtu sawu mihtli Dehlu muhsu Kungu Jesu Kristu

pasaulē fuhtijis, kas tad gan buhtu ar mums notizzis? Deewam schehl! zits ne kas, ka — mehs tanni muhschigā nahwē nomirtu! Wai! bailiba un schauschallas pahraemm wiffu zilweka meesu un prahtu, kad tas dsird tohs wahrduš, ka mums nabbaga zilwekeem buhtu tanni muhschigā nahwē ja-nomirst, kad tas Kungs muhsu Pestitajs muhs ne buhtu dseedinajis no tahs grubtas flimmibas, kas muhs eeksch muhschigas nahwes mohkahm eewesiu. To flimmibu mums usrahdihs schihs deenas ewangeliums, jo ta irr tik leela bijuse, ka wiffi no tahs behdse. Bet, pirms to lassam, lai pee ta swehta, taifna un schehliga Deewa kahjahm semmē krihtam un firsnigi wiinu peeluhdsam ar Jesus swehteem luhgshanas wahrdeem:

Muhsu Zehws debbesis ic.

Muhsu schihs deenas swehts ewangeliums atrohdaht usrahfihts ta preezas-mahzitaja Lufkafa swehtōs stahstōs, desmitā nobakkā, un tur no Zschas lihds 37tu perschu muhsu wallodā tā flann:

Jesus atgreesees pee teem mahzekleem, fazzija sewischki: „swehtas irr tahs azzis, kas reds, ko juhs redsat. Jo es jums falku, dauds praweeschi un kehniini gribbeja redseht, ko juhs redsat, un naw redsejufchi, un dsirdeht, ko juhs dsirdat, un naw dsirdejufchi.“ Un redsi, weens rakstu-mahzitajs zehlehs, wiinu kahrdinadams, un fazzidams: „Mahzitajs, ko man buhs darriht, ka es to muhschigu dsihwoschanu dabuju?“ Bet winsch us to fazzija: „ka stahw baufliba rakstihst? Ka tu lassfi?“ Un tas atbildeja, un fazzija: „tew buhs Deewu tawu Kungu mihleht no wiffas tawas firds, un no wiffas tawas dwehfeles un no wiffa tawa spehka, un no wiffa tawa prahta, un tawu tuwaku, ka sewi paschu.“ Tad winsch tam fazzija: „tu pareisi effi atbildejis, eij, darri to, tad tu dsihwosi.“ Bet tas gribbe-

dams pats taisnotees, fazzija us Jesu: „Kursch tad mans tumakais?“ Tad Jesus arbildeja, un fazzija: „weens zilweks isgahje no Jerusalemes us Jeriku, tam gaddijahs stary flepkaweem krist, un tee tam tahs drehbes noplehje, un to sakappajusch, tee gahje nobst, un to pamette pufs-mirru-schu. Bet no nejausch weens preesteris staigaja us to paschu zellu; kad tas to redseja, tad winsch pagahje fezen. Za patt arridsan weens Lewits, tas pee tahs weetas nahzis, to redseja, un pagahje fezen. Bet weens Samariteris sawu zellu staigadams, nahje pee winna, un to redsejis, firds winnam eeschehlojahs. Un pee to peegahjis, fahje winna wahtis, tannis elji un wihuu eeleedams; pehz winsch to zehle us sawu lohpu, un to nowedde mahjas-weeta, un to apfohpe. Ohtra deena winsch aigahje, un iswilke diwi sudraba grafchus, un tohs tam fainneekam dewe, un us to fazzija: kohpi scho, un ja tu wehl ko isdohsi, es ateedams tew to gribbu atdohst. Kursch no scheem trim tewim schkeet tas tumakais bijis tam, kas stary flepkaweem bija pullis?“ Bet tas fazzija: „tas, kas schelastibu pee winna darrija.“ Tad Jesus us to fazzija: „tad eij nu, un darri tu tapatt arridsan.“

Mihli draugi! Schinni ewangeliuma mums tohp isstahlihts, ka weens zilweks effoht aplaupihts un sakappats no flepkaweem, eetoht no Jerusalemes us Jeriku; jo tur stary tahm diwahm pilssehtahm effoht bijis tukfnefs, kurrä dauds besdeewigi laupitaji un flepkawi dsihwojusch, kas daschu zetta-wihru, kas pa to zellu staigajis, nogallinajusch. Kad nu scho stahstu garrigi usstattam, tad rahdahs, ka wissa schi pasauke arri irr tahds tukfnefs, zaur kurre mums ja-staiga un kurrä

arri ne truhst tahdu besdeewigu flepkawu un laupitaju, kas muhs aplaupa; un schee laupitaji irr diwejadi. Ze irr weeni tahdi, kas mums muhsu laizigu mantu un ohtri tahdi, kas muhsu muhschigas dwehfeles mantas nolaupa. Ak ta pehz lai to schihs deenas swehtu Jesus mahzibu labbi apdohmajam un sawos firschu dsittumds paglabbajam ta, ka ta no mums ne muhscham ne teek aismirsta. Un ja mehs ta tahs Jesus dahrgas mahzibas sawa firdi un prahta paturresim weenumehr un firsni pehz tahm darridami, tad, teescham, mehs ne muhscham ne waidesim appaksch to niknu flepkawu spohsteem, kas gribb muhsu laizigu un muhschigu meeru mums pasaudeht. Mahzimees tad nu ar Deewa pagligu no schihs deenas swehta ewangeliuma wairak atsiht un apdohmahst,

ko mums buhs darriht, ka mehs to muhschigu dsihwoschanu warram dabhuht?

Bet tu, ak swehtajs Deews! swehti muhs eeksch tarwas pateefibas, jo tarwas wahrds irr ta pateefiba. Amen.

Mihli draugi! Muhsu scheligajs Kungs un Pesitajs Jesus Kristus schihs deenas ewangeliuma fakka us saweem mahzelleem ta: „Swehtas irr tahs azzis, kas reds, ko juhs redsat. Jo es jums fakku, dauds praweeschi un lehnini gribbeja redseht, ko juhs redsat, un naw redsejusch, un dsirdeht, ko juhs dsirdat, un naw dsirdejusch.“ Ak, pateefi, tee leeli praweeschi un augsti lehnini to ne redseja, ko Jesus mahzelli. Ka pehz tad winni to ne redseja? Za pehz, ka winni ne bija zeenigi to redseht, ta, ka to dsirdam swehtds rakstos pahre Grodu. Jo stahw raksihts: „kad Grobus Jesu redseja, tas tappe lohti lihgfins. Jo winsch jau senn labpraht gribbeja to redseht; ta deht, ka tas dauds bija dsirdejis no winna, un zerreja kahdu sihini redseht no winna. Un tas daschadas leetas waizaja no winna. Bet

winsch tam ne atbildeja ne neeka!" (Luhf. 23, 8. 9.) Kaut nu gan tas Grodus muhsu Pestitaja teefatajs bija, tad tomehr Pestitajs winna grehzigai un lepnai balfei ne paklausija, kad tas no winna daschadus brihnumus prassija; ka tad buhtu winsch wehl teem zitteem lepneem keh-nineem un wiltigeem praweescheem paklausijis, kas no winna kahroja brihnuma darbus redseht un tomehr eeksch winna ne tizzeja? Wehl taggad dauds tahdi irr pasaulē atrohnami, kurru wiltigas sirdis wehlejahs no ta Kunga daschadus brihnumus redseht, bet ihsteni eeksch winna netizz. Tas tohp redsehts ne ween pee semneem laudim, bet arri daschi leeli kungi un kehniini irr tahdi brihnuma kahrigi un netizzigi. Ak ta pehz irr noschehlojami schahs pasaulēs laudis tik labb' tee no semmas, ka arri tee no augstas kahrtas. Tee augstmanni sah ar sawu pasauligu gudribu, kas irr tihra gekkiba, isgudroht tahdas ne gantas leetas, ar ko tee warren un lohti grubti apgrehkojahs prett to swehtu, taisnu Deewu, nopelnidami laizigu sohdbibu un muhschigu pasuschanu, zaur to, ka tee sah tohs wezzu laiku swehtus praweeschus smeekla un kauna likt. Un arri, ak Deewam schehl! tee tik besdeewigi irr palikkuschi, ka tee wairs ne kaunahs paschu to wiss swehtako Deewa Dehlu muhsu Kungu Jesu Kristu apsmeeht un nizzinaht preeksch pasaulēs. Gan tas nu teefa, ka tee mehditaji tam pagohdinatam Pestitajam, kas irr augstas pahr teem swehteem Deewa engeleem, ne ko wairs ne warr padarriht, tad tomehr tee daschu, kas wahjisch eeksch tahs tizzibas us Jesu, apmalda, padarra mas-tizzigu un schaubigu. Ak, kaut tahdi Deewa saimotaji pee laika attastohs no tik breefmgas besdeewibas un schinnis pehdejōs pastarōs laikōs apdohmatu, kas pee winnu meera waijaga un pamohstohs no teem wahrdeem, ar kurreem tas Gohda-Leelstungs Jesus Kristus tohs draude, fazzidams: „Kas weenu no scheem wissmasakeem apgrehziņa, kas eeksch mannim tizz, tam buhtu labbaki, ka

tam weens dsirnu-akmins pee kalla taptu pakahrts, un apslizinahts juhra, wiss-dsittaka weeta." (Matt. 18, 6.)

Ak ta pehz, juhs, kas juhs effat weenteefigi dibbinati tai tizziba eeksch Jesus Kristus, ne tizzeet teem mehditajeem, kas runna tahdas pahrwehritas leetas, bet te peeminneet Pahwila wahrduš, kas ta fakka: „Ja kas zittu mahzibu mahza un ne nahk pee teem wesseligeem wahrdeem muhsu Kunga Jesus Kristus, un pee tahs mahzibas tahs Deewa-bihjafchanas, tas irr uspuhsts, un ne sinn ne neeka, — atkahpees no tahdeem." (1. Timot. 6, 3—5.) Bet ja juhs tahm kaunahm wallodahm klausifeet, ko tee schahs pasaulēs grehku kalpi jums eeteiz, ak! tad arri juhs aiseefeeht to pohstazeltu, pa kurru tee irr noklihduschu un kurra beidsama galla atrohdahs ta wiss-leelaka laiziga nelaimē un pehdigi ta muhschiga pasuschana; jo tee paschi irr sawas dwehfeles tihschu eegrubduschu eeksch tahm muhschigi ne beidsamas elles-ugguns leefmahm. Tee sahmana kalpi gribb arri juhsu no Jesus dahrgi atpestitas dwehfeles elles-besdibbendōs eeguldiht, kur tahm muhschigi muhscham buhtu ne-issakkamas waimannas ja-sauz un ja-brehz ar to baggatu wihru, kas kleebsē: „tehws Abrahams, apschehlojees pahr mannim, un fuhti Lahzaru, ka tas sawu pirksta-gallu eemehrz uhdeni, un dsiffina mannu mehli; jo es leelas mohkas zeeechu schinnis ugguns-leefmas." (Luhf. 16, 24.) Pateefi tee, tee tahdas ne beidsamas mohkas zeetihs, kas irr prett to swehtu, taisnu Deewu un winna mihtu Dehlu Jesu Kristu, runnadami tik breefmgas blehnu-wallodas, ka ne gribbahs tahs schē peeminneht. Sinnams, arri flehpjama leeta ta naw; ta deht ne warru pazeeht; man tas saweem kristigeem brakteem un kristigahm mahfahm ja-pasluddina, ka tee pee laika warr tahdai breefmgai besdeewibai un Deewa saimoschanai pretti turretees, tahs ar Deewa paligu uswarreht un tad winnu to speh-

zigu Deewu un Tehwu firnigi peeluhgt, lai winsch mums farwu swehtu Garru dohd par paligu, tahs deffigas fahdana bultas isdseft. La ne ganta Deewa un Jesus fainofchana un winna swehtu wahrdu mehdischana irr fchi ta leelaka, kad daschi besdeewigi falka, tas ne effoht teefa, fo tee praweeschi wezza testamentè effoht udrakstijuschi. Un tapat winni arri neewa tohs jaunas testamentes swehtus rakstus, fo tee swehti apustuli un preezas-mahzitaji farakstijuschi un fo pats wiffu-leelakajs Praweets muhsu Kungs Jesus Kristus ar farwu swehtu mutti irr runnajs un ar farweem spehzigeeem brihnuma-darbeem apstiprinajis, ka meh to atrohnam eeffsch teem swehteem muhsu Pestitaja ewangeliumeem. **Al Deewam schehl!** zif daschi teem wairs ne grihb tizzeht un arri zittus us tahdu negantibu passubbina. **Al wai!** al wai pahr tahdeem nebehdneekem! faut jel tee buhtu farwas mahtes meefas palikkuschi, tad ne tiktu schinni pasaulè tahda breefmiga apgrehkoschanahs dsir-deta, ka taggad no teem elles-praukeem. **Pateefi tee irr tee, no kurreem ja-falka:**

Tu Deewa bauflus atmesdams,
Un Jesus wahrdu smahdedams,
Palaides fahribas.
Bet tahs irr gruhti pinnekti,
Kas faista tawu dwehfeli.

(Wids. ds. gr. N° 362.)

Nu tad, al mohstees, mohstees jel no farwas snaudas, kas tu tik dsittà grehku-meega apgullees; fitt pee farwas zeetas firds, ka ta teef atmihksinata; eeteiz tai, ka winnas meers taggad un schinni pascha azzu-mirfl pabeigfees, fo ta tad wairs ne kad ne warrehs atrast, faut gan to ar fahpehm meklehs. Tahdi tihfchi grehzineeki pasaude ne ween farwu laizigu firds meeru, bet tee arri pasaude farwu dahrgu dwehfeles meeru. **Al,** kas nu gan no tahda zilweka wehl irr, kam tahs wiffu-dahrgakas mantas irr atnemas zaur winna tohti leelu besdeewibu? **Ta pehz**

Al, faut ne buhtu dsimmis,
Kas Deewu nizzina!
Tas, pasuschana grimmis,
Sche staiga tumfiba;
Zaur grehkeem eet us faunu,
Un tihfchi elle freij,
Kur muhscham redfehs faunu.
Wai winna dwehfeli! (Wids. ds. gr. N° 361.)

To stahstu, fo Pestitajs schinni ewangeliuma stahsta pahr to nelaimigu zilweku, kas starp flepkaweem bija tizzis, warram nent par garrigu lihdsibu. Tam zilwekam nu waw wis atnemas tahs drehbes, kas winna meesu ne ankstuma glabba, bet tee flepkawi winnam noplehsuschi tahs tizzibas drahnas, kas to dwehfeli ispuschto swehta glihtuma preefsch Deewa muhschigi muhscham. **Pateefi,** tahds zilweks irr eeffsch to besdeewigu Deewa wahrdu mehditaju naggeem krittis, kas tam noplehse tahs ihstenas, sipras un dsihwas tizzibas drahnas. **Ta** tas nu plifs un fails bes ihstenas tizzibas no teem Deewa wahrdu smehejeem irr apmal-dihst un tihri ka sakappahs. **To** muhsu Pestitajs schihs deenas ewangeliuma ta falka: „weens zilweks isgahje no Jerusalemes us Jeriku, tam gaddijahs starp flepkaweem krist, un tee tam tahs drehbes noplehse, un to fakappajuschi, tee gahje nohi, un to pamette puss-mirruschu.“ **Kaug,** tahdi breefmigi irr arri tee Deewa wahrdu mehditaji; tee arri irr tahdi flepkawas. Tee zaur farweem neganteem wiltus wahrdeem samaita zilweka dwehfeli ta, ka tas ne sinn, fo nu eefahft, fo darriht? **Winsch** teef no teem ne ganteem zilwekeem ta samaitahs pee dwehfeles, ka winsch tanni grubtakà isfamiffeschana eekriht, kurra ta wiffu grubtaka nelaimè zilwekam schinni pasaulè. **Il** weens faprattigs zilweks te warr nojehgt, ka ta naw masa waina pee zilweka dwehfeles. **Al,** buhtu ta tahda masa waina, tad, teefscham! divi tahdi flaweti ahrstes ne-eetu garram tam

nelainigam, kà tē tas preesteris un Lewits. Swehts Pahwils fakka, ka tahds nelainigs wahrgstoht eefsch jautaschanahm un wahrdu Eildahm, no ka atlezsoht skaudiba, bahrschana, saimoschana, launas dohmas un neleetigas apjautaschanas; tahda prahts effoht fajaukts un tahdam arri ta pateefiba effoht atnemta. — Tahds arri krihtoht walgâ un dauds besprahtigâs un kaitigâs eekahroschanâs, kas to gahschohht samaitaschanâ un pasuschana.

Za pehz, ak mihtlais Kristus swehtas draudses lohzekli, behds no tahdeem Deewa wahrdu un Jesus mahzibu smehejeem wairak, ne kâ no kahda wilka; tahdi ar saweem tschuhfsku mehles wahrdeem gribb tewi atschkirt no tawa schehliga radditaja, kas tew dewis meesu un dwehfeli un kas tew' tik brihnischligi usturr' un apgahda weenumehr. Za pehz, kad tew tee ne ganti fahdana kalpi ar sawu wiltibu gribb pahrrunnahht un eeteikt, kas irr prett Deewu un prett Deewa swehteem wahrdeem, ko tee Deewa praweeschi un fewischki, ko tas Kungs muhsu schehligais Pestitajs mahziis, tad papreeksch' usluhko us teem brihnischligeem Deewa raddijumeem, kas schē wirs semmes irr no ta Kunga muhsu weeniga Deewa radditi, un tad pazell' sawas azzis us augschu un skattees, zif lohti brihnischki irr tee raddijumi, ko tu tur redsi, kas arri irr ta muhschiga debbes-Zehwa rohku darbs. Un, teescham, miht draugi, ja juhs tohs ar apdohmu usskattiseet, tad tee arri juhfu firdis pamohdinahs un leezibu dohs, ka Deews tas Kungs irr tas weenigajs, kas wiffas leetas raddiis un ka winna Dehls muhsu Kungs Jesus Kristus irr muhs wiffus atpestiis no tahs muhschigas pasuschanas un prohti, zaur sawahm grubtahm mohkahm un ruhktu krusa nahwi. Ak, kahda besdeewiba wehl warretu leelaka buht, ne ka schi, ka tu ar swehtu drohschibu teem mehbitajeem pretti ne turretohs un ne fazzitu: lai stahjahs apkahrt manni simts un

tuhkstoschi mehditaji runnadami sawas ne gantas wal-lodas, kas warretu mannai tizzibai par nogrohsfichanu buht, tad tomehr no tahs ne muhscham ne gribbu atstahtees; kaut arri man schodeen woi rihtâ buhtu jamirst, tad pateefi labbak' ar tizzibu nomirt, — ja tas warr buht — wiff'gruhtakâ nahwê, ne kâ bes tizzibas dsihwoht un pehdigi, ak Deewam schehl! tomehr nomirt tanni muhschigâ nahwê. — Tas zilweks, pahr ko muhsu ewangeliums runna, bija eekrittis eefsch tahdas grubtas flimmibas, ka tas wairs ne warreja dsihwoht. Ak, zif grubti tam nabbaga zilwekam flahjees, ko tee besdeewigi slepkami tâ bija fassittuschi; un tâ pat un arri wehl grubtaki flahjahs tam, ko tee besdeewigi mehditaji peewihluschi, nowehrsdami no ta taifna schaurazella, kas to aiswedd pee muhschiga preeka un meera un nowedd us to plattu grehku leelzettu, kas to nowestu pee muhschigas pasuschanas un nahwes. Pestitajs pats fakka: „Ne bihsteetes no teem, kas to meesu nokauj, un to dwehfeli ne warr nokaut; bet bihsteetes wairak no ta, kas meesu un dwehfeli warr nomaitaht ellê.“ (Matt. 10, 28.) Ak pateefi, ja Deews tas schehligais debbes-Zehws to schehligu Samariteri pee ta ne suhtitu, tad winsch gan tanni muhschigâ nelainê nogrimtu. Za pehz lai firsnigi Deewu tâ luhdsam:

No zella, kas us debbes rahda,
Ja no ta pascha nosistohs;
Tad schehligi pahr manni gahda,
Ak Deews! ka atkal usgreeshohs!
Dohd prahtam spehku, atgreestees,
No wiffa launa fargatees!

(Wids. ds. gr. N° 385.)

Lai nu arri ismeklejam, kas tad tas schehligais Samariteris irr, kas wehl taggad muhsu jehlas firds wahntis dseedina, ko mums tee mehditaji jeb dwehfeles slepkami fittuschi? Tas firds schehligais Samariteris, irr muhsu Kungs Jesus Kristus pats. Winsch bija

tas, kas dseedinaja tahs wahjas dwehseles, kas ar grehkeem sagahnitas tad, kad winsch meesâ wirs semmes dsihwoja un arri wehl taggad irr muhsu wahju dwehsetu wiff augstakais un labbais ahrste, — lai gan winsch irr us tahm muhschigahm gohda-weetahm aisgahjis un debbestis pee sawa Tehwa labbas rohkas us sawu muhschigu gohda-krehflu nosehdees, kur tee isredsehti Deewa behrni winnu teiz, flawe un gohdina ar swehtahm dseefmahm, tad tomehr winsch tas Kungs muhsu dahrgais Pestitajs garrâ pee mums us semmes nahk dseedinaht muhsu gruhthas firde waktis, eepreezinadams muhsu lihds nahweinostuminuschas un ar grehkeem nowahrdsinatas dwehseles, zaur mahzitaju muttehm runnadams schohs wahrdu: „Nemmes drohschu fir di, mans dehs, tawi grehki tew pamesti.“ (Matt. 9, 2.) Tee mahzitaji mums irr tee fainneeki, kâ Jesus sawâ stahstâ peeminn sazzidams: „Ohrâ deenâ winsch aisgahje, un iswilke diri sudraba graschus, un tohs tam fainneekam dewe, un us to sazzija: kohpi scho, un ja tu wehl ko isdohsi, es ateedams tew to gribbu atdohht.“ Pateefi, draugi! tee, kas zittus no grehkeem atgreesch, dabbuhs leelu atmaksu. Stahw rakstihth swehtos rakstos: „Tee mahzitaji spihdehs kâ tahs debbests spohschums, un kas dauds us taisnibu wedd, kâ tahs swaigsnes, muhschigi muhscham.“ (Dan. 12, 3.) Muhsu Kungs un Pestitajs arri fakka: „Tad tee taisni spihdehs kâ ta faule, sawa Tehwa walstibâ.“ (Matt. 13, 43.) Ne ween tee mahzitaji tiks ar tahdu gohdibu ispuschkoti, kas Deewa nammâ mahza, bet arri ikkatriis, kas zittus pee taisnibas wedd; tâ kâ tas tehws un ta mahte, kas sawus behrnus jau no jaunibas deenahm eeraddina Deewa zeltus ne peedausigi staigahht, to Kungu sawu Deewu bihtees un mihtohht no wiffas firde un sawu tuwaku kâ sewi paschu. Tâ pat arri fainneeks, kad tas sawus faines laudis, draugs, sawu

draugu, un brahlis brahli pee taisnibas wedd, taps ispuschkoti ar to muhschigu debbests gohda-krohni.

Ta pehz lai tad nu ikkatriis tschakli un no wiffas firde dsennahs to darriht, ka tas ar swehta Garra paligu warr zittus pee ihstenas taisnibas un Deewa walstibas peewest. Juh, mihti wezzaki, kad juh redsat sawus behrnus pa to plattu grehku leelzettu staigajam un guttoht eefsch grehku-meega, tad pamohdinajeet winnus no ta, eekam winni wehl naw tanni gruhthâ slimibâ krittusch, kurras gals, ja to ne isahrste, irr ta muhschiga nahwe. Ak wai pahrtahda behrna, drauga, radda, brahta un kalpa dwehsele, kas tahdâ nelaimes wahjibâ eegrimst! Retti wehl schinnis laikos tahdu warr isahrsteht! — Daschs fakka: „ka pehz tad? woi tahdi ahrstes naw ahrstes? Gan, mihti draugi, irr, bet tee ahrstejamee tahs sahles ne mas tã ne bruhke, kâ teem tohp pawehlehts; tas irr: tee ne mas ne klausa tahm labbahm mahzibahm, ar ko tee tohp mahziti Deewa wahrdâ un Jesus mahzibâs. Woi naw teesa, ka Deewa-bihjigi wezzaki, kaut gan tee ar karstahm affarahm sawus behrnus mahza un zeefchi peekohdina, no Deewa-bihjaschanas, ihstenas taisnibas un no tahs swehtas tizzibas eefsch Deewu to Tehwu un eefsch Jesu Kristu ne muhscham atstahtees, un tee behrni paschi arri swehredami irr fohlijusch, swehtâ weetâ Deewa preekschâ stahwedami, ka tee ne buhs wairs tihschi grehkoht un to tizzibu eefsch Jesu Kristu muhscham ne atstahht, bet tomehr, ak Deewam schehl! — kad kahriba fir di zekahs, tad irr wiffas tahs swehtas un dahrgas Jesus mahzibas un Deewa wahrdi aismirslî, ar kurreem tee no saweem wezzakeem, mahzitajeem, draugeem, brahkeem un fainneekeem mahziti. Tad tee atkal darra leelus un gruhthas grehkus! Tas tehwa behrnus darra neschstibas grehkus; tas ta mahzitaja draudses lohzeklis apmello un apsohg sawus tuwakus; tas draugs peewill sawu draugu, turredams leelu neustizzibu prett winnu

tas brahlis nihdejahs, barrahs un kildejahs ar saweem turaweem un arri ne kaunahs to darriht saweem meefigeem brahleem un mahsahm, kurrus tas schehligais Deews tik tuhwu saweenojis. Tapatt arri tas sawa kunga un fainneeka kalps fahf plihtheht, riht, palaischahs laiffumâ un pafaude sawu spirgtu meefas-spehku un wesselibu zaur sawu pahrlleeku peedferschanohs un tam lihds arri pafaude sawu dahrgu firds meeru. Un tad pehdigi wiffi tahdi rupji grehzineeki paleek tahdi zeefirdigi, ka tee paschu to swehtu un taifnu Deewu un winna swehtu wahrdu fahf pulgoht un nizzinahht zaur sawu netizzibu, kamehr tee eekriht tanni grubtâ dwehfelles flimmibâ. Woi nu gan tee warr tapt ahrsteti, kas tahdus leelus grehkus darrijufchi un darra wehl jo prohjam? Kas to dohs! jo tahdeem tihscheem grehku kalpeem un ne atgreefigeem grehzineekeem wairs ne kahds ahrste narw, kas teem to grubtu flimmibu dsee-dina; teem pateefi ja-grimst tanni muhschiga nahwê, kurru peeminnoht schauschalas fagrahb, jo ta nowedd us tahdu weetu, kur „buhš kaukschana un sohbu-trihzefschana“ (Matt. 8, 12—13. 50.) un kur „grausch tahds tahrps, kas ne mirst un kur irr tahds ugguns, kas ne is-dseefi.“ (Mark. 9, 48.) Jau tas wahrds: muhschiga nahwe, wairak grausch, ne kâ pehrkons. Ta deht, lai labbak muhsu meefa schê wirs semmes tohp mohzita ar fimitfahrtingahm un wiff grubtakahm mohzibahm, tahs tomehr wiffas weenreis' ahtri pabeigfees un pehdigi labbu gallu nems. Jo ta laiziga nahwe tahdu grubti zeefdamu drihs atraifa no mohsahm un wahrgoschanas, eewesdama to apbehdinatu dwehfeli tanni muhschiga meera un preeka dsihwofchanâ, ko Jesus Kristus irr apfohlijs teem tizzegeem un pazeetigeem sawa mihta debbes-Zehwa behrneem doht debbests, un to tee arri, teescham! dabuhš zaur Deewa schehlasiibu. — Bet, ak Deewam schehl! zil leelas un ne isfalkamas mohkas buhs tam muhschigi ja-zeesch tan-

nis elles-besdibbendš, kas tai muhschigâ nahwê nomirs! Pestitajs pats fakka: „Zee (nolahdети) ee = ees muhschigâs mohkâs, bet tee taifni eeksch to muhschigu dsihwofchanu.“ (Matt. 25, 46.)

Ak, ta pehz tad nu juhs, manni mihti brahli un mahsas, un juhs manni mihti meefigi behrnini, kas juhs pehz mannas nahwes schinni launâ pafaule dsihwofseet, kur ne truhst fahrdinataju us daschadeem grehkeem, kas juhs no Deewa walsibas un ihstenas taifnibas grihb atwilt, ak luhdsami! juhfu laizigas un, pahrl wiffahm leetahm, juhfu muhschigas laimes deht, ne klau-sait winna fahrdinaschanahm! Zâ pat arri juhs manni preekschneeki, waldineeki un wezzaki, un arri juhs, kas juhs manni kalpi un kalpones bijufchi, manni raddi un draugi, pasihstami un ne pasihstami, ar weenu wahrdu falkoht, wiffi juhs Kristus draudses lohzeeki, kas us ta kunga muhsu Pestitaja swehtu wahrdu kristiti un kas wehl tiks kristiti, ak, no wisseem jums lai irr tabtu noht tahs ne labbas un grehzigas dohmas, ko neganti Deewa wahrdu mehditaji jums eeteiz, prohti, ka ne effoht, ne muhschigu mohku, ne muhschiga preeka. Lai tas schehligais Deews juhs pasarga, to dohmaht un to tizzeht; jo, kas to dohma un tizz, tas ne isbehgs to flimmibu, kas to nowedd eeksch to muhschigu nahwi. Ta pehz, draugi, ne peemirsteet tohs muhsu kunga un Pestitaja Jesus Kristus swehtus wahrds, kas fakka: „— tas wiffnotak notiks. Debbes un semme suddihs, bet manni wahrdi ne suhd.“ (Matt. 21, 32. 33.)

Ak, kâ warretu mehs wehl no tahs ihstenas, stipras un dsihwas tizzibas, kas irr eeksch Jesu Kristu, tapt schaubiti, kad dsirdam no winna swehtas muttes tahdu stipru leezibu, kas fakka: „debbes un semme suddihs, bet manni wahrdi ne suhd.“ Pateefi, pateefi, tas zilweks, kas Jesus swehtahm un dahrgahm mahzibahm ne klaufa, jau scheid laizigi irr nelaimigs,

bet kad tas preefsch Kristus sohda-krehsla tiks stahdihts
pastara deena, ak, zik nelainigs tad tas buhs! — Bet
tur pretti, ak zik lannigi irr tee, kas fawa Kunga un
Pestitaja dahrgahm mahzibahm irr paklaufigi! Zo
winnu firde-meers winneem ne kad ne suddihs, kaut
gan tahs wissu-leelakas pasauls behdas un mohkas
winneem buhtu ja-zeesch. Ak, zik meeriga un preeziga
teem tainneem buhs ta no-eeschana pee Kristus fawa
Kunga, kurra mahzibahm paklaufigi bijuschi un bes
schaubischanahs sipri eefsch fawa Pestitaja lihds
gallam tizzejuschi un zaur to tizzibu un Deewa schehla-
stibu muhschiga dschwoschanâ tiks eewessi. Zo

Kas labbi scheit' buhs dschwosjis

Un Deewa zettus gahjis,

Zik spehdaw's labbu wairojis,

Un debbes-mantu krahjis,

Kas duffehs meera dschwoklôs

Ka plahwejs pilnôs kuhlfchôs,

Tat leela planja deenâ.

(Wids. ds. gr. N° 359.)

Itu tad, ak Kungs, muhsu schehligais Deews,
mehs tewi firsnigi luhdsam: dohd mums tarwu swehtu
Garru par paligu, kas mums palihds pee tahs dsch-
was tizzibas eefsch Kristu Jesu lihds gallam palikt, ka
mehs warram zaur tarwu schehlastibu zeenigi tapt eeman-
toht to muhschigu dschwoschanu. Amen.

Pateefibas leezineeks

zettortâ padesmitâ swehtdeenâ pehz
wassaras swehtku atfwehtes.

Ak Kungs, Deews, Zehws, Dehls un swehtajs Gars,
apschelojees, ak apschelojees pahr mums nabbageem

grehzineekeem! ne sohdi muhs ar to no mums nopelnitu
gruhtu sohdiibu, bet peedohti mums muhsu grehkus, ak
Zehiht schehligais, zaur Jesu Kristu tarwu mihtu Dehlu.
Grees tarwu swehtu waigu, ak schehligais Kungs un
Deews, us mums un paklausi muhsu no firde pasem-
migu luhgschanu, ar ko meh's schinni stunda tarwu sweht-
tu kahju preefschâ semmojamees, tewis luhgdami pahr
teem, kas taggad eefsch gruhta wahjuma nihst un
wahrgst. Dseedini winnu wahju meesu un nemm noht
no winneem tahs fahpes un mohkas. Tu, ak Kungs,
jau effi tas wissu-labbakais ahrste; tu teescham warri,
ja tu grippi, to wissu-leelako kaiti dseedinaht, ar ko daschs
gruhti mohzahs; tomehr ne muhsu, ne muhsu, bet tarws
prahs lai noteek, ak Kungs un Deews! Meh's sinnam
un tizzam, ka tu ihstena laika tohs ispestifi no wissahm
winnu mohkahm, bes muhsu ne zeenigas luhgschanas
un dohti winneem pilnigu atspirgchanu pehz pahrzee-
stas flimmibas; ja ne sche, tad tomehr debbesis tu tohs
apdahwinasi ar to ihstenu dahrgu wesselibu, eefsch kur-
ras tikluschi, muhscham wairs ne kahdu flimmibu ne zee-
tihs. Itu tad, ak schehligais Kungs un Deews! meh's
tewi firsnigi luhdsam, dohd teem pazeetigu firdi, kas
gruhti un ilgi mohzahs us fawahm wahjibas ziffahm
ta, ka tee labprahht un meerigi to krusu sawam Pestita-
jam pakkat nefs; dohd arri teem ta flinneeka mihtkeem,
kas pee winna gultas ar affarahm peeستاiga, pazeetigu
prahhtu un meerigu firdi, ka tee pahrleeku ne noffumst,
redsedami sawu mihtu eefsch leelahm fahpehm. Pa-
klausi muhsu luhgschanu, ak Kungs un Deews, ir tag-
gad, kad Jesus wahrda luhdsamees:

Muhsu Zehws debbesis ic.

Muhsu schihs deenas swehts ewangeliums atrohdahs usrat-
stihts ta preezas-mahzitaja Luhlaka swehts stahstôs,
septita padesmita nodakta, un tur no 11tas lihds 19tm per-
schu muhsu walloda ta flann:

Tas notiffahs, ka eedams us Jerusalemi, Jesus staigaja widdü zaur Samariu un Galileju. Un kad winsch kahdâ pilsfatinâ nahze, tad winnam desmits spittaligi wihri fastappahs, tee stahweja no tablenes; pazeldami sawu balsi, un fazzija: „Jesu, mihlais Meisteri, apscheloyees pahr mums.“ Un kad winsch tohs bija redsejis, winsch us teem fazzija: „eita un rahdaitees teem preeftereem.“ Un tas notiffahs, ka tee aiseijohht tappe schkihsti. Bet weens no teem, redsedams, ka winsch bija tappis schkihsts, greesehs atpakkal, un Deewu teize ar skannigu balsi. Un mettahs pee semmes us sawu waigu pee wiinna kahjahm, un wiinam pateize, un tas bija weens Samariteris. Un Jesus atbildeja, un fazzija: „woi ne irr desmits tappuschi schkihsti? Bet kur irr tee dewini? Woi tad zits ne weens ne irr atraddees, kas atpakkal buhtu greesees, un Deewam gohdu dewis, ka ween schis sweschineeks?“ Un winsch fazzija us to: „zellees, un eij prohjam, tawa tiziba tew irr palihdsejusi.“

Schê, mihli draugi, mehs dsirdejam pahr desmits spittaligeem wihreem, kas ar to gruhthu wahjibu, ar spittalibu bija apmesii. Za pehz tee arri pee zilwekeem wairs ne kahdu ahrsti ne atradde, kas tohs spehje dseedinaht; un tee arri wairs ne drihksteja pee zitteem zilwekeem tuhwu nahkt. Kad nu tee nabbagi apbehdinati wahrguti no zitteem zilwekeem bij' atschkirti, ka tee ne kahdu palihdsibu ne dabbuja, tad tomehr wehl weens bija, kas pahr teem apscheloyahs un tohs wiinnu behdâs apraudsija, — ne ween apraudsija, bet arri dseedinaja wiinnu gruhthu spittalibu. Tâpat arri tas ar mums daschu reis' noteek, ka mehs eekrihtam tannî gruhthâ spittalibas wahjibâ tâ, ka ne weens wairs pee

mums ne gribb klahht nahkt, muhs muhsu behdâs apraudsicht. Woi ta pehz mums buhs noffumt un behdatees, kad zilweki no mums atstahjahs? Ak ne; bet mums buhs dohmaht: kad mehs tik ne derrigi buhtu, ka ne weens pee mums ne gribbetu nahkt un muhsu wahjibu apraudsicht, tad tomehr mehs ne effam bes palihdsibas no debbestim; kaut gan mehs schê pa semmes wirsu dsihwojam, taf winsch tas wissu-labbais ahrste, wissu-scheligais apraudsitas ne muhscham muhs ne atstahs bes sawas palihdsibas un apraudsichanas, — ja ween mehs wiinnu par paligu peesaukkin. Kaut gan winsch tannîs augstâs debbestis dsihwo eeksch sawas swehtas un muhschigas gohdibas, tad tomehr winsch wehl taggad, ka zittkahrt, mums sawu spehzigu rohku pasneeds un muhsu gruhthu slimmibu dseedina, lai gan ne tâ, ka tohs desmits spittaligus, ar brihnuma-sihmi, tad tomehr winsch dohd tahdas sahles un dohd tahm sahlehîm tahdu spehku, ka tahs mums daschu gruhthu slimmibu dseedina, — ja ween mehs tahs sahles tâ baudam, ka mums tee mahziti un prahrtigi ahrsta fungi pawehl. Schahdi ahrsti irr arri muhsu Pestitaja weetneeki, kas zaur Jesus sawa Kunga paligu muhsu meefas wahjibu dseedina. Teescham, draugi, tee ahrsti lohîti semmoyahs, pee sawa Kunga Jesus Kristus swehtahm kahjahm krisdami un to no firds dibbina luhgdami, lai winsch spehzina tahs sahles, ko wiinni, ka ta Kunga nezeenigi weetneeki, teem slimmeem eedohd. Ak tee, tee pateesi mohdrigi irr us firsngahm Deewa peesauschanahm; jo ne weens pilleeninsch un schkippostinsch sahlu ne tohp teem slimmeem eedohts, kad tee naw Deewu un Jesu sawu Pestitaju firds dibbenigi peeluhguschî. Wiinnu rohkas gan dohd tam neweffelam tahs sahles, bet wiinnu firds irr pilna ar garrigahm Deewa peeluhguschinahm. Kad arri gan ne weens zilweks to ne nomanna, tad tomehr tee garrâ un pateesibâ to Kungu sawu Deewu firsnigi peeluhds, ka Jesus muhsu

Kungs patš luhgt pawehlejis. — Ta deht nu mahzifimees atsiht

I. Kas mums tad ja-darra, kad no gruhtha wahjuma effam apmesti, un

II. Kas tam ja-darra, kas no flimmibas zehlees un weffels palizzis.

Bet tu, at swehtajs Deewos! swehti muhs eeffsch tawas pateefibas, jo tawos wahrds irr ta pateefiba. Amen.

I. Mihli draugi! kas mums tad ja-darra, kad no gruhtha wahjuma effam apmesti? Tee defnits spittaligi wihri us to Kungu Jesu brehze: „Jesu, mihlais Meisteri, apsehlojees pahr mums! Ta arri lai mehš us to Kungu muhsu Pestitaju tizzigi nosauzamees, kad mehš no kahdas flimmibas effam pahrsteigti, tad arri mums ta preeka bals atskannehs: „eita un rahdaitees teem preestereem.“ Ak, pateefi, tas schelligais Deewos un mihlajs Pestitajs wehl taggad ne leef truhft tahdu zilweku, kas daschu flimmu ar tahdeem preeka wahrdeem eepreezina: „nahz, es gribbu ar Deewa paligu temi weffelu darriht.“ Arri simts un tuhstoschi zitti daschadi flinneeki irr ar Deewa paligu isahrsteti un weffeli darriti, kas ween tahs no Deewa dohtas sahles pareisi bruhke un ta turrahs, ka mahzihts ahrste pawehl un kas pee laika paligu mekle pee prahtigeem ahrsteem. Ta pehz, kad kahda flimmiba krihtam, tad lai ne ka-wejam pee ahrsta eet; jo kad flimmiba ilgaki pastahw, tad ta paleef arween' leelaka, ta, ka to pehz wairs ne warr dseedinaht un tam flinneekam ja-mohzahs pa wissu sawu muhschu. Leez wehra, ko Sibraks mahza, fazzidams: „Manš behrns, kad tu neweffels effi, tad ne turri to par neeku, bet peeluhds to Kungu, tad winsch tew weffelu padarrihs. Atstahjees no grehkeem un darri few beswainigas rohkas, un schlihti to sirdi no wissadeem greh-

teem. — Tad arridsan dohd ahrstam weetu, jo tas Kungs irr winnu raddijis, un ne atlaid winnu no tewin nohst, kamehr wiina buhs wajjaga. Daschahrt tas noteef, ka arri zaur winnu rohkahm labbi palihdsehts tohp. Jo tee peeluhds arridsan to Kungu, ka tas winnu atspirdsinaschanai un dseedinaschanai leef labbi isdohtees us ilgaku dsihwoschanu.“ (Sibr. 38, 9—14.) Un atkal: „Gohda to ahrsti ar to gohdu, kas winnam peenahf, jo tas Kungs irr winnu raddijis. Jo ta ahrsteschana irr no ta Kunga, un tohp no kehneem ar dahwanahm eezeenita. Tas Kungs irr tahs sahles is semmes raddijis, un saprattigs zilweks tahs ne nizgina. Meggi no weena kohka tas uhdens kua salds, ka wiina spehku warretu atsiht. Un winsch irr tahdu sapraschanu teem zilwekeem dewis, ka winsch par saweem brihnumeem taptu gohdinahts. Ar to dseedina winsch, un atnemun to zilweku sahpes. Tas apteekeris jauz tahs kohpa, un wiina darbs irr ne mittejams, un zaur winnu irr labklahschana pa semmes wirfu.“ (Sibr. 38, 1—8.)

Daschi irr tif ne gudri, ka, kad teem kahda flimmiba peelihp, tad to flehpj, ka zitti to ne dabbu sannaht un ta aiskawe to laiku, pee prahtigeem ahrsteem sahles mekleht; zitti atkal gan sahles mekle, bet pehz tahm ne isturrahs, ka wajjaga un wehl zitti irr tahdi nepraschas ka tee fewim palidsibu mekle pee burreem un sahls-puhschlotajeem, ne peeminnedami, ka Deewos pascha pirmâ baußli peekohdinajis: „Tew ne buhs zittus Deewus turreht.“ Ak, draugi, kas to darra, tas teescham apsmiej Deewu un Jesu sawu Pestitaju, kas no sawas schehlastibas mums dohd tahdus mahzitus ahrstus, kas dauds flinneekus ar Deewa radditahm sahlehm irr dseedinajuschi. Bet fur atraddisim weenu tahdu burri un sahls-puhschlotaju schinni pasaulê, kas irr weenu spittaligu weffelu darrijis? Ak, to ne atraddisim, kaut ir wissu pasauli ismekletum. Kehninsch

Dahwid's fakka: „Teem, kas zitteem deeweem pakkat dsennahs, buhs leelas fahpes.“ (Dahw. ds. 16, 4.)

Ta pehz, ak kristita Deewa draudse, ne allojees, ak ne allojees no ta zetta, pa kurru tew tee fwehti Deewa wahrdi un Jesus mahzibas wedd. Raut gan tew tee burru un puhfchlotaaju mihtotaji, kas irr nosauzami fahšana kalpi, ar ne sinn zil dauds un mihtsteem wahrdeem tewi willina, lai tu tohs burrus zeeni un pee teem paligu mekle sawa slimmiba, ak tad, luhdsams, ne klausi teem blehdneekem! Jo, ja tu teem klausifi, tad pasaudesi sawu kristigu tizzibu. Tas pateefi kristigs zilweks muhscham to ne darrihs, neds arri zittam sawam tuwakam to patauf; winsch sinn, ka tas Rungs irr fazzijis: „Peefauz manni behdu laikā, tad es tewi gibbu israut, un tew buhs mann gohdaht.“ (Dahw. ds. 50, 16.) Un atkal: „Es esmu tas Rungs taws Ahrste.“ (2. Mohs. 15, 26.) Tas pats Rungs, tas wissu-spehzigajs Ahrste wehl fakka tā: „Greesetees pee mannis, tad tapseet juhs pestiti wissas pasaules galli, jo Es esmu Deews, un zits ne weens.“ (Es. 45, 22.)

Ja tad nu, mihtli draugi, sawas slimmibas deenas tā pehz Deewa prahnu un pamahzifchanahm darrihim un us winnu zerrefim, tad, lai gan dascham no mums ilgi buhtu ja-zihnijahs us wahjibas gultu — muhsu firds buhs meeriga, sinnadama, ka Deews ihstena laikā ar sawu paligu peenahs un dseedinahs to wissgruhtako slimmibu tā, ka Pestitajs tohs desmits spittaligus. Schee nabbagi wahrguli arr' laikam ne bij' weenu, woi diwi mehneschus ween zeetufchi to breefmigu wahjibu, ka tee ne drihsteja wairs ne pee weena zilweka tuhru pee-eet, — ka to dsirdejam schihs deenas ewangeliumā. Jo stahw rakstihst: „tee stahweja no tahlenes.“ Raut nu gan tas schehligais Pestitajs pahr to ne buhtu launojees, kad tee winnam tuhru flahht buhtu peegahjuschi — jo winnam tam fwehtam un taifnam Rungam ne bij' wis ja-baitojahs, ka winnam pascham ta fehriga

ne peelihp — tomehr tee to ne drihst darriht. Jo tee bij' tā eeraddufchi pee zitteem, un bes tam, teem arri gan bij' zeefchi aisleegts pee zitteem wesseleem zilwekeem tuhru pee-eet. Tad nu winneem ar firds fahpehm — tā fakkoht — ka fwehreem bij' ja-fargajahs no zitteem zilwekeem. Bet tā zeefdami winni tomehr ne bij' ismiffufchi, winni sawa gruhtiba turreja pazee-tigu firdi lihds tam laikam, kamehr tas Rungs tohs dseedinaja. Tā jums arri peenahlahs, juhs kristiti wahrguli, jums arri wajag' ar pazeeschānu nest to slimmibu, kas jums daschu reis' useet. Gan tas teesa, ka irr lohti gruht' leelu wahjibu zeest, kad zilwekam eefsch' un ahr'-puffe pilna ar fahpehm, tā, ka teem mihteem, pee winna gultas flahht stahwedameem ar leelahm firds-fahpehm un gauhscham affarahm ja-aprauga, tad, ak tad ne klahjahs tam kristigam zilwekam pahrlieku nofkumt un behdatees. Jo „tahs schā laikā zeefchanas ne atmakka to gohdibu, kas mums taps parahdita.“ (Reem. 8, 18.) Ak, kapehz tad buhs jums, juhs behdigi! tik lohti nofkumt? Woi juhs sawu schehligu glahbeju to Rungu Jesu effat aismirufufchi, kas wehl taggad juhs warr no tahs wissuleelakas slimmibas glahht un ahrsteht?

Ak, ta pehz tu raudadama seewina pee sawa lau-lata drauga wahjibas ziffahm, tu behrns pee sawu wez-zaku, tu tehws un mahte pee sawu mihtu behrny, tu brahlis pee sawa brahla, tu draugs pee sawa drauga, ne nofkumstat pahrlieku pahr teem, ko juhsu firds karsti mihto! Deews ne ko zilwekam ne usleek bes sawas ih-paschas gudras sinas. Sihraks mahza tā: „Ne dohdees ar taru firdi us nofkumschānu, un ne mohzees pats sawa padohmā. — Mihtli taru dwehfeli, un eepreezini taru firdi, un atstahdini to nofkumschānu tahlu no tewim, jo ta nofkumschāna irr dauds nokahwufi un nederr pee kahdas leetas.“ (Sihr. 30, 21, 23.) Un atkal: „Ne dohdees ar taru firdi us nofkumschānu,

atstahjees no tabs, un dohma, kas pehz gallâ buhs. Zo paschu (sawu mihtu) ne aismirsi, jo no turrenes (no winnas pafauls) ne warr atpakkat greestees, un winnam tu ne warresi palihdseht, un sew pascham darri tu arri launu." (Sibr. 38, 20. 21.) Ak, zaur pah-leeku noskumschanu drihs warr eekrist tanni gruhtâ isfamiffeschanas nelaimê! Gan nu daschs dohma un facka: „Woi tad man ne buhs pahr to schehlotees un raudaht, kad es redsu sawu mihtojamu draugu, brahli, tehwu, jeb behrnu eeksch leelas flimmibas mohzotees?“ Draugi! kas tad to nu facka? Ik weenam buhs sawu mihtu apraudaht un noschehloht, jo zaur to rahda, zil karsti winni to zeesdamu mihtojuschi un ka teem winna lohti schehl irraid, bet ne ar paganischku schehlumu — bes zerribas, dohmajoht, ka tas, kas flimmiba krittis, wairs ne warroht weffels tikt. Ak tahda ne apdohmiga schehlofchanahs padarra wehl leelaku flimmibu, ne kâ ta, ko tas flimneeks zeesch. Ta pehz dohfimees Deewa rohkâ, kas warr schauht un akal schehloht un wiffas behdâs peefauksim winnu tizzibâ un pastahwigâ zerribâ. „Jo bes tizzibas ne warr Deewam patikt,“ un „kas schauhidamees luhds, ne dabbu ne neeka.“ (Ebr. 11, 6.) (Zehf. 1, 7.)

No Deewa tã naw ja-dohma,
Kad nelaim' atnahkuse;
Ka buhtu winna mihtiba
Muhs nu jau atstahjuse,
Nê! bet schis winna padohms irr,
Ka tam, to grehts no Deewa schirr,
Pee winna buhs atgreestees.

(Wids. ds. gr. № 297.)

II. Apdohmasim nu arri to, kas tam ja-darra, kas no flimmibas zehlees un weffels palizzis? Tad tam ja-darra tã, kã tas Samariteris darrija, kas no muhsu Pestitaja tappe dseedinahts; jo tas, „redsedams, ka winsch bija tappis schkibstis, greesehs atpakkat, un Deewu teize

ar skannigu balsi. Un mettahs pee semmes us sawu waigu pee winna (Jesus) kahjahm, un winnam pateize.“ Arri mums buhs par adabbutu weffelibu Deewam un muhsu Pestitajam Jesum firsnigi pateikt. Mums ja-facka tã, kã praweets Esaijas mahza: „Es pateizu tew, Kungs, ka tu effi dusnigs bijis pahr manni, un tawa dusniba irr man nowehrsufees, un tu eepreezini manni.“ (Es. 12, 1.) Jeb atkal tã, ka Tobias: „Slawehts irr Deews, kas muhschigi dsihwo, ir winna waldischana. Jo winsch schausch un schehlo, winsch nowedd ellê, un atkal uswedd, un ne weens irr, kas no winna rohkas warr isbehgt.“ (Zob. 13, 1. 2.) Bet tas naw gan, ka mehstanni brihdi ween to Kungu slawejam, kad effam weffeli palikkuschi un iszehluschees no kahdas gruhtas flimmibas; nê, bet pa wiffu muhsu muhschu buhs mums tam Kungam muhsu schehligam Deewam pateikt un to pagohdinaht preefsch wiffas pafauls. Tã jau zittahrt tas pagans, tas Sibreru karra-leelskungs Naemans, kas, kad tas praweets Elisa winnu bij schkibstijis no spittalibas, fazzija: „Raugi, nu es sinnu, ka zitta Deewa newaid eeksch wiffas pafauls, kã ween Israëla starpã. — Laws kalps ne neffihwairs fwefcheem deeweem dedsamu-uppurus, nedf zittus uppurus, kã ween tam Kungam.“ (2. Kehn. 5, 15. 17.) Ak, pateesi, mihti draugi, mums buhs firnigi Deewam muhsu schehligam debbes-Zehwam gohdu doht. Sibraks mahza: „Slawejeet to Kungu wiffos winna darbos; pa-augstinajeet winna wahrdu un slawejeet winna teizamu sawu ar muttes dseesmahn un ar kohlehem, un fakkajt tã slawedami: wiffi darbi ta Kunga irr lohti labbi, un wiffas winna pawehleschanas noteek ihstena laikã.“ (Sibr. 39, 14—16.)

Bet dauds irr muhsu laikos tahdi ne pateizigi, ka tee tam Kungam sawam lab'darritajam ne dohd to ihstenu gohdu un pateizibu, kã peenahkabs, tad, kad tas

no kahdas grubtas flimmibas un leelahm behdahm isglabhts. Daschs gan tad fakka: „paldees schehligam Deewam!“ woi: „Gohds Deewam!“ bet to ihstenu pateizibu, kas Deewam peenahkabs, to tas aismirft; tas irr winnam par grubtu isbarriht, fo gan sawa flimmiba fohlija; winsch wairs ne mahk dsirdeht Deewa wahrdu, kas winnam peesauz: „Uppure Deewam pateifschanu un makfa tam Wissu = augsta = kam taru apfohlichanu.“ (Dahw. ds. 50, 15.) Kas gan irr ta ihstena pateiziba par to no Deewa dohtu dahrgu wesselibu, par winna spehzigu isglabhschanu no daschahm leelahm behdahm, par winna schehligu gahdaschanu par muhsu dsihwibas usturrefchanu un par to leelu schehlasiibu, ar fo winsch mums muhsu grehtus peedohd zaur Jesu Kristu winna mihtu Dehlu, irr schi ta wissu-labbaka un peenemmigaka, ka mums buhs no grehkeem atgreestees. To tahs flimmibas un zittas behdas irr Deewa rihtstes, ar fo winsch tohs grehzineekus mohdina no grehku-meega peezeltees. Zaur schahm rihtstehm arri tohp tee Deewa behrni israudstti, woi irr un paleek sawa debbes-Zehwa ihsteni behrni, kas no winna ne atkaphjabs ne preeka, ne behdu-deenas? Za pehz, kad Deews kahdu peemele ar grubtu flimmibu, ar truhkumu, ar uhdens- un uguns-grehku un ar daschadu krustu, behdahm un nelaini, mums ne buhs dohmaht, ka tas sawu grehku pehz tohpohd fohdihts. Ak teescham, ik reis tas ta naw wis; ta pehz lai tahdas dohmas no sawahm firnim pagallam ismettam. Ne weens no mums ne warr ta fwehta un taisna Deewa zeltus isprast. Daschu reis winsch to grehzineeku sawu grehku deht fohda un arri daschu reis winsch atkal to Deewa-bihjigu un taisnu pahrbanda, ka to dsirdejam un, ihpaschi, ka to redsam pee ta Deewa-bihjiga Sjaba. Tas, laut gan no firns Deewa-bihjigs bija, tomehr dauds leelas behdas un grubtu flimmibu dabjuja zeest, fo Deews tam uslikke, gribbedams sin-

naht un pahrbaudiht, woi winsch lihds gallam un wissuleelakas behdas un fahpès arri tahds Deewa-bihjigs palifschohht, kahds bija labbas deenas.

Lai tad nu mehs woi sawu grehku deht tohpam fohditi un daschu flimmibu, behdas un grubtibu zeescham, woi zaur to, kad mehs gohdigi dsihwojam, tohpam pahrbauditi, buhs mums tomehr tam debbes-Zehwam firsnigi pateift un Jesum, muhsu mihtam Pestitajam to ihstenu gohdu doht par to, ka Deews wehl taggad dauds flimmus dseedina, dauds, kas truhkumu zeetuschi, baggati apfwehti ar sawahm mihtahm dahwanahm, dauds, kas behdas un nelainè dsihwojuschi, atkal preeka un lihgsniba eewedd, un wiss wairak daudsus, kas eeksch grehku behdahm nosmakuschu, atweeglina un eepreezina ar teem fwehteem un dahргеem preekawahrdeem: „Nemmes drohschu firdi, mans dehts, tawi grehki tew pamesti.“ (Matt. 9, 2.)

Kurschs nu no mums, kas wahschs bijis un dahrgu wesselibu atkal no Deewa dabjujis, firsnigi ne pateifs sawam schehligam labba-darritajam? Ak, Deewam schehl! muhsu siarpà dauds tahdu irr, kam peetruchst ta ihstena Deewam lab'patihkama pateiziba un kur ja-fakka ta, ka muhsu Pestitajs fazzija schihs deenas ewangeliuma: „woi ne irr defmits tappuschu schlihti? Bet kur irr tee dewini? Woi tad zits ne weens ne irr atraddees, kas atpakkat buhtu greesees, un Deewam gohdu dewis, ka ween schis fweeschineeks?“ Pateefi, tahds nepateizibas grehts tohp wehl dauds fahrtigi waltohts schinni kristiga draudse. Kahds sawas ne schlihtstibas deht tohp fohdihts ar spitalibu. Echo grubtu wahjibu zeesdams, winsch Deewu luhds, lai scho no tahs nelaines atswabbina un par to winsch firsnigi fohla un apnemmahs scho grehku ne kad wairs darriht. Deews tas schehligais debbes-Zehws paflausa winna firsnigu luhgschanu un dseedina to no sawas spittalibas. Bet kad tas nu wessels tappis, tad winsch

peemirst fawu firsnigu fohlfchanu un peemirst to ihstenu pateizibu doht par to no Deewa atdohtu dahrgu wesselibu un eet prohjam atkal pa fawu grehku-zetku, atkal darridams neschkhsibas darbus. Woi ta gan irr ta pateiziba par to dahrgu wesselibu, ko Deews no schehlastibas tew dahwinaja, tu, ne gants, tihschais grehzineeks! tu teescham pasaude to jauku meefas wesselibu un dahrgu dwehfeles meeru zaur fawu kahruunu dsihfchanu. — Ta pat arri ta irr leela nepateiziba prett Deewu, kad fainneeka woi kunga kalps wessels buhdams, tihfchi slims leekahs un gult. Al, tahdi leekuli gruhri apgrehkojabs prett to swehtu, taisnu Deewu, kas tohs ar to wissu-dahrgako mantu, ar wesselibu, apdahwinajis; winni scho dahrgu Deewa dahwanu sawa laiffuma deht tihfchi pohsta. — Al, kaut juhs buhtu pee firbs nehmschi tahs wainannas, gaudas un affaras ta pateesi newessela, kas ka tahrpinsch sawa gultâ lohkahs, zeesdams leelas sahpes un mohkas, tad juhs ne drihstetu til ne pateizigi buht prett to swehtu, taisnu Deewu, kas jums no sawas schehlastibas ween dohd to dahrgu wesselibu, pahr kurre ja-sakka:

Ja Deews ko usturr' wesselu,
 Tam winsch pahr mantu, augstibu,
 Dauds wairak irr eedewis,
 Tad nahkahs man Jo arridsan,
 Scho laimi teilt pee sewis.
 Ne dohd' man dsihwoht slintumâ,
 Neds rihfchanâ, peedserschanâ!
 Ne dohd', ar neschkhsibu,
 Woi trakkjoht, un fildejoht,
 Notehrecht wesselibu!

(Wids. ds. gr. № 375b.)

Dauds un daschu reis' scho dseefnu dseedam, bet tomehr pafchi dsihwojam eeksch laiffuma, eeksch plihfchanas, eeksch neschkhsibas, eeksch trakkuma un eeksch kildahm. Kad nu tahdâ negantibâ dsihwojam, woi tad gan warram kristigas draudses lohzetli fauktees? un woi tad dohdam tam Rungam to ihstenu pateizibu

par wissahm winna augstahm labbadarrifchanahm? Al, meh's wiffi gan effam til nezeenigi Deewa schehlastibas dahwanas dabbuht, ka tee dewini schinni Ewangellumâ, ko muhsu Pestitajs no spittalibas dseedinaja, un kas bes pateizibas prohjam gahje. Bet, lai ne waidam pahr winneem ween, no mums pascheem arri irr tahlu nobst tas ta Samaritera labbais padohms. Ta deht ar faunu mums tas grehks irr ja-noschello un firsnigi tam Rungam ja-fohla, ka wairs to grehku ne darrifim, bet wiffas winna dahwanas ar firsnigu pateizibu fanemfim un baudifim.

Us to palihdsi tu pats, af Rungs un Deews! ar taru swehtu Garru! Spehzini muhs, ka labbâ prahâ un ne peespeesti dsennamees sawas firsnigas apfohlfchanas peepildiht, tew par gohdu un muhsu mihtam Pestitajam, tarwam Dehlam Jesum Kristum par palkausfchanu. Amen.

Pateefibas leezineeks

peektâ padesmitâ swehtdeenâ pehz
 waffaras swehtku atfwehtes.

Preekch tawa swehta waiga, af schehligs Deews un Tehws! meh's arri schinni swehtâ brihdt nahkam, un pee tawahm kahjahm krisdami, firsnigi tewi pecluhdsam: effi pahr mums nabbageem noskummuscheem grehzineekeem schehligs, peedoht mums muhsu leelu grehku parradu, ar ko meh's preekch tew, af swehtais, taisnais Deews! effam noseeguschees ar fawu leelu masfizzibu. Kaut gan tu ne weenu no teem effi aismirsis; neds atstahjis, kas tewi peesanz un us tewi patanjahs, tad tomehr meh's zaur fawu paganifschku subdichanu

peemirstam tarwu tehwischku gabdaschanu firdi un prah-tâ paturecht un tâ prett terwi, schehligais Tehws, gruhiti apgrehkojamees, kas tu taf muhs zaur farwu mihtu Dehlu Jesu Kristu daudskahrtigi mahziis, no tahdas paganischkas subdischanahs fargatees, un us tew to spehzigu Tehwu debbestis pakautees un zerreht, kas tu wiffus apgahda, pa-ehdini, dsirdini, fasilidi, apgehrb un paglahb preeksch wiffahm nelaimes wehtrahm. Tas irr mums lohti schehl un to meh's taggad kaunedamees at-sihstam, ka muhsu starpâ tahda leela mas-tizziba miht, ka pee pascheem tumfscheem un ne mahziteem paganeem. Preeksch tew, tu Wiffu-sinnadamajs Deews un Kungs, meh's to ne warram shep't; tu jau wiffu to sinni, pirms meh's darram jeb dohmajam, — ka tad meh's warretu ar farwu weltigu leelibu leelitees un fazzih't, ka meh's farwu zerribu effoht stipri us tew likkuschi? Ak, wairo tu pats, ak schehligais Deews un Tehws, muhsu wahju tizzibu, ka meh's us tewi to spehzigu debbestis Kungu un Kehninu pakaujamees, kas tu muhs tif brihnischki us-turri. Ak paklausi muhsu luhgschanu, ko ar Jesus wahr-deem luhdsam:

Muhsu Tehws debbestis ic.

Muhsu schihs deenas swehtis ewangeliums atrohda's us-
rakstih's tq preezas-mahzitaja Matte ü fa swehtis stah-
stos, festa nodakâ, kur tas no 24tas lihds 34tu per-
schu muhsu wallobâ tâ flann:

Jesus fazzija: „Ne weens warr diwi fun-
geem kalpoht; jo tas weenu eenihdehs, un ohtru
mihlehs: jeb tas weenam peekersees, un ohtru at-
mettih's. Juh's ne warrat Deewam kalpoht un
tai mantai. Ta pehz es jums fakku, ne subdijee-
tees juh'su dsihwibas pehz, ko juh's ehdiset un dser-
feet; nei arri par juh'su meesu, ar ko juh's gehrb-
fitees. Reggi ta dsihwiba labbaka, ne ka barriba?
Un tahs meefas labbakas, ne ka drehbes? Stat-
taitees us putneem gaisâ, tee ne sehj, tee ne plauj,

tee ne fakrahj schkuhdos, un juh'su Debbestu-tehws
tohs barro. Ne effat juh's tad dauds labbaki, ne
ka winni? Kas warr juh'su starpâ sawam augu-
mam weenu ohlekti peelikt, jehschu tas ta dehl beh-
dajahs? Un kapehz juh's subdijee'tees apgehrba
dehl? Mazaites pee pukkeh'm lauka, ka tahs aug.
Tahs ne strahda, ned's arri wehrvj. Tomehr es
jums fakku, ka ir Salamans wiffâ sawâ gohdibâ
tâ newa bijis apgehrb'ts, ka weena no tahm. Ja
tad Deews to sahli wirs lauka tâ apgehrbj, kas
schodeen stahw, un rihtu krah'sni tohp eemesta, ne
buhtu tad winsch jums dauds wairak darrijis?
Ak, juh's mas-tizzigi! Ta pehz jums ne buhs
subditees un fazzih't: ko meh's ehdisim, jeb ko meh's
dserfim, jeb ar ko meh's gehrbfimees? Jo pehz
tahdahm leetahm tee pagani dsennahs: jo juh'su
Tehws, kas debbestis, sinna, ka jums wiffas schahs
leetas waijaga. Bet dsennetees papreekschu pehz
Deewa walstibas, un pehz winna taisnibas; tad
jums wiffas schahs leetas taps peemestas. Ta
pehz ne subdijee'tees pehz ta nahkoscha rihta, jo ta
riht-deena patte par sewim subdisces. Tas irr
gan, ka ikweenai deenai sawas paschas behdas
irr.

Schê meh's dsirdam, ka Pestitajs mums zeeschi
aisleed's subditees un behdatees pehz ta nahkoscha rihta,
bet tomehr meh's scho winna aisleegschanu daudskahrt
pahrkahpjam, lohti subdidamees un behdadamees pah'r
ehdamu un pah'r apgehrbu. Daschs, kaut gan tas pa-
ehdis un apgehrbees, ka peenahkabs, tatschu wehl kurn
prett to schehligu Tehwu debbestis. Ak, tahdi zilweki,
kas tâ darra, irr lihdsinajami pee teem paganeem un ne
pee kristitas Deewa draudses, eeksch kurras tee eesweh-
titi. Kaut jel tee buhtu apdohmajusch'i, ka tahda pa-

gahnischka subdischanahs pafaunde to laizigu firde- un to muhschigu dwehseles-meeru. Zeescham, ja no tabdas paganischkas subdischanahs til leela nelaimi nezeltohs, tad muhsu mihtais Rungs un Pestitajs Jesus Kristus ne buhtu to zit zeeschi aisleedsis, schinni ewangeliuma ta fazzidams: „es juns faktu, ne subdi-jeetees juhfu dsihwibas pehz, ko juhs ehdi-feet un dserfeet; nei arri par juhfu meefu, ar ko juhs gehrbfitees.“ Tad nu no schi ewangeliuma mahzifimees atsiht:

Kahdi nelaimigi tee zilwefti irr, kas tai paganischkai subdischanai padohdabs, kas ihsten' tahda subdischana irr, kas tahdu nelaimi atnefs un ka Deews ne weenu ne atstahj, kas us winnu zerre un pehz wiinna walstibas dsennahs.

Bet tu, al swehtajs Deews! swehti muhs eetsch tawas pateefibas, jo tawas wahrds irr ta pateefiba. Amen.

Mihli draugi un brahli! Deesgan pasaulê effam peedsihwojuschi un wehl peedsihwojam, kahdi ne laimigi tee zilwefti, kas no Pestitaja schihs deenas swehtas mahzibas ne laujahs fewi pamohdinaht, no ta paganischka subdischanas grehka atgreesstees, zaur ko teef nopelnita grubta sohdbiba, jo kurschs kristihts zilweks ta subdahs, tas apfmeij to spehzigu Deewu un — Deewu apfmeest naw wis mass grehks ween, ka to ik katrs warr prast, kamween irr sapraschana. Jau redsam ar samahm paschahm azzim, zil nelaimigi tee zilwefti irr, kas weenu laizigu kungu apfmeij un smahde; bet kad nu meh's to swehtu, taifnu Deewu sahkam smahdeht un apfmeest, kas mums wissu dohd bes muhsu nopelna no tibras schelastibas ween, woi tad ne buhtu tas jo leels un grubts grehks, — kad meh's ar to tahdu ne nopelnitu debbes-Tehwa schelastibu apsmahdetu? Al, lai tas swehtais

Gar's muhs wissus no ta pasarga, ka meh's to baggatu Deewa schelastibu ne nizzinajam zaur sawu mas-tiz-zibu. Ne weens no mums gan ne warr fazziht, ka winsch wehl ne effoht to grehku darrijis; ik katram sawa sinnama firde to pahrmett. Al kuhtriba, kas ne pascham Deewa wahrdam ne grihb tizzeht, kas fakka: „Tizzi tam Rungam, un paleez tawa darba: Jo tam Rungam irr lehti, drihfi un ahtri weenu nabbagu baggatu darriht. Tas Rungs swehti, ko tas Deewa bihjigs nopelna, un pahrmassu brihbi leef tas wiinna swehtibu isplaukt.“ (Sifr. 11, 19. 20.) Un atkal: „Pawehtli tam Rungam sawu zektu, un zerre us winnu; tad Winsch gan darrihs.“ (Dahw. ds. 37, 5.) — Ta pehz nu mums schodeen preefsch ta Runga sawa Deewa lohti ja-semnojahs un ja-luhdsahs peedohschana; tur klabt arri tizzigi ja-sohla, ka jo prohjan wairs to ne darrifim. Schahds grehks wisseem kristitas draudses lohzeekleem gauschi ja-noschello. Jo gan daschs tehws irr subdijees ar bailigu sirbi, kad tas pilnu galdu redseja ar fihkeem maseem behrneem, kas no wiinna maifi un apgehrbu prassoht. Winsch ne apdohmaja te wis tohs wahrdu, ko Pestitais zitta weeta fakka: „Kurschs zilweks irr juhfu starpa, ja wiinna dehls no ta maifi luhds, kas tam atnini eedohtu? Jeb, kad tas kahdu siwi luhds, kas tam ischuhffu dohtu? Ja tad juhs, launi buhdami, sinnat saweem behrneem labbas dahwanas doht, zil wairak juhfu Tehws debbesis labbu dohs teem, kas wiinna peeluhds?“ (Matt. 7, 9 — 11.) Ze jau skaidri redsams, ka Deews teem, kas wiinnu no firde un tizzigi luhds, labpraht to dohs, kas wiinneem wajjadfign un derrigs. Jo arri tahds pehzak nomanna, kad winsch reds, ka Deews tohs usturra, wiinna, ta tehwa rohku darbu baggati swehtidams lihds pehz mas gaddeem tee behrni paschi tai wehrte nahk, ka spehj sawu maifi pelniht un apgehrbtees un pehz galla arri sawus wezzakus usturreht.

Nu, redseet, draugi, ka zaur Deewa sweh-
tisch anu nahf swehtiba un ne zaur paganischku
suhdischanohs. Zaur tahdu suhdishanohs gan tas
warr notift, ka teem behrneem badda ja = nomirft un
prohti tad, kad tas tehws tik suhdijahs ween un ne ko ne
strahda, ne peeminedams, ka Deewa wahrda stahw
rakstihst: „Kas ar flinku rohku strahda, tas tohp nab-
bags, bet to tschaklu rohka darra baggatu. Kas was-
fara sakrahj, tas irr saprattigs, bet kas plaujama laika
gukt, tas irr weens dehs, kas kaunu padarra.“ (Gal.
sakt. w. 10, 4. 5.) Tahdeem wezakeem ar saweem behr-
neem, teescham, daschu reis' truhkums un bads irr ja-
zeesch. „Zums ne buhs suhditees un fazzihst:
ko mehs ehdsim, jeb ko mehs dsersim, jeb
ar ko mehs gehrbfimees? Jo pehz tahdahm
leetahm tee pagani dsennahs,“ ta muhsu Pe-
sitajs salka schihs deenas swehta ewangeliuma. Ak
ta pehz lai mehs ar sawahm rohkahm strahdajam tohs
no Deewa pawehletus darbus; ar teem mehs zaur
Deewa schehlasiibu noyelnisim sawu deenischku maifi un
apgehrbu, ar ko mehs un muhsu behrni warresim pa-
ehst un sasilbitees. Un zaur darbeem arri aisdsihsim no
sewim un aismirsim to paganischku suhdishanohs, ar
kurru gruhthi apgrehkojamees prett sawu schehligu Teh-
wu debbestis, kas ne weenu no saweem behrneem naw
atstahjis, nedf peemirfts un ar kurru arri tohpam scheit'
laizigi un tur muhschigi muhscham nelainigi. — Ta
pehz, mihti draugi, atstahjeetees no tahs paga-
nischkas suhdishanahs, kas irr ta saudetaja muhsu
laizigas un muhschigas lab'klahschanas. Lai tas schihs
deenas swehts ewangeliums no muhsu Kunga Jesus
Krius wissus pamohdina no schi mas-tizzibas grehka
atgreestees un sawu zerribu us to schehligu debbestis-Teh-
wu stipriacht, kas sawus laudis mihto „un kas preza-
jahs pahr teem, winneem labbu darriht,“ (Jer. 32, 4.)
„kas wisseem weenteefigi dohd, un ne weenam ne pahr-

mett“ (Zehk. 1, 5.) un no kurra teef fazzihst: „Jtt ka
weens tehws pahr teem behrneem apschehlojahs, tapatt
schehlo tas Ruugs tohs, kas to bihsstahs.“ (Dahw. ds.
103, 13.) Sinnams, kas muhsu meesu raddijis, tas
arri sinnahs to usturreht un ne liks winnai isfalt nedf
nosalt; jo kam tahds brihnischfigs spehks, mums tah-
du jauku meesu doht, tam arri irr spehks to usturreht.
Un Pesitajs schinni ewangeliuma salka: „Neggi ta
qshwiba labbaka ne ka barriba? Un tahs meefas lab-
bakas, ne ka drehbes?“ Ak pateefi, schim spehzigam
Tehwam, kurra ne zeenigi behrni mehs wissi effam, ne
kad spehks ne truhkft. Winsch irr tas stiprais Deews,
kam „ne kahda leeta ne irr ne-eespehjana.“ (Luhk 1,
37.) Un no wianna nahf „wissa labba dahwana un
wissa pilniga dahwinaschana,“ (Zehk. 1, 17.) winsch
„atwerr sawu rohku un pee-ehdina wissu, kas dsihwo
ar labbu prahtu.“ (Dahw. ds. 145, 17.) Winsch
Uhbreaamu un Zehkabu tik baggati apfwehtija ar man-
tahm un Israela behrnus 40 gaddus pa tuknesi wad-
daja, kur ne weena sahlite nedf uhdens lahite bija un
tomehr tohs usturreja; winsch Sjabam pehz pahr-zee-
stahm mohkahm tahdu leelu padohmu sagahdaja un
winsch to praweetu Eliju tik brihnischti usturreja, ka
tam zaur kraukteem maifi un gattu peesuhthija un peh-
digi to paschu pee kahdas atraifnes noraidija, kurras
sawu miltu un lahiti eljes winsch ta apfwehtija, ka tee
pa wissu to badda-laiku no ta pahrtikke. Ak, kas warr
wissus tohs brihnumus isstahstihst, kas bihselē pahr
winna darbeem atrohdahs. Un, kahds winna spehks
tad irr bijis, tahds arri wehl taggad irr im paliks
muhschigi muhscham tahds patis. Winsch irr tohs sem-
mes besdibbenus ar sawu Wifspehziibu raddijis un tahs
debbestis irr winna rohku darbs. Ka pehz tad nu mehs
gribbetu tahdi mas-tizzigi buht, kam tik schehligs, speh-
zigs un baggats Deews irr, kas gahda pahr muhsu
usturru un apgehrbu if nodeenas un if brihscha? Ta

pehz, kas wehl lihds schim ar to paganischku masstizibu irr mohzijeos, tas lai sawa Pestitaja mahzibu schodeen dsitti sawa firdt eespeesch un no tahs mahzabs tam Wisfu-spehzigam debbes-Zehwam ustizzeetes; tad tam ta paganischka subdischanahs nelaiame wairs ne uskritihs.

Nohst netizzigu raises,

Nohst wiffa bailiba

Deht dschwibas un maifes,

Un meesas apgehrba!

Es Deewu Kungu bihschohs;

Winsch manni ne atstabs,

Us winnu palaibischohs;

Gan winsch man apstinnahs.

(Wids, ds. gr. № 71.)

Zsmeklestim wehl dsittak, kas ihsten' irr ta paganischka subdischanahs, no kurras muhsu Pestitajs mums pawehl fargatees? Woi ta irr ta, kad mehs rihtos agri zeltamees un sawus darbus ruhpiigi, ischakli un bes apnikschanas lihds wehlam wakkaram strahdajam? Ak ne! jo zaur darbu tohp ta leeka subdischanahs aismirista un tee darbi, ko pehz Deewa prahta strahdajam, siiprina muhsu zerribu jo wairak Deewam muhsu schelligam Zehwam ustizzeetes. Woi gan laiskis, kas sawu rudsu lauku ruddeni naw labbi apsehjis, warr us Deewu zerreht? Kas to dohs! jo winsch naw pehz Deewa prahta darrijis. Un Deewa wahrds fakka: „Ta flinka dwehsele eekahro, bet ne dabu ne neeka.“ (Gal. salk. w. 13, 4.) Bet tur pretti, ak zik drohscha, siipra un preeziga zerriba irr tam, kas sawas druwat ta, ka peenakhahs, pehz Deewa prahta irr apstrahdajis un apkohpis; un kaut winsch tad arri ptaujama laika sikhus auglus sadabbu, tad tomehr winna firds irr meeriga un preeziga. Winsch atsiht bes subdischanahs, ka tas Kungs winna Deews, kas schinni gadda winna druwat sikhus auglus dewis, arri sinnahs tohs fwehtit, ka warrehs bes mohkahn pahrtit. Te ta weltiga un paganischka subdischanahs

irr schi, ka daschs sawu lauku kawe ihstena laika apseht, bihdamees no pahrlaeku leela leetus, kas sehju mahta. Woi atkal: ihstena laika gan apsehjis, bihstabs, ka kahds ne labs gais to ne notebre. Redseet, ta irr te ta paganischka subdischanahs. Ak weltigi zilweki, kas juhs ar sawu zilwezigu ihfu padohmu gribbat no tahdas nelaimes un strahpes isglahbtees, kas teescham un pa wiffam juhsu warrâ ne slaw. Jo, kad tas Kungs muhsu Deews to fargahs, tad ta druwat buhs pafargata un kad winsch to strahpehs, tad arri ne weens zilweks, ne wiffa pafaules gudriba to warrehs aistahweht. Wiffi pafaules leelikungi un kehniini te ne ko ne eespehj!

Ta pehz, ak krisihts zilweks! paklaufi sawa Kunga un Pestitaja schihs deenas fwehtai un pateefigai mahzibai, kas tew mahza no tahs weltigas subdischanahs fargatees un tad isfehji sawu sehflu sehjamâ laika, drohschi zerredams un pataudamees us to Kungu sawu Deewu, kas wiffas leetas pafarga; winsch arri sawu sehjumu apfargahs, ka tu ptaujama laika ar preeku pee-eesi un to fanemsi no debbes-Zehwa rohkahm, kurru firsnigi peeluhgdams tu sehjis. Un kaut arri kahdu reis ta noteek, ka tew ar behdahm un affarahm ja-fanemm, tad tak apdohma, ka teem, kas Deewu miht, wiffas leetas par labbu isdohdahs. Kristus draugam un ihstenam Deewa behrnam ne kahda paganischka bihschana neds subdischanahs prahtu pahrstiegs; jo winsch ne buhs sawa mihta Kunga Jesus Kristus dahrgu wahrdu aismirsis, kas schinni ewangeliuma us mums un wisseem ta fakka: „juhsu Zehws, kas debbestis, sinna, ka jums wiffas schahs leetas waijaga.“ Apustuls Pehteris arri fakka: „Wiffu sawu subdischanu metteet us winnu, jo Winsch gahda pahr jums.“ (1. Peh. 5, 7.) Un pateefi, ko gan palihdsetu tam zilwekam wiffa brehschana, fleegschana un pahrlaeku leela raudaschana, kad tam

nifns gaifs, wehtra, woi kruffa druwu notehrejufe? Ak, ne ko tahda paganifchka fuhdifchanahs ne palihbfetu. Zaur tahdu neleetigu fuhdifchanohs gan warri laifaki kappâ no-eet, bet ta druwu zaur to ne taps weffela dar-rita, neds taws trubkums pilbihts.

Za deht, ak mihtais kristihts zilweks! Kad tew tahdas behdas useet, tad krihti tam Rungam fawam fchehligam Deewam pee kahjam un peeluhds winnu firfnigi; gan tad winsch tew papreeksch' eepreezinahs tawu behdigu firidi ar fawa mihta Dehla fwehteem wahrdeem, kâ schinnî ewangeliumâ stahw: „Skattaites us teem putneem gaifâ, tee ne fehj, tee ne ptauj, tee ne fakrahj fchkuhdôs un juhfu Debbeftu-tehws tohs baxro. Ne effat juhs tad dauds labbaki, ne kâ winni?“ un tad pehz rahdihs, fur tu fawu usturru warri dabbuht; jo tanni widdû, fur tu dsihwo, irr ta druwu notehreta, bet ohtrâ weetâ ta atkal irr weffela un tu warri tur atkal to dabbuht, kas tew tē peetruhtst, tã, ka tu warri bes leekas fuhdifchanahs pahrtift. Jo Deews kahdu reis tã darra, winsch leek us weenu druwu fihkus un us ohtru atkal kuplus auglus augt, weenâ weetâ winsch atrauj un ohtrâ atkal baggatigi atdohd. — Za pehz mums buhs tohti fargatees no tahs leekas fuhdifchanahs, kas mums ne par labbu, bet par leelu skahdi un gruhthu nelaimi irr.

Daschs nodohdahs leekai fuhdifchanai ar to, ka winsch fapnus tizz. Irr winsch kahdu negantu fapni redsejis un kahda bahva winnam to isstahsta un fakka, ka buhschoht ugguns-grehks winna mahjã, tad winsch bihstahs un gan drihts ne drihtst ne weenu fohli no mahjas iszelt. Tahdi mahnu-tizzigi wehl naw ihsteni Kristus draugi un pateefigi Deewa behrni. Ak, kaut jel tahdi no teem muhsu Pestitaja rahfchanahs wahrdeem kaunetohs, kas schinnî ewangeliumâ tã fakka: „Ak juhs mas-tizzigi! ta pehz jums ne buhs fuhditees un

fazziht: ko meh's ehdisim, jeb ko meh's dserfim, jeb ar ko meh's gehrbfimees? Jo pehz tahdam leetahm tee pagani dsennahs.“ Pateefi draugi, krislitam zilwekam ne buhs no fapneem bihtees. Sihrafs pah'r to fakka tã: „Ne prattigeem laudim irr weltas un wiltigas zerribas, un fapni padarra teem gefkeem spahrnus. Jtt kã kas pehz ehnas kampsta un wehjam paffat dsennahs, tã pat irr tas, kas us fapneem palaischahs. — Sihleschanahs un paredseschanahs un fapni ir neleetigi, un tã pat kã melfchanas weenas feewas, kas behrnu mohkas zeefch. — Sapni irr dauds peewihlufchi, un tee irr kritufchi, kas us teem irr palaidufchees.“ (Sihr. 34, 2. 5. 7.) Za deht arri, kas pats ar ugguni prahstigi dsihwo, tas warr us Deewa glahbschanu drohschi un bes wiffahm leekahm bailehm palautees. Un kad tad kahdu reis bes muhsu wainas ugguns mums muhsu pajumtu un apgehrbu norihthu, tad lai us muhsu Pestitaja schihs deenas mahzibu fawas azzis mettam un ar to fawas behdigas firidis eepreezinajam. Tē winsch fakka: „Ka pehz juhs fuhdijeetees apgehrba deht? Mahzaites pee puffehm laukã, kã tahs aug. Tahs ne strahda, neds arri wehrpj. Tomehr es jums falku, ka ir Salamans wiffã fawã gohdibã tã newa bijis apgehrbts, kã weena no tahm. Za tad Deews to fahli wirs lauka tã apgehrbj, kas fchodeen stahw, un rihthu krahsni tohp eemestia, ne buhtu tad winsch jums dauds wairak darrijis?“ Ir pee tahs nelaimes ne ko ne palihds ta paganifchka fuhdifchanahs, kad ugguns-grehks muhs nopohsta; arri tad mums peenahkãhs us to Rungu muhsu fchehligu Deewu palautees un us winnu zerreht. Ak, ja meh's tahdã behdã fawu zerribu us to Rungu lifsim, tad, teefcham, winsch muhsu behdigas firidis apmeerinahs m eepreezinahs ar fawu Deewa meeru, kas irr augstaks un dahrgaks, ne kã wiffi pafaules augstumi un faprafchana. Ko zilwekam palihds wiffu pafauli famantoh't, kad winnam naw ta

dahrga firde-meera? Za pehz stiprimajetees pee laika us Deewu palautees farwâs behdâs; us to Deewu, kas fakka: „Wînsch peefauz manni un es winnu paklaufschu, es pee winna esmu eefsch behdam, es gribbu winnu israut, es gribbu winnu pagohdinah. Es gribbu winnu ar ilgu dsihwofchanu pa-ehdinah, es gribbu winnam parahdiht mannu pestifchanu.“ (Dahw. ds. 91, 15. 16.) Za tâ darrifeet, tad ta paganifchka subdischanahs juns ne nahks prahâ, kas, af Deewam schehl! irr arri ta dahrga firde-meera sandetaja. Zannu pajumfu un drehbes juhs ar Deewa un zittu mihligu zilweku paligu gan drihs warrat dabbuht, bet to dahrgu firde-meeru, kad juhs to pasaudeseet, ne muhscham wairs ne atdabbuseet, faut gan ar affarahm to mekleseet. Za pehz jau mihlais Pestitajs muhs lohti skubbina no tahs subdischanahs fargatees un us Deewu palautees; un kas to darra, tam tas firde-meers ne kad ne suddihs, ir ne paschâs behdâs, trubkumâ, nedf nahwê.

Wehl kahda leeka subdischanahs ja-peeminn, un ta irr fchi: kad mehs dsirdam muhsu semmê karru, mehri un baddu, tad mehs tâ behdajamees, tâ nostumstam, istruhkstamees un subdamees, kâ tee pagani, kam zerribas narw un dohmajam, ka tas karschs, bads un mehriis tuhlin kâ leetus usnahks, ne mas ne apdohmadami, ka Deewa rohka stahw wiffas leetas, tapatt karri, mehriis un bads, kâ arri mehs paschi; jo „wînsch tahlu ne irr no ikweena no mums. Zo eefsch winna mehs dsihwojam, un kustamees, un effam.“ (Ap. drb. 17, 27. 28.) Ak, zaur tahdu muhsu ne apdohmigu dsihwofchanu mehs mas tam spehzigam debbes Kungam un Kehninam ustizsam, kas gan spehj to breefmigu karru, to gruhthu mehri un leelu baddu no mums no-greeft. Kad gan mehs to arr' tizsam, tad tomehr, kad muhs ta paganifchka subdischanahs pahrfteids, tad mehs to drihs aismirstam, — faut gan Deews itt brihnifchki daschu semmes gabbalu paschâ breefmibas widdû irr

pasargajis, kâ to muhsu paschu azzis redsejuschas. Ak ta irr tâ nelaine pee dascheem, ka winni to ne mas ne leek wehrâ un ne atsiht, jif brihnifchki Deews jau daschu reis' winnus irr glahbis, — un tahdi tad paleet schaubigi, bailigi un ne ustizzigu Deewam. Un zaur to tad dauds fahrt noteek, ka Deews zaur tahdu paganifchku neustizzeschanu tâ tohp aiskaitinahts, ka wînsch leek usbrukt breefmigam karram, gruhtham mehram un leelam baddam, kas tad tahdus ne tizzigus ne schehligi mohza.

Gan arr' tas noteek, ka tam Deewa tizzigam daschu reis' usnahk tahdas paschas behdas, bet tas ir paschas schinnis gruhthâs behdâs irr meerigs un preezigs. No ka tad winnam tahda drohfehiba? No ta, ka wînsch ustizzhahs Deewam sawam spehzigam debbes-Zehwam, zoredams us winna glahbschann; un tad tas teescham noteek, ka tam Deewa tizzigam tahs gruhthas dauds weeglaki irr paneffamas, ne kâ tam mas-tizzigam tahs paganifchkas subdischanahs.

Apdohmafim tad nu arri tohs muhsu schihs deenas ewangeliuma pehdejus wahrdu, kas mums mahza, pahf to ihsteni un pirmal ja-gahda. Tee stann tâ: „Dsenneetees papreekschu pehz Deewa walstibas, un pehz winna taifnibas; tad juns wiffas schahs leetas taps peemestas.“ Ak jif dahrgs un pateefigs schis muhsu Pestitaja swehtais wahrds; jo kas wiffâs leetas taifnibu darra, no wiffas firde dsihdamees pehz Deewa walstibas, tam ne kad ne trubhst Deewa swehtiba wiffâs weetas, tas teek peenemts un ustizzehts tâ, ka tam ne kad ne peetrubhst darba un maifes. Zo mehs rebsam swehtôs rakstôs pee ta Deewa-bihjiga Kehnina Salamanna, kas no Deewa til ween luhdsahs gudribu, ka wînsch ikweenu warretu teesahf ar taifnibu. Bet Deews winnam lihds ar taifnibu wehl wairak fo sohlija, fazzidams: „Za pehz, ka tu effi fcho leetu (gudribu) luhdsis, un tew ne effi ilgu

dsihwofchanu luhdsis, nedf effi tew baggatibu luhdsis — raugi tad esmu es pehz tarwu wahrdu darrijs. Keds, es esmu tew gudru un fapratiggu firdi dewis, ka tahds, ka tu, ne buhs preeksch tewis bijis, un pehz tewis arri tahds, ka tu, ne zelsees. Es tew arri dohschu — ir baggatibu un gohdu, ka tahds, ka tu, ne weens stary teem kehneem ne buhs wiffa tarwa muhscha.“ (1 Kehn. 3, 11—13.) Un schi ta Kunga fohlschana arri tuhlin tappe peepildita. — Urri kehnsch Dahwid leezina, ka teem taifneem ne kahds ne-iszeeschams truhkums ne useetoh, ta fazzidams: „Es esmu ja uns bijis, un arri wezs tappis, bet es ne esmu redsejis to taifnu atstahdu, nedf winna dsimmumu maifi meklejam.“ (Dahw. ds. 37, 25.) Kaut nu gan tam arri daschu brihd' schis un tas peetrubst, tad tomehr tam pehzak, ka tas patf Dahwidf fakka: „Nemm wehra to firds-faidru, un usluhko to taifnu, jo tahdam wihram pehdigi labbi klahfees.“ (Dahw. ds. 37, 37.)

Alf, ta pehz, mihti draugi, dsihfimees papreekschu pehz Deewa walfstibas un ihstenas taifnibas, ka muhsu Pestitajs mahza, tad teescham mehst tiffim no Deewa brihnischfiki usturreti un pasargati, usturreti wiff-leelakas truhkuma-deenas un pasargati tanni wiff-breesmigakâ nelaimê un behdas. Sargasimees tiffuschchi no netaisnibas un suhdifchanahs; netaisnibu gan ihfu brihdi warr paslehpt, bet kad ta pehz tohp sinnama, tad firds teel grausia ta ka kweeschu grauds eeksch dsirnavas-akmina, un kas tai paganischfai suhdifchanai padohdahs, tas irr nelaimigs un noschelojams, ar Sihrafu faktoht: „Wai tahm bailligam firdim un kuhtrahm rohlahm, un tam grehzineekam, kas schurp un turp schaubahs. Wai tai isfamiffuschai firdel! jo ta ne tizz, ta deht ta ne taps pasargata.“ (Sihr. 2, 12. 13.) — Ta pehz, draugi, darriim no wiffas firds pehz Jesus schihf deenas swehtas mahzibas, kas muhs mahza, pa-

preekschu pehz Deewa walfstibas dsihstees; jo kas pehz tahs ne dsennahs, tas arri ne warr us Deewu drohschi palautees, nedf zerreht. Pateefi, ne weens netaisnis naw labbu gallu nehmis, ta, ka tas swehtais Tehws naw ne weenu atstahjis, kas us winnu palaujahs un taifnibu darra. Wiasch ne weenu netaisnu, kad tas no sawas netaisnibas ne atstahjahs un to ne noschello, bes fohdibas ne-atstahj; kaut gan wiasch daschu reis to ilgi pazeesch, tad tomehr ta fohdiba pehdigi peesteid-fahs, kad tas ne dohmaht ne dohma.

Lai tad nu ik weens no mums pee laika no netaisnibas atstahjahs un to kihlu atdohd, tad arri tas schelligais Deews pahr to apschelosees un tam winna grehkus peedohs, ta, ka tas arri drohschi un ar stipru zerribu warrehs us winnu palautees.

Ta tad nu muhsu Kungs Jesus Kristus muhs schodeen pamohdinaja atstahtees no tahs weltigas suhdifchanahs un netaisnibas un stiprinaja us to schehligu Tehwu debbests palautees, kas mums wiffas leetas dohd bes muhsu weltigas suhdifchanahs, ta, ka tas wiffu-masakais no winna raddijumeem naw aismirfts. — Ta deht lai nu par pabeigu to Kungu luhdsam ar Salamana wahrdeem: „Dirvejadas leetas luhdsohs es no tewis, ne leeds man tahs, pirms es nomirftu. Meleetiba un melli lai paleek tahlu no mannim, nabbadsibu un baggatibu man ne dohd, pabarro man ar mannu peederrigu maifes teefu. Ka es pee-ehbis tewis ne aisleedsu un fakku: Kas tas Kungs irr? Jeb ka es nabbags tappis ne sohgu, un to wahrdu manna Deewa welti walkoju.“ (Sal. fakk. w. 30, 7—9.) — Ta pehz af Kungs!

Walihds' tu man tik dsihstees
 Pehz tawas walfstibas,
 Tew winna noswehtitees
 Eeksch ihstas taifnibas!
 Tad wiffas zittas leetas
 Tu gan peemettifi,

Man dohdams wiffas weetas,
No labbu turrefi.

(Widf. of. gr. N° 71.)

Us to tad

Tew pawehlohs, Wiffsechligais!

Walihdsi man, Wiff labbatais!

Ufwehti man scheid laizigi,

Un arri ween reis' debbes! Amen.

(Widf. of. gr. N° 74.)

Pateesibas leezineeks

festâ padesmitâ fwehtdeenâ pehz
wassaras fwehtku atfwehtes.

Ut Kungs Deews, meh's tewi firs'nigi peelhufam, paklausi muhsu luhgshanu zaur Jesu Kristu tawu mihlu Dehlu muhsu Kungu; dohd, af dohd muhsu mihleem, fo meh's ar gauschahm affarahm un firds-fahpehm kappâ pawaddam, saldu, weeglu duffeschanu semmes-klehyt un usnemim winnu dwehfeles pee tewim debbesis. Effi schelig's un dohd tahm tur baudiht to no tawa Dehla nopelnitu muhschigu preeku. Ut Tehws un Deews, apscheljoees arri pahr mums, kas meh's pahr teem behdajamees un randam; eepreezini un apmeerini tohs bahrimus un atraitnes, kam sawi tehwi un mahtes un laulati draugi paschâ dsihwibas un laulibas eefahkumâ nomirft. Tu, af scheligais Deews un Kungs, effi winnu scheligais Tehws un Draugs, leezi tu winneem arri to atsiht un saprast, ka tu winnus dauds labbaki ueturrefi, aistahweff un pasargasi, ne kâ winnu tehwi, mahtes un laulabts draugs, ja ween winni pee tewis ta mihla Tehwa turrefees, tã kâ taws Dehls winnus mahza. Meh's tizzam, ka tu winneem affaras no-

klauzifi no winnu waigeem, winnu behdigas firdis eepreezinadams ar sawu deewigu preeku. Nu tad, af scheligais Kungs un Deews; paklausi muhsu luhgshanu, ar fo taggad pee tawahm kahjahm semmojamees, tewi tawwa mihla Dehla wahrda peesauhdami:

Muhsu Tehws debbesis.

Muhsu schih's deenas fwehts ewangeliums atrohdahs usrafsihts tã preezas mahzitaja Luhlafsa fwehts stahstos, fepitã nodakã un tur no lltas lihbs 17tu perschu muhsu walldã tã stann:

Tas notiffahs, ka Jesus gahje us weenu pilssatu, ar wahrdu Nain, un dauds no winna mahze-kleem lihds gahje, un dauds lauschu. Bet turwu pee pilssata wahrteem mahzis, luhk', tad tee isnesse weenu mirroni. Kas bija sawas mahtes weenigs dehls, un ta bija atraitne, un leels pulks pilssatneeku tai lihds gahje. Un kad tas Kungs to redseja, tad winnam eeschelhofahs pahr tahs, un winsch us to fazzija: „neraudi!“ Un peegahjis aiskahre to mirrona-schkirstu, un tee nesfeji apstrahjahs, un winsch fazzija: „jaunekli, es tew falku, zellees augsham.“ Un tas mirrons zehlehs sehdis, un eefahze ruunah, un winsch to sawai mahtei eedewe. Un bailiba usgahje wisseem, un tee teize Deewu, fazzidami: „leels praweets muhsu starpã irr zehlehs, un Deews sawus laudis usluhkojis.“ Un schi flawa no winna tappe fluddinata par wiffu Jubdu-semmi, un wiffas semmes tur apfahrt.

Mihli draugi! Schis fwehts ewangeliums mums istahsta, ka weena feewina gauschi randajuse pahr sawu nomirruschu dehlu, kas pat labban tappis us kappu nasis. Ut, kã ne bij winnai gauschi randah, un schelotees, jo tas bija winnas weenigs dehls un bes ta win-

naï ne kas wairs ne palilke, kas winnu buhtu kohpis; jo winnas wihrs jau arri papreefsch bija nomirris. Tã tab nu tai nabbadstiei wifs laizigs preefs un zerriba is-sudde; bet tomehr ta no ta Kunga muhsu Pestitaja tappe ar tahdu leelu preeku eepreezinata, us fo ta ne mas ne bij dohmajufe. —

Tã arri wehl schodeen tas mihtais Kungs un Pestitajs Jesus Kristus ne atstahj bes sawas eepreezinachanas tohs raudadamus bahrinus un tahs gaudadamas atraifnes; kaut nu gan ne tã, kã to atraifni schin-ni ewangeliumã, tab tomehr winsch ne atstahj tohs un tahs bes sawas eepreezinachanas un apmeerinaschanas. Ak, pateefi, ja tas Kungs muhsu schehligais Pestitajs mums klahnt ne stahwetu muhsu behdãs ar sawu eepreezinachanu un apmeerinaschanu, kã tad gan warretu apmeerinatees feewina sawas leelãs behdãs, kad ta sawu no firds mihtodamu laulatu draugu reds nomirram? Tã pat arri: kas warretu to bahrinu apmeerinaht un eepreezinaht, kad tas reds sawu mihtu tehru un mahiti nomirram, ja tas mihtais Pestitajs pee ta ne buhtu klahnt ar sawu deewischku eepreezinachanu un apmeerinaschanu? Ak, fur nemtu tee ap-behdinati wezzaki eepreezinachanu un apmeerinaschanu sawahm gauschi noffummuschahm firdim tad, kad teem nomirrt wiffi behrnini, fo winnu firdis lohti mihleja ar ne isdsehshamu karstu mihlestibu, kas kã wiffu jauka-kas rohfites sahke augt un seedeht to wezzaku preefschã, tã, ka teem wairs ne kahda laiziga leeta leelaku preeku ne darrija, kã tee mihtu behrnini, kurreem paschã dsih-woschanas eefahkumã nahwe peesteidsahs un — tohs noptahwe? Mums wisseem irr tam schehligam Deewam un mihtam Pestitajam firsnigi ja-pateiz, ka winsch wehl taggad tik leelu schehlastibu mums nabbageem grehzineekeem parahda, no debbesim suhtidams sawu meeru un preeku pee teem, kas lohti behdajahs pehz saweem mihteem nomirruscheem. Un arri mums tas

Kungs muhsu schehligais debbes-Tehws firsnigi jaluhds, lai winsch wehl us preefschu tahdu sawu brihnischku eepreezinachanu un apmeerinaschanu no mums ne atrauj; jo tahdu apbehdinaschonu ne peetruhks mums Uhdama grehku mantineekeem, kamehr deenas wirs semmes buhs. Ta pehz mums arri lohti irr wajadsiga ta deewischka apmeerinaschana un eepreezinachana. Scho brihnischkigu leetu apdohmawim wairaf un mahzifimees atsiht.

kã mehns warram tift zeenigi, zaur Deewa schehlastibu to dahrgu mantu, to deewischku eepreezinachanu pee few dabbuht.

Nu tad! mans prahts! no nahwes pehdahm
Tew' us augschu ja-zeltahs,
Zurp, fur slahbanais pehz behdahm
Salbds preefõs atspirgshahs;
Kur ne karsch, ne bads, ne faites,
Ugguns, uhdens, sehrgas, faites,
Nahwe ne, nebs schfirshana
Draugu firdis behdina. Amen.

(Wids. of. gr. N° 342.)

Pateefi, mihtu draugi, jau schi irr leela apmeerinaschana un eepreezinachana krisititam zilwekam, kam firds fahp pehz sawa mihta aisgabjuschu, kad tas apdohma, ka tur winnã faulã to, kas eefsch ta Kunga mirst, wairs ne kahdas behdas ne apbehdinahs, ne kahdas mohkas ne mohzihs un ne kahdas breefmas un bailles ne isbeedehs; jo tur tiks tahs no Jesus dahrgi atpestitas Deewa tizzigu dwehseles, kas eefsch ta Kunga dufs, pameelotas ar teem swehteem debbes-preekeem, fo tahs muhschigi muhscham baudihis sawa mihta debbes-Tehwa walfiba. Nu redseet, woi tas naw leels preeks, swehta lihgsimiba un dahrga apmeerinaschana tam krisititam zilwekam, kam lohti schehl pehz sawa mihta nomirruschu, kad tas apdohma, ka winna nomirris behrns, laulahs draugs, woi tehws no wiffahm

behdahm un grubtibahm atpestihts zaur laizigu nahwi un
eewests tanni ne beidsamâ debbefs = preeka
na mmâ pee wisseem swehteem un isredsehteem,

Kur kaps un nahwe wairs ne buhs,
Kur Deews patš teem, kas tur eekluhs,
Tahs affaras noschahwehs;
Kur ne buhs behdas, kleeegschanas,
Kur wiffas mohtas nobeigtas,
Kur atjaanohts wifs stahwehs.
Kur teem swehteem,
Swehtâ weetâ, weegla leeta jau buhs dsihtees,
Sawam Deewam noswehtitees.

(Wids. ds. gr. № 351.)

Ta pehz, ak mihti kristigi wezzaki, kam no firšs
irr schehl sawu no Deewa dohtu un no Deewa atnem-
tu behrninu, ne noskumstajt pahrlėeku pahrlėeem, bet
atminneet, ka winni pee ta labbaka Tehwa irr nogah-
jusch, kas simtkahrt labbaki tohs aptohps, ne kâ juhs.
Kaut gan tanni schērschanas = brihdi juhsu firšs tohp
lausta, ka juhs sawus affaru-awotus ne warrat aistur-
reht, tad tomehr, ak luhdsami! ne lauajat sawai firdei
tâ noskumt un saluhst, ka juhs ne paleekat nezeenigi to
deewischfigu apmeerinaschanu un eepreezinaschanu dab-
buht, ar ko tas Rungs muhsu Deews sawus tizzigus
apdahwina. Deewam ustizzigs un padewigs prahts
fakka un dseeb tã:

Ut, schi wahja firšs ne spehtu
Walbitees noskumschanã,
Ja ta, Rungs! ne uswarretu
Zaur tew nahwes schērschana,
Tawa rohla semmē sweede;
Tawa rohla uszett, dseede.
Tawn wahrdu fohlischana
Warr pee kappã preeku doht;
Tawas gaismas spihdeschana
Warr mums nakti apgaismoht.
Kas mums schē irr aieggahjusch,
Dahs tur jauni peedstimmusch.

(Wids. ds. gr. № 349.)

Tahds Deewa = bihjigs un Deewam padewigs
prahts ne kad ne isbihstahs un ne noskumstahs tif dsikti,
kã tahds, kas ne sinn, kur greestees. Ir tad winsch ne
isfamist, kad winnam ja-dseeb:

Kur nu irr manni behrnini?
Es dsihwoju tif behdigi,
Tif tufsch no zerribas preeksch sewis,
Tohs paschã spehka redseju;
Tew (Deews) audsinacht tohs zerreju,
Kas tu man winnas biji dewis,
No winneem preeku wezzumã
Un nahwē firšs sagaidija. (Wids. ds. gr. № 348.)

Tã pat juhs Deewa = bihjigas atraitnes, ne no-
skumstiat pahrlėeku, kad jums juhsu no firšs mihtojami
laulati draugi nomirst, tã, kã daschas, Deewam schehl!
to darra: winnas pahrlėeku raud un brehz, un zaur to
grubtã slimmibã eekriht, eeksch kurras tahm wiffu muh-
schu ja-nihkst un ja-wahrgst. Ut, tahdas ne mas naw
zeenigas ta Runga eepreezinaschanu dabbuht. Tahm
wajjadsetu lihdsigahm buht tai atraitnei, no ka schihs
deenas ewangeliumã dsirdejam, kurra ar pazeetigu fir-
bi pawaddija sawu weenigu dehlu, kas winnas kohpejs
un apgahdatajs bija, sawa papreeksch' nomirruscha teh-
wa weetã un no tahs mehs ne mas ne atrohdam, ka ta
ar paganischku brehkschanu un kleeegschanu irr schehlo-
jusehs. To mums rahda tee wahrdi schinni swehtã
ewangeliumã, kas tã skann: „Tas notikkahs, ka Je-
sus gahje us weenu pilskatu, ar wahrdu Nain, un dauds
no winna mahzkeem lihds gahje, un dauds tauschu.
Bet turwu pee pilskata wahrteem nahzis, luhk, tad tee
isneffe weenu mirroni, kas bija sawas mahtes weenigs
dehls, un ta bija atraitne, un leels pulks pilskatnee-
ku tai lihds gahje. Un kad tas Rungs to seewinu red-
seja, tad winnam eeschehlojahs pahrlėeem, un winsch
us to sazzija: neraudi!“ — Ketti weenu starp kristiteem
tahdu seewu atraddisim, kas eeksch tif leelahm behdahm
buhdama, tomehr lihds eet tam mirronam. Muhsu

feewas, kas tik grubtas behdas zeesch, ne gaisnu wairs ne reds; jo tabs gult pee semmes, jeb gultâ kâ mirroni, brehdamas un fleegdamas tâ, kâ tee pagani, kam ne mas zerribas naw. Ak mihtas feewinas, gan juhs zaur laizigu nahwi no sawa drauga effat atschirtas, tad to-mehr apdohmajat, ka juhs ne effat pagallam no Deewa astahatas; kaut gan juhsu laulati draugi nomirru-schi, tad tomehr Deews irr dsihws, kas irr tas wissu us-tizzamais draugs un Tehws, kas juhs ne kad ne at-stahs bes apfargaschanas un apgahdaschanas. Jo „tas Rungs irr tuwu teem, kam fatreektas firdis irr, un palihds teem, kam sagrausts prahts irr.“ (Dahw. ds. 34, 19.) Winsch teem, kas pee winna patverrabs, atbild: „Es esnu tawu luhgschanu klausij's, es esnu tawas affaras redsej's.“ (Es. 38, 5.) Za deht, kad tik ween juhs ar ustizzigahm firdim pee winna turrefitees, darridami to, ko winna swehti wahrdi mahza, tad winsch tas Rungs muhsu Deews buhs un paliks juhsu neschkerrams draugs scheit' laizigi un tur muhschigi muhscham. Grubti, ak gau-schi grubti gan irr, kad wezzakeem sawi mihti behrnini un seewai saws laulahts draugs nomirst, bet pa wissam grubtaki irr bahrinam, kam tee mihti wezzaki nomirst! Tehwi un mahtes atkal dabbu zittus behrnus un atrait-ne zittu laulatu draugu, bet behrni, kam tehws un mah-te nomirst, schinni pasaulê stary teem ne isflaitameem zilwekeem, wairs ne weenu tahdu ne atraddih's, kas tohs tâ mihtotu, kâ ihstiens tehws un mahte. Jo lai gan atrastohs tahds, kas buhtu wissu-leelakajs zilweku mihtotajs, tad tomehr tas tahdu mihtesibu us scheem ne turrehs, kâ meefigi tehwi un mahtes; jo, kad mee-figi wezzaki sawus behrnus pahrmahza, tad tas noteek ar schehlasibu, bet kad zits tohs pahrmahza, tad tas noteek ar bahrsibu un dauds reis skaidri par neeku, woi gluschi par ne pateefi. Ak, kâ tahdi ar sawu zeetfirdibu grubti apgrehkojabs prett to swehtu un taifnu Deewu,

kas irr wissu bahrimu tehws! To tee arr' gan sim, bet tatschu ne gribb schehligi tohs glabbacht, jebfchu paschi zaur schehlasibu ween schê semmes wirfû dsihwo. Un kas to warr leegt, ka tâ naw? Jo kad tas schehligais bebbefs = Tehws weenu paschu deenu sawu schehlasibu no mums atrautu, tad mehs, teescham, weenâ azzu-mirkli isnihktu un pasustu. To nu gan, laikam, ik-weens atsihst, ka tas no Deewa schehlasibas ween dsih-wo, bet teem bahrineem tas tomehr ne parahda scheh-lasibu. Ak, Deewam schehl! tahdi zilweki ne mas ne apdohma, kas pee winna laiziga un muhschiga meera derrigs un wajadfigs. Tas swehtais taifnais Deews tahdus jau scheit' laizigi sohda, daschu reis' pee tahdeem suhtidams laizigu nahwi paschâ dsihwibas spehâ tâ, ka teem ar gauschahm affarahm arr' ja = astahj masi behr-nini schinni pasaulê eeksch sweschineeku rohkahm. Un kaut arri tahdi neschehligi prett bahrineem schai laizi-gai Deewa sohdivai isbehgtu, tad tomehr tai muhschi-gai tee ne muhscham ne isbehgs. To muhsu Pestitajs zittâ weetâ jau runna us teem, kas zeetfirdigi prett bah-rineem turrejuschees, prohti, ka winsch pastarâ teefas-deenâ us teem tâ buhs atteikt: „Gita nohst no mannim, juhs nolahdeti, muhschigâ ugguni, kas irr fataifih's tam wellam us winna engeleem. Jo es biju isfalzis un juhs manni ne effat ehdinajusch; es biju noslahpis, un juhs manni ne effat dsirdinajusch. Es biju weefis, un juhs manni ne effat usnehmusch; es biju pliks un juhs manni ne effat gehrbusch; es biju neweffels un zeetumâ, un juhs manni ne effat apraudsijusch. Tad tee gan nu aisbildinadamees winnam atbildehs un fazzih's: „Rungs, kad mehs tewi effam redsejuschi isfalkuschu jeb noslahpuschu, jeb weefi, jeb plikku, jeb neweffelu jeb zeetumâ un ne effam tew kalpojusch? Bet tad winsch atbildehs un fazzih's: pateefi es jums falku, ko juhs ne effat darrijusch weenam no scheem wissmasa-keem brakteem, to juhs man arri ne effat darrijusch.

Un tee ee-ees muhschigâs mohfâs.“ (Matt. 25, 41—46.) Al, ta pehz, fargaitees, fargaitees no zeetsirdibas prett bahrineem, fo tas fwehtais Kungs un Pestitajs Jesus Kristus fauz par brahteem.

Nu tad, af patehwi un pamahtes, fainneeki un fainneezes, kalpi un kalpones, un wiffi, kam tahdi behrni tohp atdohiti, gahdajat tâ pahr teem, kâ pahr faweem pascheem behrneem, ne apnihksteet tohs mihtoht ar kristigu mihlestibu, schehlojat un aistahwat tohs, tad juhs buhseet ihsteni behrni tam mihtam Tehwam debbesis un mihta Pestitaja pateefigi mahzekli; tad Deews tas schelligais debbesis-Tehws arri juhs kâ farous ihstenus behrnus glahbs un fargahs no wiffahm behdahm un breefmahm un Jesus Kristus dahrgais nopelnumms schlihtih juhsu ar grehkeem apgahnitas dwehseles, ka tahs zaur Deewa schehlastibu dabhuhs to muhschigu debbesis-preeka dsihwofchanu. Deewa wahrds jau fakka: „Turrees prett teem bahrineem tâ kâ tehws, un prett winnu mahtes tâ patt kâ wihrs: Tad buhfi tu tâpatt kâ weens behrns ta wiffu-augstakaja, un winsch turrehs tewi wairak mihl, ne kâ tawa mahte.“ (Sih. 4, 10) Un kaut tad arri pee juhsu nahwes gultas stahwetu raubadami sibfi behrnini, tad tomehr juhsu firds ne istruhftees un juhs bailigi ne fazziseet: „Al, kas pahr scheem gahdahs, kas winnus aistahwehs un schehlohs, — jo jums wehl buhs prahtâ mihta Pestitaja wahrdi, kas tâ fakka: „Jo ar to mehru, ar fo juhs mehrojeet, jums atkal taps mehrohts.“ (Luhk. 6, 38.) Pateefi, mihti draugi, kad juhs buhseet tohs gruhdeenischus bahrinus kohpuschi, pahr teem gahdajusch, tohs aistahwejuschi un mihtojusch, tad arri Deews pahr juhsu behrnineem gahdahs, tohs lifdams pee tahdeem zilwekeem, kas no wiffas firds tohs mihlehs un pahr teem gahdahs, kâ pahr faweem meeefigeem behrneem. Teescham, tam Kungam muhsu Deewam irr tahds

brihnischfigs spehts, ka winsch to zilweku firdis warr lohziht, kâ uhdens nypes. Tâ tad nu juhs meerigi un preezigi warreseeet sawas azzis aisdarriht un nomirt ar to preezigu zerribu, ka Deews tas schelligais debbesis-Tehws pahr juhsu behrnineem gahdahs, kas gan masini kâ zahlischi, juhsu pehz brehz un raud ar gauschahm affarahm schehlodamees. Ta mihta Tehwa schelliga firds buhs pahr teem nomohdâ un ne lifs truhft, kas pahr teem ruppigi gahda; un tad, kad teem kahds truhkums woi behdas buhs ja-zeesch, tad tas Kungs juhsu Deews to pehz jau scheit' laizigi baggati atmakfahs un tur muhschigi muhscham teem dohs to ne nopelnitu muhschigu debbesis-preeku. Pateefi, draugi, ar tahdu fwehtu lihgsimibu un drohschu zerribu us Deewu warrehs tas aismigt, kas ar tehwa-mihlestibu pahr bahrineem gahdajs. — Kurschs no mums nu gan warretu tohs bahrinus ar zeetu firdi un taunu prahtu mahziht un ar kurneschanu pahr teem gahdaht, kad atsinusch, ka tahdi no ta fwehta un taifna Deewa gruhiti tohp sohdiiti, scheit' laizigi un tur muhschigi, kas ne likfuschi wehrâ tohs wahrds: „Weenai fsummigai firdei ne darri wairak raises.“ (Sih. 4, 3.) Woi tad nu mehs ne dsihfimees pahr teem firds-mihligi gahdaht, tohs schelligi raht un mahziht bes leekas dusmibas, kas mehs atsinusch, zif baggati Deews tahds apfwehti un arri winnu behrninus, ja stunda gaddahs, ka zaur laizigu nahwi no teem ja-schekirahs, kad tee wehl irr masini? Sewischki ta muhschiga fwehtiba buhs teem lohti leela, kas tohs Jesus muhsu Pestitaja masakus braktus no firds un ar kristigu mihlestibu mihtojusch un pahr teem gahdajusch; jo Pestitajs pats fakka, ka tee taifni ee-eeschoht eefsch to muhschigu dsihwofchanu.

Al paldees! paldees tam schelligam Pestitajam, ka winsch pahr teem nabbageem bahrineem tâ gahda, draudedams tohs bahrgi sohdiht, kas prett scheem buhs zeetsirdigi. Scho draudeschanu winsch arri teescham

isdarra pee teem né atgreefigeem un prohti, tàpat bahrgi, kà tee zeetfirdigi turrejufchees prett teem apbehdinateem. — Bet arri paldees! ak paldees Tew, ak Rungs muhsu schehligais Vefitajs par taru leelu schehlastibas apfoblifchanu teem, kas tohs bahrinus tà apfohpi, tà mihligi apgahda un bes bailibas no zilwekeem, aisstahw, kà tu tohs mahzi taras fwehtas un dahrgas mahzibas. Bet — tohti mas tahdu starp mums warr atrast, kas pehz schi ta Runga Jesus mahzibas pahr teem bahrineem gahda, tohs mihlo un taifnibu pee teem darra un kas leef wehrà tohs mihla Vefitaja wahrdu: „kas weenu tahdu behrnu usnemman nã wahr dã, tas usnemman nã.“ (Matt. 18, 5.) Un tur pretti dauds tahdu irr, kas gan mas pehz Jesus dahrgas mahzibas darra; jo dauds kahrt kas tohp dsirdehts un arri redsehts, ka tee, kam bahrini par audsekneem irr peedohti, gauschi ne jauki ar teem dsihwo, dauds reis' bes wainas tohs strahpedami un pehz masas wainas ne schehligi kuldami. Pateefi, weens ihstiens tehwa behrns, kad tas defmit reis' tahdas wainas padarra, paleef bes fitteena no farwa meefiga tehwa; bet tee nabagi bahrini ne mas ne atrohd schehlastibu un peedohschanu, kaut gan gauschi un ar affarahm luhdsahs. Tahdeem zeefirdigeem gan wajjadsetu apdohmah't Vefitaja wahrdu, kas fakka: „Effeet schehligi, kà juhfu Tehws irr schehligs.“ (Luhk. 6, 36.) Ne fohdajt, tad juhs ne tapfeet fohditi. Bet mas, tohti mas irr to, kas pehz schihs fwehtas un dahrgas Jesus mahzibas darra. Gan tee ne schehligi bahrinu mohzitaji no Deewa arri schehlastibu gaidihs, bet ne dabhuhs; tà kà winni prett bahrineem farwu firidi apzeetinajufchi, tà arri Deews winnu luhgschanu ne paklausih's, kad tee peedohschanu luhgfees.

Arri us tahdu wihfi tohp tas grehts walkohts un tee bahrini apbehdinati, ka, kad kahdam ta bahrinu manta tohp eedohta glabbah't, kas tad tohp isputtinata

un tahs labbakas drehbes noht nemtas, tà, ka tas bahrin'sch tahs flitakafas luppatas ween dabbu rohka. Tahdi atkal no jauna tohs bahrinus apbehdina, tà, ka teem pee-augufcheem wehl gauschi ja-raud un ja-schehlojahs pahr farweem wezzakeem, kad tee dohma: Ak, kaut muhsu mihli wezzaki ne buhtu tif agri nomirruschi, kad wehl masi bijam, tad winnu atlikkufe manta ne buhtu no teem besdeewigeem mantas kahrigeem laupitajeem aprihta; jo meh's paschi, wehl nejhgas buhdami, ne prattam to fakohpt. Ak, kaut jel tee tahdi bahrinu un atraiknu wiligigi laupitaji, kas wehl muhsu deenas atroh-dahs, no scha grehka atgreestohs, apdohmadami tohs wahrdu, ko Deews zaur farwu kalpu Mohsu runnais, fazzidams tà: „Tew ne buhs ne kahdu atraikni un bahrinu apbehdinaht. Ja tu jeb kà to apbehdinasi, un ta brehzin us mann brehts, tad es klau-siht paklausifchu winnas brehtfchanu. Un manna bahrsiba apfraitifees, un es nokauschu juhs zaur sohbinu, un juhfu feewahm buhs par atraiknehm un juhfu behrneem par bahrineem tap't.“ (2. Mohs. 22, 22 — 24.) — Pahr to paschu arri runna tas praweets Zakarias no Deewa Garra dsihts, tà fazzidams: „Ne apbehdinajeet to atraikni, nedf to bahrinu, nedf to fweeschineeku un nabbagu un ne dohmajat weens prett ohtru juhfu firidi tauna.“ (Zak. 7, 10.)

Redseet, draugi, kahdu arri bahrgu teefu pats tas Rungs muhsu Deews spreesch zaur farweem praweefcheem prett teem, kas ar zeetu un netaisnu firidi turrahs prett bahrineem un winnu mantu. Bet ko buhs mums tif dauds fuhdseht pahr zitteem laudim, jo daschi muhsu preekschneeki un teefneschi arri tà ne darra, kà peenah-lahs — un ihsti tà noteek, kà praweets Esaijas fakka: „Tawi wirfneeki irr atkahpeji un to sagtu beedri, ik latt's no teem eemihlo dahwanas, un dsennahs us mak-su, tam bahrinam tee ne isdohd teefu un tahs atraiknes

teefafchanas ne nahf preefsch winneem. — Bet tee pahrfahpeji un grehzineeki taps kohpâ sadausiti, un kas no ta Kunga atkahpi, tee ees bohja.“ (Ef. 1, 23. 28.) Tas praweets Jeremias arri pahf tahdeem runna tâ: „Tee irr tauki, tee irr gluddeni, tee niknafi pahrfahpi ar launahm leetahm, tee ne isteefa tahs teefas leetas, nedf ta bahrina leetas, tatschu teem labbi klahjahs, un teem nabbageem tee teefu ne isdohd. Ne bij man pahf schahm leetahm tohs peemefleht? fakka tas Kungs; ne bij mannai dwehfelei atreebtees pee tahdeem laudim, kâ fchee irr? Weena breefmiga un neganta leeta noteef fchaî semmê.“ (Jer. 5, 28. 29.) Arri tas praweets Malakias fakka Deewa wahrda tâ: „Es ateeschu pee jums us fohdibu, un buhschu weens ahtrâ leezineeks prett teem, — kas tai atraifnei, un tam bahrinam, un tam fweefchineekam to teefu pahrgrohfa, un manni ne bihstahs, fakka tas Kungs Zebaot.“ (Mal. 3, 5.)

Tâ tad nu juhs, teefneschi, sinnajt, ka ta naw masa leeta to bahrinu ne isteefahf pehz taifnibas. Tâ pat arri jums wiffeem irr isteikts, ka ta naw masa leeta, bahrinus apbehdinajt. Tâ nu arri tanni leelâ teefasdeenâ ne warrefeet aîsbildinatees un fazzihf: „Mehs to ne sinnajam, ka tas tahds leels grehfs un ka meh s zaur to tahdu gruhfu un breefmigu fohdibu pelnijam, kas mums nu drihf buhs ja-zeesch.“ — Ak, kaut jel if katriis pee laika sawas aufis atwehru turretu Deewa wahrdam, kas arween un bes mitteschanahs fauz: „Isdohdeet tam nabbagam un bahrinam teefu, taifnojeet to behdigu un waijadfigu. Isglahbeet to nabbagu un kam behdas irr, israujeet winnu no to besdeemigu widdus.“ (Dahw. of. 82, 3. 4.) Kaut jel fchee Deewa fwehti wahrdi atmihfstinatu to zeefirdigu zilweku afminainas firdis, ka tee pee laika no ta grehfa atgreesfahs, to firsnigi noschelotu un Deewam pateefigi fohlitu to wairâ muhscham nedarriht, tad tas Kungs muhschu schehligais Deews pahf teem apschelotohs un teem

tohs lihds schim padarritus grehfs peedohtu zaur Jesu Kristu sawu mihlu Dehlu. —

Lai tad nu, mihli draugi, arri to Kungu sawu schehligu Deewu flawejam ar teem laudim muhschu schihs beenas ewangeliumâ. To tur stahw, ka tee laudis leelâ preeka tâ fleegufchi: „Leels praweets muhschu starpâ irr zehlees, un Deews sawus laudis usluhfojis! — Un fchi flawa no winna tappe fluddinata par wiffu Juhdu-semmi, un wiffâs semmês tur aplahf.“

Ak, kahdi ne pateizigi un zeefirdigi grehzineeki meh s tad buhtu, kad meh s tam Kungam sawam Deewam firsnigi ne pateiftu un winnu fwehti ne flawetu ar fwehtahm teifschanas dseefmahm un kad muhschu Pestitaju ne pagohdinatu, kas taf irr patâ tas leelais gohda Kungs un Rehninsch! Mums wiffeem buhs to Kungu muhschu Deewu fwehti teift un flaweht, kas wehl taggad tahdai brihnischligai leetai leel notift muhschu widdâ.

— Pateizigi mums ja-apbrihno tahda leela debbesf-Zehwa schehlastiba, ka winsch muhs eepreezina ar sawu fwehtu preeku un apmeerina ar sawu fwehtu meeru tad, kad meh s gauschi noffummuschi un ne meerigi pee sawu mihlu sahrkeem un kappem raudadami stahwam, ne sinnadami, fo darriht un fo eefahft, un kâ tohs mihlus apraudahf. To tad atfkann muhschu firdis tee fwehti preeka-wahrdi no muhschu schehliga Pestitaja, kas us to gauschi raudadamu feewinu tâ fakka: „ne raudi!“

Ak, mihli draugi, kahds ne isfakkams preeks nu pahrnehme tahs noffummuschas atraifnites firsninu, kad ta redseja, ka tas Kungs winnas dehlu no nahwesmeega peezehle un to winnai rohkâ eederwe! — Nu, tad preezaites arri lihds ar to atraifni, fo tas Kungs tur eepreezinaja, juhs muhschu noffummuschas atraifnes un gauschi raudadami bahrimi, atfihdami, ka tas Kungs Jesus Kristus muhschu dahrgais Pestitajs wehl taggad irr tas juhfu behdigu firfchu apmeerinatajs un eepreezi-

taifnu Deewu; mehs effam lohti ne zeenigi palikkufchi un ne drihftam wairs paschi pee wiinna nahft un winnu peeluhgt, ta deht, ka mehs dauds kahrt wiinna sheh-lasfibu walti walfojufchi un wiinna wahrduß pahr galwu mettufchi. Schahdu farwu leelu nofeedsibu atfihdami, mehs grehku kalpi ar nofkummufchu firði kaunamees, ka mehs wehl ta grehzigi dsihwojam, mehs, ko tu tik dahrgi atpestijis. Ak shehligais Pestitajs, tee, ko tu tik mihligi un weenumehr mahzi ar farweem swehteem wahrdeem un kurveem wairs ne waijadsetu tahduß grehkus ne mas peeminneht, tee, ak Deewam shehl! irr to grehku darritaji. Ak Jesu! Jesu! swehtais Kungs un Pestitajs! apshehlojees pahr mums nabbageem grehzigeem zilwekeem, falihdsini muhs atkal ar to debbes = Tehwu, no kurra mehs pelnijufchi dufinibu un sohdu ween; eepreezini muhsu nofkummufchas dwehfeles, kas ar grehkeem apbehdinatas. Darri muhs zaur tarwu dahrgu nopelnu atkal zeenigus, ka warram pee ta debbes = Tehwa kahjam krist un wiinnu peeluhgt. Nu tad, ak shehligais Deewß un Tehwß, fanemm un paklausi scho tarwu ne zeenigu behrnu luhgchanu, ko tawa mihla Dehla swehta wahrda luhdsam:

Muhsu Tehwß debbesis ic.

Muhsu schihs deenas swehtß ewangeliumß atrohdaß usrafstihß ta preezas = mahzitaja Luhkafa swehtßß stahstßß, zettortä padefmitä nobakkä, un tur no 1mas lihds 11tu perschu muhsu wallobä ta flann:

Tas gaddijahß, ka Jesus weenä warrifeeru wirfneeka nammä nahze swehtdeenä us meelastu, un tee us wiinnu gluhneja. Un luhk, weens uhdens-fehrdsigs zilweks rahdijahß wiinna preekshä. Un Jesus eefahze runnaht us teem bauflibas mahzitajeem un warifeereem, un fazzija: „arrig klahjahß dseedinaht swehtdeenä?“ Bet tee zeete kluffu. Un winsch to nehmis, to dseedinaja, un

subtija prohjam. Pehz winsch atbildeja un us teem fazzija; „kas irr juhfu starpä, kam faws eh-selis, jeb wehrßß eekriht affä, un winsch to tuh-dal ne iswelf swehtä deenä?“ Un tee tam ne neeka ne warreja atbildeht us to. Winsch arrid-san teem weeseem kahdu lihdsibu dewe, nomannidams, ka tee israudfijahß sehdeht augstakä weetä, un us teem fazzija: „Kad tu kahßas no zitta tohpi eeluhgts, tad ne sehdees augstakä weetä, ka ne gaddahß jo zeenigs, ne ka tu, kas no wiinna luhgts: un ka tas, kas tewi un wiinnu luhdsis, ne nahft us tewim fazziht: „dohdi schim weetas; un tad buhs tew ar kaunu sehdeht semmajä weetä. Bet kad tu klubsti luhgts, tad eif un sehdees semmajä weetä, ka tas, kas tewi luhdsis, nahft us tewim fazziht: draugs, wirfees augscham; tad tewim buhs gohds preeksh teem, kas lihdsar tewim sehsh pee galda. Jo, kas pats augstinajahß, tam buhs semmotam tapt, un kas pats semnojahß, tam buhs augstinatam tapt.“

Tè redsam, draugi! kahdi besdeewigi un kahdi grehzigi irr bijufchi tee zilweki, kas, bes kauna, eedrohschinajahß us to swehtu un taifnu Deewa Dehlu gluhneht, no ta kahdu grehku isdabbuht, laikam dohmadammi, ka winsch arri tahds pats leekulis buhschoht, ka schee, kas no ahrenes ween swehti israhdiyahß, bet no celsch puffes bija pilni ar grehkeem un wiffadu netaifnibu, ka deht jau Jesus pats tohs lihdsiua teem nobalteem un püeschu pilneem kappeem. Ta pehz tad nu schee leekuli zerreja arri pee Pestitaja kahdu grehku atrast. Bet par walti wiinni nodarbojahß. Nur nu wiinni no ta wiffu taifnaka un swehtaka, kurra taifniba tik leela, ka mehs to ne mas ne spehjam isfazziht, warr netaifnibu un grehku gaibih? Lai tad nu winsch gan tikke kahr-

dinahts us grehkeem, tad tomehr wiafch grehku ne darrija, nebs wiltiba winna muttê tappe atrafia.

Zâ tas, Deewam schehl! wehl scho labbu deenu noteek, ka tee taifni no teem netaisneem un tee Deewabihjigi no teem besdeewigeem dauds reis' tohp wajjati un winnu gohds greefts; kaut nu gan tee mehditaji paschi pehz kaunâ paleek, tad tomehr ne kad naw truhkums tahdu, kas scho grehku darra. Tad nu no schi ewangeliuma mahzifimees atsiht:

I. Ka tee paschi paleek kaunâ un pohstâ eet, kas sawu tuwaku pa ne pateefi gribb kaunâ likt;

II. Ka mums ne buhs sewi pa-augstinatees, un

III. Kas tas tahds gohds irr, no kuxra mums jafargahs ta dehl, ka tas mums irr par kaunu.

Bet tu, at swehtajs Deews! swehti muhs eeksch tawas pateefibas, jo taws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

I. Mihli draugi! Zsmellekim pirma to, kâ tas nahk, ka tee paschi paleek kaunâ un pohstâ eet, kas sawu tuwaku pa ne pateefi gribb kaunâ likt. — Dauds, dauds nopuhfchanahs wehl taggad muhsu laikds uskâhp pee Deewa no to beswainigu apbehdinatahm firdim, kas us to debbes un semmes rabditaju nosauzahs: „At Kungs! Kungs! apschelojees pahr man un palihdsi man pazeestees schinni brihdi, kad ta kauna pasauale man par ne pateefi pasudina!“ At, pateefi, mihli draugi, dascham wehl irr ar Susannu ja-nosauzahs us Deewu ar teem schelofchanahs wahrdeem: „At muhschigais Deews! Wiffu apflehtu leetu ismannitajs, kas tu wiffu sinni, pirms tas noteek. Tu sinni, ka schee irr ne pateefu leezibu prett man dewufchi, un reds, es nomirstu ne neeka darrijuse, fo schee irr blehdigi prett man isdohmaj'schi.“ (Euf. un Dan. 42, 43.) Woi nu gan tahs beswainigas seewas bals palikke ne palausita no Deewa? At

ne; winnas nopuhfchanas to nahwes zeltu eetoh t uslahpe pee ta debbes Kunga un Kehnina gohda-krehla, kas ar sawu swehtu Garru pamohdinaja kahdu jaunekli, kas winnu ar to no Deewa eedohtu gudribu no nahwes atpestlija tâ, ka paschi tee teefas-spreedeji tappe nomaitati. Jo stahw rakstihst: „Un tee darrija winneem pehz Mohsus bauflibas, itt ka tee kaunu padohmu neh-mufchi sawam tuwakam darriht, un nokahwe tohs; — tâ tappe tai deenâ tas ne noseedsigs affins ispestihst.“ (Euf. un Dan. 62.) Tahdu paschu ihsti un taifni nopelnitu kauna nahwi rije tee pubka-swehtitaji, kas to pra-weetu Daniëlu par ne pateefi eemette lauwu bedrê.

Un at, kas warr wiffas tahs brihnischkas Deewa isglahbschanas schinni ihfuma isteikt? jo tahs irr bijufschas ne isskaitamas. Bet lai mehs tik atsihtam to, ka tee paschi kaunâ eekriht un pohstâ paleek, kas weenu no saweem tuwakeem par ne pateefi pasuddina. Zilweki gan reds ar azzim un dsird ar aufim, zil nelaimigi tee paleek, kas sawu tuwaku par ne pateefi kaunâ leek un tomehr tas grehks tohp arween un bes kawefchanas jo prohjam darrihts. Zâ daschs besdeewigs kalps un dascha besdeewiga kalpone gribb daschu beswainigu fainneeku preeksch zitteem kaunâ un smeeklâ likt; bet kad teem praffa: „ka pehz tee to darra?“ Tad gan tee, kad tee sawu kaunu ne gribbetu flehpt, atbildetu: „ta pehz, ka winni manni rahje, kad es flinkoju un ne darriju, kas man bij ja-darra; un wehl daschfahr tîf pahrgalwigs biju, ka ar zeetu firdi ne klaufsiju winnu pawehleschanai un beidsot, tohs wehl labbi afsaggu.“ Tee-scham tâ tad noteek, kad kalps kahda grehka deht tohp no sawa fainneeka aprahst; jo tad tahdi kalpi winnu turra par negantu un ta pehz tad tee winnu leek kaunâ un smeeklâ, zil ween spehj un warr, ne behdadami pahr Pestitaja wahrdeem, kas draude: „Par ikkatru weltu wahrdu, fo tee zilweki runnahs, teem buhs atbildeschanu doht fohda-dee-

nä." (Matt. 12, 36.) Tà pat drihs arri fakka praweets Esaijas: „Wai teem, kas to kaunu fakka labbu effam, un to labbu kaunu! Kas to tumfibu par gaismu darra, un to gaismu par tumfibu! Kas to ruhktu par faldumu darra, un to faldu par ruhktumu!" (Ef. 3, 20.) Nu redseet, woi tahds negants kalps ne darra pats sewi par apsmeecklu pee prahitigeem laudim un woi ne pelna fohdu no Deewa? Taisnais Deews lohti eenihst tahdus leekutus, kas paschi wainigi, ohtram kaunu darra, un paschi grehkojuschi, ohtram gribb to sawu nopelnitu fohdibu uskraut. Bet — tee to taf ne warr isdarriht, kaut gan gribbejuschi; jo kas kauna darbus darrijuschi, teem pascheem kauna ja-paleek un teem arri ta kauna strahpe ja-zeesch. Un tas, kas tohs wainas deht rahj, jeb strahpe, taisnis bijis un paliks arweenu pee ta bes wainas; kaut gan tee aprahiti un nostrahpeti daschadi plohsitohs, gribbedami tohs kauna un smeekla list, tad tas teem ne isdohsees; jo tee paschi kauna bijuschi, kauna paliks. Ko padarrija tee besdeewigi tam swehtam un taisnam Kungam Jesum, tad, kad winsch to uhdensfehrdsigu dseedinaja un kad tee nifni prett winnu fazehlahs? Ne ko! bet tee tik kluffu palikke, ka wairs ne weenu wahrdu ne warreja atbildeht. Jo stahw muhsu ewangeliuma rakstihst: „tee zeete kluffu. Un winsch to (uhdensfehrdsigu) nehmis, to dseedinaja, un suhtija prohjam. Pehz winsch atbildeja un us teem fazzija, kas irr juhfu starya, kam saws ehseelis, jeb wehrsis eekriht akka, un winsch to tuhda ne iswekk swehta deena? Un tee tam ne neeka ne warreja atbildeht us to.“

Redseet, mihli draugi, ar kahdu swehtu drohschibu tas Kungs fehd stary saweem wiff nifnaeem eenaidneekem, kas winnu par ne pateefi eenihdeja. Jesus sche darra drohschi to, kas peenahkabs, ne mas ne bihdamees par saweem ne apdohmigeem eenaidneekem kas sawa leela nesapraschana dohmaja, ka ne klahjo-

tees swehta deena flimmu zilweku dseedinaht, ne peeminnedami, ka „ta swehtdeena ta zilweka deht irr tappufe, un ne tas zilweks tahs swehtdeenas deht.“ (Mark. 2, 27.) Winni „liklahs to Deewa-bihjaschanu zeenijofchi, bet winnas spehku aisleedse.“ (2. Tim. 3, 5) Ar tahdu swehtu drohschibu wehl taggad taisnis teefas-kungs, jeb teefas-wihrs taisnu teefu spreesch, ne bihdamees no zilweku augstibas un baggatibas, bet wehra likdams to Deewa wahrdu, kas fakka: „Lihds pat nahwei zihnijees preeksch tahs pateefibas, tad Deews tas Kungs atkal preeksch tewis karrohs.“ (Sih. 4, 28.) Tà pat arri Deewa-bihjigs waldineeks sawu appakschneeku un pateefigs fainneeks sawu kalpu bes rahschanas un bes strahpes ne atstahs, ja tas to buhs pelnijs un ne bihsees wis winnu wiltigas aprunnaschanas, ar ko tee ais mugguras winnus daschadi aprunna. Jo kad tahdi preeksch gaismas tohp westi, tad tee ne ko wairs ne warr atbildeht, bet zeesch leedsahs un fakka, ka tee ne ko ne effoht runnajaschi; un ta tad nu tee paschi sawu wiltibu parahda un wehl leelaka kauna eekriht, kad peenahkti sawu nopelnitu strahpi zeesch. Ta deht Sihrahs taisni runna, kad winsch fakka: „Mehlnefchus un lischkus waijaga par nolahdeteem turreht, jo tee irr dauds meerigus laudis farihdinajaschi.“ (Sih. 28, 13.) Un atkal: „Ne nemnees weena mehlnefcha wahrdu, un ne dsenn wiltibu ar tawu mehli. Jo leels kauns irr, par sagli buht, bet wehl kaunaka pasuddinaschana weenam mehlnessim nahksees.“ (Sih. 5, 14.) — Tà pat arri daschs Deewa-bihjigs un pateefigs kalps teek no dascha besdeewiga fainneeka un daschs appakschneeks no ne taisna waldineeka un Kunga par ne pateefi un daschada wihse apbedinahts un winna gohds par ne pateefi greesis. Kaut nu gan tee gohda-greesiji sinna, ka tas tam taisnam Deewam ne patihk un ka zaur tahdu greh-

Ku grühtu fohdu nopeln, tad tomehr tif labbi daschs kungs, kà arri semneeks ne bihstahs to grehku darriht. Un kaut schahds grehks arri retti noteek, tad tomehr tas noteek un naw wis wehl no pafaules isjuddis — lai gan apustuls Jehkabs mihligi pamahza: „Ne aprun-najeet zits zittu, brahli. Kas to brahli aprunna, tas aprunna to baußlibu un teefa to baußlibu; bet ja tu to baußlibu teefa, tad tu ne effi baußlibas darritajs, bet fohgis.“ (Jehk. 4, 11.) — Tà nu flaidri redsams, ka tee, kas sawu tuwaku aprunna, to gribbedami kaunà un apfmeeklà likt, paschi schinni walgà eekriht. Ta pehz af

Laisnais Deews, lai ne atstahjohs
Muhsham no pateefibas,
Melloht ne eeraddinajohs,
Jesfargohs no walschfibas.
Tas, kas wildams darra kaunu,
Lawà preekschà zeetihš kaunu;
Jo tew wifs irr pahrsinnams,
Sirschu bibbens isprohtams.

(Wids. ds. gr. № 423.)

II. Liksim nu arri wehrà, ka mums ne buhs fewi pa-augstinahht. Kas tad irr tahda fewis pa-augstinaschana? Ta irr schi: kad weens zilweks oh-tram ko labbu padarrijs, jeb arri padarrijs tahdu lab-bumu, ko zitti ne warrejuschy isdarriht, ka tad tahds leelahs un leppojahs pahrlieku, ne mas ne apdohma-dams, nedš apluhkodams, ka laikam zits wehl wairak irr ohtram labba darrijs un ar Deewa palihdßibu wehl augstakus darbus pasrahdajis, ne kà winsch tas leeli-tajs. Kad tahdu weltigu un ne derrigu leelibu prahta laudis dsird, af kà teem tas reebj un af dauds gaddahs, kas tohs leelitajus tad apfmeij, ka tee leelà kaunà ee-kriht. Teem tad pateefi tà noteek, kà Pestitajs fakka: „Kas pats augstinajahs, tam buhs semmotam tapt.“

Bet tu, af Deewa zilweks, kad tu sawam tuwa-kam ko labbu padarri, tad apdohma, ka tu to ne effi

ar sawu spehku paspehjis, bet ar Deewa palihdßibu un tad ne leelahs wis. Ja tu effi gudraks, ne kà zitti, tad ne leppojees ar to; ja tu effi taisnaks, ne kà taws tu-waks, tad ne nizzini wiannu ta deht, bet labbak' luhko us to, ka tu wiannu warri ar lehnibu no grehkeem at-greest; un ja tew irr wairak mantas, tad ne apfmahe to nabbadßinu wianna nabbadßibas deht, bet labbak' tam ko atmett no sawas baggatibas, ka winsch ar to warr atspirdßinaht sawu istwihkuschu firði, jo sinni labbi, ka tas kungs juhs abbus irr raddijis, tif labbi to nab-bagu, kà to baggatu. Un ja tu to teescham tà darrfi, tad tu buhfi sawa debbefš-Zehwa ihstens behrns un sawa schehliga Pestitaja Jesus Kristus pateefigs mah-zeklis, un tew pateefi notiks, kà tas kungs schinni ewangeliumà fakka: „Kas pats semmojahs, tam buhs augstinatam tapt.“ Ta pehz, kristihš zilweks, fakki ar firðs pasemmibu tà:

Kad wairak labbu es
Pahr zitteem schè padarru;
Kad wairak gudribas,
Kà zitti, rahdiht warru:
Woi ta pehz klahjahs man
Prett winneem leppotees?
N! ne no man, no tew
Nahl, ko es spehju, Deews!

(Wids. ds. gr. № 386.)

Ta deht lai nu ik weens no mums, mihli brahli, irr pasemmigs preeksch Deewa un preeksch zilwekeem, tad teescham mehš sawà laikà taptim pa-augstinati no Deewa un no labbeem zilwekeem, ihpaschi, kad mehš latrs sawà kabrtà darrifim tohs labbus darbus, kas mums peenahkajs un kas mums irr ustizeti, tur klacht arween' to prahtà paturredami, ka mums peenahkajs pasemmigeem buht. Jo lai arri mehš tohs wiffu tei-zamus darbus pasrahdajam, tad tomehr mums ne klahjahs pascheem fewi pa-augstinatees. „Jo kas pats

augstinajahs, tam buhs semmotam tapt,“ tã muhsu Pestitajis fakka schihs deenas ewangeliumã. Ut fwehtajis, dahrgais un pateefigais wahrds, jo dauds reis noteek, fo winsch fakka; daschu reis gaddahs, ka tas baggatais, kas waffar sewi pa = augstinajahs leppodamees un leelidamees prett nabadsineem ar fawu leelu baggatibu, schodeen jau plifs un fails stahw un tam wairs naw ne apgehrba, ne pajunta, prohti, kad tam ugguns aprijuse wissu winna baggatibu. Tã pat arri noteek dascham wezzaku behrnam, kas pa = augstinajahs un gresnojahs prett zitteem bahrineem, kas bes tehwa un mahtes apfahrt staiga schehlastibu un patwehrunnu mekledami; tahdam noteek, ka pehz mas deenahim nahf nahwe un nonemm arri winnam fawus wezzakus. Arri tas taisnais, kas schodeen augstinajahs un leelahs ar fawu taisnibu, rihtã jau gullt appafsch smaggas grehku nastas. Daschs arri augstinajahs prett zittu ar fawu leelu gohdu, bet — par masu brihdi, raug', tad tas irr eekrittis — leelã negohdã. Zits atkal augstinajahs ar fawu leelu spehku, bet par ihfu laikü winsch paleek til wahjschs un ne spehzigis, ka wairs ne spehji maifes kummofu preeksch sew nopelniht. Luh' tã wiffa ta laiziga buhschana irr nihziga ween un tee wahrdi paleek muhschiga pateefiba, fo apustuls Jahnis fazzijis: „Pafaula pa = eet un winnas fahriba, bet kas Deewa prahtu darra, tas paleek muhschigi.“ (1. Jahn. 2, 17.) Ta pehz, zilweks, ne palaujees ne mas us to neezigu gohdu, bet lauj Deewam waldbiht un darri weenumehr pehz wianna prahta, tad lai eet, kã eedams, tawa firds buhs arween' meeriga. Paleez ar ween' un wiffãs weetas pasemmigis, tad pafaulas wehtras sewi til warreni ne nolohzihs. Jau-nekli, peeminneet, fo apustuls Pehteris jums mahza fazzidams: „Zuhs jaunekli, effect teem wezzajeem pafklaufigi: bet wiffi zits zittam padohdamees, effect is-puschloti ar pasemmoschana, jo Deews lepneem pretti

turrahs, bet pasemmigeem winsch dohd schehlastibu.“ (1. Peh. 5, 5.)

Zeescham, kas bes fawas pa = augstinaschanas semmë kriht, tas tohp apschelohths no zitteem mihligeem zilwekeem un Deews tas Kungs patš ar fawu schehlastibu pee ta steidsahs. Bet kas tahs labbas deenas pawadda ar lepnibu un fewi augstinadams, kad tad tas kriht, tad naw ne weena, kas winnam rohku pafneeds; jo ik katris tad fakka: „dsihwo nu ar fawu lepnibu; pahrtiez un ar fawu pa = augstinaschanohs.“ Arri patš Deews fawu baggatu schehlastibu no ta atrauj ta pehz, ka tas naw darrijis pehz wianna mihta Dehla mahzibas, kas to dauds reis mohdinaja, ka buhs pasemmigi dsihwoht. Sinnams, arri tas irr no Deewa, ka tahds teek pasemmohts. Tad nu noteek, kã Salamanis fakka: „Lepniba nahf preeksch isdeldefchanas un preeksch bohjã = eefchanas lepns prahts.“ (Gal. fakk. 16, 18.) „Ta zilweka lepniba winnu pasemmohs, bet lam pasemmigis gars irr, tas eedabbuhs gohdu.“ (Gal. fakk. 29, 23.) „Wirns isdeldefchana nahf, tad tohp ta zilweka firds gresna, bet preeksch tahs gohdibas eet pasemmoschana.“ (Gal. fakk. 18, 11.) „Zeescham, tohs mehditajus winsch (prohti Deews) patš mehdihš, bet teem pasemmigeem parahdihs winsch schehlastibu.“ (Gal. fakk. 3, 34.)

III. Tad nu wehl apdohmasim, kas tas tahds gohds irr, no kurra mums ja = fargahs ta deht, ka tas mums irr par kaunu? Tahdu gohdu dauds ne apdohmigi zilweki tohti mihto un pehz ta dsennahs un tahdam tã noteek, kã Pestitajis fakka, ka nahkoht tas, kas winnu un to zeenigako weefibã luhdsis un us to falkoht: „dohd schim weetas,“ us fo tad tam waijagoht no tahs augstas weetas iszeltees un ar kaunu sehdeht semmakã weetã. Tã daschs wehligis wezzaku behrus dohma, ka tas winnam essoht par leelu gohdu, faweem wezzakeem ne klaufiht

un tas par leelu kaunu, kad winnam pehz wezzaku prahta ja-darra un ja-dsihwo. Tã, teescham, leppo-jahs tee besdeewigi behrni prett saweem wezzakeem, ne mas ne atsihdami, ka tas effoht tas leekafais gohds, wezzakeem paklausiht un ka tahdu tad mihto Deews un zeeni wiffi gohdigi un Deewa-bihjigi laudis un ka tam labbi klahjahs laizigi un muhschigi; un ka tur pretti tas effoht tas leekafais kauns, wezzakeem un winnu labbiam mahzibahm ne klausiht, un ka tahdu ne weens gohdigs zilweks ne zeeni un pars Deews wehl eenihd ta pehz, ka winsch Deewa swehtu wahrdu mahzibas tik labbi ka appaksch kahjahm minn un ne leek wehrã, ko Pahwils fakka: „Juhš behrni paklausajt saweem wezzakeem eeksch ta Kunga, jo tas tã peeklahjahs. Gohda tawu tehwo un mahti, (schis irr tas pirmais bauflis, kam irr apfohlichana.) Ka tew labbi klahjahs un tu ilgi dsihwo wirs semmes.“ (Ewes. 6, 1—3.) Un atkal: „Ta azs, kas to tehwo apfmeij, un leedsahs tai mahtei paklausiht, to isknahps tee kraukti pee uppes.“ (Gal. fakk. 30, 17.)

Tã pat arri daschs ne gohdigs fainneeka kalps un kunga deenesineeks dohma, ka tas winnam effoht par gohdu, sawus fainneekus un fungus apfmeiet un nizzinaht ais mugguras, tohs lammohht, pretti bahrtees un schkendeht, kad winni no scheem kahdas wainas deht tohp aprahiti un pamahziti, ka tã ne buhs darriht; un to fewischki darra tee no lepnibas uspuhsti kalpi. Raut nu gan winni zaur to jo leekafã kaunã un negohdã eekriht, tad tomehr mas no winneem atrohdahs, kas scho kauna-zeltu atstahj un leek wehrã tohs wahrduš: „Juhš kalpi, effeet paklausigi teem kungeem eeksch wiffas bihjaschanaš.“ (1. Peh. 2, 18.) — Arri tas ne gantais wiltneeks sawã prahtã to turr' par gohdu, ka winsch zittu peewihlis, kas tomehr leels kauns un grehks irr. Ak, draugi! tas naw gohds,

bet kauns, leels kauns tã pat tam neklausigam behnam un tam wiltneekam, kã arri tam besdeewigam kalpam un kalponei, kas wainigi buhdami, to ne atsiht, bet pretti barrahs un schkendejahs. Schee pehdeji dauds raises padarra saweem preekschneekem ar sawu nepaklausichanu un fewis kaunã eegrusch ihpafchi tad, ka tee sawas nebehdivas deht tohp strahpeti. Teescham, kad kahds tahdu kalpu jautatu: „ka pehz tu to strahpi zeeti?“ tad tas, ja gribbetu pateefibu fazziht, gan tã atbildetu: „Ta pehz zeetu, ka ne biju paklausigs saweem preekschneekem.“ Ak, pateefi, ar firds-ehsleem tahdam ja-ness ta kauna-strahpe, kad tas sawa tihscha grehka deht tohp fohdihts, no ka tam ne ween kauns preeksch zilwekem, bet arri grehks pee Deewa. Tahds kalps sawa kunga lohpa atkohschahs, wehl tã paleelidamees: „Nu es tam pee scha lohpa atreebschohs, to dsihschu bes schelastibas un mehrdeschu, kamehr tas tik ko no weetas kustefees!“ Un to tahds besdeewis arri darra. Raut nu gan tas irr leels un rupisch grehks pee besprahtiga un ne wainiga lohpa tã atreebtees, tad tomehr tee ne apdohmigi kalpi to darra, ne bihdamees no Deewa, neds kaunedamees no ta Kunga sawa Pestitaja dahrgas mahzibas, kas schihs deenas ewangeliunã tã fakka: „kas irr juhfu starpã, kam saws ehselis, jeb wehrfis eekriht akã, un winsch to tuhda ne iswelt swehtã deenã?“

Schẽ nu dsirdam, ka tas Kungs Jesus gribb, ka munš ne buhs teem ne prahtigeem lohpeem kaut mohzitees sawã nelaimẽ, bet tohs tuhlin, ir paschã swehtã deenã, kurrã wiffi zitti neddetas darbi aisleegti, no winnu mohkahm atswabinaht. Tomehr, ak Deewam schehl! daschs besdeewigs kalps ar zeetu firdi sawa kunga woi fainneeka lohpu tihschi akã eegrusch! Daschs fakka: „Kas tad nu tahdu besdeewibu darra?“ Simnams, to nu gan ne weens tã ne darra, ka winsch to

Lohpu affâ eegrufsch, bet tomehr ta irr leelaka besdeewiba, kas tohp darrita. Zu falki: es sawa fainneeka lohpun ne grufschu affâ. Labbi, to tu gan nedarri, bet tu krauj winnam tahdu nastu wirfû, kas tam lohpam, dauds grufstafi ja-zeeesch, ne kâ kad tu winnu affâ eegrufstu, jo tu winnu mehrdedams ne darri tã, kâ kristitam zilwekam peenahfahs, — zaur to tam lohpam leelaka zeeeschana, ne kâ affâ sliht. Affâ winna mohkas drihs pabeigtohs, bet af, zil ilgi tad tam ja-zeeesch, kad winsch no besdeewiga kalpa tohp neschehligi fisis, kauts un mehrdehts. Gan tas ik weenam gohdigam un pateefigam kalpam firdi fahp, kad tas reds, ka winna beedris tahdu negantu zeetfirdibu rahda; bet jo wairak tam fainneekam jeb kungam tas pee firds ferrahs, kad tas sawu lohpinu reds tik ne schehligi nomohzitu un kâ no plehfigeem swehreem saplohsitu. Kad arri tahds grehks pee zilwekeem paleek ne fohdihst, tad tomehr Deews, tas swehtais, taifnais Deews tahdu bendi bes fohdibas ne atstahs. Jau deesgan redsams, ka dascham kalpam sawi lohpi ne mas ne eedohdahs, bet nihst, sprahgt un arri tohp no swehreem saplehstii. Reds, ta jau ta laiziga fohdiba tahdam, kas ne schehligis prett sawu preekschneeku kustoneem; jo wai tad swehrs ne warretu drihsak' fainneeka lohpam! peeker-tees, kam dauds wairak irr, bet ne, — tas tihri kâ ar sinu fuhthts laupa kalpam to beidsamu un scho ween islassa no wiffa pulka. Ik ta pehz, mihli kalpi un kalpones, ne mohzat ar zeetu firdi sawu kungu jeb fainneeku sirgus un lohpus, ne atstahjat tohs ne-ehduschus un ne dsehruschus; ne faldejeet tohs pee frohga pakfcheem, kad juhs paschi tur eefschâ sawas meefas kahribas pildeet plihstedami. Deews, teescham, tahdu grehku bes fohdibas ne atstahs; jo winsch irr tas swehtais un taifnais, kas ik katram makfahs pehz winna darbeem. Tas pats arri swehtihst katru tahdu kalpu, kas ar schehlafstibu un peeklahjigu sapraschanu buhs apgab-

jees ar teem neprattigeem raddijumeem, kas sawas wainas ne proht fuhdseht.

Ne dohmajeet, mihli kalpi un kalpones, ka tas wisf fazzihst fainneekeem un kungeem ween par labbu, ne, tas arri juns pascheem par leelu labbumu buhs kad tahdu negantibu atmettiseet. Pats tas schehligs debbes-Zehws, kas tã pat muhs prahtigus zilwekus, kâ arri tohs ne prahtigus lohpus irr raddijis, leek to fluddinaht un sohla teem, kas paklausihst, sawu baggatu swehtibu un arri to muhschigu dschwofchanu, ko mihlais Pestitajs muns wisseem nopelnijis. Ta deht lai falkam:

Deews! dohd' man, turreht to

Sew zilwekam par kaunu,

Teem, kam naw prahts, kâ man,

No dusmahm darriht kaunu!

Lohps, pateikt ne prasdams,

Tew atrohd schehligu;

Tew lihdsigs gribbu buht,

Un schehloht to, kâ tu.

(Widf. ds. gr. № 500.)

Schehligais Deews un debbes-Zehws! dohd ka mehst to schahs deenas trihsfahrtingu mahzibu pareisi firdi paturram un dschwofchanã no tahs augtus parahdam. Dohd muns to ween eegribbeht un darriht, kas ar taru swehtu un taifnu prahtu fa-eet. To luhdsam no taru mihla Dehla muhsu kunga un Pestitaja Jesus Kristus puffes. Amen.

Pateefibas leezineeks

astotã padesmitã swehtdeenã pehz
waffaras swehtku atfwehtes.

Swehts, swehts, swehts irr tas kungs muhsu scheh-

ligais Deews! augsti teiktis un flawejams irr wiinna dahrgais wahrds muhschigi muhscham no wiffa ta fwehta engelu pulka un tahs debbefis-draudfibas, un no wiffseem fwehteem un isredseteem schè semmes wirfù! Wiffi, wiffi tee leezina, ka Deews irr leels no spehta, augstis no gohda, baggats no schehlafibas un dahrgs no mihlestibas. Tahdu pateefibas leezibu dsirdeedami no teem fwehteem debbefis un semmes wirfù, arri muhsu nabagu grehzineeku firdis tohp eelihgsmotas teikt un flaweht to schehligu un mihligu debbefis Kungu un Kehninu wiffu Kehninu kas mums leeleem grehzineekeem wehltif leelu schehlafibu dohd un ar tahdu dahrgu mihlestibu muhs mihlo, ko mehsh ne effam zeenigi dabhuht. Pateefi, pateefi, ne issakkama irr ta debbefis-Zehwa schehlafiba un mihlestiba us mums semmes tahrpeem; to mehsh nomannam wakkarà guldamees un rihtà zeldamees, un paschà nakts un deenas widdù mehsh to atrohdam pee fewim; un ne weenu sohli muhsu kahjas sperr, ko ta mihla debbefis-Zehwa schehlafiba ne pawabda. Zeescham, ja tas Kungs un Deews sawu schehlafibu no mums atrautu, tad mehsh ne weenu sohli us preefschu ne spehtu kahpt; lai gan tas leekahs masa leeta buht, tomehr bes Deewa schehlafibas mehsh pafchi ween to ne eespehtu. Par tahdu no mums ne nopelnitu baggatu Deewa schehlafibu un dahrgu mihlestibu, frihtam mehsh pee wiinna ta muhsu schehliga debbefis-Zehwa fwehtahm kahjahm semmè weenprahitigi wiinnu flawedami un peeluhgdami muhsu Kunga un Pestitaja Jesus Kristus wahrda:

Muhsu Zehws debbefis ic.

Muhsu schihs deenas fwehts ewangeliums atrohdahs usrafstihst ta preezas-mahzitaja Matte üsa fwehts stahstis, ohtrà desmità un ohtrà nodakkà, fur tas no 34tas lihds 46tu perschu muhsu wallodà tà flann.

Tee Wariseeri dsirdejusch, ka Jesus teem Sadduzereem to mutti bij aishahstis, sapulze-

jahs kohpà. Un weens stary teem, weens bauflibas mahzitajs, kahrdinadams to jautaja un fazzija: „Mahzitajs, furesch tas augstakais bauflis baufliba?“ Bet Jesus us to fazzija: „tew buhs Deemu tawu Kungu mihloht no wiffas tawas firds, no wiffas tawas dwehfeles un no wiffa tawa prahita. Schis irr tas pirmais un augstakais bauflis. Bet tas ohtrais tam lihds: tew buhs tawu tumaku mihloht, ka fewi paschu. Schinnts diwejds bauflis karrajahs wiffa baufliba un tee praweeschi.“ Kad nu tee Wariseeri bija fagahjusch, jautaja Jesus tohs. Un fazzija: „kohs schkeetat no Kristus, ka dehls winsch irr?“ Tee us wiinnu fazzija: „Dahwida.“ Un winsch us teem fazzija: „ka tad Dahwids to sawz garrà par Kungu? Sazzidams: Tas Kungs fazzija us mannu Kungu: sehdees pa mannu labbu rehku, teekams es tawus eenaidneekus leeku par pameslu tawahm kahjahm. Ja nu Dahwids to par Kungu sawz, ka tad tas wiinna dehls irr?“ Un ne weens ne sinnaja kahdu wahrdu tam atbildeht, un arri ne weens ne drihtsteja no tahs deenas wiinnu wairs jautahit.

*

*

*

Mihlti draugi! Pagahjuschas fwehtdeenas ewangeliumà mehsh dsirdejam, ka tee Zuhdu bauflibas mahzitaji un wariseeri gluhneja us muhsu Pestitaju, dohdmadami, kahdu grehku pee ta fwehta un taifna nokert; bet tee tappe sawa launa padohma deht no ta Kunga Jesus tà apkaunoti, ka tee ne warreja ne weenu wahrdu un itt ne ko atbildeht. Bet nu schinni ewangeliumà mehsh atkal dsirdam, ka weens bauflibas mahzitajs dohmaja tas gudrakais buht, ka tas eedrohshinajahs to Kungu jautahit, dohdmadams, ka tas Kungs Jesus wiinnam ne buhschoht warreht atbildeht us tahdu grub-

tu jautaschanu. Un luhf, tas Kungs winnam ta atbildeja, ka wisseem teem wariseereem lohti bij' ja-brih-nojahs fawas firdis, bet winnu weltiga lepniba ne kahwe fawahm mehleh to Kungu gohdinacht par tahdu gudru atbildeschanu; un pehz arri muhsu Kungs Jesus tohs apfaunoja, ka tee ne ko ne warreja atbildeht. Winni ne ween ne warreja atbildeht, bet arri ne drihksteja wairs ne kahdu jautaschanu preekscha list. To leezina schihs deenas swehts ewangeliums, kur stahw ta: „Un ne weens ne sinnaja kahdu wahrdu tam atbildeht, un arri ne weens ne drihksteja no tahs deenas winnu wairs jautah.“ To pareisi wehra likkuschi, lai fewischi un wisswairak to mahzibu pee firds leekam, ko muhsu Pestitajs mums schodeen dohd, un pamahza

ka lohti Deews muhs mihle un ka mums turpretti buhs winnu un sawu tuwaku mihloht.

Al, tu Tehws tahs schelastibas!
 Ne kas wehl irr isfazzij's,
 Zik tu effi mihlestibas
 Pasaulé jau parahdij's.
 Neds to arr' kas debbesis
 Muhschu muhschds isprattih's. Amen.

(Wids. of. gr. N° 18.)

Ta preezigi dseed schodeen ta kristita draudse, to Kungu sawu Deewu swehti flawedama pa wisseem Kristus kauschu Deewa nammeem un ta arri mehs sawa paspahne tam Kungam sawam Deewam firsni pateizam par winna augstu un dahrgu mihlestibu, ar ko winsch muhs mihlojis. Winsch „tik lohti muhs mihlejis, ka winsch sawu paschu weenpeedsimmuschu Dehlu irr dewis, ka wisseem teem, kas tizz eeksch winna, ne buhs pasustees, bet to muhschigu dsihwoschanu dabubht.“ (Zahn, 3, 16.) Al pateefi, ta Kunga muhsu scheliga Deewa augsta un dahrga mihlestiba atspihd

pee tahs no rihta lehfdamas jaukas faules starreem, ko muhsu azzis ar leelu preeku eerauga tad, kad firds apdohma, ka schai spohschai faulei lezzoht arri muhsu mihlais Kungs un Pestitajs augscham zehlees uo mirroneem, kad winsch muhsu grehku deht pee frusta-kohka leelas mohkas zeesdams bij' nomirris. Kur tad nu wehl leelaku mihlestibu warram zerreht un gaidiht pahrscho, kas jau tik leela, ka to zilweki ar sawu sapraschanu ne mas ne warr isdibbinacht? Arri swehts apustuls Zahnis pahrscho to leezina, ta fazzidams: „Eeksch ta ta Deewa mihlestiba us mums irr atspihdejuse, ka Deews sawu weenpeedsimmuschu Dehlu irr subtijis pasaulé, ka mums zaur to buhs dsihwoht. Eeksch ta stahw ta mihlestiba, ne, ka mehs Deewu effam mihlejuschi, bet ka Winsch muhs irr mihlejis, un sawu Dehlu subtijis par salihdsinaschanu par muhsu grehkeem.“ (1. Zahn, 4, 9. 10.) Pateefi, mihti draugi, schi ta debbes-Zehwa mihlestiba irr gan tik swehta, tik dahrga un tik leela, ka to ne mas ne spehjam isfazzijht, neds arr' tee, kas debbesis, to isfazzijhs. Mehs jau ne warram to Deewu mihlestibu isfazzijht, ko winsch pee tahs wissu-masakas sahletes mums parahda, ka tad gan to paspehfin pee zittahm leelakahm leetahm to isdarricht? un tad winnu ta mihleht, ka winsch muhs papreeksch mihlojis? — Jau no pascha dsihwibas eefahkuma Deewa mihlestiba muhs waddijuse un bes tahs — teescham! — mehs ne buhtu eeraudsijuschi schahs faules gaismu. Un al, kad Deews tas Kungs ar sawu mihlestibu ne buhtu mahtes firdi peepildijis, woitad ta gan ta un bes apnischanas ar mihlestibu pahrscho sawu sihdamo gahdatu? Kas to dohd! Tai ta grubta kohpschana reebtohs un ta tik labpraht pa dauds reisahm nakti sawu saldako meegu wis ne kawetu masianu kohpt. Bet raug, ka Deews pahrscho to gahda! To lai gan ta mahte peekususe sawu grubtu deenas-darbu strahdajoht, tak ta ne lurne wis, kad behrninsch brehz, bet patte no mihlesti-

bas gan drihs lihds gaudodama to schello kà un zif ween fpehdama. Za pehz arri pats Deewa wahrds tà fakka: „Warr arridsan weena feewa fawu sihdamu behrnu aismirst, ka winna ne apschelotohs pahr to dehlu fawas meefas?“ (Esaij. 49, 15.) — Tà pat arri ta mahte bes schahs ihpafchas no Deewa dohtas mihlestibas ne warretu pee un eeffsch fawahm kruhtim dabbuht, kas tak muhsu pirma barriba. Za deht gan katram apdohmigam kristigam zilwekam preezadamees ja-fakka:

Kà ne ustizzerohs Deewam,

Kas man mihlo firsnigi,

Man apfwehti schelligi! —

Kas, kad dsimnu nespehzibà,

Man peetruhta pasaulè?

Peens bij' mahtes afotè,

Winnas firbi mihlestiba;

Winnas flehpi atraddu

Siltumu un glahbschanu.

(Wibf. ds. gr. № 70.)

Un tà arween' un jo prohjam, jo leelaki mehs augam, jo wairaf Deewa mihlestibas mums waijaga; to mehs pee few pascheem redsejam, Jo kad no mahtes peena wairs ne warrejam pahrtikt, tad tas schelligais Deews no fawas mihlestibas lifke graudus augt us druwàs un peenu no gohwim nahkt, ar fo wezzaki muhs usturreja. Arri pahr apgehrbu Deews gahdaja: winsch lifke aitahm willu augt un us druwahm linnus audsinaja. Tà tad nu redsam, ka wifs tas labbums no Deewa mihlestibas ween mums nahk, bes ka mehs paschi fo buhtum pelnijufchi. — Gan daschs ne apdohmigs un besdeewigs tè fakka, ka wezzaki to wiffu fagahdajoh; bet fur tad tee wezzaki fo nemtu, kad Deews teem nedohu? — Nemtin wehl atpakkat: kad behrns wallodu ismahzijeas, woi tad tur ne redsam Deewa mihlestibu klahk, ka winsch peenemmahs, tad, kad tam fahk Deewa wahrds mahziht, no kurreem tas, kad tohs ismahzijeas, warr smeltees to fwehtu gudribu,

ar kurre tas warr schein' laizigi pee meefas, un tur muhschigi pee dwehfeles laimigs palikt, ja ween winsch tà darra, kà tee Deewa wahrdi mahza? Woi tas behrns zaur fawu mahzifchanohs un wezzaku mahzifchanu gan warretu tahdu garrigu fapraschanu smeltees, ja Deews no fawas mihlestibas winnam to garrigu fapraschanu nedohu? Ak, pateefi, bes Deewa mihlestibas paliga ne fo ne palihdsetu wiffa mahzifchanahs un mahzifchana. Tà tad nu tee behrni teef eemahziti tohs fwehtus Deewa wahrds lassihk ar ta kunga mihlestibas palihdsetchanu.

Tad nu nahk arri tas laiks, ka tee wezzaki no Deewa mihlestibas to preeku peedfihwo, kad tee behrni paschi ar Deewa paligu sewim usturru un apgehrbu nopelna gohdigi strahdadami. Drihs pehz tam arri tas laiks irr klahk, ka mahzibà ja-eet un ja-fataifahs pirmu reis' to augsti fwehtu un dahrgu waffarinu bau-dihk, fo Jesus Kristus muhsu mihtais kungs un Pestitajs fataifijis us fawu gruhtu krusa nahwi eedams. Te, ak tè mehs, teefcham, atrohdam to wiffu-dahrgako no mums ne nopelnitu Deewa mihlestibu un schelastibu, ja ween zeenigi baudam tahs ta schelliga Pestitaja fwehtas, un dahrgas meefas un affinis. Un kad nu mehs tè tà, kà kristigeem zilwekem peenahfahs effam to fwehtu waffarinu pirmu reis' baudijufchi — kas mums nu jo prohjam allasch ja-darra — tad Deews no mihlestibas un schelastibas mums muhsu padarritus greh-lus peedohd zaur Jesu Kristu fawu mihtu Dehlu. Sinnams, ka pee ta mums waijag' tohs padarritus greh-lus pateefi un firsnigi noschelloht, no teem atgreestees un tizzigi fohliht, tohs wairs ne darriht. — Tad atkal pehz mas gaddeem baudam to preezigu mihlestibu no ta schelliga debbes-Zehwa, kad mums fawi wezzaki lauj ar gohdu fwehtà laulibà eedohtees. Woi tè naw atkal Deewa ne isdibbinajama mihlestiba redsama, kad winsch preeksch mums, bes muhsu gahdaschanas, usaudsi-

najis tahdu jauku laulatu draugu (Jeb draudseni) un lauj mums ar gohdu kohpa fa-reet un dsihwoht, ka kri-
stigeem laulateem draugeem peenahkabs. Un ja nu ar-
ween' un jo prohjam pehz Deewa prahta dsihwojam,
tab winsch no sawas mihlestibas apfwehti un dohd ta
pat, ko mums pee meefas wajaga, ka arri to, kas
pee dwehfeles wajadsigs un beidsiht muhs apdahwina
ar to jauku debbes-walstibu, ko Jesus Kristus muhsu
dahrgais Pestitajs mums apfoblis un fataisjis. Ak,
zil leela ta debbes-Zehwa mihlestiba irr us mums nab-
bageem grehzineekeem, kas to warr isteiti! Jo irr un
paleef muhschigi teefa, ka apustuls Jehkabs fakka:
„Wissa labba dahwana, un wissa pilniga
dahwinaschana irr no augschenes, kas nahf
semme no ta Zehwa tahs gaismas, pee ka
ne weena pahrmihschana, nedf pahrwehr-
schanas ehna.“ (Jehk. 1, 17.) Tahdu Deewa
mihlestibu ik deenas redsoht un fajuhtoh, woi gan
muhsu firds muhs ne dsih Deewu to Kunga mihleht,
no wissas sawas firds un no wissas sawas dwehfeles
un no wissa sawa prahta, ka tas Kungs muhsu Pestitajs
mahza muhsu schih deenas ewangeliuma? — Lai
ta pehz ismeklejam un sawas firdis pahrbaudam, woi
effam Deewu ta mihlejusch, ka Jesus mahza, to Dee-
wu, kas muhs papreekschu mihlejis? Ak, ar kaunu
mums ja-atsihst, ka to ne effam wisdarrijusch unka ta
mihla debbes-Zehwa mihlestibu ar nepateizibu wal-
kajusch, ta pehz, ka to effam apraddusch un dohmajam,
ka tam ta wajagohht buht. Ak kahdi ne zeenigi mehs
effam to Deewa schehlastibu fanemt, kas tik leela, tik
leela, ka zilweks to ne warr isprast.

Zil leela Deewa mihlestiba!

Tas ne jehga ween to ne redf.

Un sawa leela neprahtriba.

Tam augstam Deewam slawu leeds.

Deews man ne kad ne aismirjis.

Kaut retti ta peeminnejis. (Widf, of, gr, № 17)

Ak, kaut mehs schodeen no tahdas neatsihschana-
nas nejehdstibas atstahtohs, jo lihds schim mehs wissi tai
bijam padewuschees, ka pagani; un kad mehs us
preekschu wehl ta dsihwofim, ka lihds schim, tad ja-
bihstahs, ka Deews sawu schehlastibu un mihlestibu ne
atrauj. Ak, wai tad mums, kad ta notiktu! kahda tad
buhtu muhsu dsihwoschana schinni pasaulē? Kahda
breesmu pilna ta buhtu tad, kad Deews pee mums ne
buhtu flah ar sawu dahrgu mihlestibu! kad winsch
muhs ne preezinatu, kad mehs noffummusch, gauschi
raudam, dsitta behdu-bedre eegrimmusch! kas dohtu
muhsu firdim meeru, kad tahs ne meerigas buhdamas
leelu gruhtibu zeesch! Ak, kas eedrohschinatu muhsu
bailigas, ar grehkeem isbeedetas un apgahnitas dweh-
feles tad, kad tahm no meefahm ja-schkirahs un ja-
aiscet pee ta taisna teefas-Kunga sohda krehfla, kur
tahs ar taisnu teesu taps noteefatas un kur: „ik weens
dab buhs, ko winsch meesa buhdams irr dar-
rijis, woi labbu, woi kaunu.“ (2. Kor. 5, 10.)
Woi tad gan tahs warrehs bes Deewa mihlestibas
schehligu teesu gaidiht? Kas to dohs! Jo bes Deewa
mihlestibas un schehlastibas ne weens ne pastahwehs
preeksch ta swehta, taisna Kunga Jesus Kristus sohda-
krehfla ta pehz, ka wissi effam sawas dwehfeles ar
grehkeem apgahnijusch. Bet kas to ta schehliga deb-
bes-Zehwa dahrgu mihlestibu buhs atfinnusch un zee-
nijusch, un to arri klaukijusch, kad ta mohdina no
grehkeem atgreestees, un tad to debbes-Zehwu no wis-
sas firds mihtojusch, ka Pestitajs schih deenas ewan-
geliuma mahza — teem, teescham, ta Kunga muhsu
Deewa leela schehlastiba un dahrga mihlestiba palihd-
sehs, ka ar gohdu warrehs pastahwehl, preeksch Jesus
swehta sohda-krehfla. Winsch tas taisnais teefas-Kungs
atminnehs, ka schahs dwehfeles zaur wiinna dahrgahm
afminnim irr schkihstas nomasgatas no wisseem grehku ne-
schlihsstumeem, ar ko ta kahra meefa tahs bija apgahnijuse.

Pateefi, mihti draugi, tohs pateefigus Deewa un Jesus mihtotajus pastarâ deenâ fagaibihš schehliga teefa. Râ tad gan buhs pateefigi Deewu to schehligu debbes = Zehwu un muhsu Pestitaju Jesu Kristu mihtot? Us to mums atbild tas apustiuls Jahnis tâ: „Schi irr ta Deewa = mihlestiba, ka mehs winna bauflus turram, un winna baufti ne irr grubti.“ (1. Jah. 5, 3.) Ta pehz muhsu Pestitajs fakka, ka eeksch teem diweem bausteem, ko winsch schinni ewangeliumâ mahza, prohti eeksch mihlestibas stahwoht wiffi baufti. Un pateefi, ja mehs pehz teem trim pirmeem bausteem, kas bauflibâ rakstii, darram, tad mehs, teescham, mihlejam to Kungu sawu Deewu, kâ Jesus mahza, prohti, no wiffas sawas firbš, no wiffas sawas dwehseles un no wiffa sawa prahta. Un ja mehs arri pehz ta ohtra baufta darram, ko tas Kungs schinni ewangeliumâ mahza un kas tâ stann: „Zew buhs sawu tuwaku mihleht, kâ sewi paschu,“ tad mehs effam tohs septinūs pehdejus bauflus arri peepildijuschi.

Lai tad nu plaschaki ismeklejam, woi mehs effam darrijuschi pehz muhsu Pestitaja pirma baufta un pehz teem trim bausteem, kas Mohsus bauflibâ rakstii? Uk, tē gan tohpam lohti apkaunoti un grubti apbehdinati, ta pehz, ka muhsu sinnama firbš mums leezina, ka mehs effam schohs bauflus dauds kahrt pahrkahpuschi. Uk, kâ teem ne buhs bihteš no Deewa un kaunetees preeksch tahs kristitas draudses, kas gan sinnaja, ka bauflibâ stahw rakstihš: „Zew ne buhs zittus swešchus Deewus turreht preeksch mannim,“ un tomehr tam pretti darrija! Jo, Deewam schehl, daschs kristitas draudses lohzeklis schinnis laikš wairak zeeni un mihle tohs swešchus Deewus, ne kâ to wiffu = waldigu un muhschigu Kungu un Deewu. Schai tumfbai gan wajjadseja behgt preeksch tahs spohschas Kristus gaismas; bet tee tumfbas mihtotaji sawas azzis aisdarra

zeet' preeksch schihš gaismas, ka winni to ne reds un grabstahs pa to dsittu tumfbu, kas winnus nowadda laizigâ pohstâ un muhschigâ nelaimē. Jo „kas dohdahs us kaunu, tas to gaischumu eenihd; un ne nahk preeksch gaismas, ka winna darbi ne tohp isfunniti.“ (Jahn. 3, 20.) Grubt' gan irr zeest to laizigu pohstu, bet zaur to taf — lai gan retti, — kahds teek atgreests un isglahbš, bet kas jau tanni muhschigâ nelaimē eekrittis, tas ne muhscham wairš ne tiks isglahbš.

Uk ta pehz, juhs, kas wehl tanni tumfbâ maldaites, behdseet no tahs ahra, nahzeet pee gaismas un atgreeschatees pee laika no tahda grubta grehta, ar ko tas swehtais, taisnais Deewš lohti grubti tohp apkairinahts. Atstahjeetees un atkahpjeetees no tahs elka = deewu kalposchanas! Uk, atwerrat sawas aufis, ka tahs warr dsirdeht to balsi, kas schodeen teek skandinata to swešchu deewu turretaju aufis, winnu kuhtrahm firdim par pamohdinaschanu, winnu tumfchai sapraschanai par apgaismoschanu un winnu dwehselem par isglahbschanu no tumfbas-grehtu sohdbas. Tas Kungs sawu assu rihtsi jau irr panehmis rohkâ, kas buhs grubti paneffama. Ta pehz ta sauzeja bals wehl schodeen us jums fleeds un brehz. Uk, effeet tai paklawfigi un ne apzeetinajeet sawas firbš tam wiffu-zeetakam akminam libš prett to sauzeju balsi. Uk, ne dohmajat, ka schi pa welti us jums sauz, fazzidama: „Tu tapfi peemelkhehts no ta Kunga Zebaut ar pehrkoni un ar semmes trihzeschanu, un ar leelu ruhtschanu, ar weefuli un ar aulahm, un ar weenu norihdamu ugguns leefnu.“ (Es. 29, 6.) Winna, ta bals laikam reds juhsu nelaimi jan preeksch durwim. — Bet daschs firđi apzeetinahts bohmahs: „Es jau tik ilgi esnu teem elkeem kalpojis, un tomehr man ne kahds kaunums naw usgahjis, nedš kahda Deewa rihtste manni strahpejuse.“ Uk, woi tad

tu ne suni, kà fw. Pahwils fakka: „Deew's baggats buhdams apschelofchanà, muhs irr mihlejis zaur fawu leelu mihlestibu.“ (Ewes. 2, 4.) Vateefi, Deew's pazeefch to grehzineeku, wínsch dohd laifu us atgreeschanohs; wínsch to grehzineeku ne fohda pee it katra grehka. Bet kad wínsch reds, ka tas grehzineek's wehl arween grehkus darra, ne mas ne laujahs no winna fwehteem wahrdeem fewi pamohdinah, untà „nizzina to baggatibu winna laipnibas, un pazeefchanas, un lehnprahtibas,“ (Reem. 2. 4.) tad, kaut gan winna schehlafiba irr bes galla leela un winna mihlestiba augsti teizama, tad tomehr tohs tihfchus grehzineekus bes fohdivas ne atstahj. Kaut gan ta fohdiva daschu reis' ilgi kawejahs, tad tomehr ta weenreis' ne wílttoht un tihri kà kahds slagfda walgs usbruhf un tohs pahrkahpejus bes schehlafibas mohza. Daschi zilweki gan dohma, ka winni ne mas un ne kad ne pahrkahpjoht to baußli, kurrà Pestitaj's pawehl Deewu to Kungu mihleht no wísfas fírd's, no wíffas dwehfeles un no wíffa prahta. Bet, draugs! woi tà tad tu scho baußli ne pahrkahpj, kad tu burrus, puhfchotajus, síhlnneckus un wahrdotajus zeeni un mihlo un no teem bihstees? Ak, teescham, nè! Jo pee ta teef zilweki pasihiti, ka winni ne mihlo to Kungu fawu Deewu, kà peenahkabs, un kà nu pat mahzihts. „Kad winni tizzetu, ka wíffa labba dahwana un wíffa pilniga dahwinaschana effoht no augfchenes, kas nahf semine no ta gaismas tehwa,“ (Jehk. 1, 17.) un ka „fwehtihits irr tas zilweks, kas us to Kungu palaujahs, un ka zerriba tas Kungs irraid,“ (Jer. 17, 7.) fo tad winni ar tahdeem leekuteem pihtohs? — Ta deht, kas pee puhfchotajeem eet fawu wainu dseedinah, kas burri mekle few par paligu, kad tam ne teef, fo tas gribb un no ta bihstahs, ka scho ne noburr, un no síhlnnecka waiza nahkofchas leetas, tas irr elka-deewu kals un tee puhfchotaji, burri un síhlnnecki

irr winna elka-deewi. Tad nu, kas pee teem fawu kahju sperr palihdsibu mekleht, tas fewi peewítt; jo fchee elka-deewi irr tik pat bes=fpehzigi, kà meh's íkurfch katrs. Winni fínki buhdami un tatschu gribbedami fawu wehderu pildiht, tohs ne prahtigus laudis peewítt ar fawu wíltibu, leelidamees, ka winni scho un tu spehjoht ar fawu puhfchotofchanu padarriht, ar fawu burfchanu noburt un ar fawu síhleschanu kahdas suddufchas leetas usrahdiht un nahkofchus líktemus ísfazziht. Ak, zif ne apdohmigi tee zilweki, kas dohma no weena grehziga zilweka twaika dseedinati tapt! Kad tahdi pestieli wíffas fawas eefschas ísgahstu, tad tomehr winni ar fawu puhfchanu to wíffu-masafu sahliti, kas no karstas faules nokaltufe, ne spehj saltu padarriht, kur tad tee warrehs tik leelu darbu padarriht, zilweku dseedinah? Ak, teescham, nè! Weltigi un ne apdohmigi arr' irr tee zilweki, kas no burreem bihstahs, dohmadaami un tizzedami, ka tee warroht winneem scho un to nelaimi padarriht un uslíft — ir klahf ne buhdami. Vateefi, tee irr tihri melli ween, ar fo winni no teem nejehgahm pelna fawu pahrtíftku, paschi ne wíhschodami gohdigi strahdaht. Tee nejehgahs pee winneem eet, kad teem irr ar fawu turwaku kahds eenaid's; fchee winnam makfa, lai to prettíneeku noburr. Bet, ne fo, skaidri ne fo tas ne warr padarriht ar fawu buhfchanu; jo wínsch ar faweem grehzigeem wahrdeem ne warr to wíffweeg-lako pihsli no semines pazelt; ja fawu rohku ne pee-leef klahf, tad tas ne no weetas ne kustahs, lai schis arri fímt's un tuhstoschas deenas ap to pihsli runnatu un fazzitu: „zellees! zellees! un eij no schahs weetas us ohtru.“ Tà pat tas burris arri ne spehj tai wíffu-masafai sahlitei us lauka pawehleht nokalt. Kad winnu atsíhstam tik ne spehzigu pee tahm wíffu-masafahm leetahm, kà tad wínsch warrehs tahs leelakas padarriht, ar fo wínsch leelahs un par fo tee ne apdohmigi nejehgahs ar weltigahm bailehm nomohzahs, ka tee

winnus un winnu kustonus un wissu mahjas-buhfchanu warroht noburt?

Kurschs zilweks weffelibu, laimi
Warr nemt zaur sawu burfchanu?
Woi winsch warr pohstih Deewa faimi,
Kam Deews patš irr par glahbeju?
Kur irr jel kahda weetina,
Kur Deews naw klah un ne gahda?

(Wids. ds. gr. № 379.)

Bet tu, af Deewa zilweks, ne bihstees no tahdeem neekeem; bihstees tiffai to Kungu sawu Deewu pahr wissahm leetahm un mihle winnu no wissas sawas firds, no wissas sawas dwehseles un no wissa sawa prahta. Un kad mehš tã sawu Deewu bihfimees un mihlesim un ne kahdu tihfchu grehku ne darrifim, tad lai ap mums un ap muhsu peederrigahm leetahm simts un tuhstoschi burri apstahjahš, gribbedami muhs noburt, tad tomehr ne weens mattinsch no muhsu galwas ne krittihs, nedš no muhsu peederrigahm leetahm kas suddihs, tã, ka mehš preezigi winnu widdũ warrefim gawileht un Deewam par gohdu tã fazzih:

Lai buhtu welli tuhstoschi,
Kas melletu mums skahdeht!
Lai dohmatu arr' zilweti
Muhs apburt un nolahdeht!
No galwas mattinu ne raus
Tee mums ar sawu prahtu.
Ne kahdu waku tas teem raus,
Kas allasch mums irr klahu,
Daudš spehzigaks pahr winneem.

(Wids. ds. gr. № 80.)

Tã pat arri tas mas-tizzigs wolti zerre no sihneekeem sinnamu dabbuht to, kas us preefchu ar winnu notiks un par wolti winsch tam maksã tad, kad winnam kahda leeta pasudduse, woi nosagta, zerredams, ka to dabbuhs sinnaht, kur ta irr un woi rohka nahks. Tã winsch wehl isdohd to no sagteem atlizzinatu luppату woi kappeifu teem ne ganteem un sohdamem wiltnee-

keem, kas tuwaku peewilt ar sawu sihleschanu, leelidamees, ka tee winnam to sudduschu mantu buhs usrahdiht un ne usrahda. — Kad weens sohlis ween tabtuma, woi weens plauksia beesuma dehlis buhtu stary sihlneeke un ohtru zilweku un tu winnam — kad winsch pirnak to ohtru ne mas ne buhtu redsejis — praffitu: „pafakki man, kas tas tahds zilweks tur irr?“ woi winsch gan to spehtu usminneht? Kas to dohd! Rã tad nu tas blehdis wehl warrehs to pafazzih, kur tawa pasudduse leeta palikkuse, kas dauds juhdsu tahkunã no ta notizzis? — Urri ta irr tihri zilweku wilfchana ween no teem besdeewigeem sihlneekeem, kad tee fakka: winni warroht sawu un sawu tuwaku laimi un nelaimi sinnaht. Rã tad winsch to warr sinnaht, kas us preefchu notiks, ko tak Pestitajs patš saweem mahzekeem ne dewe sinnaht, bet teem us winnu jautaschanu tã atbildeja: „Zums ne peeclahjahs sinnaht tohs laikus jeb brihshus, ko tas Tehws sawã pafchã warrã irr lizzis?“ (Ap. drb. 1, 7.) Tas grehzigš zilweks ne sinn to, kas ar winnu pafchu notiks pehz ihfa brihtina, pehz weena wahrda isteifschanas, ka tad tahds leekulis to warr sinnaht un zitteem isfazzih, kas pehz simts un tuhstoscheem gaddeem notiks? jo tahdus leetas stahw ta wissu-sinnadama Deewa sinna, tas gan sinna, kas notiks pehz dauds simts un tuhstoscheem gaddeem.

Alk, zif leela negantiba un gruhšs grehks tas irr preefch ta swehta un taifna Deewa, kad stary krisiitas draudses wehl tahdi elka-deewi un elka-deewu kalpi irr, kas ne mas ne kaunahš scho leelu grehku darriht, us ko gruhsta sohdbiba likta. Tahda nebuhschana ihsti tik pee paganeem ween buhtu meklejama. Gan dascham, kad tas kahdu assu peemekleschanas-rihksii pee few jutte, sawa sinnama firds pahrmette, ka ta tam usnahkoht ta deht, ka winsch elka-deewus zeenijs, bet tomehr — Deewam schehl! — tas to ne pamette! Alk tahds ne ap-

zerre, ka tas leelais Teefas-Rungs pastarâ teefâ winnu arri pahr to jautahs: „woi effi pehz ta wissu-leelaka baußta darriijs, fo tew mahziju un kas tâ skann: tew buhs Deewu sawu Rungu mihtloht no wiffas sawas firds, no wiffas sawas dwehseles un no wiffa sawa prahta?“ Ak, fo tad gan tas atbildehs? Woi fazzihs, ka to ne effoht sinnajis? Kas nu to dohs! Pascham skaidri buhs ja-iskalka, ka gan sinnajis, bet tih-schi pehz ta ne darriijs. Ja, ir pats schihs deenas ewangeliums us to dohs leezibu. Un tad noifks tâ, kâ Jesus pats zittâ weeta fakka: „Pehz taweem wahrdeem tu tapfi taifnohts, un pehz taweem wahrdeem tu tapfi pasuddinahts.“ (Matt. 12, 37.) Ak wai, kahda breefmiga buhs ta pastara stundina teem pahrgalwigeem un Deewa swehtu wahrdu neklausitajeem! Ir bailehm un drebbeschamu buhs teem no schihs pafaules ja-schfirrahs un ar bailehm un drebbeschamu buhs teem ja-stahw preeksch Kristus fohda-frehla!

Ak ta pehz, mihtli draugi! Kas wehl lihds schim effat tohs sweschus deemus turrejuschi, atgreeschatees, ak atgreeschatees no teem sawas laizigas un, pahr wiffahm leetahm, sawas muhschigas lab'klahschanas deht! Apraudajt un noschelojat to lihds schim no jums darritu grehtu un tad apfohlat Deewam tam Rungam un Jesum Kristum sawam Pestitajam, ka nu us preekschu tikfuschchi no ta grehka fargasitees, kas tik leelas schapes un nelaimi darra. — Ja juhs teescham tâ sawus grehtus no firds noschelofoet, no teem atstahfitees un tohs muhscham wairs ne darriiseet, tad tas scheligais un no firds mihtligais debbes-Zehws zaur sawu schelastibu un Jesus dahrga nopelna labbad jums juhsu grehtus peedohts.

Za deht, ak wahjais gars! pamohdees,
Pasargi sawu tizzibu!
Us sawu radditaju dohdees

Ween weenigi ar zerribu!

Zo gohda, metle, peeluhds!

Tad winsch tew waddihs mihtligi.

Zau wella darbi isahrđiti,

Zaur Kristus swehtu mahzibu;

Zau pesteli pa-kahjahu mihti,

Zaur winna apgaismoschamu;

Zau burwis wiltneeks israhdahs.

No wiffa ta naw ja-bihstahs.

Atkahpjetees tad, wiffi neeki!

Noht wiffa mahnu-tizziba!

Man atwerrahs dauds swehti preeki

Zai jauka, stipra zerriba:

Zaur Deewa esmu, usturrohs;

Pee winna allasch isglahbschohs.

(Wids. of. gr. № 378.)

Kad nu mehş tâ no mihtlestibas us Deewu effam no teem swescheem deeweem atkahpuschees un apnemuschees to Rungu sawu Deewu, kas raddiis to debbesi un semmi un wiffu, kas tur eekschâ, ween weenigi bihtees un mihtleht un us to zerreht, tad lai arri ne peemiristam to ohtru baußli turreht, fo Pestitajis schihs deenas ewangeliumâ mums preekschâ zett, un kas tâ skann: „Tew buhs sawu turaku mihtloht, kâ fewi paschu.“ Kad to labbi apdohmajam, tad atsibstam, ka effam dauds ir prett scho noseeguschees! Mehş zits zittu ne mas tâ ne mihtojam, kâ Pestitajis mahza, bet dschworam naidigi, ne saderrigi, skaudigi un wiltigi. Woi tas mums irr gohds? Ne kâ! bet kauns, leels kauns preeksch wisseem gohdigeem zilwekeem un grehts preeksch Deewa. Zo tâ mehş ne mihtojam wis ihsti sawu Deewu un debbes-Zehwu, kad sawu turaku arri ne mihtojam kâ fewi paschu. Za pehz sw. apustulis Zahnis arri tâ fakka: „Ja kas fakka: es mihtleju Deewu, un eenihd sawu brahli, tas irr melkulis; jo kas sawu brahli ne mihtlo, fo tas reds, kâ tas Deewu warr mihtleht, fo tas ne irr redsejis? Un schis baußlis mums irr no winna, ka tam, kas Deewu mihtle, arridsan buhs sawu brahli mihtleht.“ (Zahn. 4, 20, 21.) Un atkal:

„Kas faru brabli mihto, tas paleek gaismâ, un eeksch ta ne irr peedausfchana.“ (1. Jah. 2, 10.) Pateefi, mihti draugi, kas faru tuwaku tâ pehz Pestitaja mahzibas mihto, kâ ferwi paschu, tas staiga kâ gaismas-behrns un ne pahrfahpj tohs zittus septimus bauftus, kas bauflibâ usrakstiri un kurrus wiffus Pestitajs fanemm eeksch weena. un to nosauz tam pirmam libdsigu. Bet kad nu mehs wehl tahdi pahrgalwigi effam un ne gribbam farus wezzakus, preekschneekus un waldineekus klaufiht, un ar faru tuwaku barramees un kaujamees, darram neschkhibas darbus, sohgam, dohdam ne pateefu leezibu, un eekahrojam un atwittam zitta mantu un peederramu tik labbi tâ, kâ arri pirkoht un pahrdohdoh, woi tad gan mihtojam faru tuwaku, kâ ferwi paschu? Kas to dohd! Ta deht, kas tâ darra, tas irr wiffas bauflibas besdeewigs pahrfahpejs un tas ferwi apkrauj ar teem breefmigeem bauflu lahsteem, kas to schein' laizigi un tur muhschigi muhscham mohzihs ar ne beidsamahm mohfahm. Jo „kas ne mihle, tas Deewu ne pasihst: jo Deews irr ta mihlestiba. Un kas eeksch mihlestibas paleek, tas paleek eeksch Deewa, un Deews eeksch winna.“ (1. Jah. 4, 8, 16.) Gan mehs wiffi effam ferwi apkrahwuschees ar teem bauflu lahsteem un mums wiffeem truhkst ta teifschana preeksch Deewa. Ta pehz lai no schi azzu-mirkla dsennamees no grehkeem atkayptees un zihamees pehz swehtifchanas, bes kurras ne weens Deewu redsehs. Lai to scheligu debbes-Zehwu no firds peeluhdsam, fazzidami:

Ik Kungs, Deews! scheligais debbes un semmes Waldineeks, apscheljoees, ak apscheljoees pahrmuhfu dwehselem, ko ar teem smaggeem bauflu lahsteem effam apkrahwufchi. Schkhsii tahs ar fawa mihta Dehla dahrgahm affinihm, kâ tahs zaur tawu muhschigu schehlastibu un ne isteizamuh dahrgu mihlestibu pastarâ deenâ warr tawa mihta Dehla dahrgu apsohlfichanu eemantoh, un ar tew to scheligu Zehwu,

Dehlu un swehtu Garru muhschigi dsihwoht! Paklaust muhfu luhgfschanu, ak scheligais Kungs un Deews no Jesus puffes. Amen.

Pateefibas leezineeks

Dewitâ padesmitâ swehtdeenâ, pehz waffaras swehtku atfwehtes.

Upschelojees, apschelojees pahrmums, ak Kungs un Deews, tu trihs weenigais debbes un semmes Waldineeks, ne sohdi muhs nabbagus leelus grehzineekus ar to no mums pa pilnam nopelnitu sohdbibu. Bet peedohd, ak peedohd zaur tawu ne-ismehrojamu Zehwa schehlastibu muhfu noseegumus, ar ko mehs prett tew, ak swehtais, taifnais Deews! noseegufchees! Jo mehs atsihtam, kâ muhfu firdis irr lohti kuhtras palikufchas us tawu swehtu wahrdu klaufifchanohs. Ta pehz arri muhfu taunais meefas-prahs palizzis bes pamohdinafchanas no grehkeem atrautees un tâ mehs daschu grehku tihschi un ne behdigi effam padarrijufchi. Schi nebehdiba muhfu dwehseles taggad warren lohti apbehdinajufe; jo tahs nabbadstes reds, zik ne jauki tahs irr aptraipitas ar grehku fahrneem un gauschi bihstahs, kâ tahm ta aiseefchanas-stunda ne peesteidsahs, kurrâ tahm tik schkhsistahm wajaga buht, kâ tai wiffspohschakai swaigsnitei pee debbekim. Bet tahs nu atrohde ferwi wehl lohti fagahnitas ar daschadeem grehkeem, ko ta kahra meefa padarrijufe. Ta pehz tahs pee tawahm swehtahm kahjahm kriht un luhdsahs: apschelojees! ak, apschelojees pahrmums, mihtais Kungs un Deews! un ne eij ar mums sohda. Utminnees wehl, kâ tahs taws Dehs tik dahrgi un gruhdi at-

pefijis un atpirjis. Dohd, dohd, af Kungs muhsu schehligais debbes-Zehws, ka mehs zaur tawu schehlaflibu zceuigi tohpam to preeka balki dsirdeht no Jesus Kristus tawa Dehla muttes, ka mums muhsu grehki peedohti. Spehzini tu pats muhs, af swehtais Zehws! ka mums tawa mihta Dehla dahrgi wahrdi ta paliftu prahta un firdi, ka tee mums isdohtohs us muhschigu swehtibu. Paklaufi muhs, kad Jesus wahrda temi peesauzam:

Muhsu Zehws debbesis ic.

Muhsu schis deenas swehts ewangeliums atrohdahs us-rakstihis ta preezas-mahzitaja Matteiisa swehtos stahstos, dewita nodalka, un tur no 1mas libds stu perschu muhsu walloda ta stann:

Jesus kahpe laiwa, un zehlahs pahri, un nahze sawa pilssata. Un luhk, tad tee nesse preeksch winna weenu melmenu-sehrdsigu, tas gulleja gulta. Kad nu Jesus winnu tizzibu redseja, fazzija tas us to melmenu-sehrdsigu: „nem-mees drohschu firdi, mans dehs, tawi grehki tew pamesti.“ Un luhk, zitti no teent rakstu-mahzitajeem runnaja paschi pee sewim: „Schis sainio Deewu.“ Un Jesus redseja winnu dohmas, un fazzija: „ka pehz juhs dohmajat tik ne labbi juhfu firdis? ko warr lehtaki fazzih: tew tohp tawi grehki peedohti, jeb fazzih: zellees un staiga? Bet ka juhs sinnat, ta zilweka dehlam warra effam, wirs semmes grehkus pamest (tad winsch us to melmenu-sehrdsigu fazzija): zellees, nemm' sawu gultu, un eij us sawu mahju.“ Un winsch zehlahs un gabje mahjas. Kad tee laudis to redseja, brihnijahs tee, un teize Deewu, kas tahdu warru zilwekeem dewis.

Sche nu mehs atkal redsam, ka muhsu schehligais Pesitajis weenu melmenu-sehrdsigu dseedina; un arri atkal dsirdam, ka tee ne apdohmigi un wiltigi rakstu-mahzitaji pahri tik tohti labbu darbu dohma launas dohmas sawas firdis. Tee wairs ne eedrohschinajahs to Kungu jautah ta pehz, ka winsch teem tik gudri mahzeja atbildeht, ka tee wairak ne weenu wahrdu ne warreja mest pretti. — ka mehs to tammis pagahjuschahs swehtdeenahs dsirdejam, — tad nu tee fahk ar dohmahm winnu sainioht. Bet kaut gan tee dohmaja ween, tad tomehr tas mihtais Pesitajis to wissu sinnaja, jo: „winnam ne bija wajadsigs, ka kas winnam leezibu dohtu no zilweka, jo winsch pats sinnaja, kas bija eeksch zilweka.“ (Jahn. 2, 25.) Un ta pehz nu winsch tohs wisseem dsirdoht apkaune, tohs apfauldams ar teem wahrdeem: „ka pehz juhs dohmajat tik ne labbi juhfu firdis? Ko warr lehtaki fazzih: tew tohp tawi grehki peedohti, jeb fazzih: zellees un staiga?“ Gan winneem teem wariseereem un rakstu-mahzitajeem wajadsetu no tahdeem brihnischkeem darbeem, ko Jesus darrija, atsiht, ka winsch pateefi effoht tas pafauls Pesitajis, kam bija warra ik weenam atgreefigam grehzineekam grehkus peedoht, bet tee zaur sawu lepnibu paleek zeefirdigi un runna no ta swehta, taifna sawa starpä, ka ne klahjahs, fazzidami: „schis sainio Deewu.“ Ak, draugi, wor tad ta irr Deewa sainschana, kad tam atgreefigam grehzineekam tohp grehki peedohti? un kad newefels no sawa grubta wahjuma tohp dseedinahs? Ne! Bet „kas irr pateefigs un augsti peenem-mams wahrds, ka Kristus Jesus irr nahjis pafaulk, tohs grehzineekus isglahbt.“ (1. Tim. 1, 15.) Ze teem wariseereem un rakstu-mahzitajeem arri wajadsetu to debbes-Zehwu teikt un flaweht ta, ka tee zitti laudis darrija, preezadamees pahri tahdu lechri brihnuma = darbu, ko winsch tas Kungs muhsu

Pestitajs darrija, kad winsch zilweku, kas tik gruhti ne wessels bija, ka tas tappe ar wissu gultu nests, ar weenu wahrdu dseedinaja un wehl ta dseedinaja, ka tas warreja tanni pascha azzu-mirkli ar sawahm paschahm kahjahm staigabt.

Te redseet, stary zif zeetfirdigeem un besdeewigeem zilwekeem muhsu mihtais Pestitajs irr dsihwojis, ka tee tahdi ne mas ne atsinne ta Runga augsti-teizamus brihnuma-darbus, bet ar pahrgalwibu wehl tohs uiz-inaja un to schehligu lab'darritaju ne kaunejahs besdeewigi saimoht. Ak, ne isteizama un ne isbrihnijama irr muhsu Pestitaja lehnprahtiba, ka winsch tik gruhtu saimoschanu mihtligi panessis un tik leelus grehzineekus ne nosohdijis us to paschu weetu, fur tee winnu to augstu Rungu ta saimoja. Un arri ne isteizaua un ne isbrihnojama irr wehl taggad ta augsti-teizama Deewa un Pestitaja lehnprahtiba us mums grehzineekeem, kas mehs arri daudskahrt winnu to schehligu debbes-Zehwu un Jesu to mihtu Pestitaju ar zeetu firdi saimojam. Tad nu schinni stunda apluhkofim

to Deewa saimoschanu muhsu laifos un to fohdibu, kas scham grehkam par algu teek.

Bet tu, ak swehtajs Deews! swehti muhs eeksch rawas pateefibas, jo raws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

Mihli draugi! Mehs ar tohti noskumunuschahm firdim taggad sche atrohdamees, kad atsihtam, ka mehs wehl tik besdeewigi effam, ka saimojam to swehtu, taifnu Deewu un winna mihtu Dehlu muhsu schehligu Pestitaju Jesu Kristu. Ka tad mums ne buhs pahr tik leelu grehku noskunt un behdatees un to ar gauschahm scheloschanahs affarahm apraudabt? Muhsu firdis istruhstahs, kad dsirdam schinni ewangeliuma, ka teerakstu-mahzitaji irr tik besdeewigi bijuschi un to Rungu muhsu Pestitaju saimojuschi par winna augsti teizamu

lab'darrischanu; bet ak, ka ne buhs muhsu firdim wehl wairak istruhktees, kad apdohmajam, ka mehs arri wehl tahdi paschi, un, Deewam schehl! wehl leelaki Deewa un Jesus saimotaji effam, ne ka winni. Jo mehs, kaut gan redsam ik deenas pee fewim un zitteem Deewa muhsu Pestitaja ne isteizamu un ne iskaitamu labba-darrischanu, tomehr scho augsti-teizamu labba-darritaju eedrohshinajamees daschada wihsa ne ganti saimoht. Daschs waiza: „ka tad tohp Deews un Jesus saimohts?“ Tas noteek daschada wihsa. Daschu reis mehs no Deewa baudam dauds labba-darrischanas, bet mehs tahs ne ween ne pateizigi fanemmam, bet wehl ar tahm ne peeteekam un jo wairak kahrojam — schi jau irr itt leela Deewa saimoschana. Ta pat arri tas Deewu saimo, kas Deewa dahwanas pilnam dab-bujis, nemmahs tahs ne kahrtigi istehreht ar rihschanu, plihteschanu un neschkihstibu, un atslahj sawu fewu un behrnus leela truhkumâ un kaila nabbadsiba ta, ka teem ik deenas eeksch affarahm ja-mirkst. Irr nu tas gan tam schehligam debbes-Zehwam par prahtam un par lab'-patihchanu? Kas dohd! Jo kas Deewa schehlasibas dahwanas rihschanâ un plihteschanâ isputtina, tas saimo to schehligu deweju un notehre sawu meesu un meefas wesselibu, un arri, ak Deewam schehl! pasaude sawu dahrgu dwehseles lab'klahschanu. Arri ta irr Deewa saimoschana, ka mehs ne darram, ka Deewa swehti baukli pawehl, prohti, kad mehs ne schkihstii un ne kaunigi dsihwojam zilweku staryâ, sawu tuwaku ne mihtojam ka fewi paschu, taifnibu ne darram un ne mas ne bihtamees no wiltibas, sawus wez-zakus, kungus, preekschneekus un saimneekus ne paklausam, ne pateesu, leezibu dohdam, mellojaw un arri ne pateesi swehrejiam, jebfchu gan schahda Deewa saimoschana pehz kremt un grausch ta zilweka meesu un dwehfeli bes mehra. Deewa swehti baukti arri mahza, ka mums ne buhs zittus swefshus Deewus turreht, ka

ne buhs Deewa wahrdu neleetigi walkaht un ka buhs to fwehtu deenu fwehtih. Un kaut nu gan tee fwehti Deewa baußli un dahrgas Jesus mahzibas teem zilwekeem dauds un daschfahrt tohp mahziti un teem tas pohstis teef rabdihts un teifts, ka tee ta pretti dsihwoda-mi eekrittschoht laiziga kauna un behdas, un muhschigâ nelainê, tad tomehr tee zeetsirdigi pafaules behrni to ne klausa, bet darra sawas meefas-kahribas bes kaweschanas, apgahnidami sawas meefas ar teem tumfibas darbeem, zaur ko tee teescham apehd sawu laizigu laimi, kâ kahdu maifes kummofu. Jo ta pat, kâ tas, wehderâ eegahjis, wairs ne atgreeschahs atpaffal tur, no kurrenes tas nahjis, ta arri ta laiziga laine un lab-klahschana ne atgreeschahs wairs atpaffal us to, kas to zaur neapdohmibu un wissadu besdeewibu pafaudejis. Un kad pee laifa no ta grehka ne atgreeschahs, tad arri tas to muhschigu dsihwofchanu preefsch sawas dwehseles pafaude. Un „ko tas zilwekam palihds, kad winsch wissu pafauli samanto, un tam tomehr sawa dwehsele suhd? Jeb ko warr zilweks par sawas dwehseles atpirkschanu doht?“ (Matt. 16, 26.) Tâ pat arri tee zeetsirdigi pafaules behrni ne klausa, kad winneem teef mahzihts ar saweem tuwakeem mihligi un faderrigi dsihwoht; ak kâ tahdam daschu reis ja-raud un ja-scheshlojahs tad, kad tam weenam pascham eefschschahs pafaules tukfnescheem ja-paleek un ja-dsihwo starp nikneem un plehstigeem swehreem. Tâ, teescham, tas taifnais Deews sohdijs un wehl sohdihs tohs, kas sawus tuwakus ne mihko, kâ winna wahrdi mahza. Winsch irr jau zittu reis' suhtijis breefmigu mehri semmei wirsu, kas gan drihs wissus zilwekus nokauf un kahdu rettu ween par desmits un diwidemits juhdschm atstahj dsihwu. Woi nu tas, kas dsihws palizzis, tad ne atsiht, zif mihli tam wajadsetu dsihwoht ar zitteem zilwekeem, pehz Deewa fwehtu wahrdu mahzibas? Ak, nu gan tas buhtu to darrijs, bet kur nu irr tee

wissi? Wissi tee dufs smiltschu kalnôs un paschas eeleijas irr ar teem mirruscheem peepilbitas. Un kas wehl gult wirs semmes, — kam peetruhke aprazzeju — tas irr pilns ar tahrpeem un falscheem; tam arri winsch wairs ne warr klah pee-eet, jo tas smird kâ maita us lauku. Tâ tad nu winnam ar affarahm, ar ne isfak-lamahm scheshlabahm ja-apraud un ja-noscheshlo sawi draugi, sawi brahli, mahses, tehws un mahte, jeb arri sawi behrnini, — ar weenu wahrdu falkoht, wissi mihli, kurreus gan winsch, kad tee dsihwi bija, ne mihloja, kâ peenahzchs un kâ Deewa fwehti wahrdi un Jesus mahzibas mahzija. Pah to arri tad leelakais scheshlums winnam irr, ka winsch naw Deewa wahrdeem paklaufijis. Un tad pehz ar fird-ehsteem winnam ja-atstahj ta weeta, kur winna mihlu meefas gult ap-paksch un wirs semmes un ja-eet zittur wehl kahdu dsihwu zilweku mefleht; bet kur atraddihs? Kaut gan ar affarahm mekle pa wisseem mescheem, pa wissahm mahju-weetahm un zetteem; paschas tahs leelakas pilsehtas atrohd tukfchas, jo ir tur wairs ne atfkann kahda zilweka bals, tik ween ta ne ganta smarscha no puhdamahm zilweku meefahm nahf pretti! Ko tahds nabbags weentuls nu gan warr darriht? Ak, ne ko zittu, kâ raudaht un scheshlotees pah to, ka winna azzis wairs ne weenu dsihwu zilweku ne reds.

Tahdam zilwekam gan ta pat ap firds, kâ tam praweetam Jeremiasam, kas ar leelu raudaschanu un gauschu scheshlofchanohs ta scheshlojahs: „Mannas azzis irr no affarahm isehstas, mannas eefschas fajuk-luschas, mannas aknis irr pee semmes iskrattitas, tahs satreekschanas deht tahs meitas mannu kauschu, ta deht ka tee behrnini un sihdami us pilsfata eelahm pamirft.“ (Jer. raud. ds. 2, 11.) Raug', kahdu sohdiibu pelna ta Deewa saimoschana! — Kaut nu meh's gan at-rohdam fwehtôs rakstôs un arri paschi ar sawahm az-zim redsam, zif gruhti tee ne atgreesigi grehzineeki tohp

fohditi jau schinni pafaulé, tad tomehr mehs kaweja-
mees no grehkeem atgreestees. Ak, muhsu zeetas fir-
dis un kahras meefas, tahs krauj us mums breefnigu
fohdibu, kas muhs mohzihs bes schelastibas. „So ja
mehs tihschi grehkojam, pehz to, ka mehhs tahs patee-
fibas atsihschanu effam dabbujufchi, tad wairs ne at-
leef ne kahds uppuris par teem grehkeem; bet breefni-
ga fohdibas gaidifchana, un ugguns = karstums, kas
tohs prettineekus norihs.“ (Ebr. 10, 26. 27.) Ak,
fad weens tahds zilweks atnahktu, kas gauschi norau-
dajees pahr to leelu breefnibu, ka tanni widdü, fur tas
dshwojis, wiffi zilweki nonahweti zaur karu, baddu un
mehri, un tad ar Jeremiju schelotohs: „Mannas az-
zis irr no affarahm isehstas, mannas eefchas irr fa-
juffufchas, mannas aknis irr pee semmes iskrattitas ic.“
kas finn, woi tad tee zeetfirdigi grehzineeki, kad paschi
ar sawahm azzim redsetu, kahds tas zilweks isstatahs,
no grehkeem ne atgreestohs. Bet prett Deewa wahr-
deem tee jau irr sawas firdis lohti apzeetinajufchi, ka
tee ne mas ne laujahs sewi no teem pamohdinaht. Kur
tad Deewa wahrdi pee winneem ko eefpehs, kad winni
jau irr tik zeetfirdigi, ka ne mas ne eet Deewa nammâ,
kur Deewa wahrdi tohp fluddinati un ne mas sawas
mahjas tohs swehtus Deewa wahrduhs un Jesus dahr-
gas mahzibas ne klaufahs, nedf paschi laffa. Daschs
kalps irr tik besdeewigs un firdi apzeetinahts grehzin-
neeks, ka tas ne kaunahs daschadâ wihse weenâ kam-
bari trohkfni taifih ar wahrdeem un ar darbeem, kad
giti gohdigi un Deewa = bihjigi kalpi un kalpones ar sa-
wu fainneeku swehtâ rihtâ ohtrâ kambari, woi turpat
ohtrâ puffé to Kungu sawu schehligu debbef = Zehwu
gohdina ar sawahm sawas dseefinahm un tam pateiz
par to palihdsibu, ar ko tas tanni pagahjufchâ neddetâ
winneem palihdsijs sawus gruhtus darbus pasrah-
un arri par to ne nopelnitu schelastibu, ko winni da-
fchu reisi no Deewa mihslestibas baudijufchi; un isuhd

sedami tam sawas behdas, ko tee sawu grehku pehz
zeetufchi. Zâ pat arri luhgdami no Deewa palihdsibu
pee saweem nahkofchas neddetas darbeem un flah-
flahwefchanu pee wiffa labba darba un, beidscht, to
no firds dibbena noluhgdami pahr saweem padarriteem
grehkeem, fohlidami us preekschu jo tiffufchi no teem
fargatees. Bet tas pahrgalwigais kalps un pahrgal-
wiga kalpone ne behda wis pahr teem Pestitaja wahr-
deem, kas tâ skann: „Kur diwi jeb trihs irr fa-
pulzinati mannâ wahrda, tur es esmu win-
nu widdü.“ (Matt. 18, 20.) un „kalpojeet
tam Kungam ar preeku, nahzeet preekschu
winna waiga ar preezigahm dseefmahm.“
(Dahw. ds. 100, 2.) Winni ne kaunahs paschâ tahds
swehtâ brihtinâ ne ween no schi swehta darba atrautees,
bet daschs arri wehlirr tik apzeetinahts grehzineeks, ko
sawu fainneeku apfohg pee dahrseem, stalkeem, kuhthun
un laidareem. Ak wai tam, kas to swehtu brihtinu un
paschu to swehtu deenu tâ apgahna ar tik rupjeem greh-
keem! Wai jums! kâ juhs atbildeet, kad pastarâ tee-
fas = deenâ tas leelais un taifnais Sohgis jums prassih
kâ juhs tahs swehtas deenas pawaddijufchi, kurvas jums
par juhsu dwehfeles meera apkohpschanu eezeltas? Kad
wajahs: „Woi effat Deewa wahrduhs klaufjufchees,
lassijufchi un pehz teem darrijufchi?“ Ak, tad juhsu
sinnama firds ar bailehm un drebbefchanu atbildehs;
jo ne ko ne warrehs flehpt, atsihdama, ka tas leelais
Teefas-Kungs Jesus Kristus, kas to jauta, pats wiffu
sinna. Tad buhs ja-sakka: „Ak, es tahs swehtas dee-
nas pawaddiju ar rihschanu, plihfeschanu, sahdsibu,
neschkihsibu, flepkawibu un elka = deewibu; ar eenadi-
bu, dumpeem, kildahm, ar pasaules trohksneem, lu-
slehmu un grehzigeem preekeem.“

Ak, draugi! kad nu muhsu sinnama firds pasta-
rds muhs tâ apfuhdschus un muhs pasuddinahs, woi tad
gan warresim schehligu teefu gaidiht? Ak teescham, ne; jo

Tas wiffas fawas schahs pafauls dsihwes-deenas irr pawaddijis ar tihfcheem grehkeem, ne mas no teem naw atgreesees un tohs ne noschehlojis, tas zeetihs to ne beidfamuelles-fohdibu muhschigimuhfcham. Za pehz mums buhs bes kameschanahs no grehkeem atgreesees, tohs ar gauschahm affarahm noschehloht un tam Rungam sawam Deewam pateefigi fohliht, ka wairs tihfchi ne grehkoftm. Daschs fakka: „to es esnu diwi reis' par gaddu darrijis un darrifchu wehl, kamehr dsihwofchu, bes schihs pamahzifchanas. Tas arr' gan irr teefa, ka dauds kriifiti laudis diwi reis' par gaddu pee ta fwehta waffarina eet un tur to baudoht fuhdsfawus grehkus, tohs noschehlo un fohla muhscham wairs tihfchi ne grehkoht; bet, af Deewam schehl! ar mutti un no ahrenes ween tee fuhdsfawus grehkus, bet ne no firde un tam lihds neewa to dahrgu meelastu, ne apdohmadamitohs fwehtus apusfuka wahrdu: „Lai tas zilweks patz ismeklejahs, un ta lai winsch no schahs maises ehd, un no fcha biffera dserr.“ (1. Kor. 11, 28.) Daschs fakka: „kas to warr fazziht, ka es to no firde naw darrijis? woi tas mannu firde warr zauri stattiht?“ Al, mihkais zilweks, to jau parahda tawi darbi, bes tawas firde redfeschanas, ka tu no ahrenes ween, un ne no firde dibvena fuhdsi fawus grehkus. Woi ta naw no ahrenes ween, kad tu fakki, ka tu ne effoht to Rungu sawu Deewu no firde dibbina peeluhdsis, Deewa wahrdu welti walkojis, basniza negahjis, Deewa fwehtus wahrdu ne labpraht dsirdejis un tomehr tu to tad arr' ne darri, kad no tahs fwehtas weetas astahjees. Gan ihfs irr tas laifs lihds ohtra fwehtdeenai, bet ir pa to paschu brihbi jau tawa apfohlifchana no tew pascha teef pahrfahpta; ne tewi reds Deewa namma, ne mahja pee fwehtu Deewu wahrdu klauffifchanohs un Deewa peeluhgfschanas, un tas Deewa wahrde teef welti walkahs ar lahdeschannu un lammaschannu. Un ta pat tas leekulis arri no ahrenes fuhds Deewam sawus grehkus un fakka, ka tam

effoht tohti schehl, ka tas ne effoht klauffijis sawus wezzakus, fungus un fainneekus, tomehr par diwi jeb trim deenahm arri ta fohlifchana ne tohp peepildita, bet ar zeem firdi pahrfahpta zaur to, ka tas ne klaufa sawu mihlu wezzaku pamahzifchanas, turrahs pretti sawam fainneekam un ne darra pehz kungu pawehleschannahm. Pateefi, schinnis laifds dauds tahdu kalpu un kalpomu atrohdahs. Al, ka winnu sinnama firde winnus pahrtahdu ahrgu un weltigu fohlifchannu mohzihs tanni peemekleschanas deena! —

Wehl tee tahdi grehku-fuhdssetaji schehlojahs, ka tee effoht ar saweem tuwakeem bahruschees, dsihwojuschi eeksch eenaidibas un dusmibas, effoht beskaunigi bijusch eeksch wahrdeem un darbeem, eeksch leekas ehfchanas un dserschanas dsihwojuschi; un tad, beidsoht, wehl fakka, ka tas winneem effoht tohti schehl. Kad nu tas no pateefibas ta tiftu runnahts, tad gan, teescham, mehs wairs ne bahrtahs, ne dusmotohs un ne eenihdetu sawu tuwaku par neeka masu leetu, ta, ka to taggad darram; tad mehs pascha tanni deena, kad to fohlam, zits zittu ta beskaunigi ne aprunnatu, mahja stahstidami, ko schis un tas darrijis, kahds schim un teem apgehrbs bijis. Al wai pahrt to, kas ta pehz pee ta fwehta meelasta eet, ka winsch warr no zitteem runnaht! Ja mums pateefi buhtu schehl, ka effam dsihwojuschi eeksch leekas ehfchanas un dserschanas, tad mehs wis ta ne plihdetu, ka daschs, Deewam schehl! to darra tanni pascha deena un no Deewa namma nahloht. Winsch ta peedserrahs, ka wairs ne ko ne atstahrsch un ne sinn, fur bijis. Al wai tam, kas ta to Debbes-Zehwu firsnigi ne peeluhds un winna fwehtu wahrdu welti walka! tam tur muhschiba gruhti klahfees! Tee irr tahdi zilweti, „kas leekahs to Deewa-bihjaschannu zeenijusch, bet winnas fpehlu aisleedf.“ (2. Tim. 3, 5.) Un pahrt teem Jesus fakka ta: „Ne ik katrs, kas us mannim fakka:

Kungs! Kungs! debbefu = walfstibâ ee = ees; bet kas mannam debbefu = Teh wam pa prahtam darra." (Matt. 7, 21.) — Ak wai tam, kas ne klaufa farweem wezzakeem, kungeem un fainnee-keem, jo tam gruhiti klafsees scheit' laizigi. Wai teem, kas ar farwu tuwaku par ne pateefi eenaidâ, dufinibâ un nefaderrefchanâ dsihwo; jo tas meeru ne atraddihs schinni pasaulê, nedf Deewa schehlafstibas mihleslibu muhschibâ! Wai tam, kas farwu meefu apgahna ar leeku ehfchanu, peedferschanu un nefchfihstibu, tas ne eemantohs to muhschigu dsihwofchanu; jo winna alga irr laizigas behdas, kauns un muhschiga pasufchana. Ak wai teem wisseem, kas ar tahdahm weltigahm foh-lichchanahm un ahriigi ween farwus grehkus noschello un to ne darra no firde un pateefigi! Winneem ne muhscham ne atffannehs tee fwehti un dahrgi Pestitaja wahrdi dwehselehm par fwehtibu, fo winsch schihs deenas ewangeliumâ us to melmenu = sehdfigu sakka: „Nem mees drohschu firde, mans dehlis, tawi grehki tewim irr pamesti.“ Kaut gan mahzitaji us teem schohs wahrdu runna dauds reis, tad tomehr Deews teem grehkus ne peedohs wis ta pehz, ka tee tohs pateefi ne noschello un no teem ne atgreeschahs: „Jo kas ne zeenigi ehd un dserr (ta Kunga wakkarinu), tas ehd un dserr few pascham to fohdu.“ (1. Kor. 11, 29.)

Swehts irr Deews, winnam besdeewigi

Ne kad warr patihkami buht

Nedf winni muhscham peederrigi

Pee winna walfstibas warr kluht.

Ir meefahm preeks teem nosuddihs;

Tee debbefu-preeku ne stattihs.

(Wids. ds. gr. № 390.)

Iru redseet, draugi, ka mehs wehl wairak saimozam Deewu un muhsu Kungu Jesu Kristu, ne ka tee rakstu-mahzitaji schinni ewangeliumâ. Deews gan fohla mums grehkus peedoht un arri teescham peedoht,

fad ween mehs tohs wairas nedarram; bet reds, mehs effam tahdi zeetfirdigi, ka no teem ne atgreeschamees. Ta pehz daschi no mums irr zeetufchi mehra mohkas, larra breefmas un affins isleeschanu, zitteem par pamohdinaschanu, no grehku-meega zeltees, bet mehs apgullamees eeffch ta wehl dsittaki. Mehs dohmajam, ka tahdas mohkas un breefmibas effoht beigtas, — bet Deewam irr wehl tahdas paschas un wehl affakas rihkles pee rohkas, ar fo winsch tohs ne atgreesigus taggad un tuhlin warr schauft; tahs mums itt peepefchi warr usbrukt, if katrà deenâ. Ak zik tee Deewa kalpi jau irr apraudajufchi tahdus ne atgreesigus grehzineekus, kas ne klaufa winnu mohdinaschanai, ar fo tee tohs no Deewa puffes mohdina no grehkeem atgreeslees! Ta pat arri tas firde-scheligais Pestitajs apraudaja tohs Jerusalemes eedfihwotajus, kas tik zeetfirdigi bija, ka tee ne klaufija winna fwehtahm un dahrgahm mahzibahm, ar fo winsch tohs mahzija no grehkeem atgreestees un isbehgt tai nahkamaj laizigai fohdibai, kas pehzak tohs ne schelligi mohzija, ka, to peeminnoht, affaras birft no if katrà apdohmiga zilweka azzim. Bet ak, kad mehs buhtu wehrâ likfufchi tahs gauschas affaras, ar fo Pestitajs arri muhs tad irr apraudajis un ar fo mehs wehl taggad no teem tizzeem Deewa wihreem un mahzitajeem teekam gauschi apraudati, kas garrâ reds, zik tuwu ta laiziga fohdiba mums irr klaut, tad, tad gan mehs tik drohschi ne gulletu eeffch ta gruhita grehku-meega, bet schinni paschâ azzu-mirkli no ta peezeeltohs. Bet muhsu firde = zeetibas deht, irr tas preeffch muhsu azzim apflehpts un mehs turram tohs praweefchu Deewa wahrdu par aprasteem, kad tee muhs fauz, lai atgreeschotees no grehkeem, ta pehz, ka ta laizigas fohdibas deena effoht tuwu klaut, kas tik breefmigi fohdfchoht, ka sche tahdu leelu bailibu un gruhitas behdas ne warr isteift, ta pehz, ka dascham zilwekam, kam mihksta firde, to dsirdoht buhtu ja-pa-

gurst. So tad, kas sinn, tā buhs, kā Jeremias fakka: „Kad es izeemu laukā, tad raugi! tur irr nokauti zaur sohbinu, nahku es pilksatā, tad raugi! tur irr badda fehrigas.“ (Jer. 14, 18.) Wehl schis pats praweets raksta tā: „Es peemekleschu tohs ar tschetrfahrtigahm mohzibahm, fakka tas Kungs. Ir to sohbinu, tohs nokaudams, un ar funneem tohs rausidams, un ar putneem appaksch debbes un ar semmes swehreem, ka tee tohp aprihti un maitati.“ (Jer. 15, 3.)

Ik, kas wehl un jo prohjam sawu zeetu firdi ne atmihsünahs un kawesees no grehkeem atgreesteess, teem, teescham! sawā laikā, agri jeb wehli ta grubta peemekleschanas deena usbruks, kad tee taps bes shehlastibas sohdiiti, ta pehz, ka to shehlastibas laiku par wolti pawaddijuschi

Ik wai man! kad es pastarōs
No sawa kappā peezeltōhs,
Kā suddis grehzineeks,
Kas dsihwojis negohdigi,
Un saudejis pats dwehseli!

Ta pehz

Ik Deews! dohd, ka es gabdaju
Pahr sawu dwehplēs labbumu
Un ka man prahtā stahw:
Ka swehteem ween tu debbesis
To gohda-trohni nolizzis.

(Wids. ds. gr. № 4.)

Tā, kā tahs behdu-affaras birsi no to Deewa-tiz-zigu waigeein pahr to ta ne atgreesiga grehzineeka nelaimi, tā arri birsi winneem tahs preeka-affaras par pateizibu Deewain, ka winsch teem pateesi atgreesigeem grehzineekeem grehkus peedohd un ka teem tas shehligais Pestitajs tohs preeka-wahrdus usfauz: „Nemmes drohschu firdi, mans dehls, manna meita, tawi grehki tewim pamesti.“

Ta pehz lai dsennamees wissā spehkā no tahdas walschkibas un Deewa-saimoschanas fargatees un

atgreesteess; un kad paschi to ar sawu wahjibu ne spehjam, tad lai Deewu par paligu luhdsam.

Ik Kungs Deews, Zehws, Dehls un swehtais Gars, mehs tew par tawu ne isteizamū shehlastibu fintu, fintu fahrt pateizam, ka tu mums to preeka balfi leez atskanneht zaur taweem tizzigeem kalpeem un swehteem raksteem, ka tu mums muhsu grehkus peedohd, ko mehs ne tihschi padarram un prohti tad, kad mehs firdi satreekti tew pee kahjahm krihtam, tohs noschelojam un no teem atstahjamees. Mehs tewi, at Kungs muhsu Deews! firds dibbenigi luhdsam, palihdsi mums ar tawu swehtu Garru teem grehkeem pretti turretees un tohs uswarreht. Un kad mehs kahdu reis' zaur sawu wahjibu tannis eekrihtam, tad, at Kungs un Zehws shehligais, palihdsi mums atkal no teem tublin iszjeltees un atgreesteess ka mehs zaur tawu shehlastibu un tawa mihta Dehla nopelna labbad warram kluht ispestiti no tahs laizigas un muhschigas sohdiibas. Paklausi muhsu luhgschanu at Kungs un Deews! zaur Jesu Kristu tawu mihtu Dehlu. Amen.

Pateefibas leezineeks
ohtrā desmitā swehtdeenā pehz
waffaras swehtku atswehetes.

Ik muhschigais Kungs un Deews, no wissas firds shehligais debbesu-Zehws, mehs tewi firds dibbenigi peesfauzam, paklausi muhsu ne zeenigu luhgschanu, ko mehs schodeen tawa swehta waiga preekschā semmigi atnessam un pee tawahm kahjahm noleekam. Dohd mums taweem wahjeem un ne zeenigeem behrneem tahdu firdi un prahtu, kas tawus swehtus un dahrgus wahrdus, ko tee no tewim suhtiti praweeschi mahza,